

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 16 / Sayı: 182 / Şubat 1997 / 5,- DM

YA HALK İÇİN YAŞAMASINI BİLECEĞİZ YA HİÇ YAŞAMAYACAĞIZ!

Özel savaşın güncel durumu ve gelişmelerin yönü

Yaklaşık bundan yüzyıl önce Alman İmparatorluğu'nun İstanbul elçisi **Baron Marschall von Bieberstein** 6 Ağustos 1898 tarihinde Berlin Dışişleri Bakanlığı'na gönderdiği raporunda şöyle diyor: "Türkiye'de 'politika' ve 'entrika' kopmaz bir biçimde birbirine bağlıdır ki, neredeyse aynı kavramlar olmuşlardır."

Aradan geçen yüzyılda değişen hiçbir şey yok! Nasıl ki, yüzyıl önce Osmanlı bir "hasta adam" ise Osmanlı'nın bir devamı olan TC bugün uyuşturucu ve kirlî savaş batağında tedavisi mümkün olmayan, ya da geriye dönüşü imkansız olan bir hasta "TC" durumuna düşmüştür. Ama bugün Türkiye'si hiçbir zaman Osmanlı devleti

gibi olmayacaktır. **Bu Türkiye çok rahat yıkılabilecek bir Türkiye'dir.** Çünkü kemalist ideoloji tanınmaz hale getirilmiş, şoka uğratılmıştır. Bütün sömürgeci partiler, parlamento ve liderlerin sadece birer maske oldukları ortaya çıkarılmıştır. Ve en önemlisi de Türk egemenlik sistemi tarihinin en kapsamlı ideolojik, siyasi ve askeri boyutu olan bir savaş, bir mücadele ve bu mücadelenin yarattığı bir insan ile karşı karşıyadır.

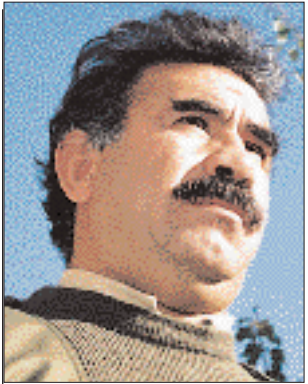
Ulusal kurtuluş mücadelemizin bir sonucu olarak özel savaş rejimi büyük ve onarılmaz bir kriz yaşıyor. Yaşanan kriz çıkmaz düzeyinde ve her gün biraz daha derinleşme eğilimindedir. Krizden çıkış yolunu bulamıyorlar; bu gidiş ve yaklaşımla çıkış yolu bulma olanakları da yok. Çünkü cumhuriyet, hemen hemen bütün rezervle-

● Devamı 2. sayfada

"Yaşam, uğruna ölümsüzce mücadele yürütülmesi gereken soylu bir eylemdir"

● 9. sayfada

Yalçın Küçük'ün PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ile yaptığı diyaloglardan...

**Kemalistler er veya geç
Kürt halkından özur dileyecektir**

Yalçın Küçük Hocamız ile yaptığımız değerlendirmeler dönemin en sağlam perspektiflerine önemli bir katkı sunmaktadır. Eminim ki, üzerinde yapılacak bir çalışma ile 2000'li yıllara doğru yürüyen Türkiye'nin toplumsal-politik altüst oluşunda en temel ufkı yakalama iradesine katkıda bulunacaktır. Bu aynı zamanda Doğu devrimi ve Kürdistan'daki devrimin daha güçlü bir biçimde Türkiye'ye yansıma sürecine de denk gelecektir. Yine Türkiye'ye yönelik tepki ve etkilerini mutlaka gösterecektir. Zaten içine girilen süreç bunun ifadeleriyle doludur.

Rejimin kendi içinde bu kadar dalgaştığı bir dönemde, devrimci

● Devamı 6. sayfada

1997 perspektifleri

Bu kadar fedakarlık yapanlar, bu kadar cesur yaşayanlar sıradan başarılarla veya başarı da değil, gerilemeyle yetinebilir mi? Bunu kabul edebilir mi?

Şunu diyebilirsiniz; "Biz başarısız yaşayamayız!"

Yaşamın tek şansı başarıdan geçiyor. Başaramayanın yaşamaya hakkı yoktur!

Her düzeyde başarı! İdeolojik başarı, örgütsel başarı, en önemlisi de pratiksel başarı olmadan hiçbirinin yaşamı yaşam sayılmaz.

Derinliği yakalama, amacı olgunca keskinleştirme, amaca göre yürüyüşü keskinleştirme, hepinizin başarabileceği bir husustur.

Savaşın içindeyiz. En büyük zorlukları yaşamışız. Neden vurmasını ve sonuç almasını bilmeyelim? Neden günler boş geçsin? Neden kendi kendimizi zora sokalım, verimsizliği düşürelim? Bunun izahı yoktur. Basit bir savunma ölüm demektir ve çoğunuzun yaşadığı basit bir savunma anlayışıdır.

En özgür, dolayısıyla işleri en iyi yürütebilecek yaşamın sahibi sizlersiniz.

Özgürlük insanı büyütür, özgürlük fetheder. Bu şans sizlere verilmiştir. Neden değerlendiremeyeceksiniz?

İlkelliği bir kader görmek, büyümek, tam tersine cüceleşmeyi yaşamak gerçeğimize hakarettir.

Büyümek özgürlükle, onun savaşımında ilerlemekle sağlanır ve söyler misiniz, bunun imkanları başka kimin elinde var?

Özgürlüğün değerleriyle alay etmek, onun büyük değerini taktir etmemek, ideolojik, politik olarak parti dışıdır.

Biz ideolojijiz, biz siyasetiz, biz kolektif bir yaşam tarzıyız!

Bu dönemler öyle sıradan geçiştirilecek dönemler değil, yaşanılacak ve büyük kazanılacak dönemlerdir.

Geçmişte zemin iyi değildi, ama şimdi var. Geçmişte olanaklar azdı, ama şimdi var.

Geçmişte yaratamıyordunuz, ama şimdi yaratma olanakları fazlasıyla var. İşte buna yürüyeceksiniz. Olumlulukta bir sıçrama, bir yarış hepiniz için mümkündür ve tam da zamanıdır.

Son hamlenizi üstün bir inisiyatif altında yürüteceksiniz. Tutturulması gereken birçok mevziyi, oturtacağınız birçok çabayı yerli yerine oturtacaksınız. Önümüzdeki yılları şimdiki yaklaşımla kazanacaksınız!

Düşman, muazzam yüklenimine rağmen, istediği sonuca ulaşamamıştır. Yenilmez bir gerilla ordusu, ortadan kaldırılamaz gerilla üsleri keskinleşiyor. Her koşul altında sonuç alabilecek taktikler oturuyor. Bunun çok tecrübeli savaşçıları ve komutanları oluşuyor. Halkımız da her türlü işkenceden ve katliamdan geçerek dayanabileceğini ortaya koymuştur.

Düşmanın aldığı bütün özel savaş tedbirleri, Kürdistan'a yığıldığı ordu başına bela olmuştur. Bütün tekniği şu anda kendisi için ciddi bir sorundur. Bölge ülkeleri ile geliştirdiği bütün ilişkiler başına büyük beladır. Attığı her adım ters etki yapabilecek bir duruma gelmiştir. En önemlisi de partimiz büyük bir sınav sürecinden geçmiştir. Binleri aşan kadro yapısı savaşın üstesinden gelecek kadar tecrübeye, teoriye kavuşmuştur.

Her PKK militanı bir kahraman durumuna gelmiştir. Hiç kimse, hiçbir gerekçeyle bunu zedeleyemez. Bu duruma gelmiş bir hareketin üzerine kim bireysel hesap yaparsa, kim basit bireysel tutuklarıyla yaşayabileceğini sanarsa ve oyun oynarsa, onu ayaklarımızın altında çiğneyeceğimizi bilmelisiniz.

Abdullah ÖCALAN

"HAYALİ KÜRDİSTAN"IN DİRİLİŞİ

İsmail Beşikçi

"Gerek PKK, gerek PKK önderliği artık, sonrası olmayan bir örgüt, sonrası olmayan bir önder değildir. Bu yönüyle, PKK ve PKK önderliği Ehmedê Xanê'den ayrılmaktadır. Bu, Ehmedê Xanê'nin düşüncelerinin ve özlemlerinin 300 yıl sonra gerçekleşmesi sürecine girmesi anlamına gelmektedir."

● Yazısı 16. sayfada

Eylemlerimiz ve şahadetlerimiz milyonlara aittir

Medeni, Rıza, Ferhat, Nihat, Sevkan, Piroz hevalerin anı yazıları 18-19. sayfalarda

Genel emperyalist bunalım ve PKK tarzı

Günümüz, dünyanın ekonomik ve siyasi her anlamda sarsıldığı, dengelerin durmadan değiştiği bir geçiş aşaması yaşanmaktadır. Sarsılan dengelerin temelinde, emperyalizmin çok da yeni olmayan bir evrensel bunalımı yatmaktadır. Gerek ekonomik alanda, gerekse de buna bağlı olarak si-

yasal alanda yaşanan bunalımın uç verdiği noktalarda, yoğun bir karmaşa ve savaş durumu yaşanmaktadır. Genelde bunalımın savaşlar ve siyasal toplumsal krizler biçiminde boyverdiği alanlar bütün dünyaya yayılmıştır ve bunların en çarpıcı bir noktası Türkiye Cumhuriyeti'dir. Gerek geçmişte ve gerekse de bugün

emperyalizmin en önemli toplumsal laboratuvarlarından biri olan Türkiye ve bununla ilgili olarak Kürdistan'da bugün yaşanan her şey, öz itibarıyla emperyalizmin genel bunalımının bütün karakteristiklerini vermektedir. Bu karakteristikler nelerdir?

● Devamı 4. sayfada

Özel savaşın güncel durumu ve gelişmelerin yönü

“Türkiye bir ateş çemberi içindedir ve bu çember giderek daraltılmaktadır.”

Baştarafı 1. sayfada

rini tüketti. En önemlisi cumhuriyet, kendini yenileme, reforma tabi tutma olanağı ve şansına sahip değil. Bu nedenle var olan ideolojik-stratejik çizgiye, katliam ve soykırımcı uygulamaya yüklenmekten başka çare düşünmüyorlar.

Krizin çıkmaz niteliği, özel savaş karargahının da stratejik ve taktik yaklaşımını koşulluyor. Krizden bütünüyle çıkma, krizi bütünüyle aşma olanakları olmadığı için çareyi krizi idare etmekte buluyorlar. Yıllardır yaptıkları bu. Bunu bir siyaset tarzı haline getirdiler. Baskı ve şiddetin durumu her gün biraz daha artırıp kurumsallaştırmanın yanısıra, günlük sahte kontra gündemler yaratmak da özel savaşın kriz yönetme icraatlarından sayılıyor. Günlerce Fadime, Emire, Ali Kalkancı, Müslüm Gündüz ve tarikatlarla oturup kalkıldı. Peki bunların Türkiye ve Kürdistan halkının temel sorunlarıyla bir ilişkisi ve ilgisi var mıydı? Sıradan halk bile bu kontraca gündem saptırma ve sahte gündem yaratma çabalarını biliyordu, ama peşine takılmaktan da edemiyordu; çünkü, özel savaş medyası bunlardan başka bir şeye dokunmuyordu, bunları her gün halkın yüreğine, bilincine ve bilinç altına işliyordu.

Fadimeler henüz bitmişti ki, bu kez

“TÜSİAD demokrat değildir; bu raporu da demokrat olduğu için değil, başka bir çaresi kalmadığı için hazırladı ve yayınladı. Dün 12 Eylül’ü desteklerken nasıl ki sınıf çıkarları ve sınıf dürtüleriyle hareket ettiyse, bugün de aynı sınıfsal reflekslerle hareket ediyor. Mevcut rejim tıkanmış ve onarılmaz bir çıkmaz içindedir. Ve en önemlisi uygulanagelen ideoloji ve stratejik yaklaşımla, salt askeri özel savaş yöntemleriyle bu çıkmazdan kurtulamayacaklarını biliyorlar.”

gündeme şeriat ve laiklik ikilemi dayatıldı. Kemalist laikliğin tehlikede olduğu vaaz edildi ve Sincan sokaklarında tanklar yürütüldü. Bütün bu yaklaşımlar krizi çözme ve aşma değil, krizi yönetme tutumu oluyor.

Bu sahte **kontra gündemler** ve tartışmalar sürecinde TÜSİAD raporu gündeme geldi, şöyle bir ucundan tartışıldı. Ancak fazla tartışma fırsatı bulamadan tanklar ve darbe tartışmaları içinde eriyip gitti.

Bu ara unutturulmaya ve yönü saptırılmaya çalışılan konulardan biri de “Susurluk Vakası” ile ortaya çıkan özel savaşın karanlık-suç dosyasıdır. “Susurluk Vakası” ile özel savaş gerçeği ve bütün suç pratiği, insanlık dışı uygulamaları bütün açıklığı ile ortaya serildi. Binlerce faili belli cinayetin kimler tarafından işlendiği, çeteleşen özel savaş gerçeği, mafyalaşan devlet, devletleşen mafya gerçeği çok net bir biçimde belgelendi. Bunu örtbas etmek ya da en az kayıpla kapatmak için çok uğraşılar. Bunda hepten başarısız oldukları söyle-nemez. Örneğin ordu, korucular, kont-

rgerillanın esas gövdesi ve daha bir dizi özel suç örgütü tartışma dışında bırakıldı, dikkatler birkaç özel savaş elemanı üzerinde yoğunlaştırıldı.

Öte yandan toplumsal muhalefet derlenip toplanma eğiliminde görünüyor. Buna rağmen, sürece ağırlığını koyduğu söylenemez, ancak pek etkili olmasa da boş durmadı. Boş durmadı, ama toplumsal muhalefet güçlerinin güçsüzlüğü ve yaşadığı kriz de bütün yakıcılığı ile ortaya çıktı. Yani krizde olan sadece savaş rejimi değil, aynı zamanda Türkiye devrimci-demokratik hareketi de henüz yıllardır yaşadığı krizi aşabilmiş değil. Bu, “Susurluk Vakası” sonrası süreçte çok açık bir biçimde anlaşıldı. Özel savaşı köşeye sıkıştırmak için çok önemli bir fırsat doğmasına rağmen toplumsal muhalefet güçleri bunu değerlendiremediler. Bunun en temel nedeni yaşadıkları güçsüzlük ve güç olamama sorunlarıdır. Devrimci

dolayı önemlidir. Yine birçok kafayı da karıştırdı. Kimisi TÜSİAD’a demokratlık payesini, misyonunu da biçti. Bu yönüyle tartışmayı hak eden bir rapordur. Özel savaş cephesini ve demokrasi cephelerini belli yönleriyle etkilediği için üzerinde durmak, anlamını bilince çıkarmak ve olası etkilerini değerlendirmek gerekiyor.

TÜSİAD raporu bir arayış ve rahatsızlığı dışa vuruyor

“Türkiye’de Demokratikleşme Perspektifleri” başlıklı TÜSİAD raporu yayımlandığında birçok çevrenin kafası karıştı. Kimisi “nereden çıktı bu” diyerek şaşkınlığını belirtti. Kimisi bu rapordan yola çıkarak TÜSİAD’ı, tekelci-Türk burjuvazisini “demokrasi bayraktarlığı” ile “onore” etmeye çalıştı. Tekelci burjuvazinin en irilerinin birleştiği TÜSİAD gerçekten demokrat mı? Bu raporu demokrat olduğu

çıkamazdan kurtulamayacaklarını biliyorlar, çok iyi anladılar. PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi bu gerçekliği her gün yeniden yeniden doğruluyor.

Başkan APO son gelişmelerle ilgili olarak yaptığı değerlendirmede şöyle diyor: “TÜSİAD, sistemi toptan kaybetmektense, reforme ederek, restore ederek, acaba bazı şeyleri kurtarabilir miyiz biçiminde bir tartışmayı kamuoyunun gündemine sokmak istiyor. Aslında getirdiği çözüm değil veya siyasal bir çözüm dayatıyor değil. Dayattığı bir tartışmadır. TÜSİAD çok iyi biliyoruz, 12 Mart’ta, 12 Eylül’de, hatta 1991 darbesinde bütün gücüyle en sağ, en faşist rejimleri, hükümetleri destekledi. Ama şimdi soldan bile önce davranıyor. İleri bir demokratik siyasal programla, ona ağırlık veren bir yaklaşımla tartışmaya inisiyatif koymak istiyor. Kaldı ki, bunu Avrupa’da istiyor ve Avrupa sermayesi kesin şart koyuyor”

yurtsever mücadele de bu dönemde legal alanda gerekli atılımı yapamadı, kitlesel güçlerini harekete geçiremedi. Bunun da sayısız nedeni var. Ancak bu dönemde özel savaşı köşeye sıkıştırma, teşhir ve tecrit çabalarını derinleştirmekte yetersiz kaldı.

Özel savaş can çekiyor, ancak onu altetmek durumunda olan güçler de güçlerini birleştirip ağırlıklarını ortaya koyma becerisini sergilemiyorlar.

Elbette yaşam ve mücadele devam ediyor. Türk egemen sınıfları boş durmuyor. Salt kriz yönetim taktikleriyle rejimin ve düzenin kurtarılamayacağını anlayan tekelci burjuvazinin en irileri, çözüm formülleri arayışına giriyor, seslerini yükseltmeye başlıyorlar. Yayınlanan TÜSİAD raporu böyle bir arayışın bir sonucu olarak değerlendirilmek gerekir. Rapor bir arayış ve rahatsızlığı dışa vuruyor. Bunu özel savaş cephesinde bir “çatlak” olarak değerlendirmek gerekiyor. “Türkiye’de Demokratikleşme Perspektifleri” başlığı ile yayınlanan bu rapor bu eğilimi yansıtıyor. Bundan

için mi kaleme aldı? Yoksa başka önemli nedenler, etkenler mi buna zorladı. Bu sorular önemli. İlginçtir, ama şaşırtıcı değil, 12 Eylül faşizminin hararetli destekleyicisi TÜSİAD, bugün “Demokratikleşme Perspektifleri” adına rapor yayınlıyor, rejimin yenilenmesi gerektiğini yüksek sesle diyor. Bu noktaya nasıl ve hangi nedenlerle geldi?

Büyük Türk burjuvalarına demokratlık payesini biçmek, kendi kendini kandırmaktan başka bir şey değildir. Bunun yanısıra böyle bir değerlendirme, stratejik ve taktik hataların işlenmesine de kapıları sonuna kadar açar. Çok net vurgulamalıyız: TÜSİAD demokrat değildir; bu raporu da demokrat olduğu için değil, başka bir çaresi kalmadığı için hazırladı ve yayınladı. Dün 12 Eylül’ü desteklerken nasıl ki sınıf çıkarları ve sınıf dürtüleriyle hareket ettiyse, bugün de aynı sınıfsal reflekslerle hareket ediyor. Mevcut rejim tıkanmış ve onarılmaz bir kaos içindedir. En önemlisi de uygulanagelen ideoloji ve stratejik yaklaşımla, salt askeri özel savaş yöntemleriyle bu

Rejim çıkmaz içinde, içte ve dışta tıkanıyor, iflasları oynuyor. Ülkedeki toplumsal gelişmeler korkunç boyutlarda derinleşiyor. Ama ufukta çözüm adına bir şeyler görünmüyor. **Rejimin krizi ve çıkmazı, burjuvaların ekonomik olarak küçülmelerine neden oluyor**, dünyaya açılmak olanak ve fırsatlarını daraltıyor, giderek yok ediyor. TC dış politika da yalnızları, tecritleri oynuyor, var olan itibar kırıntılarını da kaybediyor. Ekonomik kaynaklar bir daha dönmek üzere savaşa gidiyor. Ülkemizdeki ekonomik faaliyetler ise hemen hemen bitme noktasına gelmiştir. Bu, burjuvalar için iç pazarın daralması, kaynakların boşa tüketilmesi anlamına geliyor. Ekonomik kaynakların büyük bir bölümü özel savaş harcamalarına gitmesine rağmen, ufukta çözüm umutları görünmüyor. Dahası inkar ve imha siyasetinde ısrar eden özel savaş karargahının burjuvaların bütün ekonomik kaynaklarına el koyma ihtimali de önemli bir olasılık olarak yedekte bekletiliyor. Nitekim başbakan yardımcısı Çiller’in, “ülkenin bütün ekonomisi bir-iki

ailenin elinde olamaz” biçimdeki çıkışı devletin büyük sermayenin ekonomik kaynaklarına el koyması biçiminde değerlendirilmek mümkündür. Bütün bu olgular ve olasılıklar Türk burjuvalarını korkutuyor ve bir an önce harekete geçmelerini koşulluyor.

Türk burjuvazisi, aslında devlet fidelğinde doğdu, gelişti ve palazlandı. Bu nedenle devlete göbekten bağlıdır ve sürekli olarak devlet karşısında el pençe divana kalmış; bu, onun siyasal davranışını önemli ölçüde belirlemiştir. Ancak süreç içinde büyüyen, ekonomik olarak güçlenen burjuvazi devlet karşısında görece özerkleşti, siyasal olarak özerk bir tutuma yöneldi. Bu durumu henüz oluşum düzeyinde bir eğilim niteliğindedir. Ulusal kurtuluş mücadelesi süreci karşısında devletin zayıflaması, çözümsüzlüğünün belgelenmesi burjuvaların orduya ve bürokrasiye var olan eski güvenlerinin görece sarsılmasına neden oldu, güvensizlik gelişti ve sonuçta kendileri inisiyatif ele alma eğilimine girdiler.

Bütün bu gelişmeleri ve eğilimleri birlikte değerlendirdiğimizde, TÜSİAD raporunun hangi temel etkenlere ve dürtülere oturduğu kendiliğinden anlaşılır.

Bugün rejime iflasları oynatan, düzeni büyük bir yok olma tehlikesiyle yüz yüze getiren dinamiklerin başında ve temelinde ulusal kurtuluş mücadelesi vardır. Ve en önemlisi de özel savaşa, orduya ve devlete güvensizliği geliştiren, burjuvaları yeni arayışlara yönelten yine yenilmeyen ve özel savaşı başarısız bir konumda tutan ulusal kurtuluş mücadelesinden başkası değildir.

TÜSİAD raporu, özel savaşın var olan çizgisine bir güvensizliği anlatıyor; rapor, bunun belgelenmesi ve yüksek sesle ifadesidir.

Bu, aynı zamanda özel savaşın var olan çizgisinin yenilgisinin, işlemez hale getirilmesinin açık belgelenmesidir.

TÜSİAD raporu, büyük burjuvaların rejim ve temel sorunları konusunda yeni ama silik bir arayışı anlatıyor.

Tekelci burjuvazi bu durumu ve arayışla egemenler cephesinde bir çatlağı, bir gelişkiyi ifade ediyor. Bu özel savaş karar-gahının üzerinde en çok titrediği “milli mu-tabakat”ın bozulması anlamına geliyor.

Bütün bu gerçekleri dışa vurduğu ve altını çizdiği için TÜSİAD raporu, özel savaş karargahı, her düzeyde temsilcisi ve sözcüsü tarafından salvo atışlarına tutuldu. Burjuvalar neredeyse vatana ihanetle suçlandı, bastırılmaya çalışıldı. Büyük burjuvalar, “böyle gitmez, başka çareler üretmeliyiz” demişlerdi. “Dünyadan tecriti önlemenin, en önemli düzeni korumanın, toplumsal ölkeyi, devrimi önlemenin sağlam ve güvenceli yollarını bulmaya çalışalım” diye yakınmışlardır. “Salt özel savaş, şiddet ve zulüm yetmez, bu görüldü. Başka yöntemler deneyelim”, diye seslerini yükseltmişlerdir. Buna karşılık cılız bir “aykırı” sese bile tahammül göstermeyen özel rejim çok yönlü bir bastırma kampanyasına girişti. Bununla birlikte gündem saptırma çabalarıyla TÜSİAD raporunun tartışılmasını önledi. Tartışmanın sürmesini ve derinleşmesini istemediler. Çünkü kendileri, yenilgileri, başarısızlıkları, çizgilerinin çıkmazı ve dola-yısıyla özel savaşın iktidar ilişkileri tartışılacak, tartışma TÜSİAD’ı da açacak bo-yutlar kazanacaktı. Böyle bir sorgulama ve tartışma sürecini, bu nedenlerle, ken-

Serxwebûndan

dileri için çok tehlikeli gördüler.

Aslında TÛSIAD raporunun içeriğinde öyle ciddi denilebilecek reform çözümleri bile yok. Raporun özü şudur: Özel savaşı salt şiddet ve imha yöntemleriyle götürmek mümkün değildir, özel savaşı biraz demokrasi şerbetiyle tatlandırmakta yarar vardır. Böylece Kürtler ve toplumsal muhalefet dinamikleri biraz yatıştırılabilir. Kısacası TÛSIAD, özel savaşı, ideolojik ve politik çizgisiyle biraz restore etmek; kimi aldatıcı, göz boyamacı çabalarla yığınları kandırmak istiyor. Bu anlamda içeriği özel savaşı, inkarı ve imha siyasetini aşmıyor. Bu raporda öngörülen “*çözüm*”de Kürtlere yine yer yok. Birkaç kültürel kırıntıyla Kürtleri avutmak, teselli etmek istiyorlar. Raporun özü ciddi reform programından dahi uzak, özel savaşı “*siyasetten*” takviye etme amacındadır.

Özel savaş karargahı, inkar ve imha siyasetinden milim dahi şaşmak istemiyor, bu konuda sıradan bir tavize, geri adıma yanaşmıyor. Dahası, kendi çizgisini ve konumu bile tartışma konusu yapma yanlısı değil. TÛSIAD raporu bir yönüyle mevcut iktidar ilişkilerini, özel savaş kurmaylığının bu ilişkilerdeki yerini ve konumunu da tartışmaya açtı. Özel savaşa, var olan uygulamasına duyduğu güvensizliği dile getirdi ve çözümsüzlüğüne parmak bastı. Egemen cephedeki çatlağı açığa vurdu. Bütün bunlar özel savaş karargahının harekete geçmesine, var olan tartışmaları bastırma yöntemlerini geliştirmesine yetti. Gündeme dayatılan darbe tartışmalarının, laiklik-şeriat sahte ikileminin bir boyutu da egemen cepheye açılan çatlağı ve bu temeldeki tartışmayı bastırmaya yöneliktir.

TÛSIAD raporunu çok abartmamak, olmadık misyonlar biçmemek gerekir. Raporda dile getirilen görüşlerin resmi çerçeveyi aşmadığını, özel savaşı takviye etme amaçlı olduğunu bilmemiz gerekir. En önemlisi bu raporun mücadelemizin dolaylı bir sonucu olduğunu, burjuvaların demokratiğinden kaynaklanmadığını, rejimi restore etme, ulusal ve toplumsal devrimin önüne set çekme gibi bir kaygıdan yola çıktığını bilmek ve kavramak durumundayız. Yani raporu değerlendiren sınıf duruşumuzu, sınıf reflekslerimizi kaybetmemek zorundayız.

Ayrıca, rapor bir eğilimi yansıtıyor. Bu eğilimin bir de **Kürt ayağı** var veya inşa edilmek, geliştirilmek isteniyor. **Şerafettin Elçi**, TÛSIAD’ın temsil ettiği eğilimin Kürt ayağı olmaya adaya görünüyor, buna hazırlanıyor. Yani TÛSIAD Kürt cephesinde, ulusal kurtuluş saflarında reformist-işbirlikçi bir eğilim, hareket geliştirmek istiyor. Dolayısıyla bu noktada uyanık olmak, ideolojik ve politik mücadeleyi eksiksiz yürütmek bir zorunluluk olmaktadır. TÛSIAD raporunu görür görmez kendinden geçen, büyük umutlar bağlayan, dahası kendinden geçerek övgüler düzenler de oldu. Bu, mücadele edilmesi ve önlenmesi gereken bir reformist eğilimdir. Üzerine mutlaka gitmek, sınıf mücadelesini ödünsüz yürütmek gerekmektedir.

TÛSIAD raporu değerlendirilir, açtığı tartışma zemininden yararlanarak özel savaş buradan vurulmaya çalışılır; egemenler cephesinde beliren çatlak kullanılır ve bu çatlağın derinleştirilmesi için yapılması gerekenler yapılır. Bu değerlendirmelerden yola çıkarak özel savaşın durumu ve zaafı saptanır, ona göre taktikler geliştirilir. Ancak TÛSIAD’a övgüler dizmek, teşekküller sıralamak, ona demokrasi payesini biçmek, olsa olsa sınıf rotalarını şaşırarak şaşkınların ve bunalanların işi olabilir. Bu noktada Parti Önderliği’ni izlemek, anlamak ve onun çizdiği rotaya göre davranmak bir zorunluluktur. Ancak böyle davranılacağına taktiği sağ yorumlayanlar, sağa çekmeye çalışanlar, elbette karşılarında sınıf çizgisini ve kararlılığını bulacaklar-

dır. Kısacası sağ, reformist eğilime dikkatleri çekmek, buna karşı mücadelenin kesintisiz ve kararlı bir tarzda yürütülmesi gerektiğini vurgulamak istiyoruz.

TÛSIAD raporu, egemenler cephesinde bir çatlak ve bu nedenle devrim açısından yararlanılabilecek bir olanaaktır. Ancak bunu çok abartmamak gerekir. Görmezden gelmek de doğru değil, açtığı tartışma zeminini de derinleştirmek gerekiyor. Bu tartışma zemininden özel savaşı ve çıkmazını teşhir etmek olanaklı ve gereklidir. Bunlar yapılmalı ve doğru değerlendirilmelidir. Egemenler cephesindeki çatlak özel savaş açısından bir zaaf anlamına geliyor. Dolayısıyla şimdi sonuç almanın koşulları ve olanakları daha bir çoğalmıştır. Bu, yüklenmeyi, kazanmak için çok yönlü harekete geçmeyi dayatıyor.

Sincan'da tankları yürüten İsraildir

“Susurluk Vakası” özel savaş karargahının kirli ilişkilerini, suç pratiğini açığa çıkardı ve belgeledi. Aslında bunlar biliniyordu. Ancak bilinen gerçeklerin “Susurluk Vakası” aracılığıyla kamuoyu için de tartışmasız bilinir hale gelmesi önemliydi ve bu, özel savaşı köşeye sıkıştıran bir durumdu. Pratikte de gerçekleşen o oldu. Özel savaş sıkıştı, ciddi bir teşhir ve yıpranma kampanyasına konu oldu. Özel savaş kurmaylığı bu süreci en az kayıp ve yapılanmayla kapatmak için çırpınıp durdu. Özel savaş ve suç pratiği, özel savaş çeteleri, uyuşturucu bağlantıları, faili belli cinayetler ve daha bir dizi kirli uygulama tartışma konusu oldu. Bir yanda suçu birkaç özel savaş elemanına yıkıp işin içinden sıyrılmaya çalışırken, bir yandan da etkili bir gündem saptırma yoluna gittiler. Günlerce Faideimler, Emireler, Müslüm Gündüzler, Ali Kalkancılar tartışıldı. Ardından laiklik-şeriat sahte ikilemi ve darbe tehdidi gündeme dayatıldı. Sincan’da “**Kudüs Gecesi**” bahane edilerek sokaklarda tanklar yürütüldü. Sokaklarda yürütülen tanklarla laiklik gösterisi yapıldığı, RP’ye ve onun şahsında politik İslama gözdağı verilmek istendiği bilinçlere kazınmaya çalışıldı. Sokaklarda gövde gösterisi yapan tankların politik İslama, RP’ye dönük boyutları var. Ancak bu, olayın küçük bir parçasını oluşturuyor. Darbe şantajının çok yönlü politik mesajları var.

“Sincan’da “Kudüs Gecesi” bahane edilerek sokaklarda tanklar yürütüldü. Sokaklarda yürütülen tanklarla laiklik gösterisi yapıldığı, RP’ye ve onun şahsında politik İslama gözdağı verilmek istendiği bilinçlere kazınmaya çalışıldı. Sokaklarda gövde gösterisi yapan tankların politik İslama, RP’ye dönük boyutları var. Ancak bu, olayın küçük bir parçasını oluşturuyor. Darbe şantajının çok yönlü politik mesajları var.”

Sincan’da düzenlenen “*Kudüs Gecesi*” en azından görüntüde anti-siyonist bir mesaj içeriyordu. Oysa TC, bölgede İsrail’in stratejik müttefiki konumunda ve bunu antlaşmalarla güvence altına almıştır. **Sokaklarda yürütülen tanklarla İsrail’e “yanındayız” mesajı güçlü bir şekilde verildi.** Aynı mesaj ABD’ye de verilmiştir. Bu tarihten sonra ABD’nin sık sık Türkiye’deki laikliğe vurgu yapması boşuna değildir. Sincan’da tankları yürüten İsrail’den başkası değildir. Verilmek istenilen mesaj algılanmış ve gerekli karşılık verilmiştir.

Tankların mesajı salt bunlarla sınırlı değildir. Darbe tehdidinin esas hedefi devrimci güçler, emekçiler ve özel savaşa karşı duran bütün çevrelerdir. Darbe tehdidiyle bu güçler ve çevreler hizaya getirilmek, korkularak sindirilmek ve pasifize edilmek istenilmiştir. Özellikle “*Susurluk Vakası*” ile birlikte uyanmaya başlayan politikleşme, anti-özel savaş duygular ve bilinç böyle bir baskı ve tehditle bastırılmak isteniyor. Öte yandan TÛSIAD raporu ile kendini dışa vuran egemenler arası çelişki, özel savaşı ürküt-

müş ve egemenlerin bir an önce resmi çizgide “*milli mutabakat*” yapmalarını dayatmıştır. Darbe tehditlerin bir yönü de budur. Ayrıca gündem saptırma, gündeme sahte laiklik, şeriat, darbe seçeneklerini dayatmak anılan tehdidin bir ucunu oluşturuyor.

Elbette darbe tehditlerinin bir yönü de RP ve temsil ettiği politik İslama uzanıyor. Ancak bu, olayın sadece küçük bir boyutudur. RP’nin hükümet oluşuna onay veren genelkurmaylığının kendisidir. RP de ne kadar sadık bir özel savaş partisi olduğunu fazlasıyla kanıtlamıştır. Bu anlamda RP’den dolayı bir şeriat tehlikesi yoktur; bu, alabildiğine abartılmış bir durumdur.

RP ve onun temsil ettiği İslami çevreler bu düzen ve rejimle iç içe geçmişlerdir. Bu iç içe geçmişlik ve sıkı ilişki İslami sermayeyi büyütmüş, ekonomik ve siyasal ilişkilerde belli bir noktaya getirmiştir. Gelişen noktada biraz daha fazla iktidar eteklerinde yer edinmek, yakaladıkları mevzileri ideolojik boyutları da vardır. Ancak bunu şeriat olarak değerlendirmek doğru değildir. Düzenle iç içe geçen İslami sermaye kemalist laikliği biraz sulandırmak, ona biraz İslami çeşni ve renk katmak istiyor. Yani **laikliğin yeniden tanımlanmasını dayatıyor**. Bunu radikal bir tarzda değil, evrimci anlayışla, tedricen yapmak eğiliminde görünüyor. Bu belli bir çatışma ve gerginlik nedeni oluyor. Ancak çatışma henüz iktidar eteklerinde sürüyor. İktidarın doruğunu, yani özel savaş kurmaylığını ele geçirme gücü ve olanakları, bu aşamada somut bir stratejileri bulunmuyor.

Kısacası, kemalist laiklik gelinen aşamada büyüyen ve düzenin içinde etkili bir yer işgal etmeye başlayan İslami sermayeyi, onun harekete geçirdiği toplumsal tabanını tatmin edemez bir duruma gelmiştir. Laiklikle uzlaşan ve onunla ciddi bir çatışma yerine ona İslami tonlar katmak isteyen İslami çevreler, artık, laikliğin yeinden tanımlanmasını dayatmaktadırlar. Bu, iktidar ilişkilerinde daha fazla yer kapmak ve gücü oranında söz sahibi olmak anlamına gelmektedir. Kaçınılmaz olarak bu istem, belli bir çatışma ve gerginliğe yol açıyor. Ancak bu, hiçbir zaman kemalistlerin koyduğu gibi dönemin temel çelişkisi, gündemin acil sorunu değildir. Özel savaşın anılan çatışmayı abartması ise boşuna değildir. Yine özel savaşın şeriat tehlikesini

açık yapıldı, basın da keyifle yazdı. Belli ki basın ve yayın kuruluşları da dahil resmi ve resmi olmayan bütün iktidar olanakları ve alanları özel savaş kurmaylığının denetimindedir. 12 Eylül’den bu yana süreklileşen bir darbeler sürecini yaşıyoruz. 24 Aralık seçimleri, bu seçimlerin ortaya çıkardığı bu hükümet darbesel gelişmelerin bir sonucu değil? Refah-Yol hükümetini onaylayan genelkurmaylık değil mi?

Gerçeklik tartışmasız böyle. Ama hukuki ve siyasal sorumluluk ise hükümet ve mecliste. Böyle bir iktidar etme biçimi görünürdeki ihtiyaçlarına yanıt verebiliyor, ne yapmak istiyorlarsa yapabiliyorlar. Öyleyse niye bütün siyasal ve hukuki sorumluluğu üstlerine alacak bir klasik darbeye soyunsunlar ki? Kaldı ki onuç yıldır yıpranan ve hiçbir çözüm politikası olmayan bu kurumun darbe yapması büyük bir kumardır, kendileri için sonun kesin başlangıcıdır. Klasik

kümet senaryolarından söz ediliyor. “*Milli mutabakat hükümeti*” olasılığı yeniden ısıtılmış bulunuyor. Bir yandan da darbe tartışmaları eksik edilmiyor. Bütün bunlar bunalan, ancak bir türlü çıkışı yolu bulamayan rejimin çıkmazını anlatıyor. Özel savaş kurmaylığı da önünü göremiyor, günlük idare ediyor, günlük kriz yönetimiyle işleri götürmeye çalışıyor.

Özel savaşın kaderi devrimci yurtsever mücadelenin gelişme düzeyine, ortaya koyacağı ağırlığa ve etkiye bağlıdır. Eğer içinde geçilmekte olunan döneme dört bir yandan yüklenilirse büyük kazanılacağı kesindir. Özel savaş hiçbir zaman bu kadar yıpranmamıştı, hiçbir zaman bu kadar dağınık görüntü vermişti, iç çelişkileri bu kadar büyümemişti. Halk güçlerinde, aydınlarda, orta tabakalarda belli bir politizasyon eğilimi de gelişiyor. Bu verili elverişli ortamda Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle en geniş mücadele birikteliği yakalanabilirse büyük

darbe, doğası gereği, hemen ve kesin çözüm gerektirir. Ancak özsal savaşın böyle bir olanağı ve yeni üreteceği sihirli bir formülü yok. Yani başarısızlık kesindir. Onuç yıllık başarısızlığı, sonu stratejik bir başarısızlık olan bir serüvenle doruklandırır mı? Siyasi mantık bunu kabul etmiyor. Ancak özel savaşın bir özelliği de giderek bütün siyasal ve aklı dengelerini yitirmesi ve her türlü çılgınlığa göze alabilmesidir. Bu anlamda klasik darbe olasılığı bir olasılık olarak her zaman akılda tutulmalı ve buna karşı hazırlıklı olunmalıdır. Kendisini sürekli yeniden örgütleyen, zaafalarını, gediklerini gidermeye; bunun için yeni yasal ve fiili düzenleme ve uygulamaları geliştirmeye çalışan özel savaşa karşı zaten her zaman kazanma ve zafer parolasıyla hazırlanmak ve yoğunlaşmayı derinleştirmek bir zorunluluk oluyor.

Açık ki, özel savaş çok yönlü ve derin bir kriz ve açmaz içindedir. Bu biliniyor. Parlamento, partiler, hükümet iflas etmiş ve hiç kimseye umut vermiyor. Yeni hü-

kazanmak, özel savaşa kahredici darbeler vurmak işten bile değildir. Dönemin görevi budur. Yani halklarımızın en geniş devrimci-demokratik birliğini geliştirmek ve dört bir koldan özel savaşa karşı mücadeleyi yoğunlaştırmaktır.

Elbette özel savaş da boş durmuyor. Henüz elinde bulundurduğu yedeklerini de devreye sokarak soluklanmak isteyecektir. Siyasal çözüm, reformlara yönelme gibi bir olasılık yakın gelecekte ufukta görünmüyor. Özel savaşı daha da şiddetlendirmek, daha da ölçsüz ve sınırsız, yani vahşet boyutlarında sürdürmek özel savaşın temel yönelimdir. Mücadele ve özel savaş daha da şiddetlenme yönelimindedir.

Kazanmak için bütün olanaklar ve fırsatlar var. Yeter ki doğru değerlendirilsin, başka tür hayallere kapılmasın, Önderlik çizgisinde derinleşilsin ve yürünsün! Yapılması gereken bu. Dönem fehetme ruhunu ve zafer kişiliğini dayatıyor. Elbette buna ulaşmak zorundayız. Başka bir seçeneğimiz mi var?

Genel emperyalist bunalım ve PKK TARZI

Baştarafı 1. sayfada

Birincisi, sömürgeci sistemin günümüzde büründüğü özelliktir. Düzenlenmiş insan emeğine dayanmayan bir kapitalist üretim sisteminde, insan emeğine ihtiyaç en üst düzey ile en alt düzeydedir. Her ikisi birdendir. Sistem, insan emeği olmadan yaşayamaz. Ancak güncel yaşamın pratik toplumsal işleyişinde, kapitalist sistem insan emeğine ihtiyaç göstermiyor gibi görünür. Türkiye’de büyük bir işsizler ordusu oluşmuştur. Bunlar, kapitalist sömürgeciliğe karşı en güçlü yıkım potansiyelini oluşturmaları gerekirken, tam tersine onun hem ideolojik, hem de ekonomik ve siyasal güç kaynaklarının en önemli bir bileşeni durumundadırlar. Yani TC’nin sömürgeci kapitalist sistemi, haksızlık ettiklerini kendisinin en güçlü dayanaklarından biri haline getirmiştir. Bu durum, esasta çağdaş emperyalizmin medya araçlarıyla en büyük ustalıkla uyguladığı bir yöntem olmasına rağmen, TC devleti için bu yöntemin tarihsel kaynakları mevcuttur. İnsanı ve halkları kendisine yabancılaştırma, kendisine düşman kılmada TC sistemi oldukça deneyimlidir. Kendi soylarını görülmemiş bir barbarlıkla yokeden devşirmelerin öyküleri, Osmanlı’nın en karakteristik askeri ve siyasal öyküleridir. Cumhuriyet Türkiye’sindeki devletçilik geleneği de, yeniçerilere sütanalık yapan Osmanlı devletinden kalma bir özelliktir. Yalnızca şimdi bir biçim değişikliği söz konusudur. TC, bugün sömürgeci faşist yönetimini, tam anlamıyla toplumsal bir zemine oturtmak hedefine oldukça yaklaştığını düşünmektedir. Bir ideoloji ve paramiliter bir örgütsel yapılanma olarak faşizm, görünürde sistemin bütün gözeneklerine sızmıştır. En solundan başlayarak, en azından Türkiye topraklarında, faşizm bütün toplumsal-siyasal örgütler içinde de şu veya bu ölçüde kendisini kurumlaştırmıştır. 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana sistematik olarak yürütülen bu örgütlenme, varılan aşamada bir iç patlamaya yol açacak kadar yerleşip kökleşmiş ve toplumun görünürde-

“Her soru, çözümünün temel verilerini kendi içinde taşıdığı gibi, Kürdistan’ın ve Kürt halkının özgürlük ve bağımsızlık sorunu da, bugünkü bağımlı ve köle statüsünün bizzat kendi içinde çözümünün doğasını taşımaktadır. Bu statünün veya statüsüzlüğü yıkılması, onu belirleyen güçlerin dağılmasına veya aralarında bu sömürge statüsünü belirleyen ilişkilerin kırılmasına, parçalanmasına bağlıdır.”

ki bütün boşluklarını doldurmuştur. Toplumsal boşluklar açısından öylesine bir faşist doyma ve yoğunlaşma söz konusudur ki, 1996 yılının sonu ve 1997 yılının başlarında görüldüğü gibi, oluşun yapı giderek kendi içinde patlamış, devlet içi çeteler savaşı olarak adlandırılan bir hesaplaşma gündeme gelmiştir. Bu noktada, sömürgeci faşist sistemin ikinci bir karakteristiği ortaya çıkmaktadır.

Sömürgeci faşizm, toplumsal dayanaklarını kendi sonunu getirecek olan yoksul toplumsal kesimlerde bulmaz ve onları kendi kendilerini ideolojik ve siyasal olarak arenadan silen bir eğilimin sahibi kılmaz; aynı zamanda kendisini de, geliştikçe çürüyen bir sistem olarak yaşatır. Tarihte de birçok örneğinin görüldüğü gibi, faşizmin en zayıf dönemi, onun sistem olarak en güçlü olduğu dönemdir de. Esasta, faşizm bir kez sahneye çıktıktan sonra, kendisini şiddet ve ısrarla geliştirip yamadıkça, kolay çöktürülemez. TC faşizmi de, esasen cumhuriyet tarihi boyunca Kürdistan’daki isyanlara karşı gerçekleştirilen hareketler hariç, çoğunlukla kendisini hep rölantide tutmuştur. Bir tehdit olarak har zaman toplumun tepesinde hazır bekleyen ve ancak ihtiyaç duyulduğunda birden ortaya çıkıp işlevini yerine getirdikten sonra geriye çökilen bir tarzda gerçekleşen faşizm, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi ve eski Kürt isyanlarından çok farklı olarak zaferde giderek daha çok ısrar eden uzun bir döneme yayılmış bir savaş stratejisiyle karşılaşmasıyla birlikte, potansiyel durumundan çıkarak sistemin gizli ve açık her yanında aktifleşti. Yüzyıla yakın bir süre kendisini büyük ölçüde maskeleyemeyi başaran TC sömürgeci faşizmi, Kürdistan ulu-

sal kurtuluş mücadelesinin son 20 yıllık gelişimiyle toplum nezdinde deşifreyona uğramakla kalmadı, aynı zamanda yenilebilir, ortadan kaldırılabilir ve mutlak olmayan bir mekanizma olduğunu da göstermek zorunda kaldı.

Deşifreyon, faşizmin karakterini değiştiren bir gelişme değildir. Ancak, toplumun niteliğini değiştirir. Deşifreyona rağmen bağlılıklarını sürdüren toplumsal katmanlar ve sınıflar, faşizme köleliği ve onun meşruiyetini kabul etmiş demektir. Bu durum, toplumda nitel bazı değişikliklere yol açarken, bir sistem olarak faşizm için de geri dönüşü olmayan bir çöküş süreci başlatır. Bu süreç, toplumsal bütün içerisinde bir değerler yozlaşması, hızlı bir ahlaki çürüme, yine dizesiz bir intihar eğilimi olarak ifadesini bulurken; öte yandan devlet için ise dur durak bilmeyen bir silahlanma, her şeyin bir zorunlulukmuş gibi savaşa kanalize edilmesi, giderek engellenemez bir kan dökme eğilimi anlamına gelir. Yönetimler, hükümetler savaşız ayakta duramaz hale gelirler. Bir yandan savaşız ve çatışmasız yaşamını sürdürmesi mümkün olmayan bir devlet ortaya çıkarken, öte yandan savaşın kendisi de devletin bizzat kendisini içten içe kemirmeye başlar. Bu, bir paradoks, kendi kendisini inkar eden bir toplumsal denklem durumudur. İşte bugün, TC devlet ve egemenlik sisteminin içrisine girdiği sömürgeci faşist yapılanmanın, giderek bir Türkiye devrimi olma yoluna da giren Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi tarafından değerlendirilmesi gereken en önemli karakteristiği bu olmaktadır.

Bunun da ötesinde, Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi sadece Türkiye’ye doğru yayılan bir devrim

olma özelliğini aşmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin, Türkiye devriminde köklü bir iddiayla ortaya çıkması, devrimin uluslararası bir karakterini ortaya koyar ki, bu da sadece Türkiye devrimiyle sınırlı tutulamaz. Gerçekte, Kürdistan ulusal kurtuluş sorunu uluslararası emperyalizmin bir sorunu olduğu gibi, Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi de, başta uluslararası emperyalizmin en önemli stratejik bir halkasına yöneldiğinden dolayı, uluslararası bir niteliği daha başlangıçtan beri içinde taşıyordu. En önemli olanı da, Başkan APO’nun hareket tarzı da, daha başlangıçtan beri kendisini gerçeğin bu türden bir biçimlenmesine göre oluşturmuş ve bu konuda pratik adımlarını hiçbir ikircikliğe düşmeksizin atmıştır. Başkan APO’nun daha 70’lerin sonunda yurt dışına çıkışı, esasta hareket alanını stratejik bir adımla uluslararası çapta genişletmesi anlamına gelir. Savaş, böylece üzerinde yürütülmesi gereken bir alana kendini yaymış oluyordu. Nitekim gelişmeler göstermiştir ki, Kürdistan ulusal kurtuluş devrimini daha başlangıçta silinip gitmekten kurtaran en önemli adım, Başkan APO’nun yurt dışına çıkışıdır. Eğer bu adım atılmamış olsaydı, Kürdistan devrimi, gerçekleşmesi için elverişli ve zorunlu olan hareket alanına kavuşamayacak ve boğulup gidecekti.

Yurt dışına çıkış hamlesinden başlayarak, Başkan APO tarafından geliştirilen ve PKK gelişimiyle birlikte savaşın genel eğilimlerini belirleyen tarzın açılımı nasıldır? Madem ki bu tarzın bir sonucu olarak gelişen ulusal kurtuluş savaşı uluslararası bir etkiye sahiptir, öyleyse bu tarzın da sadece Kürdistan tarihi açısından değil, aynı zamanda dünya tarihi açısından da belir-

“Tarih, insan eyleminden bağımsız gerçekleşebilecek soyut bir süreç değildir. Bu anlamda geleceğin tarihi, bugün PKK merkezli gerçekleşen şiddetli bir mücadelenin sonucu olacaktır. Böyle bir tarihin öznesi, gerçekleştircisi olmak, tek tek savaşçılardan başlayarak, örgütsel birimlere ve bir bütün olarak savaş örgütüne kadar, uygun bir donanım ve mevzilenme ile hareket tarzını gerektirmektedir.”

leyici bir önemi vardır. Bu uluslararası önem ise, Kürdistan devriminin, partimiz manifestosunda ifadesini bulan stratejisini, klasik ulusal kurtuluş devrimlerinde görüldüğü üzere, zedeleyen değil, aksine bu stratejinin gerçekleşmesi için olmazsa olmaz bir koşul olarak dayatmaktadır. Kürdistan’ın uluslararası sömürge statüsü, klasik bir bakış açısıyla anlaşılabileceği üzere, Ortadoğu’daki dört devletin uluslararası sömürgeci olmaktan çok daha ileride, çok daha karmaşık ve geniş bir uluslararası emperyalist sahayı kapsayan bir statüdür.

Her soru, çözümünün temel verilerini kendi içinde taşıdığı gibi, Kürdistan’ın ve Kürt halkının özgürlük ve bağımsızlık sorunu da, bugünkü bağımlı ve köle statüsünün bizzat kendi içinde çözümünün doğasını taşımaktadır. Bu statünün veya statüsüzlüğü yıkılması, onu belirleyen güçlerin dağılmasına veya aralarında bu sömürge statüsünü belirleyen ilişkilerin kırılmasına,

parçalanmasına bağlıdır. Bunu sağlayacak güç ise, devrimdir. Devrimin, bu güçler buluşmasını parçalayacak, aralarındaki bağlantı ve çelişkileri çözecek bir tarza ve güce sahip olması, bu gücünü uygun tarzla engellenemeyecek bir biçimde dayatması ve her koşul altında başarıyı sağlaması gerekir. PKK'de önderlik gerçeğiyle bağlantılı olarak gerçekleşen devrimci tarz da, bunun ta kendisidir. Bu tarz nasıl ifade edilebilir ve nasıl uygulanabilir?

Her şeyden önce tarzın PKK'deki gerçekleşmesi, teknik veya taktik bir ayrıntı olmaktan çok, bütün bir yaşam ifadesi olarak ele alınmıştır. Bu anlamda PKK tarzı, toplumsal gerçekliğin yeniden, devrimin genel hedefleri doğrultusunda tanımlanmış bir düzeyidir. Sosyalitenin -toplumsallığın- parti militanları ve onların yaşamları üzerinden tarihe dayatılması biçiminde bir savaş tarzı, PKK'de en etkili bir savaş biçimidir. Militan, kendisine temel olarak binyıllarca mücadele edilerek kazanılmış değerleri aldığı için, insanlık ölçüsünde bir meşruiyetin temsilciliğini yapmaktadır. Öte yandan, değerler üzerine kurulu bir yaşam biçimi, devrimin temel bir silahı olarak, hem ulusal ve hem de uluslararası çapta uygulama alanı bulabilmektedir. Bunun daha geniş bir ifadesi olarak, hangi alan olursa olsun, geçerli olan savaş tarzı, aynı yaşam biçimi çerçevesinde ifade edilir. Bunun aksaması durumunda, savaş aksamış demektir veya insani değerlerin temsilinde başarısızlık durumunda, savaşta başarısızlık kaçınılmazdır. Alan özgünlüklerine göre düşman, uzun süren savaş boyunca PKK militanının bu özelliğini anlamış ve buna göre saldırı geliştirmiştir. Özellikle cephe çalışmalarında düşman, yenilgi tarzına yol açan bir yaşamı dayatmak için, bütün gücünü seferber etmiş, örgütlenmelerini ve mevzilenmelerini buna göre yapmıştır. Bu mevzilenmenin dağıtılmasının ise tek bir koşulu vardır ki, o da militanın kendi kendisiyle savaşıdır. Düşman, faaliyetlerini, en başta devrimi yürüten kişiliklerde kendisine ait özelliklere, zayıflıklara bağlanarak bu zayıflıkları egemen kişilik özellikleri durumuna getirmek suretiyle yürütmektedir. Faaliyet, militanda yaratılan kişilik zayıflıklarının topluma yansıtılması suretiyle, onun cephe ve

halk örgütlenmesini dağıtmayı hedeflemektedir. Zayıflıkların yayılması, genel bir toplumsal özellik haline getirilmesi için, sivil toplumun en büyük çoğunluğu zaten objektif bir taşıyıcı, aktarıcı durumundadır. Bu anlamda da, sistemin tek tek mevzilenendirilmiş ajanlara

“Süreç içinde çok açık biçimde görülecektir ki, gerek dünyada ve gerekse de Kürdistan’da ulaşılan toplumsal, siyasal düzeyde, toplumsal gelişme biçimlerinden tutarak devrimlerin gelişme biçimleri eskisinden çok farklı bir seyir izleyecektir. Yine bugüne kadar yaşanan gelişmeler, bir yandan Başkan APO’da temsil edilen PKK tarzının ilk gerçekleşmesinden bugüne kadar çağdaş devrimlere cevap verebilecek biricik tarz olduğunu göstermişken, öte yandan bundan sonra yaşanacak gelişmeler de, onun vazgeçilmez ve başarıyı getiren biricik tarz olduğunu gösterecektir.”

genellikle çok az ihtiyacı vardır. Sistem, amacını bir yandan askeri ve polisye anlamda şiddetle gerçekleştirme yoluna giderken, öte yandan da genel toplumsal politikalarını sivil toplumda kişilik zayıflıklarının yaygınlaştırılmasına uygun olarak yürütmektedir. Bu nedenle de, bu türden bir savaşta zafer kazanmanın biricik teminatı, sağlam, insanlığın kazanılmış değerlerine bağlı, devrim hedefine yaşamlarıyla kilitlenmiş kişilikler ile bunlardan oluşan ve en kapsamlı görevlerde örgüt mekanizmasını kusursuz işletebilen militan partilerinin varlığıdır.

Savaşın bu biçimi, bu kapsamıyla tarihte belki de ilk kez PKK tarafından uygulanmaktadır ve günümüzün emperyalist sömürgeciliğine karşı kazanacak olan tek savaş tarzı da budur. Böyle bir savaş tarzı, sömürgeci sistemin bütün gözeneklerine sızabilir, düşmanın kalbine kadar uzanabilir ve nasıl ki düşman sistemi tek tek kişiliklerin ta

içlerine kadar işleyebiliyor veya işlemeyi amaçlıyorsa, devrimin bu tarzı da onu içerden fethedebilir ve buna karşı düşmanın etkili bir savunması hemen hemen yoktur. Ol- sa olsa özel savaşın en faşizan biçimlerini ileri sürebilir ki, bunların da yine faşizmin kendisini kendisiyle savaştırarak çökertme özellikleri olduğu için, uzun vadede bir başarı kazanmaları söz konusu değildir. Bu nedenle, halkımız cephe-sindeki en etkili silahlardan biri de yine, uzun süreli direnişlerdir. Herhangi bir mücadele alanında yalnızca varlığı sağlıklı bir biçimde sürdürmenin kendisi de, düşmanı fiziki ve psikolojik olarak yıpratın etkili bir savaş biçimidir.

Kısacası, düşman nasıl ki yaşamı bir bütün olarak ele geçirme, yine toplumun yaşamının ele geçirilmesi yoluyla tarihini ele geçirme, bunu da en şiddetli, eşi görülmemiş bir fiziki ve ruhsal imha temelinde gerçekleştirme yöntemi geçerli ise, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde somutlaşan en önemli savaş tarzı da, bizzat yaşamın kendisidir. Yaşamın yüceltilmesi, bir yandan ulusal anlamda bir yücelmeyi getirirken, öte yandan da uluslararası ve evrensel alanda da etkili biricik silahtır. Nitekim, TC sömürgeciliğinin olduğu gibi, uluslararası alanda da emperyalizmin özgürlük mücadelesine dayattığı ilk silah, yaşamdır. Emperyalizm her şeyden önce yaşamdan vurmaya çalışmakta, PKK öncülerinin ilk grup döneminden bu yana bizzat kendi yaşamları ve şehadetleriyle yarattıkları değerler hedeflenmektedir.

Başlangıçta sözü edilen emperyalizmin genel bunalımı ve onun TC şahsında ortaya çıkan biçimi, ilk bakışta bir kaos durumunu anımsatmaktadır. Kaos, bir yandan karmaşanın en denetlenemez ve biçimi, yine şiddetli bir uyumsuzluk olurken, öte yandan da uyumun en üst düzeydeki bir ifadesi olarak denetlenebilir bir durumdur. Hiçbir karmaşa doğanın yasalarını, dola-yısıyla hiçbir toplumsal kaos da toplumun yasalarını içermeyen, bu evrensel yasalara uygunluk göstermeden varolamaz. Bu nedenle, en büyük toplumsal bunalımlar bile, genel yapının biraz üstünde bir güç merkezinden yönlendirilebilirler. Emperyalist sömürgeciliğin bunu

uygulama tarzı, örneğin TC’de, askeri güç merkezinin odağı sayesindedir. TC’deki askeri gücün, aynı zamanda en etkili siyasal güç olması da bu nedenledir. Genel toplumsal düzenlemenin doğrudan askeri yolla denetlenmesinin en önemli nedeni de, siyasal erkin tek başına TC’nin misak-ı milli sınırlarının içinde kalan toplumu, sömürgeciliğin çıkarları doğrultusunda denetlemesinin mümkün olması, bu denetlemenin gerçekleştirilmesi için zor’un tek etkili araç olmasıdır.

Öte yandan sömürgeciliğin bugünkü bunalımında, oluşan kaos ortamını denetleyebilecek ikinci bir önemli güç olarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ortaya çıkmıştır. Öyle ki, varolan ekonomik, toplumsal, siyasal bunalım durumunda TC’nin askeri-siyasal yönetim merkezi olan devlet de, en azından diyalektik bir gereklilik olarak, sözümona bu bunalımdan çıkışta tersten temel bir güç merkezi olarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ve ona karşı yürütmek istediği imha savaşını, bir araç olarak değerlendirmek istemektedir. Son zamanlarda TC’de ortaya çıkan ve en esnek hukuki, siyasal ölçüye göre bile mahkum edilmeyi gerektiren özel savaş eylemleri, yalnızca bir tek gerekçeyle savunulmaya çalışılmaktadır. “PKK’ye karşı mücadelede her eylem aracı, bir suç durumu teşkil etse de, meşrudur -veya özel savaş şeflerinin kendi deyimlerine göre şerefli-” denilmektedir. Oysa ortaya çıkan sadece şudur: TC sömürgeciliğinin askeri, siyasal, ekonomik erki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşta tarihsel bir yetmezlikle karşı karşıya kalmıştır. Kendi yasalarına uygun, daha da önemlisi kendi varlık gerekçelerine uygun bir mevzilenmeyle, PKK öncülüğünde gerçekleştirilen mücadele ile başa çıkamamaktadır. Bu durum, mücadelenin güç ve haklılığın göstermekten de öteye, rejimin aşıldığını göstermektedir. Tarihin bu aşamasından sonra, TC’nin aynı sömürgeci faşist mekanizmayla uzun süre dayanması mümkün değildir.

Fakat tarih, insan eyleminden bağımsız gerçekleşebilecek soyut bir süreç değildir. Bu anlamda geleceğin tarihi, bugün PKK merkezli gerçekleşen şiddetli bir mücadelenin sonucu olacaktır. Böyle bir tarihin

öznesi, gerçekleştircisi olmak, tek tek savaşçılardan başlayarak, örgütsel birimlere ve bir bütün olarak savaş örgütüne kadar, uygun bir donanım ve mevzilenme ile hareket tarzını gerektirmektedir. Böyle bir süreçte, sıradan, basit kişilik veya oluşumların tarihsel bir sonuç almaları mümkün değildir. Buna rağmen varılan aşamada bu türden, yani PKK tarzı dışında sonuç alınabileceğine dair yapılan bazı çıkışlar bulunmaktadır ki, emperyalizmin uzun süreli bir hazırlığı sonucu gerçekleştirilmeye çalışılan bu çıkışlar, içinde bulunduğumuz günlerde ileri çıkarılmaya çalışılmaktadır. Ancak, bu türden reformist ya da teslimiyetçi çıkışlar, yalnızca bu sıfatlarıyla değerlendirilemezler. Çünkü bunların tek özelliği reformist veya teslimiyetçi çıkışlar olmaları değildir. Öte yandan bunlar, emperyalist sömürgeciliğin önemli bir zaafı, onun genel bunalımının lokal bir sonucu olarak da değerlendirilmelidir. Bu türden bir değerlendirme de, ulusal kurtuluş mücadelesinin savaş gücüne orantılı olarak başarılı sonuçlar verebilir. Emperyalist sömürgecilik, teslimiyet masası için kendisine muhataplar üretme çabasındadır. Ancak ulusal kurtuluş savaşının yükseltilmesi sonucunda, bu muhataplar emperyalizmin teslimiyetinin birer aracı durumuna getirilebilirler. Yine de bu, ulusal kurtuluş mücadelesi için temel bir eylem alanı değildir. Mücadelenin öz örgütünün ve onun savaş gücünün alabildiğine geliştirilmesinin temel olduğu tartışılmaz ve belirleyici olan da budur. TC şahsında ifadesini bulan genel emperyalist bunalımın doğru değerlendirilmesi ve bundan Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin gerçekleşme zemini olarak yararlanılması, bugünün en acil sorunu olarak durmaktadır.

Süreç içinde çok açık biçimde görülecektir ki, gerek dünyada ve gerekse de Kürdistan’da ulaşılan toplumsal, siyasal düzeyde, toplumsal gelişme biçimlerinden tutarak devrimlerin gelişme biçimleri eskisinden çok farklı bir seyir izleyecektir. Yine bugüne kadar yaşanan gelişmeler, bir yandan Başkan APO’da temsil edilen PKK tarzının ilk gerçekleşmesinden bugüne kadar çağdaş devrimlere cevap verebilecek biricik tarz olduğunu göstermişken, öte yandan bundan sonra yaşanacak gelişmeler de, onun vazgeçilmez ve başarıyı getiren biricik tarz olduğunu gösterecektir. Sorun, bunun en verimli ve etkili olacak biçimde uygulanması ve temsilinin öncüler düzeyinde doğru gerçekleştirilmesidir.

“Savaşın bu biçimi, bu kapsamıyla tarihte belki de ilk kez PKK tarafından uygulanmaktadır ve günümüzün emperyalist sömürgeciliğine karşı kazanacak olan tek savaş tarzı da budur. Böyle bir savaş tarzı, sömürgeci sistemin bütün gözeneklerine sızabilir, düşmanın kalbine kadar uzanabilir ve nasıl ki düşman sistemi tek tek kişiliklerin ta içlerine kadar işleyebiliyor veya işlemeyi amaçlıyorsa, devrimin bu tarzı da onu içerden fethedebilir ve buna karşı düşmanın etkili bir savunması hemen hemen yoktur.”

Kemalistler er veya geç Kürt halkından özür dileyecektir

Yalçın Küçük'ün PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş ile yaptığı diyaloglardan...

● Baştarafı 1. sayfada

girişin Türkiye'ye güçlü yansımaması mümkün değildir. Belki biraz geç olabilir ama, sonuç alıcı olacaktır.

Kemalizm 1925'lerde; sosyalisti, Kürdü, İslami kesimleri ilkin kullandı ve sonra kendisine göre istediği bir şekle soktu. Bu bir burjuva tarzıdır. Çok hastalıklı, dönem kapitalizminin bütün gerici özelliklerini esas alan ve politik özülle de pro-faşizm diyebileceğimiz, bir biçimde uygulandı. Ve dolayısıyla, bu karşı-devrimci yönü ağır basan bir politik saldırıydı.

Bazıları “kemalist devrimler” diyor. Biz bu değerlendirmelerimizle aydınlattık ki, içinde her ne kadar bazı reformlar olsa da, karşı-devrim yönü ağır basan bir biçimlenmedir kemalist rejim. Aslında bunun anlaşılabilmesi Türkiye sorunlarının özüdür. Oluşan gelen ulusal, toplumsal politikalara bağlı sorunlar ve onun altyapısı hâlâ tam çözümlenmiş olmaktan uzaktır. Sadece teorik olarak kısmen bir çözümleme vardır, ama devrimci ve siyasi pratik olarak bu çözümleneme durumu gücünü koruyor, askeri olarak ise daha fazla bu gücü koruyor.

Bu durumu şöyle de tanımlamak mümkün: 1925'lerden itibaren devreye giren kemalist reformlar, en silik kapitalist altyapıya ortam hazırlayan reformlardır. Şapka devriminden, harf devrimine ve kadın haklarına kadar, kemalist reformların devrim ile herhangi bir bağlantıları yoktur. Bunlar en çürüğünden reformlardır. Tutarlı bir burjuva reformu bile yoktur. Ama bütün bu reformlarda görülen en önemli bir durum da; dengesiz, ölçüsüz ve karşı-devrimci faşist yanı ağır basan bir diktatörlüğün olmasıdır.

Burjuva sınıfsal gelişimi devlet bürokrasisiyle birlikte ortaya çıkmıştır. 1950'li yıllere doğru geldiğimizde, bürokrat burjuvazi palazlanmıştır. 1950'lerden itibaren, buna toprak ve ticaretteki gelişmeyi de eklemek mümkündür. 1960'lı yıllardan itibaren ise, sanayileşmiş burjuvazi bir açılım yapar, belli bir gelişme kateder. 1970'ler de ise artık, gelişen bu temeldeki üretimin rant tarafından, şu sınıftan bu sınıfa, şu kesimden bu kesime aktarılmasıdır. Değişik yollardan mali bir kesim oluşuyor. Türkiye'nin toprağını, sanayisini, ticaretini, bankalar, sermaye, döviz ve altın piyasasında üretim değeri olmayan piyasalaşma yöntemiyle Türkiye halkı büyük kumar düzeninin içine alınıyor.

1970-80 sonrası tam bir kumar rejiminin, hırsızlar rejiminin inanılmaz ölçüde boyutlanması söz konusudur. Sanmıyorum ki, Türkiye, Anadolu topraklarında hırsızlık tarihin hiçbir döneminde bu kadar gelişmiş olsun. Ben ekonomist değilim, ancak çok genel gözlemlerime dayanarak belirtebilirim ki; özellikle 12 Eylül 1980 faşizminden sonrası ve günümüzde ise Çiller maskeli darbe ile birlikte inanılmaz boyutlarda gelişen bir hırsızlık rejimi söz konusudur. Köklü olarak kemalist sistemin, rant sisteminin bu hırsızlıkla bağlantısı müthiş. Zaten bugün geline aşamada, rejimin darbeden de en aşağılık bir şebeke, bir çete durumuna gelmesi anlaşılırdır.

Bu yıllarda bir şey daha gelişti: Kumar ve hırsızlık. Rejiminin en önemli altyapısı ve ekonomisi bunlar

üzerine kurulmuştur. Talan ve hırsızlığın, mevcut altyapı üzerinde muazzam boyutlara varıldığını rahatlıkla belirtebiliriz. Türkiye bu duruma getirilmiştir. Şimdi bu temelde kemalizm ve cumhuriyet nedir? Bir hırsızlar Türkiye'si, bir hırsızlar ülkesinden başka bir anlama gelmiyor, bu cumhuriyet. Toplumsal yapıdaki muazzam bozulma tarihin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlardadır. Siyasi

Mevcut durumda Türkiye halkının kirli savaştan kurtarılmaya sorunu vardır. Bu da, ağırlıklı olarak ideolojiktir. İdeolojik savaşı kazanmak hiç şüphesiz, silahlı propagandayla olur. Ama sadece bu değil, ideolojik savaşımın kazanılmasının çok temel doğrularla bağlantısı vardır. Türkiye'nin halk çıkarları, halk siyaseti, halk ideolojisi veya emekçiler ideolojisi; doğrularını net ve kesin bir biçimde orta-

önüne alır, hem de günlük yaşam sorunlarıyla ilgilidir. Biraz daha geniş ufuklu olduğu, olup bitenleri böyle kaptı-kaçtı usulüyle, işte, “küçük” diye tabir edilen, sözde teşebbüse ödeyip, daha dengeli, daha uzun vadeli düşünme gücündedir.

Karşı-devrim cephesiyle birlikte olan bu kesim, şimdi karşı-devrimlerden en fazla zarar gören kesim haline gelmiştir. Aslında Türkiye serme-

mayan işadamlarını öldürüyorlar. Bu ne demektir? Bunlar günlük olarak çapulcu ve gerekli gördüğü kadar saldırıp talan ederler. İşte, Çiller bu kesimin en gözükara temsilcisi durumundadır. Bu işte uzmandır, böylesi işlerde yeteneğinin olduğunu belirtmek gerekiyor.

Refah Partisi'nin de aslında bundan pay almak istediği açıkça ortadadır. Refah Partisi politikasıyla en çaput, en taşra, en artık, en para etmez ne varsa ona talip olmak isteyen burjuvaziyi temsil ediyor. Aslında Türkiye burjuvazisinin en yeteneksiz, en çaptan düşmüş partisidir. Refah'ın sosyal içeriğini bu açıdan hiç ciddiye almıyorum. Kendisine çıkar arıyor ve bundan sonra da fazla gelişeceğini tahmin etmiyorum. İslamcılığı bir örgüt gibi kullanıyor. Bu, rahatlıkla aşılabılır. Çünkü, çok sahtedir, devrimin yaratmış olduğu boşlukları iyi değerlendirdi. Türkiye'de toplumun doğru siyasi ifadeye kavuşmamasını da iyi kullandı. Bundan dolayı Erbakan en inanılmaz, en güçlü oportünistlerdendir. Boşluklardan yararlandı, karşı-devrimin saldırılarını iyi kullandı ve mevcut konumu elde etti. Ama hızla aşılıma da mahkumdur. Taşra burjuvazisiyle, rantçı, vurguncu, talancı ve gündelik hırsızlıklarla beslenen bu şebekenin hükümeti sallantıda olmaya mahkumdur. Zaten dünya kapitalizmi tarafından da kuşatmaya alınmış durumdadır. Refah Partisi'nin bu kuşatmayı aşması oldukça zordur.

Örneğin, sermaye globalleşme diyor, Erbakan ise, taşra hırsızlığı, taşra üçkağıtıcılığı oyunları ile “ben yaşıyayım” diyor. Bu durum uzun bir süre daha devam etmez, kabul edilmez ve tedbirler alınır. Erbakan ve Refah'ı dağıtacaklar, nitekim gelişmeler bu yönlüdür.

Bütün bunlar dikkate alındığında, hâlâ kemalistler birliğinden bahsedebilir miyiz?

Şimdi, bunların daha çok ordu kargahında ve genelkurmaylıkta mevzilendikleri görülüyor. Ordu en sol kemalist partidir. Kemalizmin CHP'si aşıldı, pek bir kıymeti harbiyesi kalmadı. Geliştirmek istedikleri Alevi partisi ve yine kemalist dernekler gibi oluşumların da ciddi bir işlev görmeyecekleri ortaya çıkmıştır. Kemalist partinin hem sosyal, hem politik arenada temsilcileri artık bundan sonra söz konusu olamaz ve itibar da göremezler. Kendine has bir şahıs partisidir, Türkiye'nin geleceğine ilişkin herhangi bir politikası olamaz. Bunlar yedek lastik gibidirler, zaman zaman kullanılmak için piyasaya sürülürler o kadar. Fakat asıl parti genelkurmaylıktır.

Geçenlerde dikkatimi çeken bir husus oldu: Eski generaller bir toplantı yapmışlar, “kemalizmin yeni perspektifleri” diye, bir program geliştirmek istiyorlarmış. Kemalizmin “yeni programı” olabilir mi diye tartışıyorlarmış. Bunların hepsi de 70 ile 80 yaş dolaylarında olan generallerdir. Herhalde aktif olanlardır. Genelkurmaylıkta olanların başka işleri olduğu için bu araştırma işini onlara vermişler. Öyle anlaşılıyor ki, ordudaki kemalist partide birtakım gelişmelerin farkında. Bütün toplumsal sınıflar, perspektif ve program oluşturuyorlar, örgüt geliştiriyorlar. Peki, bu devlet

“Devrim ve gerillayla Kürdistan'ı ve Kürt insanını kemalistlere izah ettik. Bundan sonra tanınamazlık ederse daha da yükleneceğiz. Er veya geç kemalist, Kürdü tanıyacak. 1925'lerde müttefik yaptığı, sonra çok kötü oyuna getirip katlettiği Kürdü tanıyacak. Kürt'den çok korkuyor ve bugün daha fazla Kürt'den korkuyor.”

yapıda ise, dünyanın bir numaralı uyuşturucular cumhuriyeti, hırsızlar cumhuriyeti biçiminde değerlendirilmekten kendini kurtaramayan bir rejimin adıdır TC. Zaten, bu hırsızlar, uyuşturucular cumhuriyeti özel savaş ile idare edilmektedir. Özel savaş en kanlı faşizmdir ve günlük darbelerle Türkiye ve toplumu yürütülmeye çalışılmaktadır. Bu nokta da, artık yükseliş ve olgunlaşma döneminin içinde bulunduğu son dönemin tamamen bir çöküş dönemi olduğunu, ancak zoraki ve ilginç darbelerle, özellikle medyanın çok ağır psikolojik savaşıyla rejim yaşatılmaya çalışılıyor.

Her gün gündem değiştiriliyor. Dikkat edilirse, bu, karşı-devrim savaşımının taktik saptırması veya her gün geliştirdiği taktiklerle toplum bilincini dağıtması, iradesini felç ettirmesi ve böylelikle rejimi sürdürmesi söz konusudur. İnanılmaz bir şey, haftalık değil, günlük taktik saldırılar Türkiye halkına karşı yöneltilmiş durumdadır. Kürdistan'da ise zaten bir kirli savaş sürdürülmektedir. Ama Türkiye halkı üzerindeki psikolojik savaş oldukça tahripkar ve halk adeta yok edilmeye çalışıyor. Şimdiye kadar, gizli savaş ağırlıklı olarak Kürdistan'da yürütülüyordu, ama geline aşamada kirli savaş bütün yönleriyle Türkiye'ye ve Türk halkına yönelmiştir.

ya koymak zorundadır. Küçük bir grupta olabilir, ama bu temel doğruların ısrarlı, ödün vermez ve büyük savunucu gücü, büyük propaganda gücü, gerektiğinde bu doğruları silahlı yürüten gücü olmazsa, Türkiye halkını bu büyük bombardımandan kurtarmak mümkün değildir. Büyük ideolojik saldırıyı, büyük doğruları ortaya çıkarmak kadar, onun büyük bir mümin ve büyük bir mücahit grubunun savaşıyla yürütülebileceği de açıktır.

İşte bu, bir PKK tarzıdır.

Nedir PKK tarzı? Bizlerin sürekli PKK'yi Türkiyelileştirmekten kastettiğimiz de zaten budur. Kendini yaşamayacak, sadece doğruları yaşayacak. Temel doğrular var, bütün yaşamını bu doğrularla bağlantılı kılacak. Bu gücü, bu cesareti, bu inancı gerektiğinde bu doğrular uğruna, savaşıyla gösterecektir. *Bir doğrular savaşı...*

Peki düzenin kendini içten reforme etme takati veya gücü kalmış mıdır? Düzen böyle bir özelliği ortaya koyabilir mi? TÜSİAD'ın “**Demokratikleşme Perspektifleri**” her ne kadar kemalist rejimin mevcut gidişatını kurtarma gibi gözüküyorsa da, aslında bir denemedir. Raporu çıkaranlar, hâlâ sanayide iddiaları olan bir burjuva kesimdir. Bu dikkat çekicidir. Sanayi kesimi hem geleceğini kesin göz

ya piyasasının bir bölümü uzun vadede olmak istiyor. Burjuva demokrasisi ölçülerine göre birtakım teşebbüslere girişmek istiyor. Elbette, kendi içinde büyük tepkilerle karşılaşılıyor. Tepkiler, hem yeni rant takımlarının, hem de büyük sanayi ile fazla bağlantıları olmayan; turizm, inşaatçılık, tekstil gibi kesimler tarafından gösteriliyor. Aslında mevcut hükümet ile büyük burjuva kesimler arasındaki çelişki biraz da böyle izah etmek mümkündür. Ekonomik izahat ancak böyle olabilir. Ne olursa olsun önemli olan düzenin egemen sınıf, ya da sermaye cephesinde mevcut durumda daha olumlu, ileri veya reform diyebileceğimiz bir çaba içinde olmasıdır. Nitekim sermaye kesimin kadroları çok, örgütlenmesi de oldukça geniştir.

Peki bu diğerleri kimlerdir? Turizmciler, işletmeciler, tekstilciler, inşaatçılar ve müteahhitçiler kimlerdir? Bunlar, tipik Doğru-Yol kesimi, ya da MHP'nin vurucu gücünü temsil eden çetelerdir ve ağırlıklı olarak Çiller şahsında ifadelerini bulmaktadırlar. Bunlar, günübirlik çalıp-çırpıp, vurgun ile kendisini yaşatmak isteyenlerdir. Mevcut durumda uygulanan savaşın, kirli savaşın da asıl sahipleri bunlardır. Nitekim bu kesimler günlük olarak da kirli savaşın içindedirler. Örneğin, bu çeteler kendilerine göre iyi ol-

içinde ve şimdi de ordu içindeki kemalist parti ve en son sığınakları genelkurmaylık olan bu parti ne olacak? Son TÛSIAD raporunun ardından başlayan ve “*bu rapor da nereden*

“Artık MHP tarzı bir faşist darbe planlama yerine, Lebed türü bir deneyimi hazırlayabilirler. Dünyanın bütün güçleri, hatta Amerika bile Yeltsin yerine Lebed'i kabul edebiliyor. Bu açık bir işarettir. Türk ordusuna sen de kendi Lebed'ini hazırla biçiminde bir işarettir bu.

çıktı” diye, genelkurmaylıkta büyük bir telaş var. Kendileri dışındaki bu gelişmeden rahatsızlar. Şimdiye kadar her şey kendilerinden, kemalist partiden sorulurdu, ilk defa kemalist partiden ayrı bir düşünce paketi ortaya çıkıyor. Ve bu çıkışa oldukça karşı gibi görünüyolar.

Diğerlerinin de buna benzer partileşmeleri var, Refah'ta bir taşra partisi olsa, onları da böyle pirelendirir. Sol ve Kürdistan'daki savaş malum. İşte, o zaman bu kemalistler sanırım, CHP'deki artıkları, basındaki artıkları, Doğu Perinçek gibi ideologları, Mûmtaz Soysal gibilerle de diyalogları geliştirerek herhalde kendi aralarında darbe tartışacaklar. Eskiden bunlar darbe yapabilirlerdi, ama şimdi darbe yapma imkanları da artık yoktur. İlginç olan bir durum da aslında budur. Genelkurmaylıkta önemli yerleri, solda ideologları ve dernekleri olsa da topluma dayatacakları bir darbe güçleri yoktur. Yine eskiden sahte komünistleri, komünist partileri vardı, hatta MHP gibi milliyetçi partileri de vardı. Bazı solcuları böyle kullanırken-, MHP'nin de bir devlet partisi olduğu açık ve kemalistlerle çok sıkı ilişkiler içindedirler. Şimdi bu da doğaldır, çetlerle dolayısıyla bir arayışları söz konusudur. İşte, son genelkurmaylıkta başlatılan tartışma budur. Şimdiye kadar Kürt tehlikesini kullanıyordu, her ne kadar eskiden komünistlerin bir tehlike olduğundan bahsediyorsa da, şimdi bunun tehlike olmadığını ve aştığını söylüyor. İslami tehlikeden bahsediyor; İslami tehlikeyi genelkurmayın kendisi, kemalistlerin kendileri hükümet ve iktidara getirdiler. Rejimi kurtarmak için nasıl ki, MHP'yi kullanıyorlarsa, şimdi de Refah Partisi'ni kullanıyorlar. Bu da, kemalistlerin oldukça büyük bir tikanıklığın içinde olduklarını ve zorlandıklarını gösteriyor.

Neden zorlanıyorlar?

Neden korkuyorlar?

Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşımızdan! Sermayenin önemli bir kesimi artık bu korkunun üzerine imha ile değil de, çözüm ile, reform ile gitmeli derse ve diğer partiler de bu konuda kendilerini hazırlıyorlarsa, bu ordu partisinin düşmemesi mümkün değildir.

Artık MHP tarzı bir faşist darbe planlama yerine, **Lebed** türü bir deneyimi hazırlayabilirler. Dünyanın bütün güçleri, hatta Amerika bile Yeltsin yerine Lebed'i kabul edebiliyor. Bu açık bir işarettir. Türk ordusuna sen de kendi Lebed'ini hazırla biçiminde bir işarettir bu.

Mevcut durumda Türk ordusu **Lebed türü** bir çıkışa, ya da deneyime ne kadar hazırlıklıdır?

İngiliz basını incelendiğinde; kemalizm kendini dönüştürme kabiliyeti

var mı yok mu diye, soruyorlar. Atatürk ile ilgili İngilizlerin hazırladıkları bir kitap var. Bu kitapta en güçlü Atatürk değerlendirmesi yapılmaktadır. Kemalizm'i bizim bile kavramamız zor diyorlar. İngilizler bunu, bu kadar bilimsel düşünüyolar. Şimdi de düşünüyolar. Muhtemelen bir kemalist reformu günyüzüne çıkaracaktır. Zaten bunun çalışmaları yoğunudur.

İngilizler, dolayısıyla Amerikalıların kemalizme biçtikleri yeni rol nedir?

Bu oldukça dikkate değer bir çalışmadır. Zamanında nasıl geliştirildiğini, öğrenmekte mutlaka yarar vardır. Muhtemelen Lebed türü diyorum buna, dünyada başka örnekleri de vardır. Birini hazırlayacaklar. Ama şimdi bu hazırlık tam değildir. Amerika daha önceleri Güreş'i hazırlamıştı. Güreş, belki de eski Türk darbecilerin en son temsilcisidir. Atatürk cuntasını Atatürk'e yaraşır gaddarlıkla en son uygulayan kişidir. Bu tiplerden artık ne İngilizlerin, ne de Amerikalıların bir umutları olabilir. Kemalizm'i böyle bir generalle çok kaba biçimde topluma dayatmak, Türkiye'yi Amerika için de, İngilizler için de tamamen kaybettirebilir.

1995'lerden itibaren ordu, yani kemalist parti yeni bir tip, yeni bir iktidar arıyor. Ve bu temelde ordu içinde buna yatacak generalleri yaratmaya çalışıyorlar. Henüz daha açığa çıkmamıştır, ama tartışılması söz konusudur. Önemli olan da bu tartışmanın yürütülmesidir.

Bu tartışmanın bir planı, bir reformu olabilir: Nedir reform planı? Darbe kadrosuyla birlikte lideri olabilir. Ama ne zaman bu faaliyetliliğe girer? Kimisi bugün diyor, kimisi gelecekte diyor. Ama önemli olan gidişatın bu yönlü olmasıdır.

Bu bir yenilenme midir? Kemalizmin kendisini döneme göre ayarlaması mıdır? Veya bu arayışı nasıl değerlendirmeliyiz? Bir de ordu içinde maddi gücü vardır. Muazzam bir subay kitlesi vardır. Ordu aynı zamanda önemli bir ideolojik güçtür. Herkes orduyu en büyük askeri güç biçiminde değerlendirirken, ben ise en büyük ideolojik güç olarak değerlendiriyorum. Bu parti Türkiye'nin de en büyük partisidir. İşin ilginç tarafı; bu partinin ideolojik ve politik gücü güncel gerçeklerle o kadar çelişiyor ki, toplumun başına bela olmuş. Bundan dolayı **ordu partisi ideolojik ve politik olarak bir reformu yaşayacak**. Yeni kadrolarıyla ve yeni önderiyle birlikte hazırlanmak durumundadır bu reforma. Bu kitlenin başka türlü kendisini yaşatması mümkün değildir. Hantal olduğu için, kat kat ol-

“Refah Partisi politikasıyla en çaput, en taşra, en artık, en para etmez ne varsa ona talip olmak isteyen burjuvaziyi temsil ediyor. Aslında Türkiye burjuvazisinin en yeteneksiz, en çaptan düşmüş partisidir. Refah'ın sosyal içeriğini bu açıdan hiç ciddiye almıyorum. Kendisine çıkar arıyor ve bundan sonra da fazla gelişeceğini tahmin etmiyorum. İslamcılığı bir örgüt gibi kullanıyor.”

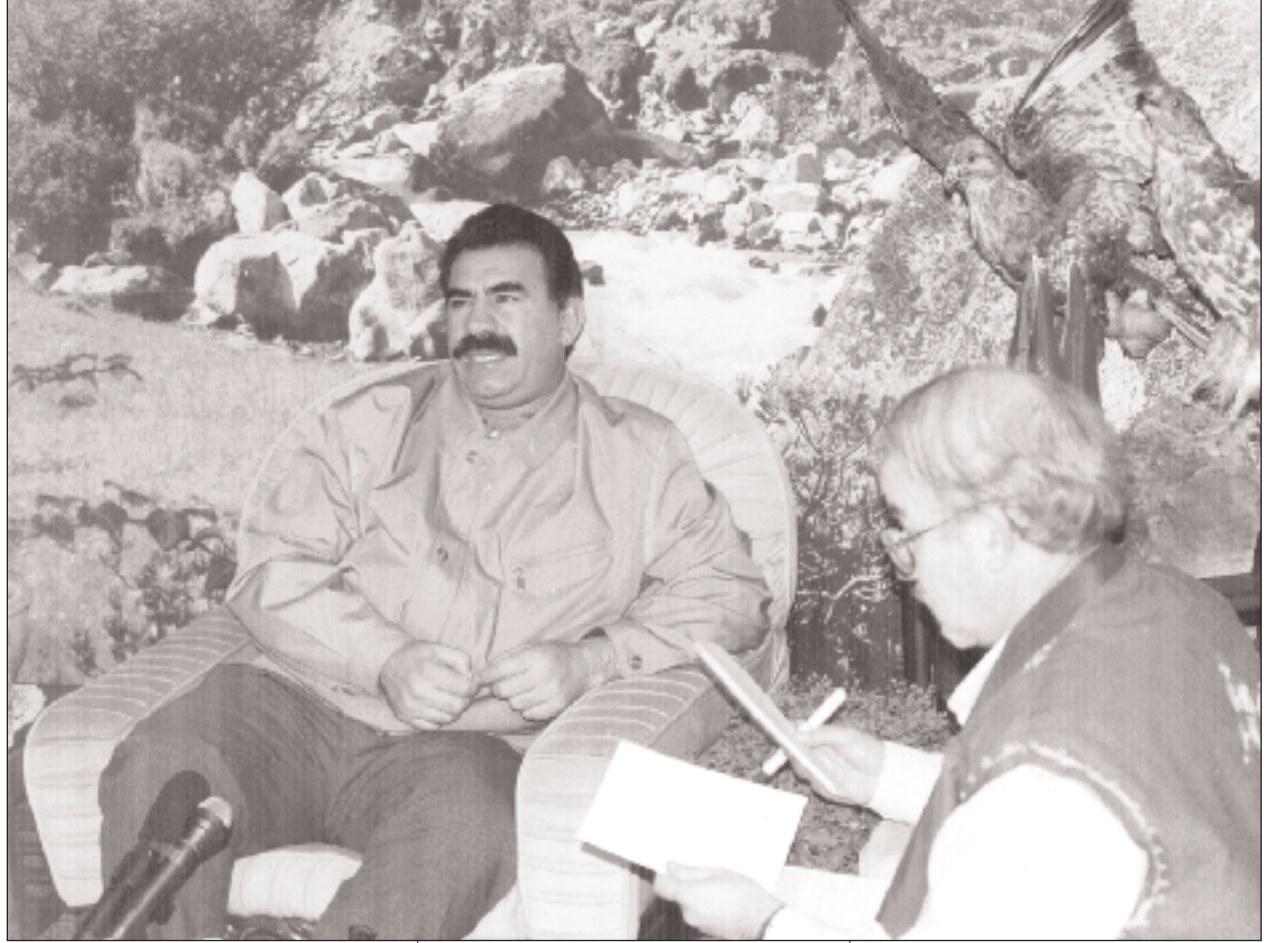
duğu için kendisini dönüştürmekte zorlanacaktır. Türkiye toplum yapısı da buna epey bir zemindir. Ve bazen kendi kadro yapımızda da bu yönlü değerlendirmeler yapıyoruz. Ve kemalistler ile işbirliği yapan Kürt egemenlerinin bütün geri özelliklerini yansıtıyorsunuz diyorum. Türkiye toplumu için de aynı şeyleri söylemek mümkündür. Gereken esnekliği, gereken özgür değişim ve dönüşümü bu nedenle beklenen zamanda ger-

çekleştirmiyorlar.

Bizim özellikle ideolojik anlamda yaptığımız en büyük vurgu hareketi; bu kastkatı **beyni tahrip etmektir**. PKK için de ben bu devrimi etkin yapıyorum.

Şimdi sıra Türkiye'de!

Etkileme şiddetlidir. Eleştiri geliştirecektir ve politikleşmeye yol açacaktır. İşte, kemalist parti bunu biraz bildiği için kendisini silkeleyebilir. Bir düşünce ekzersisi ile birlikte çok yapay da olsa bir programa gidebilirler. Bu, aslında reform da diyemeyeceğimiz durumu kurtarmaktır. Bana göre, kelleyi kurtarmak için bir son çırpınış olacaktır. Çünkü, generaller yaşamaya çok düşkündürler. Özellikle kelleyi kurtarmak için, sermaye cephesinin alternatifi, Kürdistan'daki savaşımızın gelişimi ve Türkiyelileşmesin-

den dolayı o zaman bir bakacaksınız ki; Türk ordusunda nasıl kahramanlar ortaya çıkıyor. İşte, bunun bir tek izahı var: O da, generaller kelleyi kurtarmak istedikleri için bütün bunları yapıyorlar. Hızlı bir solculuk gösterebilirler. Kürt sorununu herkesten daha çarpıcı ortaya koyabilirler, hatta elinizdeki delilleri de alabilirler. Bu tür gelişmeleri de beklemek mümkün, ama bu bizi şaşırtmamalıdır. Orduyu bir yerde ne çok olumlu, ne de çok olumsuz değerlendirmek gerekiyor. Koşulları ortaya çıkarmayı bir gelişme olarak değerlendirmeliyiz.

Muhtemelen ordu partisi kendisini şu ölçülerde yenilemek isteyecektir:

yenilemeye hazırlıyor. Sözde bir rapor veriyor. Aslında bu raporda da bir mesajı var. İsrarla bir diyalog kurmaya hazırız mesajını bir de o konferansta veriyor. Bize de verecek, zaten veriyor da. Nitekim böyle devlet içinden, ordu içinden çıkan sesler var, işte bunları birer işaret olarak değerlendirmek gerekiyor. Zaten ordu içinde işaretler ancak böyle verilir, daha fazlasını da beklememek gerekiyor. Kendi kuralları var, ancak bu kadar yapabilirler. Ama bundan sonra daha hızlı yapacakları kanısında yım.

Örneğin, seslerini şu temelde geliştirecekler: Örneğin, İslamileri hükümet yaptılar, aslında bu da bir yumuşamadır. Bundan sonraki adımları daha planlı bir biçimde hem kelleyi kurtarmak, hem de kirli savaşlarını,

adım her şeylerini kaybedeceklerini biliyorlar. Bunun için bazı şeyleri deneyeceklerdir. Ama ihtiyatlıdırlar, gizlidirler. Adım atacaklar. Bundan sonra bakacaklar; bir taraftan iyi, yani vurdukları güç bu hak alışlarına alıştı, terbiye oldular, işte bak, İslamcısı, Kürdü, sosyalisti iyice alıştı. İyi siyaset yapıyor ve fazla tehlike değildir diyecekler. İşte kemalist ifade budur, Mustafa Kemal'de böyle yapmıştı. Başlangıçta pek bir şey yapmamıştı, ama sonra birdenbire vurdu. Şimdi nasıl olacak? Aynı yöntemi tekrar uygulayacaklar. Bak, ayağını denk al, yoksa gebertirim diyecektir. Belki ibreti alemlik için bazılarını bile vurabilir. Ama ondan sonra gözüme girmesini bil diyecek. Çünkü çalmış, biraz etrafına dağıtıyor ki, nefes alsın diye. Bütün bu konularda daha derin-

“TÛSIAD'ın “Demokratikleşme Perspektifleri” her ne kadar kemalist rejimin mevcut gidişatını kurtarma gibi gözüküyorsa da, aslında bir denemedir. Raporu çıkaranlar, hâlâ sanayide iddiası olan bir burjuva kesimdir. Bu dikkat çekicidir. Sanayii kesimi hem geleceğini kesin göz önüne alır, hem de günlük yaşam sorunlarıyla ilgilidir.”

leştirilmiş tartışmalara ihtiyaç var. Kemalistleri daha fazla ürkütmek politikada daha sert kırılmalara yol açabilir. İlimli yöntemlerle bu kesimi elverişli hale getirmek istiyorlar. Hatta yürüttüğümüz gerilla savaşı bile, sınırlı tarzda yürütmek derim ben buna. Nedir bu? Anlamıyorlar, çok aksattılar, gerillaya onları alıştırmak gerekiyor, bu çok önemli. Onları gerillaya alıştırdıktan sonra ılımlı, halkçı politikalara alıştırabiliriz, sosyalizme alıştırabiliriz, kemalist orduyu gerillaya alıştırmak inanılmaz bir gelişmedir. Özellikle halkçılığı, bakın İslamcılar nasıl çoğaldı, sosyalistler tekrar nasıl para ediyor. İşte, gerilla uzun süreli olduğu için böyle oluyor. Halkı biraz daha geliştireceğiz, yenilmez kılacağız. Daha çok çalıştıran bir tarz

haline getireceğiz. İşte, o zaman baki kemalistler nasıl yola geliyorlar. Bizimle de konuşacaklar, hem de çok kibarca konuşacaklar. İşte o zaman, biz politik yöntemi oldukça duyarlı kullanacağız. Aslında yapıyoruz, ama çoğunuz bunu pek anlamıyor.

Ben, kemalistleri oldukça iyi tanıyanlardan biriyim. **Onların diliyle politika yapmak, onların diliyle savaş yürütmek benim uzmanlaştığım bir alandır.** Bu konuda daha da başarılı olunacaktır. Bu adamları yola getirmek başlı başına büyük bir yaratıcılıktır. Bir Hitler diktatörlüğü, hatta bir Stalin tarzı hızlı aşındı. Büyük Sovyet devleti müthiş aşındı. Hitler hızlı aşıldı. Mussolini daha savaş bitmeden aşıldı. Ama kemalistler hâlâ aşılmadı. Neden? Çok köklü, ama aynı zamanda büyük korkularını büyük ve acımasız bir diktatörlük gücüne ulaştırmışlar.

Bana göre; Hepinizin yaşamına sinmiştir kemalizm. Herkes biraz kemalisttir. Yapay yaşam, ufuksuz yaşam, vicdansız yaşam, kirli yaşam, tepkisiz yaşam, çapsız yaşam, işbirlikçi yaşam, hain yaşam, insan özelliklerine, toplumsal temellerine ihanet eden yaşam diyorum, ben buna. Yavaş yavaş kökten kazımak kolay değildir. Çok uğraştığımız için bunu vurguluyorum. Bunları insanın yüreğinden, zihninden sökmek inanılmaz bir devrimdir ve inanılmaz bir devrimciliği istiyor. Devrimin bu büyüklüğüne inanmanız gerekiyor. Aksi halde sizler rejimin bir objektif, kirli ve hain kişilerisiniz. Duygusu, ufku, vicdanı olmayan beş para etmez tekisiniz. İşte, ben bunlarla savaşıyorum. Büyük öfkelerim bunun içindir. Bir de iş yapamaz durumdasınız, işlevsizsiniz, üretimsizsiniz. Ne bir siyasal üretiminiz, ne bir ideolojik üretiminiz, ne bir edebi üretiminiz var. İşte, rejim sizleri bu duruma getirmiş.

Türkiye toplumu işsiz. İdeolojik olarak bütün politik kadrolarının yüzde doksanbeşi işsizdir. İş yapar gibi gözüküyorlar, ama hepsi bürokrat ve işsizdirler. Politikacılar da öyle. Halk diyor ki, bu partilerin yüzde sekseni işlevsizdir ve hiçbir partiye güvenmiyorlar. Solcular daha bir işlevsizdirler. Birkaçı ya iş yapıyor, ya yapmıyor. Solculardaki işlevsizlik, işsizlik yüzde doksandokuzdur.

Benim PKK'de yaptığım biraz daha farklı, her gün işlevli olmak, her gün işli olmaktır. İnanılmaz ölçüde PKK'de yaptığım yüzde doksan işlevsiz ve işsiz bırakmama faaliyetidir. Anlayacaksınız ve anlamak zorundasınız! Yapıyı işlevsiz bırakmak, çalıştırmamak, politikleştirmemek suçtur. Bunu hiç kimse, hiçbir gerekçeyle savunamaz. Türkiye toplumu için, Türkiye aydını için ben birinci elden sorumlu değilim, ama PKK içinde sorumluyum. Bunu bileceksiniz! Kemalizmin ve yarattıkları Kürt işbirlikçilerinin aşağılık durumlarını veya bu zemini bana dayatamazsınız. Bütün yaşamımı amansız bir biçimde buna karşı savaşım veren birisiyim. Kemalizmi, mahali bir olay olarak ele almıyorum, dünya çapında bir olaydır. Bunu çeşitli değerlendirmelerimizde ortaya koyduk. İşte, bu anlamda **PKK'li olmak evrensel olmaktır.** Doğru politik bir işleviniz yoksa, sizler kemalist, kapitalist ve emperyalist tarzın bir objektif ajansınız, işsizsiniz, lümpenisiniz. Kimisi MHP, kimisi sahte solcu gibi vurur, kimisi de içinizde örgütü, taktiği, yönetimi geliştirmez, o zaman sizlerin diğerlerinden ne farkınız var?

Bütün düzen, rejim ve toplumsal sınıflar, hatta bürokrasi, kemalistler

bile yeniden mevzileniyorlar. Şimdiden özürdileme sürecine girdiler. Ben geçen yıllarda bir şey söyledim: Toplum hizaya geliyor, bizimle amansız

“1995'lerden itibaren ordu, yani kemalist parti yeni bir tip, yeni bir iktidar arıyor. Ve bu temelde ordu içinde buna yatacak generalleri yaratmaya çalışıyorlar. Henüz daha açığa çıkmamıştır, ama tartışılması söz konusudur. Önemli olan da bu tartışmanın yürütülmesidir.”

savaşanlar hizaya geliyor. Peki sizlerle ne oluyor dedim, sizinle de bir ba-

sime yaşam hakkı tanıyacaklar, onlara da demokrasi diye, ama kendisine demokrasi isteyen bir kesime biz el uzatabiliriz, bunun sakıncası yoktur. Mutlaka bir kesim; sivil toplum içinde de olur, askeri toplum içinde de olur, ekonomide de olur, ideolojide de olur, işte bunları bulmalıyız ve diyalogu geliştirmeliyiz diyebilirler. Ama hangi temelde? Yeni program, yeni perspektifler temelinde. İmha edilen üç kuvvete hem ekonomik, hem siyasal, hem sosyal hak tanımak, onların iradesine saygılı olmak temelinde. Hatta af ve özür bile dileyebilirler.

Elbette ki, bu üç kuvvette kendini artık yeniden derlemek ve mevzilenmek zorundadır. Sadece kemalistleri buna hazırlamak yetmez. Bu üç kuvvetin de hazırlıklı olması gerekiyor. Sosyalistler kendilerini yeniden kanıtlamaladırlar, kemalistlerden ne istediklerini doğru istemelidirler. Onun

leri, hakları ölçüsünde talep sahipliği yapsınlar. Bu yeni düzende bunların da yerleri olabilir. Ama şimdiye kadar olduğu gibi sahte alevicilikle, sahte nakşicilikle, dinci partililikle onları daha dürüst olmaya, daha kendini tanımaya, programlamaya çağırıyoruz!

Devrim ve gerillayla Kürdistan'ı ve Kürt insanını kemalistlere izah ettik. Bundan sonra tanımamazlık ederse daha da yükleneceğiz. Er veya geç kemalist, Kürdü tanıyacak. 1925'lerde müttefik yaptığı, sonra çok kötü oyuna getirip katlettiği Kürdü tanıyacak. Kürt'den çok korkuyor ve bugün daha fazla Kürt'den korkuyor. Çok ilginç, benim soyadımı bile değerlendirenlerken; İsmet İmset'in bizimle ilgili yazdığı kitapta gördüm; sanırım genelkurmayın görüşü: Diyor ki, 1925'lerde bu aileye soyadı verilirken, işte Şeyh Sait ailesinden, güya bu aile intikam, öç alacakmış diyor. Bir yerde Kürde yapılanla-

riş, bir ateşkes yapalım dedim. Zaferi ve savaş yürütenler ateşkese hazırlanacaklar, ama sizler hâlâ ateşe devam edeceksiniz. “Farkında değildim, farketmedim” demek oldukça geri bir durumdur. Biz bunlarla daha savaşmadık ki! Kemalizmle böyle savaşmak; düşüncede, kişilikte savaşmak... Sizin o savaş dediğiniz tarz müthiş zorluklar yaratıyor. Buna biraz saygılı olacaksınız. Tek başınıza onun toplumsal yansımalarına, onun devletine, ordusuna, ideolojisine, bütün taktik manevralarına bizim karşılık vermemiz sizlerin sandığı gibi değil, inanılmaz boyutlarda bir savaştır. İşte bunu anlayacaksınız! Bunu anlamakta iddiası olanlar, öyle işsiz, verimsiz kalamazlar. Düşmanı, orduyu, devleti hizaya getiriyoruz, o zaman sizlerde kendinizi yenilemeli ve hizaya gelmelisiniz.

Kemalistlerle şu veya bu şekilde savaşımımız yoğunlaşacaktır. Belli bir sonuca da gidilebilir. Bizim kemalistlerle uzlaşmayı kabul etme temelimiz; 1925'lerde çok kötü kullandığı ve denediği üç temel kuvvete yaşam hakkı tanınmasıdır. Ayrıca reformlarla geliştirdiği burjuvazinin de en çaput, en kirli olanlarına artık hükümet hakkı veremez. Bunlar artık hükümette olamaz. İçlerinden bir kesimi insan haklarına, halkların iradesine saygılı bir biçimde belki çok palazlanmış da olsalar, maddi, sosyal olarak çok zengilemiş olsalar bir kesimine bu çerçevede, yani imha ettikleri üç ke-

sosyal, ekonomik, ideolojik, politik, askeri kesimlerinden... Sosyalistler kendilerini doğru planlayarak, kimliğini, programını bularak ve kendini örgütleyerek mevzilenmelidir. Kaybeden sosyalist, 1995'lerden itibaren yeniden kazanmanın hem planına, hem programına, hem de mevzisine kendini yatırmalıdır. İslami kesim de geniştir. Bizim savaşımızla birlikte büyük boşluğu gördü ve gelişti. Fakat çapulculuk ve taşracılıkla artık fazla bir gelişme sağlayamaz. Onları da uyarıyoruz. Solu nasıl uyardıysak, İslami kesimi de uyarıyoruz. Belki gelmeyebilirler, ama sonradan “biz anlayamadık” demesinler. Sürekli uyarı mesajları gönderiyorum. Biz bu boşluğu, siz üzerine otursanız diye yaratmadık. Sizleri kemalizmle işbirlikçi ve kol kola olmaya biz zorlamadık. Kemalizm'in haksızlıklarını ortadan kaldırıp, size onları dengesizliklerini bahşetmek için bu savaşı yürütmedik. Bundan dolayı hadlerini bilsinler. İslamın adaleti, adil derini diyorlar. İlkin bunun hangi zemine dayandığını, bu zeminin nasıl yaratıldığını bilmekle başlar. Ardından kendi demokrasi hukuklarını, sosyal konuları, dolayısıyla gücünü bilerek ideolojilere de saygımız var, İslam mı olurlar, başka bir din ya da mezhepten mi olurlar onların bileceği işti.

Yine diğer din ve mezheplerden kesimler var, onlarda kendi hukuklarını, dolayısıyla örgütlerini, cemiyetlerini, partilerini oluştursunlar ve emek-

rın intikamcısı olmak için bu soyadını almış. Hayretlerle karşıladım; bunu bilmiyordum, ama iyi bir soyadı. İnanılmaz bir şey. Evet, 1925'lerde olup bitenin intikamını almak gerekli.

Yalçın Küçük: İngilizler buna, “*tarihin cilvesi*” derler. Tarih burada cilve yapmış.

Abdullah Öcalan: Hayret! Kim bize bu soy ismi vermiş acaba!

Yalçın Küçük: Tarih vermiş. Cilve sözcüğü çok güzeldir. Tarihin cilvesi...

Abdullah Öcalan: Öcalan soyadı özellikle seçilmiş. Kitabın devamında intikamı çok kötü olur, diyor. Zaten bunun için olağanüstü düzeyde tedbir alıyorlar. Ben ne kadar intikamcı olmadığımı, bu soyadımın aileme nasıl verildiğini bilmesem de, aslında uzun süre öç değil de, borç aldım.

Kemalistleri ikna edeceğiz, fazla korkmasınlar. İntikamımız düşündükleri gibi olmayacaktır. Örneğin Türkeş; “Apo Anadolu Türklerini bırakmayacak” diyor. Aslında kendisini katlediyor, hiçbirini yaşatmak istemiyor. Kendisinin yaptığını benim tarafımdan yapılacağını sanıyor.

Buna verdiğim karşılık ise, Türk halkıyla hiçbir düşmanlığımız olmadığı gibi, onun diliyle, onun kültürüyle yoğrulmuş birisiyiz. Neredeyse her şeyimizi Türkçe ile yapıyoruz. Ama **büyük intikam kılıcı olmanın** da gereği vardır. Çünkü büyük haksızlıklar yapıldı. 1925'ler itibaren komünistler

katledildi. Ama özellikle bu son yıllarda olup bitenleri bir aydın olarak, halktan biri olarak tek tek intikam alacağımız kişiler, kurumlar ve yerler var. Dağıtacağız bunları! Ama bu Türk halkının, Türk ulusunun Kemal'in bile olumlu yanlarının gözardı edilmesi anlamına gelmiyor.

Açık söyleyeyim; Kemal'in bazı yaptıklarını inkar etmiyorum. Örneğin, harp devrimi ile ben de okudum. Yine yaptığı laiklikle ben de bir şeyler kazandım. Ama bununla çok şey de kaybettirdi. Kazanımlar olduğu gibi, çok şeyi de alıp götürdü. Toptan bir kemalist inkarcılık elbette ki olamaz, olumlu yönlerini ayıklemek, ama olumsuz yönleri de (nitekim bütünüyle açığa çıkmıştır), onları da gerektiğinde intikam ile gidermek gerekiyor. Bunu kimse yanlış anlamasın, bütün bunları göz önüne getirdiğimizde, Kürdün devreye girişi bir halk veya bir ulus gerçekliğiyle tarihi bir gerçeğin yeniden düzeltilmesidir. Kürt-Türk ilişkilerini yeniden devrimci bir tarzda düzenleme oluyor. Hak, adalet, eşitlik, özgürlük temelinde bir düzenleme oluyor. Türkiye halkını büyük sakatlıktan, büyük körlükten, bilim dışı olmaktan kurtulması anlamına geliyor. Bu, muazzam işsiz ve işlevsiz kalmaktan kurtulması anlamına geliyor. Çapsız insandan, çaplı insan olma anlamına geliyor. Ve bu, Türkiye toplumu için iyi bir gelişmedir. Bir bayram değerinde, Türkiye toplumu bunu karşılamalıdır. Anayasaya, hukuka, demokrasiye ve politikaya girişi büyük bir zenginliktir. Aynı zamanda büyük mutluluktur. Bu temelde Türk Anadolu'da daralıp kalmaz, tam tersine Anadolu'dan kurtulur ve Ortaasya'ya kadar uzanır, Ortadoğu halklarıyla Kürdistan köprüsünden geçerek sağlam oluşur. Bu değerlendirmede de görüldüğü üzere hayli zengin, alternatifli bir yaklaşım vardır, toptan inkar ve intikam yoktur. Yanlışlıklara bilim ile cevap olma vardır. Kör bir şiddete oldukça çözümleyici, alternatifli, cevap veren bir yaklaşım söz konusudur.

Bu işlerle çok uğraşan birisiniz, bütün yaşamınızı buna verdiğinizize inanıyorum. Benim bacaktan, koldan önce beyine saygım vardır. Beyinde çözümlenemeyenin pratikte çözümleneceğine inanmıyorum. Bütün bu emeklere saygı duyuyoruz, umutlu olmakta büyük nedenler vardır. İnançlarımıza büyük saygı ile bağlı olmaktan da, öteye biz bilimsel ve bu doğrulanıyor. Bu büyük mutluluktur, bu aynı zamanda halkların mutluluğudur. Onlara karşı kelle koltukta, ödünsüz ve cesur savaşanların anı-

“Hepinizin yaşamına sinmiştir kemalizm. Herkes biraz kemalisttir. Yapay yaşam, ufuksuz yaşam, vicdansız yaşam, kirli yaşam, tepkisiz yaşam, çapsız yaşam, işbirlikçi yaşam, hain yaşam, insan özelliklerine, toplumsal temellerine ihanet eden yaşam diyorum, ben buna. Yavaş yavaş kökten kazımak kolay değildir.”

sına bağlılığın bir gereğidir. Emeklerinin boşa gitmediğinin işaretidir. Biz de, bunu az çok bu noktaya getirmekle kendimizi hem başarılı, hem mutlu görüyoruz. Bu temelde gelişinizi tekrar selamlıyor ve başarılar diliyoruz.

Yaşam, uğruna ölümsüzce mücadele yürütülmesi gereken soylu bir eylemdir

“İdeolojik, askerlik ve savaş, her şey sonuçta yaşanılabilir bir sosyaliteye ulaşmak içindir”

“Ruhuma gerekli olanı, dinginlik içinde gerçekleştiriyorum; rahattan ve dinlenmekten hep mücadeleye doğru koşuyorum. Tanrıların bahsettiği her şeyi fethetmek istiyorum. Her şeyi durup-dinlenmeden öğrenmek, istek ve eylemi bizden uzaklaştıran uyuşukluktan sakınmak, kuru düşüncelerle kokuşup gitmemek ve boyunduruk altında aşağılık biçimde eğilmemek yürekliğini göstermek gerekir. Çünkü bizi harekete geçiren daima arzu ve umuttur”

Marks

PKK'de yaşam tarzı, bir çekim merkezi olduğu kadar, bir çözüm gücüdür de. Sınıfsal, ideolojik, politik, sosyal, kültürel vb. etkilenmelerle şekillenen salt bir “nesne” değil aynı zamanda bir “öge”dir. Kazanma veya kaybetme noktasıdır. Parti Önderliği “İç yaşam diyorum. Yaşam, öyle sizin gördüğünüz gibi de değil, farklıdır bizde. Görüyorsunuz yaşam, bizde büyük hesaplaşma, bizde yaşam büyük bir yoğunlaşma, büyük bir saldırı, büyük bir bilinç patlaması, sadece bilinç patlaması da değil, bütünüyle bir örgüt savaşır” demektedir. Yine Parti Önderliği, yaşamın bizde adeta bir savaş, hem de temel doğrultuyu etkileyen ciddi bir savaş olduğunu, şöyle vurgulamaktadır; “Sosyal alanda, düşmanla ilgili ne varsa, parti içinde de yoğunlaşmış ve saldırı halindedir. Yine benim sosyal alana ilişkin ne kadar tasarılarım varsa, bende yoğunlaşmış, amansız saldırı halindedir.” Nitekim yaşam tarzında parti uygulanmadan, derinlikli bir kavrayış ve pratik gerçekleşme düzeyi yakalamadan, ne ideolojik, ne politik, ne de moral değerler yönünden bir gelişme kaydetmek mümkündür. Tam tersine, ideolojik kavrayışsızlıklar veya sapmalar, politikada çizgi ve sınıf dışlıklar, örgütsel dağınıklıklar ve düşman özelliklerin hortlaması, etkin hale gelmesi kaçınılmaz olacak, kişilikler düzeyinde de yığınla ve her türden yanlış gelişecek ve derinleşecektir. Bu gerçekliği, en çarpıcı bir biçimde, yine parti tarihinde görebiliriz. Bütün tasfiyecı kişiliklerin yöneldiği ilk hedef, parti yaşamıdır. Seher, Semir, Şener gibilerinden tutalım, kendini daha alt düzeylerde gösteren tasfiyeciliklere kadar, hepsi ilk başta yaşamı bozmak istemiş, yoldaşlar arasında güvensizliği aşılamış, geri ve zaafı yanlara hitap ederek insanları bu temelde kendilerine bağlamaya çalışmış, kadın-erkek ilişkileriyle oynamış, ortamı laçkalaştırmış, bazen bir ağa gibi yapıya hükmederken, kimi zaman da demagog ve ukala bir görünümle parti yaşamını baltalamıştır. Sonuçta boşa çıkarılan parti yaşamıdır. Boşa çıkarılan partinin ideolojik-politik hattının, yüklediği göreve ve sorumlulukların boşa çıkarılmasıyla eş anlamlıdır. Zira parti yaşamı esas alınmadan, bırakalım düşmana karşı savaşıma ve dönemin emrettiği görevleri biraz olsun gerçekleştirmeyi, çizgiyi korumak, kendini yaşatmak bile başlı başına bir meseledir.

Yine düşmanın sırf yaşamı bozmak, parti yaşamını boşa çıkartmak için, en incisinden en kabasına kadar birçok yöntem içerisine girmesini doğru anlamak gerekir. Bizim gerçekliğimizde yaşam tarzının, bir kazanma ve kaybetme noktası olduğunu iyi bilen düşman, bizleri bu noktadan vurmak istemektedir.

Bütün bunlar birlikte düşünülürse, parti yaşamını hakim kılmakta amansız bir çaba içinde olmamız gerektiği görülecektir.

Bu, her militanın önünde duran birincil görevlerdendir. Ne savsaklamaya gelir, ne de boşvermeye. Büyük ciddiyet ve disiplinle ele alınması gereken temel bir husustur. Parti Önderliği, “İdeolojik, askerlik ve savaş, her şey sonuçta yaşanılabilir bir sosyaliteye ulaşmak içindir” derken, bizim gerçekliğimize vurgu yapmaktadır ve devamla, “Burada doğru bir sosyalleşmeye gelmenin önemi üzerinde bu kadar durmamız boşuna ve tesadüfî değildir. Çünkü mücadelenin kapsam, gelişim, büyüme düzeyi, bu konuda yol almayı, kaçınılmaz şart haline getirmiştir. Zaten mücadelenin büyüme sorunları önünde engel teşkil eden anlayışlara, köhnemiş kişiliklere iyi bakın; bunların, doğru bir yaşama gelmekle, aynı zamanda doğru bir ideolojikleşmenin, siyasallaşmanın, askerleşmenin de engelleri olduğu açıktır. Çünkü devrimimiz gide-

dakini yıpratıp güçten düşürerek kendini hakim kılmaktır ve son tahlilde partiye direnme savaşımıdır. Ve bir sonuç getirmez. Hem birey, hem de örgüt bazında tıkanıklığa, çözümsüzlüğe ve giderek bir çürümeye yol açar. Burada, “çatışma olmasın, liberal kalınsın” demiyoruz, tam tersine daha fazla çatışma olmalı. Ama kendini partileşme doğrultusuna yatan, yoldaşlık ruhunu özümsemiş ve yaşama militanca katılanların çatışmasından bahsediyoruz. Birbirini anlayıp, büyük değer verdiği oranda, geri özellik ve yetmez yanlarına öfke duyup amansız yönelen, yoldaşlarını güçlendirici, tamamlayıcı sınıf mücadelesinden bahsediyoruz. İşte, geliştirici olan ve olması gereken de budur.

Bu noktada, sosyal militanlık ölçülerini kendi gerçekliğimizle kıyaslayıp, ne kadar sosyalleştiğimizi veya ne kadar asosyal ol-

maktan çıkartılan Kürt gerçekliği, elini attığı bütün yaşam alanlarında ciddi yetersizliklerle, “bir topal” yürüyüşün sahibi olmaktadır. Demek ki, ilkin doğru bir sosyaliteye ulaşmak, gün be gün, bu temelde gelişmek ve derinleşmek gerekiyor. Adeta bir savaş verircesine yoğun bir çaba, emek şart. Bunu küçümseyenlerimiz veya anlam veremeyenlerimiz de hayli çoktur. Parti Önderliği, “İdeolojik, siyasi, askeri mücadele tamam da, bu sosyal mücadele nereden çıktı, diye düşünenleriniz olabilir. Sosyal mücadele, en tehlikeli idama, imhaya maruz kalan bir alan olduğu için en şiddetli verilmesi gereken bir mücadele alanı oluyor” derken, yaklaşımdaki ciddiyetin nasıl olması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Bu belirtilenlerden sonra, “sosyal militan”lık olgusu üzerinde durmak ve sosyal

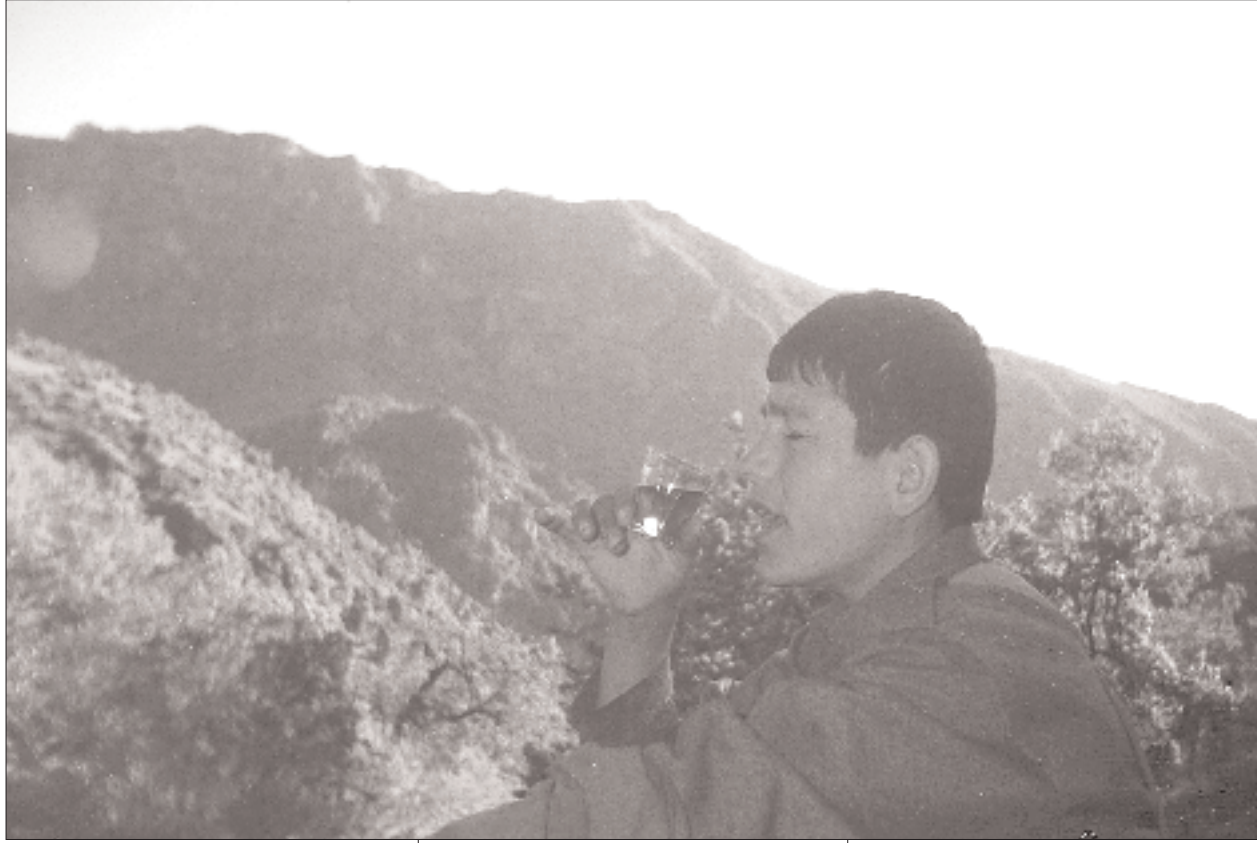
luluk duygusundan, bir sosyal terbiyeden yoksun olanlardır. Durum böyle olunca, sergilenen yanlışlı ve yanlış pratikleri, aslında bir sınıf özelliğine, sınıf karakterine de bağlayamıyoruz. Söz konusu bundan daha geri bir durumdur. İnsanda küçük-burjuva, köylü, feodal veya herhangi bir sınıf, katmanının özellikleri olabilir. Bu tutumlar kimi yanlışlıklara tahripkar olan yaklaşımlara kaynaklık etmektedir. Bu anlayışta olan doğal olarak, yanlış tutumlara girer, yoldaşını düşürmeye yönelik çabalar gösterir. Aslında çok düşünülerek, hesaplanarak da yapılmıyor bu. Anlayış bozuk, şekillenme çarpık ve doğru bir sosyal terbiye kazanmaya da yanaşmıyor. Açık ki, böyle yaklaşımlar bir şey kazandırmadığı gibi, bireyin kendi kendini vurmasından, düşürmesinden, cüceleştirmesinden başka bir noktaya götürmez. Durum böyle ve yol açtığı sonuçlar çok açık; o halde neden kendimizi sorgulamayalım, doğruya çekmeyelim? Kaybedecek neyiz var? Neyimiz eksilir? Elbette bizleri esir alan alışkanlıklar ve özelliklerden olacağımız kesin. Fakat bundan daha güzel bir şey de olabilir mi! Bir devrimci, olumsuz özelliklerinden sıyrılmayı neden istemesin ki! Yoldaşlıkta, kolektivistimde derinleşmek kötü mü? Belki bu sorular basit veya tekrar gibi geliyor, ama çoğunlukla kaybettiğimiz noktalar, tam da bunlar olmaktadır.

Yine “ne ben başkasına karışırım, ne de başkası bana karışsın; ben başka görevlerden sorumlu değilim, herkes bulunduğu alandan sorumludur” gibi anlayışlar, parti içinde özerkliğe, yerelciliğe yol açan, federatif bir örgüt yapısını dayatan, fırsat bulduğunda bunu geliştirmekle kalmayıp, teorisini de yapan; ulusallaşmaya, partinin bütününden sorumluluk duyan bir devrimciliğe yanaşmayan anlayışlar, daha doğrusu anlayışsızlıklar vardır. Bu, aynı zamanda Kürdün tarihsel-sosyal bir çelişkisidir. Bu da doğru bir sosyaliteyle aşılır. “Partileşme iddiasındayım” diyen herkes; yoldaşın, örgütün veya başka bir parti birimi başarısız olursa, sen de başarısızsın gerçekliğini bir an dahi unutmamalıdır. Kaldı ki, kendini güvenceye almanın veya başarılı kılmanın temel kanunu, yoldaşını güçlendirmek, örgütü güvenceye almak, geliştirmek ve ilkeleri korumaktır. Ne kadar teorisi yapılsa yapılsın, diğer bütün yaklaşım ve anlayışlar sahtedir, temelsizdir, hatta düş-

“Çözüm gücü olamama gibi durumlar karşısında, tekdüze ve hareketsiz bir 'yaşam' isteği doğmaktadır. Biraz zorlanıldığı zaman, 'Ben yaşam içerisinde görevsiz, sıradan kalmak istiyorum, bir süre kendini sorgulamak istiyorum, bana doğal sorumlulukları da fazla dayatmayın' diyenler çıkmaktadır. Asıl çözümsüzlük ve çürüme tehlikesi, işte bu sorumsuz, tekdüze, kendiliğindenci yaşamın içindedir.”

mancadır. O halde, partileşmenin ve ulusallaşmanın vazgeçilmez şartı olan, genele karşı sorumluluk bilinci ve bunun kolektif ruhuyla kendini donatmak, hiçbir yanılgıya düşmemekten gerçekleştirilmeli, bütün yaşamda, ilişkilerde, görev ve çalışmalarda temsil edilmelidir. Bu aynı zamanda bir disiplin sorunudur da.

Bir lümpenin, bir küçük-burjuvanın, ukala bir aydının yaşama yaklaşımı disiplinsiz, ciddiyetsiz olabilir, ama partileşme iddiasında olan bir militanın, yaşama böy-

rek ideolojik, siyasi, askeri boyutlarda çarpıcı bir sosyal boyut kazanmaya doğru ilerliyor. Düzenin kurduğu sosyal yapıyı parçalıyor. Bu eskimiş, mahkum ettiğimiz yapı parçalandıkça, onun içimizdeki uzantılarının da parçalanması, dayanması, eskiye dört elle sarılması ve o çok gerici ilişkilere tutunarak kendilerini yaşatma çabaları daha da belirginleşti” derken, doğru temelde geliştirilen bir yaşam ve sosyalitenin, mücadele içerisindeki önemini ortaya koymaktadır. Unutulmamalıdır ki, yaşam ve sosyal alanın kendisi, başlı başına bir mücadele sahasıdır. Aynı zamanda en dolaysız ve en açık göstergesidir. Bireyin yaşamdaki duruşu, onun ideolojik-politik düzeyini, ne kadar partileştiğini, ne kadar örgüt adamı vasıflarına ulaştığını, moral düzeyini vb. çok net ortaya koyar. Bunun dışında ne kadar laf ve teori yapılsa yapılsın, pek önemi yoktur.

Parti yaşamına ulaşmadan, onun yoldaşlık ölçülerini, resmiyet ve disiplinini, kolektivist ve çalışma tarzını, sonuç alan ve geliştiren eleştiri-özeleştirici ölçülerini ve moral-manevi yönünü hakim kılmadan, parti içi sınıf mücadelesinde de bir sonuç almak mümkün değildir. Yaşamda köylünün o geri anlayışlarını dayattığı, küçük-burjuvanın bireysel kaygılarla yaklaştığı, feodal olanın ağavari ve despotça kendini konuşturduğu yer yerde, partiyi geliştiren bir sınıf mücadelesinden de bahsedilemez. Görünüşte büyük bir çatışma olabilir, ama bu çatışma, partiyi hakim kılmamanın değil, boşa çıkarmanın çatışmasıdır. Bu, parti içi sınıf mücadelesinin değil, mücadele saflarındaki sınıf dışı öğelerin anlayışsızlık, hoşnutsuzluk, kapris, kompleks, kuru dayatma, intikam alma, karşı-

duğumuzu, yaşama ve ilişkilere kendimizi nasıl kattığımızı sorgulamamız yerinde olacaktır. “Her şey, sonuçta yaşanılabilir bir sosyaliteye ulaşmak içindir” gerçekliği, militanlaşmanın sosyal yönden de bir derinleşme görevini önümüze koymaktadır. Bu noktada büyük bir sorgulamayı, kendini gözden geçirmeyi ve düzeltme hareketini başarmak durumundayız. Açık ki, bu hususta en küçük bir gafleti yaşamak bile büyük bir yanılgıdır. Zira “Sosyalite, gerçekten hem üstyapının, hem alt yapının temel ve bağlayıcı gövdesidir, omurgasıdır. Bir sosyal kategori, sosyal grup olmasını bilmeyenlerin, siyasallaşmayı, askerleşmeyi de başaramayacakları açıktır.” Yine Parti Önderliği, sosyal alanda sağlam ve devrimci bir tempoyla, bunun tarzına ve düzeyine ulaşmanın önemini şöyle vurgulamaktadır: “İlk sosyal dersi almasını bilmeyen, niçin sosyalite, nasıl sosyalite, nasıl bir toplumsal yaşam, hatta nasıl bir sosyal grup yaşamı; bütün bunları düşünemeyenler, bilmeyenler ve beceremeyenler, herhalde çok gelişkin bir örgütlenme düzeyi olan ideolojik, siyasi, örgütlemeyi de beceremezler, sorun ve ihtiyaçlarına cevap olamazlar. O halde sosyal ders, çok hayati bir ders. Bu dersi hem teorik olarak kavramak, hem de pratiğini yaşamak gerekiyor. Askerleşmeyen, siyasallaşmayan kişiliklerin temelinde, bu dersten sınıfta kalmış olmak vardır.”

Sosyal alanda, temeli oldukça “oyulmuş” bir gerçeklik, beraberinde doğal olarak daha gelişkin yaşam alanlarında, askerlikte, siyasette, ideolojide başarısız kalmanın temel nedeni olmaktadır. Sosyal bir imhaya tabi tutulan ve müthiş bir sosyal çarpıklığa mahkum edilen, kendisi ol-

militan yaşama, ilişkilere nasıl yaklaşmalı, vasıfları nelerdir sorularına cevap aramak yerinde olacaktır. Kimdir sosyal militan? Veya militanın sosyalite derinleşmesinden anlaşılmaması gereken nedir?

Yaptığı bir değerlendirmede Parti Önderliği; “Sosyal militan, günlük olarak sosyal yaşam ilişkilerinde tam bir devrimci tarza sahip olmak demektir. Militan bir tazdan bahsediyorum; sosyal teslimiyetçi, sosyal çılgın, sosyal tahrikçi, provokatör değil!.. Sosyal militan ne bozguncudur, ne de teslimiyetçidir. Yoldaşlarıyla uyum içerisinde, ama ilkeleri gözetken bir uyumdur bu. Mücadele eder ama bozgunculuk olsun, örgüt bağları zayıflamış olsun diye değil. Örgüt bağlarıyla, örgüt ilkeleriyle ters düşen ne varsa, kişiye hakim olan yanlış tutum ve davranışlar olarak ne varsa, onları gidermek için mücadele eder.” Söz konusu kişilik, her şeyin başında kendini sosyal bir terbiyeye tabi tutan, öyle kaba yöntemlerle değil, sonuç alıcı, yapıcı ve çekici bir üslupla, ne tahrik eden, ne de tahrike gelen, yaşama ucuz yaklaşmayan aksine yaşama büyük ciddiyetle sarılan sosyalist kişiliktir.

Peki bizler bunun neresindeyiz? Açık ki, bu ölçülerin çok uzağındayız. Olmaması gereken ne kadar özellik, anlayış, tutum ve davranış varsa, pekçoğu bizde belli biçim ve düzeylerde yaşanmaktadır. Yüzlerce arkadaştan sorumlu olan ve her yönüyle örnek, çekici ve çözüm gücü olması gerekirken, en basit bir günlük işte, bir ilişkide dahi büyük tepki toplayan arkadaşlar bulunmaktadır. Hem de parti dışı bir özellik, bir alışkanlık adına! Açık ki, böyleleri kötü yetiştirilmiş, kötü alıştırılmış ve kişilik şekillenmesi itibarıyla bir sorum-

le yaklaşması, en kabul edilemez bir durumu ifade eder. Ve kesinlikle o kişi, yaşamın her alanında kaybeder, ciddi başarıların sahibi olmaz. Başarının yolu, ilkin kendini disipline etmekten, askerileşmekten; ruhta, düşüncede ve davranışta parti terbiyesine gelmekten geçer. İdeolojik-politik açıdan, Kürdistan'da en ufak bir gelişme, bir kazanım için devrimci savaş şarttır belirlenmesi herkes tarafından biliniyor. Bu gerçeklik, doğal olarak, askerileşmeden, savaşçı kişiliğe ulaşmadan, kendini disipline etmeden, en ufak bir başarının sahibi olmak imkansızdır sonucunu doğurur.

Hangi açıdan bakarsak bakalım, militanın disiplinli bir yaşam ahlakına sahip olması vageçilmezdir. Disiplinsizlik, ciddi olmama, parti terbiyesine gelmeme, ancak ve ancak, o bireyin veya kişiliğin ne kadar “ko” olduğunu gösterir. Yaşama ciddi yaklaşmadığını, güçlü iddia ve hedeflerin sahibi olmadığını gösterir. Yaşama ciddi ve devrimci sorumlulukla yaklaşan militan kendini baştan aşağıya disipline eder, yaşamını düzenler, programlı-planlı hareket eder. Nitekim disiplinli olmak, kendini örgütlemek, mevcut potansiyeli açığa çıkaran bir plan-program sahibi olmak demektir. Bu da, kesin ilerleticidir. Büyüten, yücelten, geliştiren bir tarzdır. Nitekim Parti Önderliği *“Kendini örgütleyen insan, en büyük kuvvettir”* demektedir.

Kuşkusuz, disiplinin önemi biliniyor, ancak bu noktada yanlışlıklar, pratikte yoğunca yaşanmaktadır. Kimi kişilikler teorik anlamda disiplin ve askerlik ölçüleri üzerinde defalarca konuşabilecek bir birikime sahip olmasına rağmen, pratikte sergiledikleri kendiliğindenci, sıradan ve yaşam karşısında iradesizce kendini koyuveren bir duruşla, aslında partiye en büyük zarar veren oportünizme düşmektedirler. Bu tür kişiliklerin yaşamdaki duruşu, kuvvetli

dir. O halde, yaşamda boşluk bırakmama, yani düşmanın ulaşamayacağı yaşam gerçekliğini yakalama göreviyle karşı karşıya olduğumuz unutulmamalı.

Peki, neden kendiliğindencilik gibi bir sapma, yaşam üzerinde egemen olabiliyor? Büyük işler başarmak için olanaklar mı yok, buna izin vermeyen mi var? Hayır! Tam tersi doğrudur. Peki, o halde neden? Kuşkusuz, bu sorunun yanıtı, bireyin ruhsal, manevi dünyasında, moral düzeyinde aranmalıdır. Bireyi, kendiliğindencilığe götüren, istek ve umutların yitirmedi. Yaşam sevincini yitiren birey, doğal bir sonuç olarak, ölgün bir duruş sergiler. Tutku zayıf, istek zayıf, hırs zayıf! Böyle bir ruhsal yapıyla, bireyin yaşamda iradeli, aktif, hedefli, iddialı olması elbette beklenemez. Peki ne yapmalı? “Kaderimiz böyle” deyip boyun eğmeyeceğiz her halde! Bu çok düşküncü bir yaklaşım olur. Bir devrimcinin, hangi yönden yetmezliği, eksikliği, yanlışlığı yaşıyorsa, o yönünü mutlaka güçlendirmek için amansız bir çaba sergilemesi gerektiği biliniyor. İlk bu noktada bir netleşme, kendini ikna etme şart. Ondan sonra, bu netleşmenin ve kendine saygının ve partiye, şehitlere bağlılığı gereği olarak, manevi-yatı, morali güçlendirmek için, güçlü, ısrarlı bir yoğunlaşma gösterilmelidir. İstek yaratılmalıdır, bağlılık güçlendirilmelidir. Bu da öyle kendini yere atmakla olmaz. Birey ne kadar çaba gösterir, iş yapar, görevlere koşarsa; aynı düzeyde bir ruhsal zenginliğe, doğru temelde bir ruhsal tatmine ulaşır. Unutulmamalıdır ki, insan yaşadığı gibi düşünür ve ruh dünyası buna göre şekillenir. Ama genellikle, biraz zorlama, çözüm gücü olamama gibi durumlar karşısında, tekdüze ve hareketsiz bir “yaşam” isteği doğmaktadır. Biraz zorlanıldığı zaman, *“Ben yaşam içerisinde*

böyle doğru kavramaya yaşamıyoruz da hep tersyüz edilmiş, yanlışlıklarla kendimizi hemen kaptırıyoruz.

Disiplin ve resmiyet, askerileşme ve savaşçı kişiliğe ulaşma adına, reel sosyalizmden çok geride bırakan kaba, mekanik ve biçimci yaklaşımlar görülebilmektedir. Zaten Kürdün bir çelişkisi de burada; sürekli uç noktalarda seyreder. Disipline ya saçgı yaklaşarak laçka, biçimsiz ve giderek sivilleşen bir tarz, ya da solcu yaklaşarak, özü geliştirmeyen, aksine birey ve yaşamı daha fazla tıkatan, hedefleri çarpıtan bir tarza yol açar. Sonuçta, doğal gelişme, özgür gelişme adına kendiliğindencilığe, laçkalığa, disiplinsizliğe düşülüyor, ya da öz disiplini, öz gelişimi yadsıyan, hatta engelleyen kaba bir disiplin anlayışı ve bunun pratiği sergileniyor. Oysa ki, diğer bütün ölçüler gibi, disiplinli olmak, öylesine hassas ve sonuçları önemli bir yapıya sahiptir ki, ne boşvermeye gelir, ne de kaba yaklaşıma, kaba yaklaşım belki sadece görüntüyü biraz kurtarır, ama kesinlikle geliştirmez, dönüştürmez, bireyi kendisiyle köklü bir hesaplasmaya, sorgulamaya sevk etmez; biçimsel düzenlemelerin bir düzey, bir gelişme olarak algılanmasına yol açar ki, bunlar da yanıltıcıdır. Elbette ki, biçim de önemlidir ve doğru bir temelde geliştirilmek, esas alınmak zorundadır. Hatta özde bir gelişmeyi, askerleşmeyi yakalamanın önemli bir biçim ayağını oluşturur. Nitekim biçimsiz devrimci, biçimsiz asker olmaz. Aynı zamanda biçim, özün yansımasıdır. Ama temel olanın öz disiplin, özsel gelişme olduğu unutulmamalıdır. *“Her şey sonuçta yaşanılabilir bir sosyaliteye ulaşmak içindir”* gerçekliği, bu noktada, temel doğrultu biçiminde esas alınmak zorundadır. Eğer geliştirilmek istenen, uygulanan disiplin, Kürdün o çarpıtılmış sosyal düzeyini, ya-

manın yolu, mevcut sorunları (günlük pratik sorunlar kadar, Kürdün tarihsel sosyal gerçekliğinden kaynaklı sorunları-na da), doğru çözümler üretmekten geçer. Çok önemli bir husus da sergilenen pratikler ve yaklaşımlardır. Kürdün, sorunlara çözüm ve çare olmakta ne kadar fakir olduğunu, çözümsüz, ölçsüz, yönemsiz ve sonuç almaktan hayli uzak olduğu bilinmektedir.

Çoğu arkadaş, adeta “yaşamda uğraşmamız gereken sorunlar olmasın, kolay yaşayalım, kolay uyum sağlayalım” ve “kolay yönetelim” gibi gerçekçi olmayan; bırakalım devrimci yaşam gerçekğine, insanın sosyal gerçekliğine de ters düşen, ayakları havada, ütöpik ve kaynağını yetmez devrimcilikten, kolaycı ruh halinden alan anlayışlara kapılabilmektedir. Çözüm gücü olmayan birey, işte böylesi bir kaçmaya da yönelebilmektedir. Sorunlardan bıkkınlık duymanın, sorumsuzlaşmanın, “banane”ci tutumların, giderek bireyselleşmenin ve ortamdaki, yaşamdan pratik çaba bakımından olduğu kadar, ruhen ve manevi-moral açıdan da bir kaçışı yaşamının temeli, bu olmaktadır. Böylece, sorunlara çözüm üreten bir sorumluluk bilinciyle donanmış bir militan kişilik ve onun sonuç alan yaklaşım, üslubu yerine, sorunlardan hep şikayet eden, yakınıp duran, sürekli “neden şöyle iyi bir pratik olmuyor, neden yanlışlıklar yapılıyor, sorunlar çıkıyor?” diyen, fakat bunların giderilmesi yönünde bir çaba da sergilemeyen, bunun sorumluluğunu fazla hissetmeyen bir tarz, bir özellik, bir anlayış şekillenmektedir. Raporlarımıza hakim olan üslup da bu şekildedir; baştan aşağıya şikayet, yakınma ve gerekeçdir. Aslında bu yaklaşıma, sorunlara çözüm üretmeye çalışırken kimi yetmezliklere, yönemsizliklere düşme de değil, daha da geri bir düzeyi ifade etmektedir. Bunun adı, **“sorunlara yaklaşmama”** pratiği ve anlayışdır. Kaybetme ve yenilgiyi kabul etmenin adıdır. Oysa insan, ilkin sorumluluk hissederek, parti kaygısıyla anlayışların üzerine gider, yanlışlarla çatışır, bildiği oranda partiyi hakim kılmaya çalışır. Kolaycı bir yaşam yanlışlığına kapılmaz. Aksi durumda, “gelinenden şikayet eden bir kaynananın sağda-solda söylenip durması” misali son derece asosyal, apolitik bir yaklaşımdan ötesine geçemez. Partiyi fazla tanımayanların, geri toplumsal yapının yoğun etkisini yaşayan insanlarımızın böylesi bir tarza kendilerini kaptırmaları, yine bir ölçüye kadar anlaşılırdır, hatta normal görülebilir. Ama yıllarca saflarda kalmış, belli görevler yürütmüş, akademi

bir çözüm gücü olmanın yolu da buradan geçer.

Açık ki, hangi ortamda bulunursak bulunalım, birçok ve değişik sorunlarla karşı karşıya kalacağız. Yapılması gereken ise, yakınmacı ve şikayetçi değil, hiçbir bireysel kaygıya düşmeden sorunların üzerine gitmektir. Sorunların üzerine çözümleyici bir tarzda gidilmedi mi, bir gerileme olur, yozlaşma olur, her türden sınıf dışlıklar ve geri toplumsal kalıntılar yaşam zemini bulur. Bu konuda da yetersiz ve yanlışlıklar, tarzlar, üsluplar çokça görülmektedir. PKK tarzı; çözümleyen, doğru ile yanlış ayırtıran ve doğruları güçlendirip hakim kılan, olumsuzlukların üzerine amansız gidip, olumlu yanları güçlendiren bir tarzdır. Ve sonuç almak mutlak esastır. Ama sorunlara yaklaşımda böylesine netleştirici ve sonuç alıcı bir düzeyi temsil etmek, bizde zayıftır. Sorunlara öylesine dar, kaba, yüzeysel ve karmaşık yaklaşımlar söz konusudur ki, mevcut yetersizlik, sorun ve yanlışlıklar çözümlenmek bir yana, daha fazla derinleşmektedir. Sorunlara el atan, müdahale eden, ama ne için müdahale ettiğini, sorunları nasıl çözümleneceğini, neye karşı çıkıp, neyi savunduğunu dahi bilmeyenler bulunmaktadır. Bu nasıl bir yaklaşımdır ve neyi amaçlıyor? Belli değil. Halbuki bir militan neyi yıkacağını bilecek kadar, yapmasını da bilendir. Kırıp-döken bir tarz ne kazandırıyor? Böyle müdahale eden bireyin, kendisi birçok yanlış ve yönemsizliğe düşerek “müdahalelik” bir konuma gelebilmektedir. Aslında bu bir trajedidir. Yöntemsizliğin, yöntemde kabalık ve yüzeyselliğin trajedisii! Yine rencide eden veya tahrip eden bir üslupla, sorunların aynı şekilde, içinden çıkılmaz bir kördüğüm haline getirilmesi, sıkça yaşanan bir gerçekliktir. Tahrik etmek kimin tarzıdır? Niyetinde olmasa dahi, eğer bireyin üslubu, yoldaşını tahrik ediyorsa, sıkıyorsa, daraltıyorsa birey kendini mutlaka gözden geçirmelidir. Çünkü ortada bir terslik var. Demek ki, üslup bozuk, sosyal terbiye çarpık, yoldaşlık ruhu cılız. Bunun başka türlü bir izahı olmaz. Tahriklerin durumu böyle; peki ya tahrik olana, çabuk parlayıp köpürene, duygularına hakim olamayana ne demeli? Böyle tepkilere gelenlerimiz de hiç az değil. Fazla düşünmeden, sonuçlarını hesaplamadan ani tepkiler gösteriliyor. Bunun gerekçeleri de hazırdr; “Yok bana şöyle dedi, böyle daralttı” vb. Peki sen neden tahrik oluyorun? Ne kazandın? Asıl yığıttık, böyle parlayıp tepkiler göstermek değil, duygularına tam bir hakimiyet kurarak, iyi hesaplaya-

akıntılar ve dalgaların sürüklediği dümen-siz bir gemiye benzetilebilir. Birçok sorun, yetmezlik, yanlışlık görülüp farkedilmesine rağmen, birçokları kendiliğindenci ve tepkisiz kalmaktadırlar. Yaşam karşısındaki bu yanlışlı duruş ise, daha birçok yanlışlığa kaynaklık ettiği gibi, mevcut yetmez, olumsuz yanların giderek derinleşmesine de yol açmaktadır. Kaynağını irade kırılması, liberalizm, uzlaşmacılık, sahte hayaller peşinde koşma, sorumsuzluk vb. yetmezliklerden alan kendiliğindencilik, bireyi içten içe çürüten, varsa olumlu yanlarını da alıp götüren bir rol oynamaktadır. Nitekim kendiliğindencilik, devrimci ideolojinin mahkum ettiği bir sapmadır. Sürekli kaybettirir. Hele hele, bizim gibi Kürdistan'da amansız savaşım veren bir partide kendiliğindencilik yenilgiyi, imhayı baştan kabul etmektir. Kürdistan'daki devrimci savaşta bırakalım kendiliğindencilliği, en ufak bir dalgınlık bile imha olmaktadır. İrade güçlendirilip, yaşamın her anına disiplinle partiyi egemen kılmadı mı, düşmana ait özellikler, anlayışlar ilerleme kaydeder. Bu da, sosyal bir imha-

görevsiz, sıradan kalmak istiyorum, bir süre kendini sorgulamak istiyorum, bana doğal sorumlulukları da fazla dayatmayın” diyenler çıkmaktadır. Asıl çözümsüzlük ve çürüme tehlikesi, işte bu sorumsuz, tekdüze, kendiliğindenci yaşamın içindedir. Doğanın yasasıdır bu; hareket, çatışma, gelişmelerle boğuşma, yetmezlikleri aşmaya çalışma olmazsa, çürüme var demektir. Siyasal bilinç, moral ve manevi yön sürekli bir devrimci çabayla kazanılır. Kendiliğindencilik ise, bireyi daha fazla isteksizliğe, eylemsizliğe götürür. **Marks, “Ruhuma gerekli olanı, dinginlik içinde gerçekleştiriyorum; rahattan ve dinlenmekten hep mücadeleye doğru koşuyorum. Tanrıların bahsettiği her şeyi fethetmek istiyorum. Her şeyi durup-dinlenmeden öğrenmek, istek ve eylemi bizden uzaklaştıran uyukluktan sakınmak, kuru düşüncelerle kokuşup gitmemek ve boyunduruk altında aşağılık biçimde eğilmemek yürekliliğini göstermek gerekir. Çünkü bizi harekete geçiren daima arzu ve umuttur” demektedir. Neden bizler**

şam tarzını çözümleyip, daha gelişkin ve devrimci temellere oturtulmuş bir sosyaliteye götürmüyorsa bir yanlışlık var demektir.

Doğru bir sosyal düzeye, yaşam gerçekğine ulaşmak için, mutlaka doğru bir disiplin anlayışıyla yaşama yüklenmek, olmazsa olmaz kabilinde bir zorunluluktur. Hiçbir yanlışlığa mahal vermeden, salt biçim olarak da değil, bunu kişiliğe yedirerek, ruhu terbiye ederek, yaşamı sosyalist ve PKK ölçülerine göre terbiye ederek, mutlaka sonuç alan bir tarza ulaşmak, temel devrimci görevlerdendir.

Yaşam, sosyalite, sosyal gerçeklik söz konusu olduğunda, ele alınması gereken hususlardan biri de, sorunlara yaklaşım tarzıdır. Nitekim yaşamın kendisi bir savaş alanıdır ve yığınla sorunları vardır. Sorumsuz yaşam olmaz, düşünülemez. Öylese, sorunlara yaklaşımda doğru bir tarzta, usluba ulaşmama, devrimci yaşama ve ileri bir sosyaliteye ulaşmamak da düşünülemez. Partiyi hakim kılmanın, görev ve sorumlulukları layıkıyla cevap ol-

veya önderlik sahasında eğitim görmüş, sözde kadroların oldukça biçare kalarak, sorunlardan şikayet edip durmaları ve çözüm gücü olmaya yaşamamaları affedilir gibi değildir. Yönetim, üstlenmiş olduğu konum, görev ve sorumluluk gereği, her türlü sorun ve yetmezliklere çözüm ve çare olmak durumundadır. Ne var ki, bizde bazen ne yöneticinin konumuna denk düşen bir tarz ve tempoyla yöneticilik yapılmakta, ne de yapı tarafından yöneticiler zorlanılmaktadır. Sorunların kaynağında çözümlenmemiş, derin kişilik parçallığının yattığı açıktır. İdeolojik-siyasal gerilik, kültürel-sosyal gerilik ve kavrayışsızlık nedeniyle, partiye karşı objektif olarak bir direnme ve yanlışsızlık içinde bulunduğu açıktır. Ancak sorunların çözümünü kendinden başlatarak, partiye bütünleşmeyi sağlayabilir ve devrimci yaşam gerçekğine ulaşabiliriz. Yaşamda tekdüze ve kolaycı yöntemlerden uzak, devrimci yaratıcı yetenekler, çekici bir üslup ve doğru bir tarzla harekete geçirilmek durumundadır. Başaran, sonuç alan ve giderek partiye bütünleşen doğru devrimci

rak, geniş düşünerek, sonuç almaya götüren tavır neyse, onu takınmaktır. Parti Önderliği, sosyal militanı tanımlarken; *“Bir yaşam kaynağıdır, yaşam aydınlığıdır, bir yaşam sıcaklığıdır. Ve böyle bir militana kimse boyun da eğdiremez, kimse onu yıkmaz, kimse ondan zarar da görmez”* demektedir. Ayrıca sorunlara yaklaşımda esas alınması gereken, yoldaşlık ölçüleri, saygı-sevgi, kazanımcılık, kapsayıcılık gibi temel noktalar, eleştirisel yaklaşım adına, bir tarafa bırakılmakta, birbirini düşüren, tıkatan, dışlayan pratikler sergilenmektedir. Bir hatadan dolayı, karşıdakini gözden çıkarma, dünyayı ona zindan etme gibi yaklaşımlar gösterilebilmektedir. Peki neden böyle olmaktadır? Elbette, çözümsüzlük, yoldaşlık ve yaşam ölçülerinin aşınması ve tıkanmaları! Ondan sonra da birbirini suçlama, didişme, sorunları aylara, hatta yıllara yayarak kronikleştirme!.. Açık ki, bu, sorunlara doğru ve çözümleyici bir yaklaşımın, üslubun tutturulmamasıdır. Niyetler kuşkusuz olumludur, fakat kaynağını yetmez devrimciliğinden alan çarpık yaklaşımlar,

bireyi objektif olarak bir bozguncu konumu-na düşürmekte ve olumlu bir sonuca da götürmemektedir. Bu noktada, sosyal militanın vasıfları üzerinde yoğunlaşmak, kendini yöntemli kılmak, çekici hale getirmek, üslubuna çekidüzen vermek ve “ne kadar sonuç alıyorum? Nasıl yaşamalıyım? Nasıl savaşımalıyım? Nasıl hareket etmeliyim?” sorularını kendine yöneltmek gerekiyor. Sorunlara çözümleyici yaklaşmayan militanın ciddi bir yetersizlik düzeyini yaşadığını ve yaşamda bir kaldıraç değil, ağırlık rolünü oynayacağını unutmayalım. Ve devrimin ağırlığa, kendini yük haline getirmiş bi-

zeyi, aynı zamanda, devrimci yaşam tarzına ne kadar ulaşıldığının, ne kadar eski olanda inat edildiğinin veya devrimci gerçekliğe ne kadar ulaşıldığının göstergesidir. Yaşama doğru devrimci ölçülerle, sosyal militanlık vasıflarıyla, büyük önem atfederek ciddi yaklaşanların, yaşamı basite almayanların, elbette ki ilişkileri de geliştirici, ilerletici olacaktır. Dikkat edilirse, ilişkilerde bir düzeysizleşmeyi yaşayanlar, yaşam karşısında gevşek, ruhsuz, iddiada zayıf bir duruşa sahip olanlardır. Zaten başka türlü olması da düşünülemez. İlişkilere doğru yaklaşmayanlar,

Birey ne kadar çaba gösterir, iş yapar, görevlere koşarsa; Baymı düzeyde bir ruhsal zenginliğe, doğru temelde bir ruhsal tatmine ulaşır. Unutulmamalıdır ki, insan yaşadığı gibi düşünür ve ruh dünyası buna göre şekillenir.”

reylere değil, güçlü, devrimi omuzlayan, iş yapan, gelişen ve geliştiren öncü kadrolara ihtiyacı vardır. Sadece partinin değil, aynı zamanda halkın da istemi öncü kadrolardır.

Sorunlara yaklaşımda, yaşamı zorlayan bir diğer yanılgılı tarz ise, “idare etme” uzlaşan, “herkes dilediği gibi yaşasın, yeter ki sorun çıkmasın” şeklinde ölçüleri aşındıran bir liberalizm olmaktadır. Bu yaklaşımla yapı ve örgüt, hem kendi içinde, hem de bir-birine karşı uzlaşmayı yaşamakta, yetmez yanlar görmezden gelinmektedir. Partiyi ilerletme geliştirme gibi bir kaygı ve sorumluluk duyulmadığı çok açık. “Kimseyi kırmayalım, incitmeyelim” denilmektedir. İnsanları kırmamak olumlu bir özelliktir, ama örgüt yaşamını güçlendirdiği ve bireyi geliştirdiği sürece, bu böyledir. Eğer birey doğruya gelmiyorsa, buna rağmen “kırmayalım, incitmeyelim” şeklinde bir yaklaşım olmaz. Bu noktada birey kırılırsa kırılınsın, ne kadar bunalıma düşüyorsa düşsün, istediği kadar kendine dert yapsın; burada önemli olan parti yaşamını, parti tarzını hakim kılmaktır. Kaldı ki, o “incinen-kırılan” yanlar, partiye ait olan yanlar, özellikler değildir. Dolayısıyla ne kadar üzerine gidilirse, o kadar geliştiricidir. Ayrıca kimi arkadaşların sıkça tekrarladığı yetmezliklere “bir şey olmaz, ne de olsa filanca arkadaşır” biçiminde bir yaklaşım gösterilmektedir ki, bu idareciliğin, uzlaşmacılığın bir başka şeklidir. O bireyin, yetmezlikleriyle birlikte kabul görmesi, yetmez yanların bir nevi meşrulaştırılması anlamına gelir. Böyle olunca, birey de artık o yetmez yanlarını öne çıkan bazı yetmezliklerini aşma çabasına girmez aksine daha fazla yapar, çünkü kendini öyle kabul etmiştir. Onun da hoşuna gidiyor bu durum. Böylesi yaklaşımlar açık ki, PKK yaşamını bozmak, ölçüleri aşındırmaktır. Sonuçta hangi gerekçeye sığınılırsa sığınılınsın, idarecilik, kabul edilemez. Orta sınıflara ait olan ve çizgiyi, hedefleri ve yaşamı boşa çıkaran bir tarzdır. Aynı zamanda, sağlam bir sınıf bakış açısına, kimliğine ulaşamadığının göstergesidir. Parti sınıf bakış açısını özümsemeyenler, doğal olarak, parti dışı anlayış, özellik ve pratiklere karşı da sağlam bir duruş sergileyemezler. Bu noktada, kendini netleştirip, reflekslerini güçlendirmeyenler, ciddi bir başarı ve gelişme gösteremez, hatta çeşitli düzeylerde gelişen tasfiyeciliklere bile alet olmaktan kurtulamazlar. Nitekim bunun örnekleri parti tarihinde çokça görülmüştür. Partiyi parti yapan ve bireyi de partileştiren, sınıf bilinci, sınıf tavrıdır. Bu yönlü bir yetmezlik yabancılaşmayı ifade eder ve her türden yenilgiye açık kapı bırakır. Doğruyla yanlış birbirine karıştırmayan bir bakış açısına kavuşmak zorundayız. Elbette ki, yoldaşlar arasındaki saygı-sevgi, birbirine destek olma, güç verme olmalı, fakat bunu yanlış yorumlayıp idareciliğe düşülmemelidir. Yoldaşların birbirine destek vermesi, saygı-sevgiyle yaklaşma ile idareci yaklaşması çok farklı şeylerdir. Ölçüleri birbirine karıştırmadan, idareciliğe, uzlaşmaya düşmeden, yüceltici ve saygın bir ilişki tarzına ulaşmalıyız.

Yoldaşlar arasında yaşam ve ilişki dü-

“ben iddialıyım, devrimci yaşama ulaşmak hedefimdir” diyebilir mi? Böyle diyorsa, ciddi bir çelişkiye düşmüş olacaktır. Devrimci yaşama ulaşmak veya iddialar gerçekleştirilmek isteniliyorsa, doğru bir ilişki düzeyine ulaşmak şart.

Bu noktada, şehit önder arkadaşların pratiğini doğru kavramak, biraz da yüreğimizde hissetmek gerekiyor. Nedir bu arkadaşların ilişkilere yaklaşımı? Örneğin Kemal Pir arkadaş için “tek kişilik ordu” deniliyor. Herkes, “Kemal Pir arkadaş yanımızda olduğunda, sanki koca bir orduyla berabermişiz gibi bir güven, coşku doluyorduk. Azim ve cesaretimiz yükseliyordu” diyor. Yine bir Haki arkadaşın muazzam bir çekiciliği vardır. Ağıt, Mazlum, Hayri arkadaşların ilişki tarzları yine böyledir. Konuşuklarında insanlara güç vermişler, güven kazandırmışlar, etkilemişler ve peşlerinden sürüklemişlerdir. Bunlar kavranılmadan, hissedilmeden PKK’li olunamaz. Evet bunları ne kadar düşünüyoruz, ne kadar yüreğimizde hissediyoruz? Onların yaşam tarzını, onların ilişkilere yaklaşımlarını, üsluplarını ne kadar kendimize esas alıyoruz? Manevi komutanlarımızın iyi bir askeri olma çabasını, gayretini ne kadar gösteriyoruz. Hiç abartmasız, kimileri bu noktada gafleti yaşıyor. Sorumlu yaklaşmıyor, yüreğinde hissetmiyor, hatta pek düşünmüyor bile. Kimileri ise, şehadetlere layık olmayı, adeta ulaşılması imkansız bir düzey olarak görüyor ve bunun çabasını pek göstermiyor. Oysa, PKK’de her başarının yolu, manevi komutanlarımıza layık olma sorumluluğundan, iddiasından ve çabasından geçer. Fakat bunun oldukça uzağında yaklaşımlar yoğunca yaşanmaktadır. Birbirinin canına okuyan, güçten düşüren, yaşama sevincini bile körelten tarz ve üsluplar hiç de az değil. Tahammül göstereme, demokrat olamama, bastırma, sindirme, kendini örgüt ortamında ciddi bir düzeyde hissettirmektedir. Bu tür ilişkiler, düzenin ve eski toplumun damgasını taşıyan, bunların yoğun etkisi altındaki ilişki tarzlarıdır. Devrimci yaşam ve sosyalite ile de hiç bağdaşmaz. Bir devrimci, yoldaşına yaklaşımda, demokrat olur, karşıdakine söz hakkı tanır, eksikliklerini gidermeyi temel bir görev olarak görür ve bu temelde yaklaşır, güçlendirir, maneviyatını zenginleştirir, moral kazandırır. Bastırmaz, kesinlikle düşürmez, aksine yoldaşının düşmesine, sinmesine vicdani elveren düşmanca bir kişiliğe sahiptir. Başkasını bastıran bir kişilik özgürleşemez, partileşemez. Hangi açıdan bakarsak bakalım, ilişkilere ağavari, despotça, dağıtıcı, kırıcı vb. yaklaşımların kabul edilebilir hiçbir yanı yoktur, her açıdan kaybetmeye götürür. Sosyal yönden çirkinleştirdiği gibi, örgütsel yaşam ve çalışmaları da bozar, politikleşmeyi ve ideolojikleşmeyi de engeller. Yoldaşlık üzerine söylenmeyen, yazılmayan bir şey kalmamıştır. Onun için önümüzde, ilişkileri sosyal militanlık ölçülerinde doğru ele alma görevi bütün yakıcılığıyla durmaktadır.

Devrimci yaşamın oturtulmasında ve ileri bir sosyalite olduğu kadar, bunu ideolojik-politik, örgütsel derinliğine ulaşmak için, vazgeçilmez ve temel yapı taşların-

dan biri de, eleştiri-özeleştiril silahıdır. Bu silahı yüzeysel bir biçimde ele almamak, salt bazı yetmez yanları dile getirme veya “şu noktada yetersiz kaldım” şeklinde algılamamak gerekir.

Eleştirel olmak salt bazı yetmezlikleri, yanlışlıkları ve çizgi dışlıkları dile getirmek değildir. Böylesi bir yaklaşım, sonuç almayan, yüzeysel bir tarzdır. Kişiyi ve ortamı fazla geliştirmez, yaşamı derinleştirmez. Eleştirel olmak kişiliğin ve yaşam tarzının derinliklerine nüfus eden bir ahlak, bir tarz ve bir yaşam değeri biçiminde özümsemelidir. Eleştirel olmak kaybettiren bütün geri özellik, alışkanlık, tutum ve davranışlara hem düşünsel, ideolojik, hem siyasal, hem örgütsel ve hem de pratik olarak karşı çıkmak, reddetmek, çözümleyip mahkum etmek ve aşmaktır. Bunu bir yaşam felsefesi haline getirmektedir. Yoksa gördüğümüz yetmezlikleri dile getirmemiz, ama pratikte bir sonuca gidemememiz anlamsızdır. Birey kalkıp “filankee şöyle bir kişiliğe sahiptir, şu özellikleri, olumsuz yanları vardır” diyor. Buna tenezzül edip bir yardımda bulunmuyor, hatta pek ilişki de geliştirmiyor. Şimdi bu eleştirinin ne anlamı var? Ya da eleştirel yaklaşım böyle midir? Madem bir yanlışlık, yetmezlik görüyorsun, o halde sen doğru bir yaklaşım göster, yardım et, doğruya çek! Yani yapılan eleştirinin bir anlamı, bir sonucu olsun. Ayrıca özeleştiril, salt kendi yetmez yanlarını dile getirmek değildir. Kendini her bakımdan köklü bir çözümlemeye tabi tutarak netleştirmek ve kendinden kaynaklı yetmezlikleri aşmak, bunları gidermektir. Hangi yetmezlik yaşanırsa yaşansın, bunda kendi payını sorgulamaktır ve mütevacize kabul etmektir. Yoksa nasıl gelişebiliriz ki? Hiç kendimizi aldatmayalım, bunun bir şey kazandırmadığı çok açık. Tam tersine olduğumuz yerde çakılır kalırız, hatta daha gerilere düşeriz. Kimileri özeleştirisel yaklaşım adına, kendini bir “hiç” görüp ve gelişme incancını yitiren durumlara da düşebilmektedir. Neden? Çünkü kendini doğru çözümlemiyor, çözümlemeye yanaşmıyor. Doğru bir yaşam pratik için kendini çalıştırma, katma, aktifleşme yerine, yersiz kaygılara kapılıyor ve sonuçta “benden devrimci olmaz” diyerek, olumsuz, karamsar bir ruh haline bürünüyor. Şimdi bunun neresi özeleştiridir? Özeleştirinin amacı daha fazla büyüme, güçlenme değil midir? Eğer sonuçta birey böyle olumsuz bir noktaya geliyorsa, o zaman bu yaklaşım “özeleştiril” denilemez. Bu, kendine eziyet etmektir, kendi kendini tıkatmaktır, hiçleştirmektir, güçten düşürmektir ama özeleştiril değildir. Önce kendimizi bir değer olarak göreceğiz ve mutlaka “insan”a inancacağız. Her bir insanın bir “atom bombası” kadar etkili olabileceğine kesinlikle inancacağız. Bir diğer yanılgılı yaklaşım ise, “karameti kendinden menkul” bir edayla, kendini dört-dörtlük militan görme ve dolayısıyla

leştiri kişinin kendi vicdaniyla baş başa, kişiliğine karşı duyduğu sorumlulukla, günlük ya da anlık olarak yapılır. Bu, kişinin günlük pratik içinde kendini sorgulaması, değiştirmesi ve gelişmesidir” demektedir.

Yöntem ve üslup açısından da, eleştiriyeye ve özeleştiriyeye yanılgılı ve yetmez yaklaşımlar görülmektedir. Belki de en fazla yaşanan yetmezlik, yaşam içinde, gerekli olan yerde ve uygun bir zamanda eleştirmek yerine, suskun kalma, eleştirmeme, fakat toplantılarda, bütün bu biriktirdiği gözlem ve eleştiri sıralamaktır. Böyle bir yönlemsizlik sonuç vermekte, eleştiri alan kişiyi de tıkatabilmektedir. Bu yaklaşım yaşam içerisinde çözüme kavuşturulması gereken basit sorunları, hatta sorun bile denemeyecek sorunları toplantılara taşıyarak düzeyin düşmesine yol açmakta, toplantıları boş yere uğraştırmakta ve siyasallaşmayı da engellemektedir. Yaşam ve çalışmalar içerisinde eleştirel olma, birbirini tamamlama gibi bir alışkanlık fazla gelişkin değil. Yapılmak istendiğinde ise adeta “kaş yapayım derken göz çıkarma” gibi bir durum yaşanmaktadır. Bunun geri sosyal düzeyle, sosyalleşmemiş ve siyasallaşmamış geri kişilikle ilişkisi var. Oysa devrimciler, yöntemli insanlardır ve sonuç alan, geliştiren bir tarzın sahibi olmak zorundadırlar. Sürekli daha gelişkin bir sosyaliteye ve bunun sonuç alan yöntemine ulaşmanın yoğun çabası içinde olurlar. Yine öylesi sığ yaklaşımlar var ki, adeta sırf eleştiri yapmış olmak için eleştiri yapılabilir. Bu, “dostlar alış-verişte görelim” biçiminde bir yaklaşımdır. Eleştiriyor ama neyi eleştirdiğini, niçin eleştirdiğini kendisi de bilmiyor. Aynı şekilde sırf özeleştiril vermiş olmak için, “bu sefer de sıramı geçeryim de rahatlayayım” mantığıyla, yüzeysel ve genellemeci yaklaşımlar söz konusudur. Bu da hiçbir şeyi kurtarmaz ve kendini aldatmanın ötesine geçmeyen bir yaklaşımdır. Hedefleri büyük olanlar, dönüşmek isteyenler, özeleştiriyeye böyle yaklaşmazlar. Güçlü bir özeleştirinin, daha iyi bir pratik, kişilik ve yaşam tarzı için sağlam bir dayanak ve iyi bir başlangıç olduğunu bilerek, doğru yaklaşır. Küçük hesapların sahibi olan birey ise, yüzeysel yaklaşır. Ancak bunların hepsi yanlış ve geliştirmiyor.

Devrimci yaşam, örgütlü yaşamdır. Aslında örgütlülüğümüzün önemi ve gerekliliği konusunda tek bir söz bile söylemeye gerek yoktur. Bu, çok geri bir tartışmadır. Ama öylesine gaffetler içerisine girilmekte ki, bozguncu bir pratikle ortaya çıkılmakta ki bu da, çaba ve örgüt bilincinin ne kadar geri olduğunu gösteriyor.

Örgütlü yaşam bizim için vazgeçilmezdir, yaşamsaldır. Örgüt olmadan hiçbir şey olmaz. Dolayısıyla militan veya en sıradan yurtsever bile, bütün yaşamını örgüt bilinciyle düzenlemeli, donatmalıdır. Nitekim örgütün ve genelin çıkarları, daima bireysel

Devrimci yaşam, örgütlü yaşamdır. Aslında örgütlülüğümüzün önemi ve gerekliliği konusunda tek bir söz bile söylemeye gerek yoktur. Bu, çok geri bir tartışmadır. Ama öylesine gaffetler içerisine girilmekte ki, bozguncu bir pratikle ortaya çıkılmakta ki bu da, çaba ve örgüt bilincinin ne kadar geri olduğunu gösteriyor.”

özeleştiriyi gerekmez görmektir. Böyleleri, eleştiriyeye tahammül edemezler ve “özeleştiril veririm küçülürüm” diye düşünürler, hatta ceza olarak değerlendirirler. Fırsat bulsa da, eleştiri yapını pişman etmekten çekinmezler. Şimdi bu anlayış nasıl çözümlenecek? Kaldı ki, bu fazlasıyla yapılmıştır. Bilmemekten kaynaklı bir sorun da değil. O halde, *kendimizi ne sanıyoruz* sorusunu sormak yerindedir. Biraz mütevazı yaklaşmak neden zorluyor bizi? Ve bu noktada bir netleşme şart. Özeleştiriyeye doğru bir yaklaşım, bireyin keyfine, kaprislerine göre boşa çıkarılamaz. Bu, bir görevdir, ilkedir ve esas almak zorundayız. Bunu anlamak çok mu zor? Açık ki, en anlamlı özeleştiril bireyin düşünce, ruh, yürek ve pratik olarak kendini yeniden inşa etmekte yol almasıdır, mesafe katetmesidir. Parti Önderliği, “Sağlıklı öze-

çıkarların üzerindedir. Birey, örgüte tabi olmak, varsa bu yönlü yetmez yanları, mutlaka gidermek durumundadır. Artık bu süreçten sonra, “örgüte gelmeme” diye bir sorun olamaz. Aslında örgüte gelmek, örgütlü yaşamla aynı zamanda sosyalleşmektir. Örgütlü yaşama katılımda derinleşen birey, giderek daha ileri bir sosyaliteye, bunun kişilik ve ahlakına, alışkanlık ve davranış güzelliğine ulaşır. Bu da, kişiyi saygın kılar. Ancak saygın olmamak için, adeta elinden geleni yapanlarımız da az değildir. Kendini dayatmayı huy, bir alışkanlık haline getirenler var. Geçmiş yaşamında çevresinde ve ailesinde böyle kötü alıştırmışlar. Ve bunu örgütlü ortama da dayatabilmektedirler. Kimisi bunu biraz çocukça, basit duygularla yaparken, kimisi daha da ciddi sonuçlara yol açan bir biçimde yapabilmektedir. Grup-

çuluk yaparak örgütlü yapıyı bölme, ikilik yaratma, örgüt otoritesini tanınamama ve daha birçok böyle bozguncu pratik görülebilmektedir. Örgüt işleyişi, ahlaki, terbiyesi o kadar rahat ayaklar altına alınıyor ki, sağlamak mümkün değil. “Örgütü parçalayan bozguncu pratiğime ve zihniyetime özgürlük tanıyın” deme cesaretini kim, nasıl gösterebiliyor? Açık ki, bu türden çarpık yaklaşımlar veya “örgütlü yaşam ve yaşamın her anına hakim kılınmış örgüt” felsefesine ters düşen, uyuşmayan, bunu boşa çıkaran her türlü çizgi dışı yaklaşımlara özgürlük istenemez. Zaten buna yaşam olanağı da tanınmaz. Ayrıca yönetimler, örgütler eleştirilemez diye bir şey yoktur; tam tersine, en fazla eleştiril alması gerekenler, konuları gereği, yönetimlerdir. Nitekim sorunların kaynağı ağırlıklı olarak, yönetimlerin kendi rollerini oynamamalarıdır. Yönetim-yapı ilişkilerinde doğru bir tarza ulaşmak, örgütsel yaşamın oturtulmasında önemli bir noktayı ifade ediyor. Aslında birçok sorunun çözümünde kilit nokta budur.

Devrimci yaşam gerçeğinin, kuşkusuz en önemli yapı taşlarından birisi de, moral ve maneviyattır. Moral ve maneviyatın olmadığı bir yaşam, ruhsuzdur, ölgündür, amaçsızdır, ilkesizdir, hedefsizdir, iddiasızdır. Savaşçı kişiliğe ulaşmama, yaşam sevincini ve tutkusunu yitirme, inançta zayıflık gibi durumların kaynağı, büyük oranda moral ve maneviyatın zayıf olmasıdır. Bir devrimcinin maneviyatı; halkın ve bütün ezilenlerin acılarını, umutların, özgürlük tutkularını, yüreğinin derinliklerinde hisseden, halk ve toprak sevgisini yüreğinde yaşayan, ruhsal bir derinlik, yücelik ve zenginliktir. Moral ise kaynağını bu ruhsal yapıdan, devrimci maneviyattan alan, taviz verilmez ve vazgeçilmez ahlaki ilkelerdir. Yüzeysel bir yaklaşımla moral olgusu, sırf olumlu bir ruh haline indirgemek gerekir. Elbette, moral yönü gelişkin militan coşuklu olur, yaşama dört elle sarılır. Ama moral sadece coşuklu olmak değildir, aynı zamanda iradeyi güçlü kılma sanatıdır. Manevi ve moral yönü güçlü olan bir devrimcinin, sağlam bir ruhsal, duygusal dünyası ve sarsılmaz ahlaki özellikleri olur ki, bu da kişiye müthiş bir güç katar. Böyle bir militanın düşmesi, yenilmesi imkansızdır. Çünkü idealleri büyüktür.

Manevi-moral yönden oldukça zayıf, coşkusuz, ölgün, yaşamaktan ve sorumlulukların gereklerini yapmaktan aciz, sürekli ilgi bekleyen, ağlayıp-sızlayan, büyüme cesaretinden yoksun, hatta gizli pişmanlığı, gizli köleliği yaşayan, içten içe çürüyen ve sonuçta yük olmanın ötesine geçmeyen kişilikler de söz konusudur. Bu durumlarıyla, kendilerini bile çözümleyememekte, kendi gerçekliklerinden ürkmektedirler. Peki o halde “ne yapmalı?” Devrim için yola çıkan, militanlaşmak, devrime katkı sunmak isteyen biri, kendini böyle bir konumda tutabilir mi? Bu tarz yaklaşımlar gerçekçi değildir. Çaresiz insanların olmadık şeylerden medet ummasına benzer. Devrimciler ise gerçekçidir. Yapılması gereken de çok açık; kendini ideolojik ve politik olarak geliştirme, derinleştirmektir. Fakat bunu lafazanlık, demagogluk biçiminde değil, ruhta, düşüncede ve pratikte yapmaktır. Böyle bir yoğunlaşma sürekli olarak sağlandı mı gelişmemek için, büyümek için hiçbir neden yoktur. Kendimize güvenmeliyiz. Kendini bastıran değil, doğal, temkinli, kendine güvenen, bir değer olduğunun bilincine varan militanlar olmalıyız. Başaran bir yürüyüşün yolu, ilkin kendini doğru çözümleyip, hedefli-programlı kılmaktan geçer. Yaşama uzuc yaklaşan ise, baştan kaybeder. Hafif kalan erir gider. Nitekim Parti Önderliği bu konuda, “*Sosyalistlerin değeri, onların yaşama gösterdikleri saygıyla ölçülür. Sosyalizm, yaşama saygı demektir. Hatta yaşamı kolay ele almama, yaşamı kolay mümkün görmeme demektir*” şeklinde vurgu yapmaktadır.

Görüyoruz ki, temel kaybetme noktamız, yaşam alanıdır. Ve bu noktaya ciddi yüklenmemiz şart. Parti Önderliği’nin belirttiği gibi, “*Yaşam, uğruna fırtına koparıldığında değer ifade eder.*”

● *Baştarafı 23. sayfada*
yen çelişkilidir, tutarsızdır.

Sadece sizleri değil, dayatılan dünyayı da kabul etmiyorum

Büyük istemek, aynı zamanda büyük yapmayı da emreder. Bu açık! Ama toplumumuza egemen olan istem, arzuları ile gerçekleştirmeleri arasındaki yalancılık ve seviyesizliktir. Ondandır dilenme, yalvarma peşirsı gelişir. Bu çelişkiyi yaşıyorsunuz. Bu, temel bir felsefe eğitiminiz olmadığından mıdır? Büyük istemek, büyük uğraş ister.

le olur! Sizlere hakim olan düşman felsefesidir. Bencilik de örgütselliğin inkardır. Düşüncede, duyguda ve bizzat pratikte kendisiyle sınırlı kalma. Sonuç, çok zavallı birisi. Birkaç ahbap-çavuşu varsa, birkaç aile efradı varsa başında demek ki, güçsüzlüğü mahkum ettin. Bireycilik felsefesi nedeniyle ki, düşman bunu günlük olarak besliyor, “senin ailen her şeydir, sen küçük bir memuriyet için her şeysin.” Bu felsefe bizlere kaybettirir. Amacı küçük, örgütü küçük, eylemi küçük; kendini ya kurtarır ya kurtarmaz, özgürlük felsefesi peşinen bu bencilikle, bu bireycilikle hiçbir şey başaramayacağını bilir.

Büyük savaşmak gerekir. Büyük uğraşmak gerekir, büyük güç olmak gerekir.

yük saygısızlık ve saflarda asla olmaması gereken tutumlardır.

Önderlik bir felsefe gerçekleştiricisidir

Silikliğin, köleliğin, zift gibi adeta her tarafınızı kaplamasının savunuculuğunu yapamazsınız. Peki ne yapacaksınız? Savaşım vereceksiniz! Çok zor da olabilir, ama bana göre mücadele, en gerekli olandır. Her gün mücadele! Bunun dışında her şey, hiçbir şeydir. Mücadele, mücadele!

misiniz? Buna cesaret edecek, bu iç savaşı kendiniz de şiddetlendirebilecek misiniz? En yakıcı soru bu! En kötüsü de bu soruyu sormamak gibi cevabı vermek ve dediğim gibi, yaşamayacağı halde yaşanır gibi kendini aldatmaktır. Sizlerde yaygın olan budur.

Benim kadroda gördüğüm özellik şu; kendini kandırmaktır. Kimse bana bir şey söylemez, hatta şu anda ne söylersem kabul ederler. Büyüklük sıfatına ulaşmışım. Toplum söylediklerimi anlamaya açıktır. Ama dikkat edin, hakikat ve gerçeğin savaşını sürdürmeye devam ediyorum. Özellikle felsefe, politika ve askerlikte, daha somut örgüt tarzından büyük bir gerçek savaşımı var. Kendinizi bizim yerimize koyun. Toplum her şeyini, parti her şeyini kabul etmeye ha-

Önderlik birikmiş felsefedir, uygulanan felsefedir

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor...

Örneğin, ordu ekmek-su kadar bize gereklidir. Bütün yaşam özlemlerimizi, hatta yaşam varlığımızı, kimliğimizi yok eden büyük bir tehlike var. Bütün **felsefik arayışlarımızın önünde duran büyük engeller var**. Varlık nedenimiz tehdit ediliyor. Eğer bunu kavramışsak, temelde bunu bütün yönleriyle hissettir. O zaman gündeme ne gelir? “Ben bu büyük tehlikeyi nasıl aşmalıyım? Büyük tehlikeyi aşmadıkça, hiçbir amacımı gerçekleştiremem” diyeceksin. Hiçbir arzum gerçekleşmez, hiçbir sevgim, hatta sağlıklı bir ekmek bile yiyemem, bulamam. Neden? Çünkü tehdit altındadır. Eğer bütün bunları doğru kavradıysanız, o zaman büyük bir tehlikeye göre, büyük çaba gerekir.

Büyük tehlike nedir?

Türk sömürgeci devleti diyoruz veya daha somut, bir güç olarak faşist özel savaş ordusu. Bu, her şeyi elimizden almanın, işte eskiden “canavarlar” diyorlardı. Yılanlar, bilmem işgal orduları şimdiki ondan daha tehlikeli. Eski canavarlar bugünkü savaş orduları kadar tehlikeli değil. Çünkü bu canavarlar eskiden belki zayıf olanı yutarlardı. Ama bir başka yerde güçlüsü çıkıp, o topraklarda, o halk için bir gelişmeyi sağlayabilirdi. Ama şimdi egemen olan topyekûn bir halkı bitirme ve bir ülkeyi harap etmektir. Ve insanı bütün düzeylerde iliklerine kadar düşürmektir. Mevcut teknik ve sömürgecilik tarzı bunu sağlıyor. Tehlike çok daha büyük. O zaman bundan ne sonuç çıkar?

Kendimi anlamalıyım, tanımalıyım, örgütlemeliyim!

Düşmanın büyüklüğüne göre, benim de bunu aşmam için gereken büyüklüğü yakalamam gerekir. Temel yaklaşım bu olmalı. O zaman uğraşı büyük kılmak gerekiyor. Düşmanı yenecek kadar uğraş, hatta yerine de emellerimizi gerçekleştirecek kadar yenilikler. Bütün bunların çözümünü bulacaksınız, inanacaksınız, bileceksiniz ve yapacaksınız. Mevcut düzene karşı özgürlük anlayışı için bunları sağlayacaksınız.

Demek ki, felsefe sorununa, özgürlük felsefesine yaklaşım böyle olmak zorunda. Bunun için insan kendine güvenmelidir. İnsan en büyük tekniktir, istese atom bombasından daha etkili olabilir. Örneğin, büyük teknik derken, atom bombası kadar etkili derken, “bu nasıl olur?” diyeceksiniz. Kendi örgütlemek-

Büyük ordu nasıl oluşur?

İkna ve eğitimle! Özgürlük ordusunun sopalarla gerçekleşmesi düşünülemez. Büyük ikna, büyük propaganda, büyük eğitim faaliyetini gerektirir. İlişkileri açığa çıkarmayı, ilişki geliştirmeyi emreder. Düşünün, sizler böyle yapıyor musunuz? Büyük özgürlük felsefesi ile bağlarınız zayıf. Unutmayın ki, kendinizi bile idare etmekten acizsiniz. Demek ki, düşman felsefesinin etkisi altındasınız. “Başka türlü ne kendinden, ne düşmandan, ne özgürlük savaşımından yanayım, ancak kendimden yanayım.” Bu da büyük bir yalandır. Kendinden yana olmak, düşmanın objektif ajanı, askerleri olmaya oynamaktır.

Bunlar çok açık! Bunun silahı nedir? Kendini kandırma, gaflet, düşüncesi silik, dağınık, basit bir çabayla bir-iki ahbap-çavuşla yetinme ve ilişkide güzelliği, kaliteyi aramama... Çoğunuzun durumu bu değil midir? Bu, büyük eylem yaratır mı? Büyük duygulara yol açar mı? Politikaya, askerlik sanatına, dolayısıyla büyük yurtseverliği de yol açmaz. Sizlere kalırsa bu bir kader, “böyle yaratılmış, böyle gideriz.” Ama ben öyle değilim. Tamamen insanın temel özgürlük özlemine aykırı, kökenleri yüzyıllar öteye giden yabancı işgallerin altında şekillenmiş birçok geri toplumsal, ailesel, kurumsal özellikli adı altındaki feci şeklindeki toplumsal gerçekliğimiz söz konusu olduğunda daha da çarpık, içeriksiz, aşırı bencil, bencil olduğu kadar da güçsüz bir felsefenin veya bir toplumsal gerçekliğinin bir sonucudur. Sizler istediğiniz kadar çeşitli kılıflara bürünün. Bu yargıdan kurtulamazsınız. Özellikle içinde “parti saflarında bir türlü geliştirmiyorum, tıkanım”, bilmem bencil, bencil olduğu kadar örgüte gelmeyen, bütün bunların altında düşmanın bu yaklaşımı söz konusudur.

Ve kabul etmemek, özgür felsefemizin bir gereğidir.

Nitekim ben kabul etmiyorum. Yalnız sizleri değil, dayatılan dünyayı da kabul etmedim. Bunu anlamamız gerekir. Özellikle yoldaşlık adayı olarak kendinizi ortaya koyuyorsanız, hiç şuraya, buraya sığınmadan ki, bunların hepsi yalanlarınıza bizi ortak etmektir. “Şu nedenden dolayı gelişemedim, düşünce gücümü geliştirmedim, zavallıyım, tıkanmışım” bunların hepsi yalan. Ve bu da bize yalanları dayatma cürettidir, bü-

Bizi zenginleştirecek, bizi kendimize getirecek başka hiçbir şey yoktur. Sadece mücadele, devrim mücadelesi!

Mücadele her şeydir!

Felsefe budur.

Tanımaya çalışıyorum ben neyim, kimim? Nasıl bu duruma geldim? Mücadele ile. Büyük uğraş, öyle büyük bir uğraş ki, şu anda kendi başına bir büyük patlama. Bir bomba gibi. Örgütlenme düzeni ile, eylem tarzı ile, yaşam tarzı ile her gün bombalar üretmek. Bunu ben söylemiyorum, “terör üretiyor” diye, düşman her gün söylüyor. Emperyalizmin son söylemi budur. “Büyük terör üreten kişilik, merkez.” Bu şu anlama geliyor: Büyük mücadele veren kişilik. Ve bu yaratıyor.

Toplum gerçekliğimizde bunun dışında başka hiçbir şey yaratmaz. Mücadelesizlik, en kötüsüdür. Bahsettiğimiz uzlaşmacılık, uyurgezerlik, iddiasızlık, yollaşmamama, hepsi mücadelesizliği ifade eder. Bu da hiçbir şey olmaz, yoktur anlamına gelir. Buna benzer çok çarpık sorunlarınız var. Mücadele kişiliğini esas almadınız. Eğer bunu esas alsaydınız, her gün mücadele etseydiniz, çareler ortaya çıkabilirdi.

Her şey mücadele için!

Ve mücadelecilik olmak biçiminde, düşüncede, pratikte, örgütte, ilişkide, yani her anlamda mücadele. Çok geri olanlarınızı bile mücadele güçlü kılabilir. Ama bazı mücadele tarzlarınız yaklaşımınızın, yaşam tarzlarınızın var; en tehlikelisi de burada. Sanki yaşamayı biliyormuş gibi, sanki yaşamamanın imkanı varmış gibi kendini aldatma oldukça yaygın. Sanki mücadele zorunlu bir gerekmiş gibi.

Hayır!

Mücadele bizde tek yaşam tarzıdır!

Savaş özellikleri, savaşa bağlanmamış bir mücadele veya kişileri hiçbir sonuca götürmez. Bunun dışındaki bir yaşam köleliğe, günümüzde de ihanete götürür. Veya düşmanın kontrası olmaya götürür. Bunun orta yolu kalmamıştır.

“Kendimi biraz yaşayayım” demek, “düşmanı biraz güçlendireyim” demektir. “Biraz keyfimi, biraz bencilliğimi yaşamak” demek, ordudan vazgeçmek demektir. Acaba bu anlamda, yaşamama veya yaşar gibi olmaktan vazgeçecek misiniz? Yaşamın doğru yoluna, savaşın doğru yoluna kendinizi yönlendirecek

zır. Eminim ki, bizde böyle kendi yalanlarıyla kendini kandırmışlar var. Eğer konumumuz olmasa kendinizi yitirmeniz, kaybetmeniz içten bile değil.

Birçok diktatör, despot veya yalancı toplum önderi böyle ortaya çıkar. Ve toplumların başına felaket olurlar. Ama hâlâ biz kendi içimizdeki gerçekliği, örgütsel duruma getirmek için amansız somut gerçekliğimizi ilerletecek bir yaklaşım içindeyiz. Neden yeterli olmak zorundayım? Sorulara her gün arayışlar, cevaplar verilmekte, ama yeterli olmamaktadır. Sizlere kalsa “kandır, örgütü de kandır, kendini de kandır, orduyu da kandır, savaşta en ucuz numaralar yap, ama yine de savaşır gibi gözük.” İşte, bunları yaşıyorsunuz.

Size göre kendini kandırmak sanatların en politik olanıdır. Zaten sizlerde politika yapmak demek, ağırlıklı olarak kendini kandırmak, çevresini kandırabildi mi, oldun iyi bir kişilik! Toplumun geçerli felsefesi bu.

Parti içinde yer bulmak, büyük reddi dayatmaktır.

Ama sizler **bambaşka bir gerçeği yaşıyorsunuz**. Bütün bu gelişmelere rağmen, yine beğenmiyor, yanlış görüyor. Burada ne diyelim? Bin km. ötesindeki askeri, siyasi sorunları günü gününe yaşayanlardan daha gerçekçi, görüş değerlendiriyor. Onunla da yetinmiyor, çözüm için imkan yaratıyor. Bir de kendinize bakın; hiçbir hatasını görmeme, eksikliğini de, en önemlisi de kaçınma, ilerletmemek için bahane uydurma. En yiğidi, en ucuz bir ölüme kendini layık görme, bu da kötü bir sonuçtur. Bu yüzden de güçlü kişilikler bir türlü ortaya çıkmıyor. Bu bir kader değil.

Dikkat edilirse, önderlik tarzıyla bile bağlı kalındığında rahatlıkla aşılabilir.

Kendi içinde bir arayış ve hatta kitaplara dayanarak bir gelişme imkanı bulamadınız. O zaman dönüştüren, düşündüren, gerçekleştiren önderliğe anlam verin. Bu anlamda önderlik, felsefik anlamda da olsa kendi başına binlerce kitabı okuyarak, gerçekleştirmeyeceğinizi bir çırpıda soluyarak gerçekleştirmektedir. Önderlik bu imkanı veriyor. Son dönemlerde Kürt toplumundaki büyük felsefi değişikliği, hatta düşman toplumundaki veya egemenlerin etkisi altındaki toplumun değişimini nasıl değerlendirebilirsiniz? Bu, önderlik gerçeği ile bu büyük bir felsefi değişikliktir.

Parti gücümüz bunu her ne kadar göremiyorsa

da, bu büyük bir felsefi değişikliğin olduğunu bilim adamları çoktan değerlendiriyorlar. Bakış açısı, yaşam anlayışları çoktan değişmiş. O halde **önderlik kendi başına bir felsefe gerçekleştircisidir**. Zaten bizim toplumun fazla okuma imkanı, kültür birikimi yoktur. Bundan dolayı felsefe de oluşturamaz. Ama gerçekleşen önderlik bu boşluğu kapatıyor. Onun için toplum zaten inanç temelinde yaklaşmayı kabul ediyor. Yani felsefi boşluğunu önderlik tarzıyla gideriyor. Eksik de olsa toplum için bu aşamada, bu en gerçekçi olandır. O halde sizler de bir felsefik gerçekleştirmeyi, sağlam bir önderlik takibi ile sağlayabilirsiniz. Savaştan dolayı fazla kitap okuma, kendinizi fazla sorgulama imkanınız yok, vakit yok. İşte, burada büyük önderlik takibi sizin için en geçerli yol oluyor.

Çünkü önderlik birikmiş felsefedir.

Uygulanan felsefedir.

Felsefe okulu çok zor bir okuldur. Çeşitli dönemlerde bu okullar ancak yüzlerce yılda oluşabilmiştir ve talebeleri de başlangıçta sadece felsefe talebesidir. Politikaya, savaşa giriş imkanı bulamamışlardır. Daha sonraları ancak bu sahaya giriş yapmışlardır. Iskender Aristo'dan etkilenmiştir. Fakat bu dolaylı bir etkilenmedir. Askeri alanda bu felsefeyi uygulamıştır. Aristo ayrı, Iskender ayrıdır.

Filozof ayrı, uygulayanları ise daha fazla ayrıdır. Bizde ise, aynı zamanda gerçekleştirilme durumunda, ben hem filozof gibi olmak durumundayım, hem politikacı, hem askeri sorumlu. Neden? Çünkü var olan boşluğu başka türlü doldurmaya özel savaş fırsat vermiyor.

Mevcut sömürgecilik tarzı bütün aşamaları birden bire uygulamayı zorunlu kılıyor. Partimiz bu anlamda bir felsefe okulu, bir politika, bir savaş okuludur. Hep sini iç içe yaşamak zorunda.

Toplumsal gerçekliğimizde uzun süre devam edecek bir felsefik akım başlatamayız. Zaten yasaktır. Düşünme yasağı vardır, hâlâ da yasak var. Serbest politik faaliyet olamaz, o daha da yasaktır. İdamla cezalandırılır. Hele askeri düşünmek, toplumsal gerçekliğimize göre anında yok edilmeyi beraberinde getirir. Bunun karşılığı nedir? Düşünceden vazgeçeceksin, düşmanın en iyisinden kötü bir işbirlikçisi olacaksın, askeri olarak da düşmanın en iyi bir askeri olacaksın, hem de hiç konuşmayan köle bir askeri. Bu açık bir durum. Bunun yerine özgürlüğü tercih edersen ne olacak? Bir felsefe okulunu açacaksınız. Ayrı bir politik aşama demeyeceksin, **politikayla felsefeyi iç içe yaşayacaksınız**. Yine ayrı askeri komutanlar da demeyeceksin, yine bu okulun içinden çıkacak. Yani hepsi iç içe birleşerek meydana gelecektir.

Neden böyle oluyor? Toplumsal gerçekliğimiz, onun üzerindeki egemenlik tarzı bunu mecbur kılıyor. Partimiz içinde ise bu gerçekliği kavramak, kabul etmek yerine, “düşünmek zordur bırak, politika zordur bırak” geriye ne kalıyor? Köylü isyancılığı! Köylü isyancılığının fazla bir değeri yoktur, tepkidir ve mevcut düzenli ordu karşısında ömrü 24 saat bile değildir. Şu anda en önemli bir çelişkimiz; sizlerin köylü isyancılığından öteye gidemeyen tepki düzeyinizi yenilmeyecek savaş tarzına, politik tarzına bağlamak. Aksi halde sizler düşmanın ağzında bir lokma bile değilsiniz. Neden gerçeklere gözünüzü kapatacaksınız ki!

Şimdi bütün bu anlatılanlar gerçekse, (ki ben kanıtıyorum), acaba buna rağmen, parti okulumuzu böyle kabul edecek misiniz? Ben sizi tanıyamıyorum, açıkca söylemem gerekirse, neyin öğrencisi olduğunuz benim için artık bir karmaşa haline gelmiş.

Dinleme gücü yok. Büyük ihtimalle bu kabiliyetiniz de yok edilmiş. Dinleme gücü istiyor, fazla bir şey istemiyoruz. Anlatılabile gücü herhalde köleden daha beter. Dikkat edilirse, biz parti içinde **köleliği yıktık**. İsteyen istediği kadar konuşabilir, ama en sorumlu olanlar bile ciddi bir toplantıda yarım saat dahi konuşamıyorlar. Konuşması da ezop dili gibi, yarım yamalak. Neden? Tanınmaz haldesiniz de ondan. Ama önderlik gerçeğini ilk günden itibaren bir konuşma dilidir. Anasına ilk söylediği söz, “ekmek istiyorum” veya “ben dağa çıkıp dilediğim gibi gezmek istiyorum” ve olumlu tepki vermeyince, büyük eylemi başlatma gücünü gösteriyor. “Sen misin bu istemlere karşı koyan gör başına gelecekleri” ve daha sonra devleti sorguladım. Ey devlet, “ben şunu istiyorum. Sen misin gerekeni yapmayan! Gör başına geleceği.” Önderlik budur. Dikkat edilirse her biri için hem çok konuştuk, hem çok yaptık. Peki sizler ne yaptınız, “yarabbim çok şükür aileme, atama, devletime bugünü de kurtardık. Ne mutlu bana” felsefe bu! Önderlik gerçeğinde bu olmaz, olsa savaş, gelişme durur.

O halde istemeyi bilmelisiniz. Neden? Kimden ne istediğinizi kesinlikle bilmek zorundasınız. **İstemen, anlatamayan benim için bir hiçtir**. En kötüsünden bir köledir; çağdaş köle, maskeli veya badanalı, makyajlı köle, ehlileşmiş köle! Biliniyor, Roma döneminin köleleri özel tedbirler

altında yaşatılırlardı. Şimdi ki tedbirlerle, çağdaş köleliklerle, ahırdan boşaltılmış, fakat ülkenin tümü ahır haline getirilmiştir. Bazı böyle etkili yöntemlerle kendini özgürmüş gibi sanıp en alasından bir köleliği yaşıyorsunuz. Roma köleleri bile bu kadar onursuz değillerdi. Bir **Spartaküs** ortaya çıktığında büyük direndiler, ayaklandılar. Her ufak direnme fırsatını bulduklarında büyük direndiler, tarih bunu hep söyler.

Ama çağdaş kölelikte, emperyalizm koşulları ve yine en kötüsü bizim ülke koşullarında en öğrencinden bir kölelik geçerlidir. Bu köle bir de kendisini çağdaş insanlar gibi özgür zannediyor. Örneğin, bir Amerikalı, bir Alman gibi elbise giyiyor ve bazı şeyler yiye-içiyor, ondan sonra da bak, “ben de onlar gibiyim” diyor. Bu, büyük bir kandırma biçimidir. Aslında öyle bir durum yok. Roma'da köle nasıl kendini efendiyle özdeşleştiriyor ve bu büyük bir yalansa, şimdiki çağdaş bir Amerikalı veya Alman ile kendini özdeşleştirmek de bir o kadar ve hatta kırk kat daha tehlikeli bir yalandır. “Ben de onun gibiyim, TV seyrediyorum, sokakta da dolaşıyorum. Onun nesi varsa benim de vardır” diyor. İşte, büyük gaflet buna denilir. Bir Alman kesinlikle böyle değildir. Onun tarihi temeli, siyasi, askeri temeli, kültür, yine birey olarak da oluşumu çok farklıdır. Bizim oraya giden emekçi sadece özeniyor. Müthiş kandırma çemberi içinde sıkıştırılmış. Bu ne anlama geliyor? Çağdaş ve tehlikeli kölelikten başka bir şey değildir. Bunlar nasıl asılır? **Red ederek! Bu yaşamı kabullenmiyorum! Özgürlük istiyorum!** Elbette ki, ekmek için oraya gidilmiştir. “Ekmek istiyorum” yaban ellerde ekmek pek sağlıklı değildir. Balığın olta ile beslenmesine benzer. Ülkemde ekmek istemeliyim, özgürlük istemeliyim. Çünkü ekmek ve özgürlük arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu da ancak ülkede gerçekleşebilir, başka bir yerde özgürlük gerçekleşmez. Çünkü başka iradeler, başka yerlerde gerçekleşir.

Kazanmamak en büyük idam cezasıdır

Senin **özgürlük iraden, ancak halkının doğuş yerinde, kaynağında olabilir**. Bunun için ne yapacaksın? Arzunu güçlendireceksin. Ekmek istemini, özgürlük istemini güçlendireceksin ki, anlama gücün gelişsin. Anlama gücün gelişti mi, yapma gücün de gelişir. Önderlik gerçeğinde bu çok açıktır. Nitekim istemesini, anlamasını bilmeyen, yapmasını da bilmez. Şu anda partimizin içinde tıkanmış kadro, yaratamayan bütün olumsuzlukların eseridir. Özü de şudur: İstemiyor, anlamıyor ve doğru yapmıyor. Felsefik olarak, politik olarak kendini kilitlemiş, arzu itibarıyla kendini çarpıklaştırmış. İsteddiği, “güzel bir sigara içime çekeyim, hele biraz ahbap-çavuşluk yapayım, hemşehricilik yapayım, karı-kocalık deneyeyim.” Ve sonuç, kaybettik. Çünkü içeriği boş. Bir sigarayla, basit bir yetki ile insan nasıl tatmin olabilir? Fethetme tutkusu yok, ülkeyi kazanmak yok, düşmanı altetme yok, güç olmak yok, toprak sevgisi yok! Sadece kendini kandırma ve örgütü kandırma var. Sonra örgüt ile karşı karşıya gelir. Nitekim en merkezi adamlarımızın hepsi örgütle karşı karşıya gelmekten sorgulanıyorlar. Aslında suçları defalarca idamdır. Ama örgütümüzün diğer bir niteliği de mahkemedir. Mahkemede idam verilirse suç ağırlıklı olarak ıslah yoluyla neticelendirmektedir.

Dikkat edilirse, bizim toplum-ulusal dava açısından yargılanman halinde idamdan kurtulacak adam birkaç kişiyi bulamaz. Hepsinin suçu idamdır. Bırak toplumdaki durumu, örgüt içinde de durum böyledir. Kuralların gerekleri, hatta örgüt felsefesinin, örgüt politikasının, savaş tarzının gereklerini yerine getirmemekten ancak bir-iki kişi ya kurtulur, ya da kurtulmaz. Ama bunun ıslah edici, affettirici nedenleri olduğu için, bir de cezayı ertelemek daha doğru bir yaklaşım olduğu için biz de sizleri şimdi idamdan kırıp geçirmiyoruz.

Ama unutmayın ki, tarih affetmez.

Nasıl affetmez? Yenilirsin affetmez, düşman ege-men olur affetmez ve amacına, arzularına ulaşamazsın affetmez. Bu da ağır bir cezadır. İdam etmek şart değil, yenildin mi, amaçların yok edildi mi en büyük cezayı yedin sayılır. Hem de en kötü şekilde uygulanıncasına. O halde böyle bir suçlu olmaktan kurtuluş için yapılması gereken çok önemlidir. “Bir kaderdir, yaşam tarzı böyledir” denilirse, o zaman bu zavallılığınızı gösterir. Bir sigara için kırk takla atıyorsunuz veya basit bir ahbap-çavuşluğa bu kadar bile yelteniyorsunuz. Bu düşkünlüğü bana “izah et” diyeceğim. Hatta en büyük yargıyı da şu temelde yapacağız:

Neden yaşama saygısızlık? Neden büyük yaşamak istemiyorsun? Neden büyük güç olmuyorsun? Bütün bunlar yargıdır. “Benim ihtiyacım yok” diyemezsin. Yaşama ihtiyacın yoksa derhal öl! “Hiç yaşama ihtiyacım yok” diyen birinin ilk yapması gereken intihar etmesidir. Ama hepiniz yaşamak istiyorsunuz o zaman yaşamak isteyen, yaşama saygıyı da kesinlikle göstermek zorundadır.

Yaşama nasıl saygı gösterilir? Yaşamın özgür gereklerine anlam vermekle, düşmana karşı savunmak-

la ve güzelleştirmekle olur. Aksi halde ne olur? Birer saygısız olarak kesinlikle özgür insanların karşısına çıkamazsınız.

Önderlik gerçekliğinde bir diğer özellik de şudur: Az çok kendini özgürleştirmeye kadar veya kendini özgür hissetmediği bütün zamanlarda, insanların karşısına çıkmaya cesaret edemezdi, konuşamazdı. Kendisinden utanır, sıkılırdı. Neden? Çünkü “ben özgür değilim” derdi. Ne zamanki özgürlük kelimelerini hecele-di ve özgür olabileceğine, bir şeyler yapacağına inandı, o zaman bazı adımlar attı. Bu oldukça önemliydi. Tutarlı olduğu için ve büyük anlayışla bu geliştiği için elbette ki, kolay kolay da yenilmezdi. Ama sizlere bakalım; durumlar yürekler acısı ve büyük bir utanmazlık var. Hiç insanlık karşısına çıkmamamız gerekirken, hatta kendi kendinize saygınlıklı bir yaklaşıma sahip değiken, neden bu çalım atmalar? Bunun için konuşma tarzınızı çirkin buluyorum. Çünkü sağlam ve özgürlüğe dayalı olarak gelişmiyor, kandırmaca yönü daha ağır basıyor. Daha kendini çözememiş, kendisine karşı saygıyı yaratamamış, bunun için sözleri hep tehlike ve mikrop yayıyor. Toplumsal kanseri geliştir-me çekici değil, hatta yenilgilerle dolu. Yenilgi ise ölüm demektir. Yenilgili kişilik kanserli kişiliktir. Nedir kanserin özelliği? Hücrelerin kendi kendine ölmesidir. **Sürekli yenilgili bir kişilik içinde olmak devrimde kanserli olmaktır**. Bunu yaşayanlarınız az değil.

Yenilmez kişilik en sağlıklı bir kişiliktir. Şu anda en fazla gereksinim duyulan, **her sahada kolay yenilmeyen kişiliği yakalamaktır**. Çünkü o, toplumu sağlıklı kavuşturmanın en vazgeçilmez ilacıdır. Bunlar ciddi sorun. Ben bile cesur insanlar karşısına çıkamıyorum. Düşmanı sizler gibi hiç karşılamaya gücüm yok veya o gafletle olamaz. Yine de bir tarzım var; çok zor da olsa insanların karşısına çıkartabiliyorum. Kesinlikle büyük anlayış temelinde, büyük hazırlıklarla, en önemlisi de yenilmeme temelinde bir felsefi yaklaşımı an be an uyguluyorum. Kendime karşı tutarlı, saygılı olmam itibar ve onuru ortaya çıkarıyor. Kendinize uygulayın, bu formülün tersi çıkıyor ortaya. Büyük anlayış yok, düşmana karşı çok hesapsız, kitapsız çıkışlar yapıyor. Bundan dolayı da başından yenilgisi kaçınılmaz durumlar ortaya çıkıyor. Elbette ki, bu da kendine karşı büyük saygısızlık anlamına gelir. Saygısızlık içinde olan da çirkindir, yalancısıdır, düşkündür, alçaktır. Ağırlıklı olarak da yaşanan budur.

Felsefe bunu ortaya koyuyor. Buna rağmen iddianız gelişmeyecek mi? Gelişmeyecekse, benim sizlerle söylediğim gibi; gerçekten her zaman geldiğiniz yere kendinizi koyun veya en alası kendinize iyi bir ölüm hazırlayın. Ama asla böyle çirkince yaşamaya yeltenmeyin, tenezzül etmeyin.

Zaten benim devrimci olmamın en büyük sebeplerinden biri de çirkince yaşama duyduğum öfkedir. Yaşamınıza duyduğum öfke olmasa, ben kendimi böyle ortaya koyar mıyım? Dikkat edin, beni bile, “ben” yapan bu mücadele tarzıdır. Sizlere karşı bir mücadele tarzıdır. Örgüte, orduya geliyorsunuz. Ben de buna karşı savaşıyorum. Bu “ben” demektir. Beni “ben” yapmak demektir. Size göre ise kendini aldat, biraz daha yutturmaya çalış! Köylüye hakim olan felsefe bu değil midir? Bu da eşittir, yoksulluk, en alasından kölelik değil midir? Bir jandarma hepsini yönetecek güçte değil midir? Bütün ulusal varlığı yok edildiğinde; “bravo paşam” alkış çalan kişilik değil midir? Ve bunlar sizlersiniz, geldiğiniz yerdir. Bu da en büyük alçaklıktır. Kendimizi neden örtbas edelim? Alçaklık, yitiliğin karşılığıdır. Çıkışınız olmaz, onun sonucunda öfke yaratacak toplum ve görevlerini yerine getirmeyen savaşıçılar, partililer anlamına gelir ki, hiçbir gerekçeyle bu savunulamaz. “Savunurum” dersen, sen bir yalancısın. Daha da ısrarla dayatırsan sen bir mahkemeliksiz. Daha da kendini dayatırsan sen bir karşı-devrimcisin. Başka çıkış olamaz.

Hâlâ hatırmıdadır köylü; “beyim, şu eşeği görüyor musun, kulakları yere değecek kadar uzun ve biz böyleyiz” diyordu. Senin bu sözlerin bize hiç kâr etmez. Hâlâ aklımda; köylü bunu saf ve dürüstçe söylüyordu, ama sizler daha değişik şekillerde söyletmek istiyorsunuz. Ama içerik aynı. Eşek anlamaz, kulağını bile sallamaz. Çok tehlikeli bir durum.

Zor durumda olan insanların hepsi bizlerden daha ilerdedir. Zenciler, Afrikalılar, Arap çölündeki Bedeviler hepsi bizden ileri durumdalar. En tehlikeli durum bizim durumumuz. Neden? Çünkü bizler, özgürlük savaşına doğru anlam veremiyorsunuz, kendinizi çok sahte bir biçimde aldatıyorsunuz. Ama büyük aldanmayı yendik. Bu, bir yerde, yanlış bir iğneyle sağlam bünyenin felç olmasına benziyor. Biz felçli bir toplumuz, düşmanın yanlış iğnesini yiye yiye felç edildik bir tekimiz kalmamıştır. Ne zamana kadar? Temel özgürlük söylemine ve gerçeğine yaptırım gücüne, eylem gücüne ulaşınca kadar. Aksi halde sizler bir felçli ve yatalaksınız. Şu anda çoğunuzun durumu; askeri yatalak, siyasi yatalak, komalık, yani benim gibi biri kendini hekim gibi yürütmezse, günlük olarak elden gidersiniz. Bunu neden inkar edeceksiniz ki!

Özel tedbirlerle sizleri yaşıyorum. Gerçekçi olun ve geç de olsa mutlaka anlamaya çalışın.

Kendinizi büyük sorgulayın.

Bakin ben bu yaşıma kadar gelmişim, hâlâ kendimi sorgulamaktan vazgeçmiyorum. Bütün halk kesimleri bana taparcasına bağlı mı? Bir kesimi en azından. Parti öyle mi? Neden kendimi sorgulamaktan vazgeçmiyorum. Bu size hiçbir ders çıkartmıyor mu? Öğretilmesi gerekir. Çünkü eksiklikler var, çünkü tam bulamadığım gerçekler var. En önemlisi de tam yapamıyorum. O halde aramam ve eylemi gerçekleştirmem gerekiyor. Bunu inkar edemezsiniz, ben de inkar edemem.

Bütün yollar kapanmıştır

İçinizde bazıları nasıl yaptı; var olan özgürlük imkanını en sorumsuz biçimde heba ettiler. Bunların yerini nereye koymalıyız? Düşmanın objektif ajanları ya da gözü kara biri gibi onu nereye koymalıyız? Sonuçta düşmanın tehlikeli bir ajanı. En iyileri kendini bu konuda sanıyorlar, ama çok tehlikeliler. Diğerleri hasta, köleliği biraz daha PKK ortamında değişik yaşıyorlar. Bu da tehlikeli. Bütün bunları yaşayan sizlersiniz ve hikaye sizin hikayeniz.

Demek ki, PKK okulu sıradan bir okul değil. Bana belki fazla saygınız olmayabilir, ama unutmayın ki, bazı askeri kurallara göre yürütülüyorsunuz. En azından bunu kabul etmiş gibi görünüyorsunuz. Ne kadar bu okulu inkar edersiniz? Peki bu emirler ne olacak? Özgürlük ordusuna girmeniz nasıl olacak? Bütün bunları düşünmek zorundasınız. Yani her şey mutlaka sizi düşünmeye zorluyor.

Bütün yollar kapanmıştır.

Sadece düşünce ve doğru eylem yolu açıktır. **Önderlik aynı zamanda düşünmeye başlama ve eylemi geliştirme yoludur**. Ne kadar iyi anlarsan ve yaparsan iyi bir yol ve yoldaşsın. Aksi halde, yolun yanlış, yoldaşlığın da çarpıktır. Yok, “ben anlamazım ve her an, her türlü yere saparım” demek delilik felsefesidir. Çünkü deliler böyledir. Delilerin anlayış bulanıklığı ve ne yapacağı belli olmama durumları vardır. Çoğunuzun örgüt içindeki durumu böyle. Çizgide sağlam olamıyor, anlaması kesin değil ve her an, her şeyi de yapabilir. Bu, tamamen delilik felsefesine göre kendini ayarlamaktır. Bu anlamda da ezici bir çoğunluğunuzun durumu budur. Anlayışa kendini güçlü vermeyen delidir. Toplumda sadece bu bildiğiniz halter içine girer, örgüt içinde daha değişik duruma giriyor. Toplum içinde yakıp-yıkar, örgüt içinde, kural tanımaz. Aslında bu daha tehlikeli bir delilik. Şunu söyleyemezsiniz, “her ne kadar felsefeye gelmezsek de bizim de bir delilik felsefesi var.” Doğru. Delilik felsefesi var, ama kaç para eder?

Kendinizi sorgulamalısınız. Yollar kapalı. Deliliğe methiye, sağlam yola giriş anlamına gelmez. Şimdi çoğunuz şuna onay istiyorsunuz; “bırak beni bu delilik felsefemi, dilediğim gibi yaşayayım.” Neyi yaşayacaksın deli? Nereye kadar ileri gidebilirsiniz? Bu deliliği piyasaya bıraksam, bol bol alay edilir. Saldırdı mı daha sonra zincire bağlayıp bir yere atarlar. Durumunuz bundan pek farklı değil. Dünya bizimle alay etmiyor mu? Bir şeyler yapmaya çalıştığımızda apar topar zindana atmadılar mı? Bizim siyasi durum tam bir delilik durumuydu veya siyasi delilerdik. Sonuç, çok ucuz yakalanmalar.

Ordu içinde de delilik var. Kural tanımadan savaşma ve sonuçta binlerce kayıp var. Delilik felsefesine bağlanmanın bir sonucu. Kölelerin, delilerin felsefesi olmaz. Felsefe akıllı insanların işidir. Gelişmeye başlayan iradeli halkların işidir. Bunu artık kendimize yakıştırmalıyız. Bunun karşısında savunma olmamalı, “bırak köleliğimi savunamayım” demek olmaz. Bırak, deliliğe methiye devam. Bu da sağlıklı bir talep olmaz. İstediginiz kadar özgürlük isteyin, istediğiniz kadar deliliğe serbestliği tanımayı da köleliğimizi de yaşayalım. Bunlar pek iyi istemler değil. Vazgeçmeyi artık kabullenmelisiniz. Her gün yemin için “ben kölelikten vazgeçiyorum” diye. Nasıl ki, bir Müslüman hemen her şeye; yerken, içerken, yatarken, niyaza dururken besmele ile başlar-ken sizler de besmele ile başlangıçlar yapmanız kadar, tövbeler de etmeniz gerekir. Tövbe, besmele birbiriyle çok ilişkilidir. “Kölelikten ve delilikten tövbe” diyeceksiniz. Doğruya da besmele ile başlayacaksınız. Peygamber güzel ifade etmiştir; “rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla” her gün böyle başlar. Diğerinden kaçmak tövbe, istigfar bütün kötülüklerden dönemine göre anlamıdır. Ve hâlâ toplum biraz kendini sağlam tutmaya çalışıyor. Biz bununla yetinmeyiz. Karşımızdakinin şerri binbir tövbe, istigfar gerekir değil mi?

Yaşama her gün besmele ile başlamanız gerekiyor. Yoksa bize dinsiz, imansız toplum denilir. Gavur-kafir lafları ne anlam ifade edebilir? Bu kötülüklerle düşmeyi dile getiriyor. Toplumumuzun bazı gözlemleri, bazı felsefe kırıntıları vardır. Anlamasa, bile

ARGK Arşivinden...

Komutan AGİT

3 Nisan 1983 günü yapılan toplantı

Kış süresince kampta birçok toplantı yapılmış, birçok görüşme sağlanmış ve bilgiler elde edilmişti. Kadro da koşullara göre iyi bir eğitim görmüştü.

Toplantıda siyasal durum değerlendirmesi, talimatların değerlendirilmesi, sınır faaliyetlerinin düzenlenmesi, yeni keşif çalışmalarının planlanması gibi konular yanında "Süleyman'ın durumu", "A. arkadaşın yanımıza gelme isteğinin değerlendirilmesi" gibi özel gündem maddeleri de vardı. Süleyman, daha sonra devrimciliği bırakacak olan Baki Karer'di. Zorluklar karşısında, sorunlar karşısında devrimci bir duruş gösteremiyor, zorlanıyordu. Sonunda sorun örgüte de yansdı. Ve Agit'in notları arasında yerini aldı.

Bu toplantı öncesinde Agit'in tuttuğu notlar içinde önemli bir bölüm de kamp çalışmasına, yani Lolan ana kampa ilişkin olanlardı. Agit, Lolan kampının mevcudunun azaltılması yanında KDP'nin de bilme-yeceği, gizli noktalara yerleşme gerekliliğinden bahsediyordu.

Ülke içi faaliyetlerin ise sınır boylarına uygun bir biçimde dağılarak ve buraları geri üsler haline getirildikten sonra ivme kazanabileceği tespitini yapmıştı. Bu görüşlerini toplantıda da dile getirdi.

"Cephe gerileri, ön cephe hareketinin geliştiği, güçlendiği oranda sağlamlaşır, istikrara kavuşur. Bu yapılmadan, uzun süre kullanılabilecek sağlam cephe gerileri bulmak zor olacaktır. Güçlerin niteliksel durumu ve düşmanımızla olan ilişkiler ve olumsuz gelişmelerden etkilenmeler oranında bazı istikrarlı alanlar bulunabilir.

Cuntanın geri üs olarak kullandığımız alanlara yönelik olarak yeni engelleyici çabalarına karşı bir dizi önlem arasında en belirgin önemde olan iç yerleşme faaliyetinin hızlandırılmasıdır."

Agit, bu nottan açık bir biçimde anlaşıldığı üzere ülke içini ve oradaki faaliyeti esas alıyor. Geri üs alanlarının esas çalışma yerine konmamasına dikkat çekiyor. Bu toplantıda *"iç faaliyet planlaması"* tartışılırken şöyle belirlemelerde bulunuyor:

Hakkari, Siirt, Van üçgeninde gizli siyasi üs çalışmaları planlamanın birinci hedefidir. Çalışmaların sevk ve idaresi başta İran-Irak sınırında yapılmalı, merkez birimleri alanın içinde yerleşme ve yönetim olanaklarını yaratmalıdır. Üçgen şu şekilde ayrılabilir:

1- Şemdinli'nin Gerdi mıntkasından başlayarak, Yüksekova'nın doğusu, İran sınır boyu.

2- Oramar-Doski mıntkasından itibaren Yüksekova'nın batısına kadarki alan.

3- Çukurca ve Hakkari merkezinin Kuzey çevresi.

4- Uludere (Lak-I)'den Kuzey'e doğru Beytülşebap merkezini çevreleyen alan.

5- Şırnak, Eruh ve Pervari ilçe sınırları bir bölge.

6- Merkezinde Başkale olmak üzere Kuzey'de Gürpınar, Güney'de Yüksekova sınırlarına kadar.

Altı grup olarak Irak ve İran sınırlarından açılarak bu çalışma bölgelerine yayılma hareketini, birinci ilerleme dalgası olarak değerlendirmek gerekir. Bütün grupların ilerleyerek bir noktada çıkışmaları gereken yer, üçgen coğrafyasının orta noktası olan Hakkari merkezinin Kuzey ve Batı çevresidir. Bu nokta, bölgenin ortasında yer alması, ulaşım yollarının kullanılmayışı, elverişli arazi yapısıyla alanın en büyük ve gizliliğe uygun noktasıdır.

Sınırları yukarıda belirtilen altı çalışma bölgesiyle çevrelenmiş olacak bu nokta; faaliyetlerin yönetimi ve denetimini yapabileceği gibi, düşmanın kuşatma ve

tecrit etme operasyonundan kurtulabilme olanağına sahiptir.

Altı çalışma kolunun kapsamlarındaki sınır köylelerinin işlenmesi ve kolların faaliyet merkezinde bulunan böyle bir noktanın yaratılmasının koşulları hazırlandığında birinci açılma safhası tamamlanmış olacaktır.

Bu çalışmalara eşlik halinde Özalp-Muradiye ilçelerinin İran sınırıyla birleştiği şeritte bir keşif grubu çıkarılabilir. Maku'dan Çaldıran, Malazgirt ve Bulanık üzeri Varto'ya kadar dayanan ulaşım hattı oluşturulabilir.

Lak-I'den Şırnak, Eruh, Baykan, Kozluk üzeri Sason'a kadar yayın ulaşım hattı oluşturulabilir. Sason ve çevresine bir keşif grubu çıkarılabilir.

İran'dan Aralık, Iğdır, Tuzluca, Digor üzeri Kars'a kadar Erivan sınır boyunda ilişki sağlama, keşif hattı açma çalışması yapacak bir grup gönderilebilir.

psını göz önünde bulundurarak düzenlemişti.

Buna göre grupların sayı düzeyi 3 ile 5 arası olmalı, bileşimlerde üyelerin kişisel, pratik ve siyasal özelliklerinde birbirlerini tamamlamalarına dikkat edilmeliydi. Propaganda, hareket ve inisiyatif kapasitesi yüksek tutulmaya çalışılmalıdır.

Agit, dönemin cezaevlerindeki durumunu gözden uzak tutmamış, bu konuda da bir öneri sunmuştu: *"Cezaevindeki öldürme ve idamlara karşı misilleme amacıyla sınır yörelerinden uzak, ana yolların denetimini sağlayan karakolları imha eylemleri geliştirmek için hazırlıklar yapılmalı, hedefin büyüklüğüne göre bir veya iki grup hazırlanmalıdır."*

"Mali durumumuz iyi değil"

Büyük bir coşku ile ülkeye yönelen Agit ve arkadaşlarının morali, coşkusu ve kazanma arzusu tam-

Birinci aşamada görevlerle birlikte ele alınacak olan, belirtilen yörelere ilişkin keşif çalışmaları tamamlanmış, merkezinde Muş, Bingöl ve Kars yörelerinde üslenme, dar örgüt çekirdeklerini atama çalışması olan ikinci hareket dalgası başlatılacaktır. Her iki faaliyet aşaması tamamlanmış, kadro ve savasçı adaylarını çıkarma ve geri üslerdeki eğitime alarak silahlı propaganda birliklerinin sayısal artışı sağlanmalıdır.

Ülkeye giriş planını bu kadar kapsamlı bir biçimde ortaya koyan Agit, bu planın 1983 yazının sonunda tamamlanabileceği hesabını yapmıştı.

20 Mart 1983 günü yapılan toplantıya Mahsum Korkmaz geniş bir raporla katılmıştı. Yapılan planlamanın kaç kişi ile yürütüleceğini de mevcut kadro ya-

dır. Çalışmalar da giderek rayına oturmaktadır. O günlerde tutulan *"maliye cetvelleri"* incelendiğinde yapılan harcamalar ve alınan malzemelere bakarak ne denli zorlu bir süreçten geçildiği; örgütün ne kadar mali sıkıntılar içinde bulunduğu da açıkça görülmektedir. Paralar, Agit'in yanında taşıdığı çantada korunmaktadır.

13 Aralık 1982 günü Agit'in yazdığı notlarda partinin 86 bin Türk lirası, 10 bin tümeni şöyle dile getirilmektedir:

"Bu alanda mali olanağımız oldukça ciddi bir sorundur. Bu sorunu çözmek için sınır boylarında küçük bir kısım gruplarla soygun yapmayı düşündük. Fakat faaliyet alanlarımız zamanından önce açığa çıkacağı için ve düşmanın dikkatini buralara çekeceği-

ni, bu alandaki kitlelere yoğun baskı yapılacağını düşünerek böyle bir teşebbüste bulunmadık. Ama mali alanda ciddi sıkıntılarımız var. Başkan bu konuda kendi imkanlarımızı yaratmamızı ve yardımcı olamayacağını söyledi. Geçmişte birtakım faaliyetlerimiz aksadı. Buradaki örgütlerden yardım talep ettik, fakat hiçbirisi de pek yardımcı olmadı. Yani bu sorun çözüm beklemektedir."

Agit'in tuttuğu gider listesindeki her nesne en acil ve zorunlu ihtiyaçlar oluyordu. Gereksiz veya *"lüks"* denilebilecek en küçük bir şeye rastlamak mümkün değil. 2 kilo çivi, 4 adet fanus camı, 8 adet defter, 40 adet kalem, 6 adet lastik ayakkabı, 10 adet çorap, 2 adet sırt çantası, 7 adet sigara... gibi.

Mali durumu bu biçimde özetledikten sonra Agit çözümünü de ortaya koyuyor: *"Önümüzdeki dönemde maddi kaynakların tespiti ve finanse yeri bellidir. Bir halk savaşının temel kaynağı halkın kendisidir. Aynı biçimde ulusal kurtuluş hareketinin gelir kaynağının temelinde halkın düzenli ve sürekli maddi ve manevi katkısı yatmaktadır."*

1- Bu aşamada ülkedeki örgütlenmemizin tahrip olması, birimizin faaliyet alanına giren yörelerde, hareketimizin geçmişteki kitle ilişkilerinin zayıf olması, ilişki kurulan sınırlı çevrenin de aydın gençlik oluşu, TC'nin bunlar üzerinde şiddetli baskı uygulaması ve bu kesimlerin büyük bir maddi sıkıntı içinde olmaları gibi nedenler, buralarda hareketimizin finanse edilmesinde etkin bir rol oynamayacaktır.

2- Dost güçlerden de bu alanda herhangi bir katkı sağlanamayacaktır.

3- Düşman kaynaklarına el koyma yolu ile hareketin finanse edilmesi en doğru yol olmasına karşılık bu seçenek de şimdilik tecessüflere bağlı bir yoldur.

Mücadelemizin maddi ihtiyaçları esas olarak kendi imkanlarımızla yaratılacaktır. Fakat içinde bulunduğumuz mevsimin kış olması, yağan yoğun kar yüzünden hareket imkanının olmayışı ve yine geçmişte de bu alanda herhangi bir olanağın bulunmayışı gibi nedenlerle birim merkez yürütmeden yardım almak zorundadır, belirlenmesinde bulunuyor.

Rapor örgüte karşı sorumluluğun gereğidir

Agit'in rapora verdiği önem ve kendisinin bu konudaki hassasiyetini yukarıda belirtmiştik.

11 Mart 1983 günlü bir yazısında raporu şöyle anlatıyor: *"Rapor vermek, merkezin doğru değerlendirmeler yaparak kararlar çıkarmasına, alt birimlere yön gösterilmesine olanak sunan, örgüt işleyişini sağlamlaştıran bir araçtır. Çalışmalarını belirlenen sürede teferruatıyla rapor haline getirerek sunamayan kadro veya birimlerin, örgüte karşı sorumluluklarının gereğini yerine getirmemiş ve görevlerini yapmamış sayıldıkları gerçeği Lenin'in de önemle belirttiği bir husustur. Önem ve gereği bilindiği halde aylar boyu rapor vermeme olayları sıkça yaşanmıştır. Rapor, tüm parti ve örgütlerde işletilmesi ihmale gelmez öneme sahiptir. İhmalkarlığın bu dereceye çıkması son derece ciddi sorumsuzluk örneklerinin başında gelir. Karmaşık, zor ve mutlak titizlik isteyen şartlarda merkezi yönlendiricilik ve merkezin denetimi her zamankinden daha fazla zorunluluk taşır. Merkeziyetçiliği boş çıkarmanın, onu işlemez duruma sokmanın bir yolu da rapor vermeme olacaktır."*

Zor koşullar güçlü insanları ortaya çıkarır

Koşulların ağırlığı ve buna karşın olanakların sınırlılığı ne kadar zorlarsa zorlasın Mahsum Korkmaz, Başkan'ın *"zor koşullar güçlü insanları ortaya çıkarır"* sözünü hep bir destek olarak hafızasında tuttu. Agit kamp çalışmalarını ve ülkeye küçük gruplar gönderme çalışmalarını beraber yürütürken karşılaştığı ağır sorunları da abartmadan defterine kaydediyordu. O küçük, kibar defterine not alırken bu defterin yaprak yaprak hem de kapalı tutulmaktan olsa bile yazılarının bugünlere taşınacağı aklına gelmiş miydi?

Zoru ve zoru aşmanın en büyük bilgilerinden biri komutan Agit'ti.

Uzun vadileri, arka arkaya dizilmiş onlarca dağı sayılı saatler içinde yürümeyi en iyi o bilirdi. Tepeleri, yokuşları hem çıkarken, hem inerken kanter içinde kalyordu. Soluğu kesiliyor, ayaklarının altı yırtılacakmış gibi oluyordu. Ama o, bu durumu hiçbir zaman bahane yapmadığı gibi ağzına dahi almadı. Kopuk defter yapraklarının arasında bir tek cümleyle anlatmış bu durumu *"dizimdeki ağırlar yol yürümemi engelliyordu"* cümlesi ile açıklamış. Barzan mıntkasına yapılan bir yürüyüş esnasında yazılmış.

Oysa onun dizi tek değildi ağrıyan. Yürürken arkadaş kalmazdı hiç. Grup nasıl hareket ederse o da öyle davranırdı. Ama onun ayaklarının durumunu birçok arkadaşı bile bilmedi.

Agit düz tabandı ve bu yüzden zorlanıyordu.

Mehmet Karasungur (Xalit) ile Agit yoldaş arasındaki sert tartışma

İran ve Irak sınırları içinde faaliyet başlatan PKK'nin ilk *“ülkeye giriş grupları”* 6 Aralık 1982 tarihi ile 12 Aralık 1982 tarihleri arasında birinci toplantılarını gerçekleştirdiler. Toplantı altı gün sürdü. *Ra-jan*'da yapılan bu toplantıya Agit, Xalit, Hasan ve Cemal katıldılar. Toplantının başkanlığına Xalit, yazmanlığına Cemal seçildiler.

Gündem; Nisan 1982 tarihinden beri alanda yürütülen faaliyetlerin sözlü anlatımı, M. Y.'den gelen talimatların okunması. M. Y.'den gelen sözlü talimatın Cemal tarafından açıklanması, parti çekirdekleri ve silahlı propaganda birliklerinin örgütlendirilmesini içeren, plan talimatının öngördüğü örgütlenmenin yapılması, yeni kamp düzenlemesi ve eğitim gruplarının oluşturulması, mali kaynaklar sorunu ve birimin kendi içindeki iş bölümü maddelerinden oluşuyordu.

Toplantıya katılanlar oldukça hazırlıklı olarak gelmişlerdi. Toplantının seyri içinde bu durum daha iyi anlaşılıyordu.

Nisan 1982'den beri alanda yürütülen faaliyetlerin özeti Mehmet Karasungur (Xalit) yapıyordu:

“Agit bu alana geldiğinde iki grup biçiminde çalışmalarını yürütecekti. Bir grup Lak-l'de kalacaktı. Diğeri de ... 'da yerleşecekti. Fakat daha sonra bu değiştirilmiş, Zafer'in grubu... dan ülke içine gönderilmiştir. Ben İran'a geldiğimde Agit buradaki arkadaşların eğitim sorunlarıyla uğraşmıştı. Dönemin özelliğini kavratmaya çalışmıştı. Yine Irak Kürdistan'ı ve İran Kürdistan'ının bazı örgütleriyle görüşme yapılmıştı. Ben geldiğimde Agit'le birlikte hareket etmemiz gerektiğini söyledim. Birlikte dış ilişkileri geliştirme yanında ülkeyle de ilişkileri geliştirmeyi kararlaştırdık.

... Yüksekova'da daha önce sorumlu olan Sa' vaş'la Mehmet arasında çıkan çelişkiden dolayı Sa' vaş, Mehmet'e ajan diyerek ayrılmış. İlişkiye geçmek istedik, not gönderdik, fakat gelmek istemedi. Sa' vaş'ın abisi Nejdet ile görüşmemiz oldu. Aşiret ilişkilerine bağlılığından, üzerindeki uğraşlar sonuçsuz kaldı... MİT, SAVAK ajanı Cihangir ağa, eskiden azalan nüfusunu, yeni dönemlerde aşireti üzerinde tekrar sağlayarak bölgedeki gericiliğin dayanağı durumuna gelmeye çalışıyor.

Kars'la ilişkimiz oldu. Aranan beş arkadaşı yanımıza çekebildik. Zamanında dışarı çıkabilmiş olsalardı, oldukça gelişkin arkadaşlar, yanlarında çok sayıda taraftar da kurtarılabilirmiş. Ağrı'yla tüm çabalarımıza rağmen ilişki kurmakta başarılı olamadık. Varto ve çevresinde belli bir çevremiz vardır. Özellikle kük-burjuva çevremiz, cuntanın ilk aylarındaki şaşkınlığı atlattmış durumdadır. Varto'dan bulunduğumuz alana iki arkadaş geldi. Biri Varto'da şu anda faaliyet yürüten sorumlu arkadaşla ilişki içindedir. Bizim de yazışmalarımız oldu.

Şemdinli'de dar bir çevremiz vardır. Bunlarla ilişkiye geçerek bu alana çekmek istedik. Fakat çok geri olmaları yüzünden (biri hariç) hiçbiri gelmek istemedi. Gelen de bir ay sonra geri gitti.

Başkale'de dar bir çevremiz var. Gazete vb. yayınları gönderdik. İki arkadaş çekmek istedik. Lakin HDK-l'nin o yolu bize kapatmasından dolayı ilişkimiz koptu.

Ülkeye yönelik çalışmalar bana göre aceleye getirilmemelidir. Çünkü geçmiş deneyler şunu açığa çıkarmıştır; aceleye getirilen adımlar bize birçok kayıp vermiştir. Bunun için yeni dönemdeki görevlerine gidecek arkadaşlar tarafından yeterli derecede üstesinden gelinebileceği inancına kani değildim. Geçmişte hareketimizin bu alanlarda yeterli bir çalışmasının olmamasının bir nedenidir.”

Xalit'in konuşması biter bitmez Agit söz hakkı istiyor. Bu toplantı tutanağını tutan Cemal, yazıyı yetiştirmek için oldukça zorlanıyor, çünkü oldukça hızlı konuşuluyor.

Agit (tutanakta yazıldığı biçimi ile): Bu alana gönderildiğimizde bizimle yapılan konuşmalarda yapılacaklar hakkında genel bir çerçeve sunuldu. Buna göre, bu alan uzun vadeli mücadelemizin geri bir üssü durumuna getirilecekti. Ayrıca faaliyet kapsamında, alanımıza sınırdışı olan bölgelerle ilişki kurmak bu alanlardan yeni unsurlar çekerek eğitime, sınır bölgelerine bazı küçük gruplar gönderme de yer alıyordu.

Olanaksızlıklar yanında ülke içiyile ilişki yetersizliği, biraz da bizden kaynaklanıyordu. Mesela, bir kısım bölgelere sınırlı da olsa birkaç grubu çalışma yürütmek için göndermek gerekiyordu. Hatta bu konuda Xalit ile aramızda tartışmalar geçti ki, benim ısrarımla bir-iki girişimimiz oldu. Bu alana geldiğimizde ikimize ortak yetki verilmesine rağmen siz (Xalit) geldikten sonra, sizin tavrınız ve hareket biçiminiz, esas sorumlu sizmişsiniz gibi bir durum ortaya çıkarıyordu.

Bana göre ülkeye yönelik çalışma yapılabilirdi. Fakat esas olarak uzun vadeli dışarda barınma temel alınmıştı. Oysa böyle bir rolü Lübnan alanı oynamıştır. Biz, esas olarak ülkeye yönelik çalışma yürütme-

liydik.

Rapor sorununa gelince; arkadaşların eleştirisi tamamen haklıdır. Lenin, *“bir kadronun görevini yapip yapmadığı bir üstüne vermesi gereken raporla ölçülür”* demektedir. Ben *“rapor gönderelim”* dediğimde siz gerek yok dediniz. *“Ben iki sene önce bilgi verdim, durumlar değişmemiştir”* dediniz. Bize yöneltilen eleştirilere tepki göstereceğimize, kendimizi ciddi bir biçimde gözden geçirmeliyiz. Aramızda hiçbir zaman örgütlü çalışmadık. Her şeyi kendinle sınırladın, beni adeta sınırlı bir görevle sınırladınız. Ve görevim 7 kişiyi eğitmek oldu. Siz, örgüt yerine her şeyi kendinizde somutlaştırdınız. Bunu da herkese yansıtmak istediniz. Esasında aramızda pratikte hiçbir görev bölümü olmadı. Bu tavrınızla örgüt yaratmadınız. Oysa biz, örgüt üstü kişi tanımıyoruz, bize bu öğretildi. Bu başarısızlığın nedenlerinden biridir. Çalışma kolektifleştirildiği oranda başarı şansı yüksek olur. Kişinin kendi rolünü oynaması, yıkılmayan kalıcı örgütler etmesine bağlıdır. Saman alevi gibi parlayıp sönen ışıık aldatıcıdır, geçicidir.

Agit'in bu konuşması oldukça sert ve sinirli bir üslupla dile geldiği için bu kez Xalit cevap verme gereği duyar:

“Bir defa durum olduğundan farklı gösterilmektedir. Oysa ben buraya ilk geldiğimde yaptığımız toplantıda, ikimizin yetkisinin aynı olduğunu bizzat söyledim. Hatta merkezle yazışmaları siz sağlayın” dedim.

Bu kez Agit söz hakkı istemeden araya giriyor: *“Hayır, tam tersine siz bana, merkezle yazışmaları*

ben sağlarım” dediniz. *“Hatta arkadaşlarla böyle konuştuk”* dediniz.

Xalit: O zaman ben diğer şeylere değinmeyeceğim. Çünkü böyle bir yöntemle bir sonuca varamayız. Yüksekova üzeri gönderilecek grup sorunu üzerinde tartıştık. Ben o zaman KDP ve Cihangir ağanın durumundan ötürü önerinize karşı çıktım. Bunun dışında hep ortak karar alıyorduk. Yani her kararda arkadaşın düşüncesine başvuruyordum.

Agit: Hoca siz, bilginizin dışında bir arkadaşın hiçbir yere gitmesini istemiyorsunuz.

Xalit: Mesela, rapor konusunda size bir not gönderdim. Ülkeye ilişkin faaliyeti sen yaz, dış ilişkiler konusunda da ben yazarım.

Agit: Rapor konusunda başından beri sakat, yanlış bir yöntem izlendi.

Xalit: Sorunlar bu noktaya getirildikten sonra doğru bir sonuca gidilemez.

Agit: O zaman sonuçları değerlendirelim. Niçin rapor göndermedik?

Xalit: Şimdi iki zit anlayış var. Yani sanki ben buraya geldiğimde, arkadaşlar esas yetkiyi bana vermişler gibi bir tavır takındığım iddiası var.

Agit: Benim hiçbir düşüncem dikkate alınmadı. Sizin izniniz alınmadan hiç kimsenin bir yere gitmesini istemiyordunuz. Biraz konuştuk mu solcu oluyor-

Xalit: O zaman sizin inisiyatifinizi nasıl körelttim? Bunu sıralayın.

Agit: Ülkeye iki grup gönderinceye kadar ne zorluklar çıktı. Ne denli sert çekişmeler oldu.

Xalit: Örgütlü çalışıldı, fakat uygun olmayan bir kısım öneriler oldu.

Agit: O zaman parti çizgisi mi uygun değil? Çünkü ülkeyle ilişki partinin talimatıydı.

Xalit: Hasan'ın grubunun gönderilmesi sorunu, İKDP'nin daha önce arkadaşların yolunu kesmeleri ve düşmanlarıyla ilişkide olduğumuz için bizi de düşman kabul ettiklerini söylemeleri nedeniyle grubun gönderilmesine karşıydım.

Agit: Bir buçuk sene önce gelen, iki arkadaşın bize verdikleri bilgi üzerine ülkeye bir grup gönderelim dedim. Karşı çıktınız ve *“böyle bir sorumluluğu üstlenmem, git kendin gönderiyorsan gönder”* dediniz.

Xalit: Ben, o yolun tehlikesinden dolayı karşı çıktım.

Agit: İkinci grup gönderilirken neye güvenildi?

Agit: O zaman benim söylediklerim yapıldıysa 8 ayda bir grup mu gönderebildik?

Xalit: Ben buraya geldiğimden iki komite biçiminde çalışacaktık. Kemal, Hasan, Ali ve ikimiz. Ven ben arkadaşlara, bu birimin faaliyetlerinin merkezileşmesini önerdim. Fakat Kemal ve Hasan'ın içine girdikleri olumsuzluklardan dolayı bu gerçekleşmedi. Bu arkadaşlar Ağrı, Kars bölgesinde çalışma yürütecekti ve üçüncü olarak Lak-1'e kadar yol açılacak, dördüncü olarak belli başlı yolların açılması işi ile uğraşılacaktı. Bunlar acil görevlerimizdi.

Agit: Ek olarak 5. yöredeki aşiretlerle ilişki geliştirilecekti.

Xalit: Bunlar tespit edildi. Bu arada ben Tahran'a gittim. Biz ikimiz şunu kararlaştırdık; Irak örgütleriyle ilişki kurmamız söylendi.

Daha sonra Delil'in grubu geldi. Bizim merkezimiz *Şihan*'a taşındı. Agit sınırı yakınındaki kampa gitti. Ben burada kaldım.

Sonra arkadaşın bulunduğu kampa gittim. Bir süre birlikte kaldık. Arkadaş bana, yerleşeceğimiz alana bir an önce yerleşelim dedi. Ben de, *“hayır, KDP'nin yerleşmesini bekleyelim”* dedim. Çünkü onlara bağlıyız. Ülkeye gönderdiğimiz grubu bekledik, sonra ülkede başarılı sonuç alamayınca, Irak örgütleriyle görüşme kararı aldık. Bu arada Agit arkadaş, Lak-1'de arkadaşların barınmaları için Mesut'la görüşmek üzere KDP merkezine hareket etti. Giderken çabuk (bir gün içinde) dönmesini söyledim. Çünkü Irak örgütleriyle görüşmek üzere, Sosyalist Parti tarafından Irak'a götürülecektik. Nitekim Agit arkadaş gecikti. Araba hazır olmadığı için arkadaş bekleyemedim. Ve Irak'a gittim. Bu görüşme 1,5 ay sürdü. Ve ben geldiğimde Agit arkadaş Lolan'a gitmişti.

Agit: Ortak sorumluluğumuz vardı. Ortak konuştuk ve ortaklaşa hazırladığımız bir çalışma taslağı çıkardık. Daha sonra yerleşme durumumuz ortaya çıktı. Kararlaştırdığımız kararların hayata geçirilmesi safhasına geçtik. Bu arada arkadaşlar *Rejan*'daydılar. Oraya taşındık. Yakın, ülkeye yönelik faaliyetleri ben yürüteceğim dedim. Bunun

üzerine ayrılacaktık.

Arkadaş Xalit orada, ülkeye yönelik çalışmaların yürütülemeyeceğini, bu çalışmaların İran'da, yani kendisinin bulunduğu alanda yürütüleceğini söyledi.

Bu arada ben arkadaşla mektup yazdım. Bir kısım hazırlıkların yapılması için. Çünkü kış mevsimi yaklaşıyordu. Mektup üzerine arkadaş, benim bulunduğum alana geldi. Daha gelir gelmez bizim yerleşeceğimiz alana gidip gezeceğini söyledi.

Ben yine kendisine görev bölümü yapılması gerektiğini söyledim. İkimizin birden örgütlerle görüşme yapmasının zaman kaybına neden olduğunu hatırlattım. Bunun üzerine benim, çalışmalarda merkeziyetçiliği korumadığımı ve anarşist bir tavır takındığımı söyledi.

Yine ülkeye grup gönderelim dediğimde, kendisi *“hayır”* dedi. Bu partinin önümüze koyduğu bir görev olmasına rağmen, arkadaş hiç de acil olmadığını söyledi.

Şimdi neden bu kadar atıl kaldığımızı ben şununla açıklıyorum; arkadaşın her şeyi kendisinin istediği, kendisinin düşündüğü ve tüm çalışmaların kendi elinde merkezileştirme isteğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Hiçbir plan ve görev bölümü yapılmadı. Ve ya yapıldıysa pratikte işletilmedi.

Xalit: Olaylar abartılıyor!

Agit: Doğru değil!

Hasan: Bu yöntemle tartışılmaz.

Cemal: Şimdi olayı böyle tartışmak yerine, ortadaki iddia üzerinde tartışmak lazım. Agit arkadaş kararların ortak alınmasına rağmen, uygulamada her şeyin tek elde toplandığını belirtiyor. Burada şöyle bir durum ortaya çıkıyor: arkadaş kendi inisiyatifi boğdurmuş. Xalit arkadaş da çalışma yöntemi ile bu durumu yaratmış.

Agit: Siz kararları okudunuz (5. madde). Benim istemim bu kararların pratiğe uygulanmasında ısrar etmemdir. Fakat kabul edilmemiştir. Ben, durumun daha kötüye gitmemesi için sessiz kaldım.

Xalit: Şimdi ortada şöyle bir iddia var: Benim arkadaşın inisiyatifi köreltmem sorunu var. Bu, asılsız bir iddia olmasına rağmen, bundan sonraki çalışmalarımız da bu durumu göz önünde bulunduracağım. Şimdi inisiyatifinizi körelttiğimi söylüyorsunuz, nasıl benim karşımda böyle birdenbire konuşuyorsunuz?

Agit: Burada örgüt var, hesap veriyoruz. Ben burada özgürüm ve her şeyi söylerim.

Hasan: Burada söylenenler zaten tutanağa geçiyor. Kendi faaliyetlerinizi anlatın.

Cemal: Ortada bir iddia var. Bana göre bunun nedeni şudur: Xalit arkadaş konuşmasının başında şöyle söylemişti; *“geçmişte çok acele edilmesi nedeniyle birçok kaybımız olmuştur. Bunun için çalışmada acele edilmemesi gerektiği”* tespiti yanında göreve uygun arkadaşların az olması, hareketimizin bu alana yönelik ciddi bir faaliyetinin olmaması da eklenince ülkeye yönelik çalışmalar için legal yollardan ön bilgilerin toplanması, esas çalışmanın ağırlık yönünün dış çalışmaları olacağı biçiminde bir faaliyet içine girilmiştir. Dikkat edilirse burada belli bir düşünce ve bu düşünceye uygun bir çalışma biçimi yürütülmüştür. Bu tespitle çelişen düşünceler kabul edilmemiş veya ikna edilmiştir. Bu alanda yürütülen tüm çalışmalar yukarıda tespit edilen düşünce doğrultusunda yürütülmüş, mesela merkez yürütmeye raporun gönderilmemiş olması durumu yine aynı düşünceden kaynaklanmıştır. Yani esas çalışmaların ağırlığı dış faaliyetler olmuştur.

Xalit: Bazı arkadaşları etkisizleştirdiğim (ki bu iddia Agit arkadaş tarafından dile getirildi), iddiasını kabul etmiyorum. Ve kesinlikle reddediyorum. Biz burada tembellik yapmadık. Önümüzdeki çalışma süresi içinde bana verilecek görevi yürütürken, bunlara dikkat edilmesi, fakat önümüzdeki görev bölümünde benim bu birim dışında tutulmamı birimdeki arkadaşlara öneriyorum. Benim bu çağrışımım, bir kısım olumsuz tiplerin durumuyla aynı düzeyde görülmemesi gerekir. Sadece bu durumun dikkate alınarak, benim birim dışında tutulmam ve bana uygun bir görevin verilmesi iyi olur. “Sen böyle yaptın, ben böyle yaptım” gibi kısır tartışmaların yararlı olmadığı kanısındayım.

Agit: Şunu belirtelim; bence arkadaşın eleştiriye vermesi gereken cevabı bu olmamalıydı. Oysa bana göre yapılan çalışmalar ve yığınla yapılan eleştiri değerlendirilmeliydi. Ben şunu anlıyorum ortada bir eğilim vardır. Bu veya şu arkadaş farketmez. Yani neyse bu eğilim otaya çıkarılmalıdır.

Xalit: Hayır, yanlış anlaşıldı. Yukarıda bazı tipleri izah ettim. Yani bazı bahaneler ileri sürerek kaçan tipler. Yani bir Resul vardır, bir Y... tipi vardır, yine günümüzde bir Süleyman tipi ortaya çıkmıştır. İşte bunlarla benim karıştırılmamam lazım. Yani birim dışında kalma önerim mücadeleden kaçmak için değil, birim dışında bir görev verilmesi içindir.

Agit: Ortada güven sorunu diye bir sorun yok. Bizim birbirimize olan güvenimiz de sarsılmamıştır. Arkadaşın önerisine gelince; reddedilmelidir! Bence sorunu oraya kadar götürcek bir şey yok ortada.

Agit bütün eleştirilerine rağmen Xalit arkadaşla birlikte çalışabileceği ve başarılı işler yürütebileceği inancındadır. Bu nedenle Xalit'in önerisine karşı çıkar. Birimin diğer üyeleri Hasan ve Cemal de bu öneriye katılmazlar.

Tartışmalar sonrasında yerleşme, askeri üsler, şehir örgütlenmesi, özel askeri birlik oluşturulması, sığınak ve depoların hazırlanması, kamp ve eğitim düzenlemesi, propaganda, basın-yayın ve dış faaliyetler, mali durum gibi konular altı gün boyunca tartışıldıktan sonra oybirliği ile kararlara dönüştü.

Bu toplantıda düzenleme de şu biçimde yapıldı: Askeri örgütlenme sorumluluğu: Agit. Siyasi örgütlenme sorumluluğu: Hasan ve Cemal. Dış ilişkiler sorumluluğu: Xalit. Basın-yayın faaliyeti ve bu faaliyetlere işlerlik kazandırmak üzere Hasan ve Cemal görevlendirildiler. Mali imkan yaratma görevi Agit ve Cemal'e verildi. Böylece çok sert ve zaman zaman karşılıklı geçen tartışmalar tamamlanmış ve bu tartışmalar yeni dönemin planlaması için müthiş bir yoğunlaşma ve derinleşme sağlayarak, günün koşullarına uygun bir düzenleme ile son bulmuştu.

“HAYALİ KÜRDİSTAN”IN DİRİLİŞİ

Yaynevimiz tarafından basıma hazırlanan İsmail Beşikçi'nin “*Hayali Kürdistan*”ın Dirilişi kitabından bir bölüm...

Türkiye Cumhuriyeti devleti, Kürt sorunu olduğunu hiçbir zaman kabul etmemiştir. Kürt sorununun, Kürdistan sorununun, varlığını her zaman inkâr etmiştir, reddetmiştir. Devletin siyasal sınırları içinde yaşayan herkesin Türk olduğunu, Türkleşmenin tamamlandığını, herkesin Türklüğünden onur duyduğunu söylemiştir. Kürt olduğunu söyleyenlere, Kürtlerle ilgili ulusal ve demokratik haklar isteyenlere ise, çok ağır baskılar yapmıştır. Bazen bu baskılar, ilgili kişinin fizik varlığını imha edilmesine kadar varmaktadır. “**Komando Harekâtı**”yla bu baskının daha da arttığını yukarıda belirtmiştik. İşte **PKK** bu baskı zulüm ortamında doğdu. Devletin, “**Kürtlük mezara konu, mezar betonlandı, Kürtlük çürüdü, çürütüldü...**” dediğini süreçte doğdu. **PKK** militanlarının, 1984’de silahlı mücadeleye başlayan **PKK** gerillalarının, 1960’lı yılların sonlarında 5-10 yaşlarında olan, çocukluklarında “**Komando zulmü**”nü yaşayan, annelerine, babalarına, yakınlarına yapılan zulümlerin tanıkları olan delikanlılar olması, üzerinde durulması gereken bir olgudur. Bu, toplumsal yaşamdaki sürekliliği, olguların birbirleriyle diyalektik ilişkisini, gelişmeleri ve çatışmaları gösteren çarpıcı bir örnektir. Bu çocuklar, babalarının dedelerinin erkeklik organlarına ip bağlanıp do-laştırıldığını görmüşlerdir; dedelerinin sakallarından tutularak yere çarpılıp çiğnendiğini annelerinin, ebelerinin saçlarından sürüklenerek götürüldüğünü görmüşlerdir... Ağabeylerine, ablalarına, amcalarına, dayılarına yapılan işkencelerin, zulümlerin hepsinin farkındadır... **PKK** böyle bir zulüm ortamında, 1970’li yılların ortalarında mayalanıp, sonlarında ortaya çıkmıştır.

PKK, **Ehmedê Xanê**’ye benzemektedir. **Ehmedê Xanê** gibi **PKK**’nin de öncesi yoktur. **PKK** kendinden önceki Kürt örgütlerinden tamamen farklıdır. 19. yüzyıldaki ve 20. yüzyıldaki Kürt örgütlenmelerini, Kürt örgütlerini “**geleneksel**” kavramıyla tanımlamak mümkündür. Bu örgütlerin “**sağ**” veya “**sol**” olmaları, kendilerini bu kavramlarla tanımlamaları fazla önemli değildir. Bu örgütlerin, örgütlenmelerin en önemli özelliği Kürdistan sorununa gerektiği gibi cevap veremez bir yapıda olmalarıdır. Bu yapı, bu örgütlenme, Kürdistan sorunun ağırlığına denk düşen bir yapı, bir örgütlenme değildir. Kürdistan’a ve Kürt toplumuna dayatılmış ırkçı ve sömürgeci koşulları değiştirebilecek bir yapıda olmamaları, ideolojik olarak böyle bir donanımına sahip olmamaları, bu koşulları değiştirecek tavırı ve davranışı göstermemeleri, bu yapıların veya örgütlerin önemli bir özelliğidir.

Kürdistan’ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması çok ağır koşullar yaratmıştır. Kürdistan devletlerarası sömürge baskısı altındadır. Kürdistan’ı alt-sömürge kavramıyla ifadelendirmek mümkündür. Kürdistan’ı parçalayan ve paylaşan devletler, Kürdistan topraklarını, kendi ülkelerinin bir parçası saymaktadırlar. Bunu da, “Türk devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür”, “İran ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür”, “Irak ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür” sloganlarıyla ifade ediyorlar. Bu, parçalandığı ve paylaşıldığı sırada Kürdistan’ın sınırlarının çizilmemiş olmasıyla ilgilidir. Bölünme, parçalanma ve paylaşılma, Kürt kimliğinin kolayca inkar edilebilmesini sağlamıştır.

Kürtlerin Ortadoğu’daki nüfusu 30 milyondur. Kürdistan’ın ülke olarak genişliği

500 bin 550 bin kilometre kare civarındadır. Bu kadar büyük bir nüfusa rağmen, bu kadar geniş ülkeye rağmen, Kürtlerin, dünyada, uluslararası kurumlar nezdinde en ufak siyasal statüsü yoktur. Halbuki dünyada, nüfusu 1 milyondan az onlarca devlet vardır. Kürdistan **alt-sömürgesi**ni müşterek bir şekilde denetleyen devletlerin her birinin resmi ideolojisi vardır. Çok katı olan bu resmi ideolojiler, devletlerin, cazaî yaptırımlarıyla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Yine bu devletler, resmi ideolojilerini etkili kılabilmek için yoğun bir şekilde silahlanmışlardır. Kürdistan’ı denetim altında tutmaya çalışan ordular tepeden trnağa en modern silahlarla donatılmışlardır. Bu devletlerin kitle imha silahlarına sahip oldukları da bilinmektedir.

Resmi ideolojiye sahip olan devletlerin demokratik devletler olmadıkları aşikârdır. Bütün bunların, Kürtleri çok zor koşullarla karşı karşıya bıraktığı besbellidir. 70 yıla aşkın bir zamandır, Türkiye’de, Kürtlerin ulusal ve toplumsal varlığı ısrarla inkar edilmiştir. Bu inkar sürmektedir. Kürtlere ilişkin politikaları oluşturan ve bu politikaların uygulanma-

zer çalışmalar elbette sürdürülmelidir. Kaldı ki, Kürdistan’la ve Kürt toplumuyla ilgili ne kadar çok şey öğreniyorsak, aslında ne kadar az şey bildiğimiz ortaya çıkıyor... Bütün bunlar bir gerçektir, fakat Kürt sorunu, sadece bilgi eksikliğinden veya yanlışlığından kaynaklanan bir sorun değildir. Düşünelim ki, Kürt kimliği, Kürdistan kimliği hâlâ inkâr edilmektedir. Kürdistan’ın sömürge olduğu saptamasını, hata sömürge bile olamadığı saptamasını yaptıktan sonra, bunun gereklerini de yapmak durumundasınız. Bu da, sorunu duyuş, kavrayış, tavır ve davranışla ilgilidir. Devlet, inkarcı ve imhacı tutumunu ısrarla, inatla sürdürüyorsa, bütün demokratik ortamı yoketmişse; görüşme, konuşma kanallarını tıkamışsa, size de silaha başvurmaktan başka bir yol bırakmamış demektir. Devletin bu kaskatı tavrı ortadayken “**biz silahlı mücadeleye karşıyız, sorunları demokratik yollardan çözeceğiz**” demek, aslında hiçbir şey yapmamak anlamına gelmektedir. Öte yandan bu devlet, dünyanın en büyük ordularından birini beslemektedir. NATO içinde, nicelik bakımından, Amerika

riler getiriliyordu. Böyle bir saptama, Kürt halk yığınlarını derinden sarstı. Derinden sarsılan, temel gerçekliğini kavrayan, gerçekliğinin bilicine varan kitleler, **PKK** etrafında örgütlenmeye, **PKK**’nin açtığı yoldan ilerlemeye başladı.

PKK Kürdistan’ın, Kürt toplumunun temel sorunlarını saptadı, bu sorunları çözecek, toplumsal ve siyasal koşulları değiştirecek güçleri oluşturdu ve bunları savaşa kanalize etti. Buysa hem bilimsel boyutları olan, hem de ahlaki boyutları olan bir süreçtir. Sürecin çok başarılı yürüdüğü besbellidir.

Silahlı mücadelenin, Güney Kürdistan’da veya Doğu Kürdistan’da çoktandır varolduğu söylenebilir. Hatta 1924-1938 arasında Kuzey Kürdistan’da da silahlı mücadelenin varlığından söz edilebilir. Fakat bunlardan hiçbiri de Kürdistan sorununun ağırlığına denk düşen örgütlenmelerin eseri değildir. Bunların hiçbiri, Kürdistan sorununu kavrayacak, Kürdistan’da toplumsal ve siyasal dönüşüm başlatacak ideolojik ve politik donanımına sahip değildir. Örneğin Güney Kürdistan’daki peşmergeler, disiplinsiz ta-

ğinden de söz edilmesi gerekir. **Ehmedê Xanê** gibi **PKK** önderi Abdullah Öcalan’ın da öncesi yoktur. **PKK** Genel Başkanı’nın çocukluğunun içinde yaşadığı aile ve toplum koşullarının incelenmesi; arkadaşları, eğitimi... gibi konuların irdelenmesi kuşkusuz önemlidir. Örneğin, **Yalçın Küçük** hocamızın **PKK** Genel Başkanı’yla yaptığı röportajı içeren **Kürt Bahçesinde Sözleşiş** ve **Dirilişin Öyküsü** adlarıyla yayımlanan kitaplar bu konuda çok önemli bilgiler vermektedir. Fakat, bütün bunlar, yine de, **PKK** önderliğinin oluşumuyla ilgili çok açıklayıcı bilgiler veremiyor. “**Öncesi olmayan önder**” kavramları çok açıklayıcı değil. Bu konuda daha bilimsel açıklamalar gerekiyor. Öte yandan bunlar, toplum felsefesiyle, tarih felsefesiyle çok yakından ilgili olan konulardır. Toplumlar, bazen uçuşurum kenarındayken, tamamen çürüyüp yok olurken, birtakım önderler, o toplumlara yeniden ruh ve heyecan vermişler, o toplumları diriltmişlerdi. Bu, dünyanın çeşitli yerlerinde, çeşitli zamanlarda görülebilen bir olgudur. Fakat şurası çok açıktır: Gerek **PKK**, gerek **PKK** önderliği artık, sonrası olmayan bir örgüt, sonrası olmayan bir önder değildir. Bu yönüyle, **PKK** ve **PKK** önderliği **Ehmedê Xanê**’den ayrılmaktadır. Bu, **Ehmedê Xanê**’nin düşüncelerinin ve özlemlerinin 300 yıl sonra gerçekleşmesi sürecine girmesi anlamına gelmektedir. Bu bakımdan **Yaşar Kaya**’nın, **PKK** Genel Başkanı **Abdullah Öcalan**’la yaptığı ve 1-5 Temmuz 1994 tarihli **Özgür Ülke** gazetelerinde yayınlanan röportaj oldukça önemlidir. Bu konuşmalar sırasında, **PKK** önderi **Abdullah Öcalan**, “**Ehmedê Xanê’nin pratikcisi**” olduklarını söylemiştir.

PKK artık kurumlaşmıştır. Bu kurumlaşma, **PKK**’yi her zaman ayakta tutacaktır. Bu, geleceği yaratacak bir kurumlaşmadır. **PKK** önderliğinin en büyük başarısı, **PKK**’yi böyle bir kurumlaşma aşamasına getirmiş olmasıdır. 4-5 yıl önce, önderliğin çok önemli olduğunu, Apoların çoğalması gerektiğini, herkesin Apolaşması gerektiğini söylüyorduk. Artık, diplomaside, kültürde, ekonomide, askerlikte, dilde, toplumsal ve siyasal yaşamda, kurumlaşmayı vurgulamak gerekir. Çeşitli kesimlerde kurumlaşmanın yaygınlaştırılması ve derinleştirilmesi gereği üzerinde durmak gerekir.

Mehmet Bayrak, “**Kürtler, ulusal-Demokratik Mücadeleleri**” isimli bir kitap yayınladı. Kitapta, “**Gizli Belgeler, Arşivler, Notlar**” var. **Şeyh Said** ve arkadaşlarını yargılayan Şark İstiklal Mahkemeleri’nin tutanakları gizli tutuluyor, hâlâ yayınlanmıyor. Fakat yukarıda sözü edilen kitaptaki raporlara ve başka belgelere göre, **Şeyh Said**’in ve arkadaşlarının, o dönemde yargılanan başka kişilerin savunmaları son derece zayıf, cılız... “**Bağımsız Kürdistan Kurmak**” suçlamasıyla yargılandıkları halde, Kürtler konusunda, Kürdistan konusunda ciddi şeyler söylemiyorlar. O dönemde günümüze çok bir şey gelmedi... Günümüzden geleceği ise çok şey gidecek...

Geçmiş çok köklü bir şekilde eleştirmek, geçmiş inkar etmek anlamına gelmez. **Şeyh Said**, **İhsan Nuri**, **Seyit Rıza**, **Alişer**, **Dr. Nuri Dersimi**, **Dr. Fuad**, **Kemal Fevzi**, **Kadri Cemal Paşa**, **Nurettin Zaza**... daha niceleri kuşkusuz çok saygın kişilerdir. Fakat bu şehitlere duyulacak en büyük saygı, sevgi, bunların düşüncelerini, eylemlerini, dönemlerinin toplumsal koşulları içinde, bilimin ve siyasetin kavramlarıyla eleştirmektir. Güney Kürdistan’daki, Doğu Kürdistan’daki şe-

sını denetleyen askeri yetkililer, *devletin bütün olanakları tüketilse de, devlet ekonomik bakımdan çökse de, Kürtlere hiçbir hak verilmeyecektir. Onlar için tek çıkar yol Türk olmalarıdır, Türkleşmeleridir, demektirler*. Bütün bunlar, Kürtlerin hem örgütsel olarak, hem ideolojik olarak çok donanımlı olmasını gerektirmektedir.

Öte yandan, Kürt sorunu, sadece bilgi sorunu değildir. Bilgi sorunu yanında tavır ve davranış sorunudur da... Devletlerin ırkçı ve sömürgeci politikalarından ve uygulamalarından dolayı Kürdistan konusundaki, Kürt toplumu konusundaki bilgilerimiz hem yanlıştır, hem de eksiktir. Bu konudaki bilgilerimiz elbette artırılmak, geliştirilmek durumundadır. Örneğin Çemşid Bender hocanın, Gutiler, Hurriler, Mitanniler, Karsitler, Urartular, Medler’le ilgili ve bunların Kürt halkıyla bağları konusundaki çalışmaları, Kürtlerin çok eski dönemlere ilişkin yaşantıları, uygarlıkları konularındaki açıklamaları kuşkusuz çok önemlidir. Hind-Avrupa dil grubuyla ve Hind-Avrupa dil grubunun Mezopotamya kaynaklı olduğuyla ilgili varsayımları yine çok dikate değerdir. Bu çalışmalar, ben-

Birleşik Devletleri ordusundan sonra gelmektedir. Devlet, Kürdistan’da artık çıplak zor olarak vardır. Adalet, eğitim, sağlık, bayındırlık... gibi hizmetler tamamen durmuştur. Devletin bürokratik yapısı, durmadan devlet terörü üretmektedir.

PKK’nin, geleneksel Kürt örgütlerinden çok önemli bir farkı vardır. Bu örgütler, hep, geçmişin “**şanlı**” mücadelelerinden söz etmişlerdir. Bu, geçmişin ve bugünün sağlıklı bir şekilde eleştirisine engel olmaktadır. Halbuki, **PKK**, Kürt toplumunun düşürülmüşlüğüne, Kürt insanlarının düşürülmüşlüğüne vurgulama yapmıştır. Ortadoğu’da, 30 milyondan fazla nüfus, 500-550 bin kilometre kare genişliğinde bir ülke... fakat uluslar ailesi içinde en ufak bir siyasal statüye sahip olmayış. Ulusun adının, ülkenin adının yasaklanması, dilin, kültürün yaşanmasının yasaklanması... Kendi özünü inkar, kendi özüne ihanet. Alabildiğine bir düşkünlük, düşürülmüşlük... İşte, **PKK**’nin temel saptamalarından bazıları böyleydi. Geçmişin “**şan**”ından, “**şeref**”inden söz edilmiyor, bilakis, geçmişin çok önemli, belirleyici zaafalarına çok ciddi, çok kapsamlı eleştiri-

vir ve davranışlarıyla ulusal ve toplumsal bilinçten yoksunluklarıyla, Kürdistan sorununun ağırlığına denk düşen bir örgütlenme içinde değildiler. **PKK** gerillalarındaki disiplin, **PKK** gerillalarındaki ideolojik ve politik donanım, ulusal duygu, vatan anlayışı, peşmergelerde yoktur. Örneğin bir peşmerge, küçücük bir pazarlık karşılığında, birkaç milyon lira karşılığında sahip olduğu silahı bile size satabilir, bir **PKK** gerillası ise, milyonlar verseniz bir tek mermisini bile satışı çıkarmaz. Elbette, bütün peşmergeler, bütün **PKK** gerillaları böyle değildir. Fakat, her iki örgütlenmede de ağır basan yön budur.

1960’lı yıllarda, **Mela Mustafa Barzani**’nin önderliğindeki **Irak Kürdistan Demokrat Partisi** çok büyük bir güç, büyük bir çekim merkezi olarak görünürdü. Bugün ise, **KDP**, **PKK**’nin ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı Türk sömürgeciliğinin bir kurumu gibi çalışmaktadır. Türk sömürgeciliği, **Devrimci Doğu Kültür Ocakları** kökenli bir kısım kişileri ve örgütleri de bu doğrultuda sürece katmaya çalışmaktadır.

PKK’den söz ederken, **PKK** önderli-

“PKK artık kurumlaşmıştır. Bu kurumlaşma, PKK'yi her zaman ayakta tutacaktır. Bu, geleceği yaratacak bir kurumlaşmadır. PKK önderliğinin en büyük başarısı, PKK'yi böyle bir kurumlaşma aşamasına getirmiş olmasıdır.”

hitler için de böyle yapmak gerekir.

Toplumsal ve siyasal değişimin boyutlarını gösterebilmek için, toplumsal yapının, değerler sisteminin, siyasal kültürün ve siyasal beklentilerin değişimini gösterebilmek için, birkaç örnek vermekte yarar var. 1925'te **Şeyh Sait**, Kürt hakları için ayaklandığı zaman, yoksul Kürtlere, topraksız köylülere, marabalara, ayaklanmaya katılmaları için davetiye bile çıkartmamıştı. Aşiret reisleriyle, şeyhlerle görüşmenin yeterli olduğunu düşünüyordu. Günümüzdeyse, topraksız köylüler ulusal ve toplumsal mücadelenin en önemli dayanaklarından biridir. Bu kitleyi “Özgür ve yoksul köylüler” kategorisi içinde göstermek mümkündür. Bunun çok önemli bir dönüşüm olduğu açıktır.

Yine, 1920'li yılların ortalarındaki uluslararası koşulları düşünelim. **Şeyh Sait**'in “**Avrupa temsilcisi**” var mıydı? O yıllardaki Kürt hareketlerinin “**Londra Bürosu**”, “**Paris Komitesi**”, “**Roma Temsilciliği**”, “**Moskova Bürosu**”, “**Viyana sekreterliği**”, vs. var mıydı? “**Kürdistan Komitesi**” ve bu komitenin, Bonn'da, Berlin'de, Paris'de, Stockholm'de, Madrid'de, Güney Afrika'da, Washington'da... Avustralya'da büroları var mıydı? **Şeyh Sait**'in veya benzer Kürt ayaklanmalarını yürütenlerin İslam ülkelerinde büroları var mıydı? Günümüzde, **PKK**'nin Ortadoğu'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Amerika'ya, Avustralya'ya kadar bütün ülkelerde örgütlendiğini, oradaki Kürtlerle organik bağlar kurduğunu görüyoruz. Bu süreçte uluslararası kurumlarla ve çeşitli devletlerle diplomatik ilişkiler de geliştirili-

yor. Uluslararası demokratik kamuoyu, Kürtler hakkında daha duyarlı bir hale geliyor. Demokratik kamuoyu devletlerin Kürt politikalarını etkiliyor. Kürdistan'a dayatılan **alt-sömürge** koşulları, Kürtlerin karşı karşıya olduğu devletlerarası sömürge baskısı konularında uluslararası kamuoyu günden güne bilinçleniyor. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Kürtlerin uğradıkları tarihsel, haksızlık, pekçok kişinin kurumun bilicine, artık, daha çok çarpıyor.

1920'li, 1930'lu yılları düşünelim. Ayaklanmaya katılan Kürtlerin belirli bir eğitimden geçtikleri söylenebilir mi? O zaman, Kürtlerin, eğitim kampları, irtibat büroları vs. var mıydı? Günümüzdeyse, onbinlerce gerila vardır, bunların eğitimleri söz konusudur. Bunların silah araç ve gereçlerinin sağlanması, barınma, giyimkuşam, yeme-içme ihtiyaçlarının giderilmesi önemli bir sorundur. Bunların çok önemli bir örgütlenmeyi, önemli maddi kaynakları gerekli kıldığı besbellidir. Bu bakımdan, artık, “**PKK terör örgütüdür**” sözü sıradan bir sözdür. Bu tür bir slogan, sürecin gerçek niteliğini artık gizlemiyor.

PKK'nin düşüncesi ve eylemi, Kürdistan dışında, Türkiye'de de etkili olmaktadır. 1993 yılı içinde bir grup kadın, “Kürt olmayan biz kadınlar, Türk kimliklerimizin bize verdiği ayrıcalıktan utanç duyuyoruz” diyen bir bildiri yayımlamışlardır. Bildiride 105 imza vardır. Bu, Kürt sorununu kavrayan, Türk egemenlik sisteminin “**eşitlik**” anlayışını ortaya koyan en önemli gelişmelerden biridir. Kişi, kurum ve aile vakıflarının birbiri ardına kurulduğu Türkiye'de, Kürtlerin vakıflarının, **Kürt Kültür Vakfı'nın Kürt Hak ve Özgürlükler Vakfı'nın** tescil edilmemesi “**eşitlik**” anlayışının başka bir göstergesidir.

**
*

10 yılı aşkın bir zamandır, **PKK** önderliğindeki Kürtlerle Türk güvenlik güçleri arasında savaş sürmektedir. Devlet hiçbir kurala-kaideye uymamaktadır. En ağır silahlar kullanılarak köyler yakılmakta, yıkılmaktadır. Kürdistan yıllarca savaş uçaklarıyla, kobra ve süper kobra helikopterleriyle, ağır topraklarla bombalanmaktadır. 8 tekerlekli Alman panzerleri Kürdistan'ın her yerinde kullanılmaktadır. Kürtlere karşı

gerçekleştirilen operasyonları insan haklarının ihlali olarak değerlendirmek mümkün değildir. Zira Kürtler “**suçlu**” değil, “**düşman**” kabul edilmektedir. Hatta Kürtlere yapılan muamele düşmana yapılan muamele bile değildir. Köyleri, evleri yakılan, yıkılan Kürtler, kitleler halinde toplama kamplarına toplanmakta, işkenceye tabi tutulmaktadır, kızgın güneşin altında açsuzus bırakılmaktadır.

Bitmez tükenmez bombardımanlarla Kürdistan'ın doğası tahrip edilmektedir. Ormanlar, ekin tarlaları yakılmakta, hayvanlar telef edilmekte, kurşuna dizilmektedir. 1994 yılı Temmuz ayı sonlarında, Çanakkale'de, Gelibolu Yarımadası'nda meydana gelen ve çok büyük kayıplara yol açan orman yangınının devlet yetkililerin çok üzdüğü anlaşılmaktadır. Gelibolu ormanları için üzülen devletin, Kürdistan'da orman yakmayı, vazgeçilmez bir prensip haline getirmesi, günümüzde, Türkiye ve Kürdistan ilişkilerini belirleyen en çarpıcı örneklerden biridir. Ekin tarlalarının, çeşitli ürünlerin yakılması, hayvanların kurşuna dizilmesi yine böyledir. Bunlar, Kürt düşmanlığının boyutlarını göstermesi bakımından önemlidir. Kapitalizm, emperyalizm gibi kavramlar bu tahrifatı açıklamakta yetersiz kalıyor.

Devlet tarafından, Kürdistan'da yoğun bir savaş sürdürüldüğü, fakat hiçbir kaideye, kurala uyulmadığı besbellidir. Fakat, savaşın galibi artık bellidir. Savaşın galibi Kürt halkıdır. Kürtler çok büyük, çok ağır maddi ve manevi acılar yaşamaktadırlar. Bedel çok ağır olmaktadır, ama **Kürtler artık tarih sahnesine çıkmışlardır**. Kürtleri bu süreçten geri çevirmenin, bu süreci durdurmanın hiçbir anlamı yoktur. Özgürlük ve eşitlik bilinci, demokrasi isteği bütün topluma yayılmaktadır. Kürtler, Ortadoğu'da, artık, yükselen bir güçtür, dikkate alınması gereken bir güçtür.

Gerilla mücadelesi sürecinde, Kürt toplumunda çok büyük toplumsal ve siyasal dönüşüm gerçekleşmektedir. Kadının mücadeleye aktif olarak katılması, dönüşümün boyutları hakkında, önemli bir fikir vermektedir. Eskiden evinden dışarıya çıkmayan, bakkala gidemeyen Kürt kadını, Diyarbakır'dan, Mardin'den tek başına çıkıp, Ankara'da, İzmir'de, Bursa'da cezaevlerini dolaşmaktadır. Nizamiye kapıları,

gözaltıları, karakollar Kürt kadınlarını politikleştirmiştir, yüreklendirmiştir.

Kürdistan, eski Kürdistan değildir. Siyasal kültür artmakta, değer yargıları hızla değişmektedir. **Ehmedê Xanê**'nin düşünceleri, istekleri, beklentileri 300 yıl sonra gerçeklik kazanmaktadır.

Her politikasını **PKK**ye, Kürt sorununun bastırılmasına endekslemiş olan devlet politikası iflası yaşamaktadır. Çok güçlü olduğu söylenen Türk diplomasisi, **PKK**'nin, Kürtlerin diplomatik girişimleri karşısında hiçbir etki gösterememektedir. Bir zamanlar, “**teröre karşı dünyayı ayağa kaldırdık**” diye övünen Türk Başbakanı **Çiller**, artık “**teröristler, bütün Avrupa'nın, Batı'nın uluslararası kurumları beynini yıkamışlar...**” demektedir. Türk ekonomisinin Kürdistan'da yürütülen özel savaş harcamalarından dolayı tıkanıdığı besbellidir. Enflasyonun temel nedeni, özel savaş harcamalarıdır. İç politikadan dış politikaya bütün sistem, **PKK**ye, **DEP**'e, Kürtlere karşı planlanan ve uygulanan politikaların baskısı altındadır...

Kürt dinamiği, artık, bütün çirkinlikleri deşifre etmektedir. Her türlü Kürt katliamına, Kürt soykırımına imza atan fakat özelleştirmeye imza atmayan bir Dışişleri Bakanı... Prof. Dr. **Mümtaz Soysal**... Kürt dinamiği artık, “**devrimci**” denen bir kısım insanların, kurumların, partilerin, ırkçı, sömürgeci ve faşist zihniyette olduklarını apaçık ortaya koymaktadır.

Mücadele büyüdükçe, geliştikçe Kürtlerin karşı karşıya oldukları sorunların ağırlığı da kendilerini daha yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Dil sorunu, Kürtçe'ye verilmesi gereken önem bunların başında gelmektedir. Şu, çok açık bir gerçektir: Sömürgecinin diliyle, sömürgecinin kurumlarından kopuş sağlanamaz. Gerilla, 10 yılı aşkın bir zamandır sürdürdüğü mücadeleyle, vatan sevgisi, ulus sevgisi, insan sevgisi konularında önemli bir duyarlılık yaratmıştır. Fakat dil konusunda, Kürtçe konusunda böyle bir duyarlık yaratılmamıştır. Bunun için önemli bir çaba da harcanmamıştır. Bu konunun irdelenmesi de gerekli olmaktadır. Bununla beraber, bu soruna da daha ciddi bir yaklaşım gösterileceği kuşkusudur.

Kürtlerle, Türkler, Kürtlerle Farslar, Kürtlerle Araplar... arasındaki ilişkiler ör-

neğin İspanyollarla, Meksikalılar arasındaki ilişkilere benzemektedir. Bu ilişki, İngilizlere, örneğin, Uganda'yla, Tanzanya'yla; Fransızların Senegal'le; Portekizlilerin Angola'yla ilişkilerine benzemektedir. Kürtçe'nin inkar edilen, “**ilkel**” denen, küçümsenen bir dil olduğu bilinmektedir. Özgürlük ve eşitlik mücadelesinde çok ağır bedeller ödenmiştir. Özgürleşmenin bedeli ödenmektedir. Günümüze kadar binlerce genç insanın, onbinlerce Kürdün kanı toprağa karışmıştır. Toprağa düşen her şehit, özgürlük ve eşitlik bilincinin daha gür bir şekilde fışkırmasına neden olmuştur... **Mazlum Doğan**, **Kemal Pir**, **Hayri Durmuş**, **Haki Karer**... diye saymaya başlasak... **Mehmet Karasungur'a Mahsum Korkmaz'a** gelsek... **Zekiye Alkan**, **Vedat Aydın**, **Hafız Akdemir**, **Hüseyin Deniz**, **Musa Anter**, **Ferhat Tepe**... **Aysel Malkaç**... **Abdrrahman Turhallı**... **Mehmet Sincar**... desek, **Bedriye Taş**, **Muhsin Melik**... **Savaş Buldan**... **Halim Dener**... **İbrahim İncedursun**... saymaya devam etsek ne defter yeter ne kitap. Onbinlerce şehit. Hepsini sevgiyle anıyoruz.

Hiçbirisinin silahı yerde kalmamıştır.

Hiçbirisinin kalemi yerde kalmamıştır.

Mücadele büyük bir özveriyle, fedakarlıkla, çeşitli kesimlerde, çeşitli alanlarda sürmektedir.

Mücadeleyi sürdürenlere binlerce selam olsun...

“Kürdistan alt-sömürgesini müşterek bir şekilde denetleyen devletlerin her birinin resmi ideolojisi vardır. Çok katı olan bu resmi ideolojiler, devletlerin, cazaî yaptırımlarıyla ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Yine bu devletler, resmi ideolojilerini etkili kılabilmek için yoğun bir şekilde silahlanmışlardır.”

Lümpenizm sosyal yaşamdan kaçıştır

Eski olan yıkmak, büyük bir emek, çaba ve üretim işidir. Yeninin inşaaısı ise, bu üretimin diğer yüzüdür ve yüce değerlerine yaratılmasını ifade eder.

Bir halkı onurlandıracak en büyük eylem, devrimini gerçekleştirmesidir denilebilir. Yine bir halka yapılabilcek en büyük hizmet de, devrimci savaşı yükseltmektir. Bunun tersi üretimsizliktir, lümpenliktir. Üretimle, emekle bağlarını koparıp değerlerin üzerine çok haksızca oturtmak lümpenliğin belirgin bir özelliğidir.

Düzenin lümpen ideolojisinden önemli oranda etkilenen, hatta onun ölçüleriyle şekillenen kişilik, devrim safılarına geldiğinde hiç kuşkusuz bu özelliğini tümünden atarak gelmemiştir.

Devrim sürecinin muazzam bir hızla gelişmesi, doğal olarak beraberinde paha biçilmez muazzam değerleri de ortaya çıkarmıştır, çıkarmaktadır. İşte, lümpen kişilik tam da bu noktada devreye girer, devrim değerleri üstüne haksızca kurulmaya çalışır. Değerleri çarçur edebilmek için de, ilk eden parti içinde yetkileri çeşitli yollarla gaspetmeye yönelik girişimlerde bulunur. Emek harcamadan yetki sahibi olmak hırsızlıktır, gasptır ve bu da lümpenliktir. Parti Önderliği; “*bu lümpenlik devrimci saflara nasıl yansımaktadır?*” diye soruyor ve ardından “*bu, he-men değerleri gaspetme, kurnazca ve hileli yollarla yetkileri ele geçirme biçiminde yansımaktadır*” demektedir.

Düzenin yoz yaşamında lümpenler, hiçbir emek ve çaba sürecine girmeden karınlarının doymasını, keyiflerine uygun yaşamlarının olmasını isterler. Buna ulaşmak için de her türlü düşkünlüğe, hırsızlığa, hileye, çirkinliğe bulaşırlar. Bu, onların yaşam tarzıdır. Dış görüntüsü ne kadar etkili-yetkili olsa da, eğer bir yerde emekten kopukluk, hırsızlık, hile, kandırmaca varsa, orada lümpenlik de vardır. Devrim gibi büyük üretim ve yaratım eyleminde farklı görüntülerle aynı pratikleri sergilemek, lümpen pratik olarak değerlendirilir.

Bu tür bir lümpenlik açık ki, toplumda görülen lümpenliği kat be kat aşan ve tehlikeli bir durumu ifade eder.

Parti Önderliği; “*Bazıları partimiz içinde de lümpen gelişme tarzını sürdürmek istemektedir. Bunlar, kendilerine yetki tanındığı ve fırsat buldukları zaman, parti ortamını tanınmaz hale getirmeye ve lümpenliği sürdürmeye çalışmaktadır*” ve ardından “*yetkileri ele geçirerek eski dünyayı hortlatmaya çalışmak, aslında lümpenlerin hücumunun ta kendisidir*” demektedir. Devrim saflarında yetki, ancak daha fazla hizmet etmek, daha fazla emek üretmek için vardır. Yoksa yetki, ağalık yapmak, rehavet çekilmek, emek üretiminden kopmak için değildir.

Muazzam bir savaş örgütünün toplumda ne denli etkili olduğu bilinir. Böyle bir örgütlenme içinde yetkileri ele geçirip değerlerin üzerine oturmak, savaş ortamının gerçekliğini görmemektir.

Savaşta, ateş hattı altında lümpen ideolojinin bir yansıması olan düşünce ve pratikle hareket etmek, yenilginin ve imhanın koşullarını hazırlar. Savaşın kızgın ateşi içinde yaşamı yaratmanın arayışı ve yaratımı etkinliğinde bulunan birinin, tarihin görkemli çıkışlarından birinin yaşadığı bu dönemde gerçeklerin farkında olmaması, tarihe yapabileceği en büyük kötülük olması kadar, yaşamı yaratma etkinliğine karşı da büyük bir suç işlemesi anlamını taşır. Savaşın, bütün yavaşsall dengeleri yerli yerine oturtma sürecine gelindiği bir gerçekliktir. Buna rağmen, ortayol bile denilemeyecek derecede lümpenliği bir yaşam tarzı olarak dayatmak, kızgın sac üzerinde ilerleyen sa-

vaşa çocukça yaklaşımdan başka bir şey değildir. Hiç şüphesiz bu durumun emekle olan ilişkisi yoğundur.

Sıcak savaş kızgınlığında değer yaratma eyleminde bulunan emek sahibi kişilik ile emek üretiminden kopuk olan kişilik arasındaki fark belirgindir. Emek ölçülerinden yoksun bir lümpenin savaş ve yaşam derinliğine anlam veremeyeceği kesindir.

Anlam verilmediği için de, değerlere en lümpence yaklaşım gösterilir. Otorite, yetki, maddi imkanlar... her biri paha biçilmez kutsal değerlerdir. Bu değerleri yozlaştıncı her yaklaşım, eski dünyanın lümpenliğini hortlatmaya çalışmak demektir. Bu tarzın, yaşam ve savaş hakkı karşısında ne denli olumsuz rol oynadığı, bu değerlerin yaratılış sürecine bakılarak görülebilir. Savaşta yaratılan en ufak bir değer, en küçük bir mevzi, en basit bir ilişki bile yoğun bir emeğin ürünü olarak yaratılmıştır. Bu değerler karşısında kişinin durumu aynı zamanda o kişinin niteliğini de gösterir. Eğer bu değerler karşısında olumsuz bir pozisyon söz konusu ise, oradaki yetki, görev, otoritenin canına okunuyor demektir ve bu, en olumsuz lümpenlik biçimidir.

“*Mahalle lümpenleri bu kadar zarar vermezler. Eline bu kadar silah al, yetki al; ondan sonra da PKK içinde salla; bu en tehlikelisi olur lümpenliğin*” demektedir Parti Önderliği.

O zaman nedir doğru olan tutum?

Savaşta yetki ve otorite; büyük düşünmek, büyük yaratmak, büyük kazandırmaktır. Yetki ve otorite, büyük hizmet ölçüleriyle anlam kazanır. En önemlisi de sürekli gelişen bir düşünsel üretimi gerektirir. Bir görev adamının en önemli özelliklerinden biri de, anı anına düşünmek ve çare üretmektir. **Machiavelli** Prens kitabında; “*Görev adamının, savaştan ve onunla ilgili hazırlıklarından başka işi, düşüncesi, uğraşı olmamalıdır; zira komuta eden kişiye uygun tek uğraş, tek sanat budur*” demektedir. Anı anına savaşı planlamak, düşünmek, ilerletmek kişinin kendi kendisini büyük bir disiplin içerisinde bu sanatın ustası haline getirmesiyle olanaklı olur. Disiplin edilmiş düşünceler, duygular, hareketler özgürleşmeyle bağlantılı

olan şeylerdir. Bu anlamda disipline olmak ve özgürleşme öyle birbirine uzak ya da karşıt konular olmaktadır.

Devrim safları; disiplin ve ilkelerin uygulanması anlamında çelikten örülü ortamları ifade eder. Devrim saflarında bireyin, eski dünyadan kalma özellikleriyle hareket etmesi; keyfi, sorumsuz davranması devrimden uzaklaşması anlamında olduğu gibi, aynı zamanda düzenin dayatmalarını partiye ve devrime dayatması demektir.

Doğrudur; devrim safları özgürlük saflarıdır. Ancak bu, isteyen kişinin istediği tarzda özgürlüğü asavur edebileceği ve ona göre hareket edebileceği anlamına gelmez. Böyle bir durum, özgürlüğün istismarı olur. Keyfi-yetçilik özgürlük değildir. Özgürlük ortamının özülüyle çelişen bu tür eski davranış ve alışkanlıklar kendiliğindencilik biçiminde yansımasını bulmaktadır. Bu da çözümsüzlüğün ve lümpen tarzın bir ürünüdür.

“*Söylediğiniz bu keyfiyetçilik, son derece geri alışkanlıklardan vazgeçmeme, kendini özgür kişiliğin fethe-dici özelliklerine kavuşturamama ancak siyasi lümpenler olarak değerlendirilmenize yol açabilir. Sosyal alandaki kişilik tahrifatı, parti alanına taşırılmış oluyor*” demektedir Parti Önderliği. Düzenin hedefleri doğrultusunda alışkanlıklarla yaşamak, kendini tanımlayamamaktır. Veya kendine yabancılaşmaktır.

Lümpenizm bir yabancılaşmayı ifade eder. Eski sosyal düzende lümpenlerin kendilerine yabancılaştıkları ve bu nedenle tanımlanamaz oldukları bir gerçektir. Parti ortamında alışkanlıkların, gizli köleliğin etkisinden kurtulamamak, yabancılaşmanın ve dolayısıyla lümpenliğin devrim safların taşırılması oluyor.

Lümpenliğin yarattığı sosyal gerçeklik, toplumsal kaostur. Bu kaosun temeline oturtulan kişilik; toplumsal üretimden uzak, tam anlamıyla direnç bağlarından kopuk kişiliktir. Böyle bir kişiliğin, sözcüğün gerçek anlamında sorumluluk duygusuna sahip olması beklemez. Temel yaşam disiplinleri karşısında oldukça lakayt tiple-rin yaratılması, düzenin “sağlam” bir güvencesi olmaktadı.

Gerillaya ve savaşa sevdalıydı

Adı, soyadı: **Basri KANAR**
Kod adı: **Medeni**
Doğum yeri ve tarihi: **Çukurca, Nisan 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **Haziran 1995**
Şahadet tarihi ve yeri: **22 Temmuz 1995, Helvesis**

Medeni heval Çukurca'da 1979 yılında yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çukurca'nın güzel doğasıyla bütünleşen dağlarında, daha küçük yaştayken çobanlık yapar. Önceleri tanımadığı için ulusal kurtuluş savaşı fazla ilgisini çekmez. Apocu denildiğinde tepki duyar. Daha sonraları sık sık dağlarda olduğu için gerillayı görür ve savaşa sempati duymaya başlar. Ardından abisinin gerilla saflarına katılması, Medeni hevalin de gerillaya olan ilgisini bir kat daha artırır.

Gerillaya olan sevgisi gün geçtikçe artar ve artık kendi kendine mücadeleye katılma zamanının geldiğini söyler.

Okulda başarılı olan Medeni heval, kıvrak bir zekaya sahiptir. Ailede kendisiyle birlikte yedi erkek kardeştirler. Medeni heval kardeşlerinin yarısının mutlaka gerillaya katılması gerektiğini düşünür. Ailesine gerillaya katılma zamanının geldiğini söyler ve bu konuda dayatmalarda bulunur. Aynı isteğini sık sık görüştüğü gerillalara da bildirmesine rağmen, yaşının küçük olması ve daha başka çalışmalarda verimli olacağından dolayı bu isteği kabul görmez.

Son olarak 1993'te partiye bütünüyle katılmak için harekete geçerken, diğer bir

abisinin kendisinden önce gerillaya katılmından dolayı bir süre daha ailesiyle birlikte kalır. Aslında bu durumdan hiç hoşlanmaz. Diğer abisinin de katılımından sonra görevlerine daha bir güçlü sarılır. Hemen hemen her gün gerillaların arasına girip, gerillaların ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır. Bu durum gittikçe düşmanın dikkatini çeker ve düşman güçleri tarafından çeşitli tehditlere tabi tutulur. Ama bütün bunlara rağmen gerilla ve savaş ile olan bağlarını koparmaz. Aksine savaşa daha bir yakınlaşmıştır.

Yine gerillayla bulunduğu bir gün, ihtiyaçlarını gidermek için geri dönerken düşmanın yol kesmesi sırasında tutuklanır. Yanında bulunan bazı gerilla fotoğrafları düşmanın eline geçer. Bunun üzerine özel timler tarafından yaşı küçük olmasına rağmen, Medeni hevale ağır işkenceler yapılır. Kendisine bu işkenceler yapıldığında henüz ondört yaşındadır.

Bir süre cezaevinde tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakılan Medeni heval, bu sefer daha büyük bir hırs, öfke ve cesaretle bulunduğu okulda örgütlenmelerde bulunur, arkadaş çevresine mücadele yaşamını tanıtmaya çalışır. Onlara gerillanın yaşam tarzını ve savaşım amaçlarını anlatır.

Artık büyük kararlılıkla saflara katılma istemi duyar. Ve nihayet hayallerindeki o eşsiz istemine kavuşmak için yağmurlu bir havada bir arkadaşını da yanına alarak gecenin karanlığında yola koyulur. Gerillalara ulaştığında oldukça mutlu ve sevinçlidir. Birkaç gün sonra yoldaşlar kendisine *"Yaşın daha küçüktür, abilerin de saflarda, sen şehirde partiye daha yararlı çalışabilirsin"* diyerek geri gönderirler. Ailesinin maddi durumu zaten iyi olmadığından, kendisi de bunu kabul etmeye mecbur kalır. Ama dönüşü kendisini oldukça üzer. Döndükten sonra düşman tarafından tekrar tutuklanıp zindana atılır. İki ay boyunca Çukurca Cezaevi'nde tek başına kalan Medeni heval, oradan Hak-kari zindanına gönderilir. Bir süre sonra da Muş Kapalı Cezaevi'ne gönderilir. Bu süreçte yoğun işkenceye tabi tutulmasına rağmen kararlılığından hiçbir taviz vermez. İnancını sürekli büyüttür. Cezaevinde tutuklu arkadaşlarının yanında partiyi daha iyi tanır. Duruşmalarında sürekli diayet ve cesaretliliğini kanıtlar. Bu kadar küçük yaşta olmasına rağmen, savunmaları hakimler ve savcılar tarafından şaşkınlıkla karşılanır.

Nihayet bir yıl sonra serbest bırakılır. Yeniden doğmuş gibidir. Düşmanın yap-

mış olduğu işkencelerden dolayı vücudunun birçok yeri yara içerisindedir. Cezaevindeki arkadaşlarına verdiği sözü unutmayıp gerillaya tekrar kavuşacağı günü sabırsızlıkla bekler. Tek isteği olan saflara katılma nihayet 1995 yılının Haziran ayında gerçekleşir.

Medeni heval Zap'ta pratik grupta yer alarak, savaş faaliyetlerine katılmak ister. Saflara yeni katılmasına rağmen fedakar, coşkulu ve yanındaki arkadaşlara moral verendir. Bu özelliklerinden dolayı bütün arkadaşları tarafından sevilir ve değer verilir. Tam da gelececeği bir dönemde ve daha yaşamının baharındayken düşmanın bölgesde başlattığı kapsamlı operasyonda Helvesis yakınlarında çıkan çatışmada Medeni heval şehitler kervanına katılır.

Aynı aileden katılan üç kardeşten biriydi. İsmi aldığı abisi Medeni heval, 1994'te Çukurca yakınlarında bir tepe baskısında, Ercan heval de 1995'te Hattanin'de şehit düşmüşlerdi. Son katılan ve kısa sürede şehit düşen Medeni heval; şehitlere, partiye ve halkına olan bağlılığını gösterdi. Bizler de doğru temelde gereken bağlılığı göstereceğiz.

Silahını yerden bırakmayacağız!

Mücadele arkadaşları adına Cîlo

"Dedem (Seyit Rıza) iyi niyetli ve saflığının, temiz kalpli oluşunun bedelini ağır ödedi. Bunu biliyorum, bende bu özellikler çok güçlü, fakat Önderlikten alacağım güçle bunu aşacağıma inanıyorum"

Yüzyıllık kıyıma, ihanete ve darağacına intikamın militanı

Adı, soyad: **Musa POLAT**
Kod adı: **Rıza**
Doğum tarihi ve yeri: **..., Ağdat-Dersim**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993 Kasım**
Şahadet tarihi ve yeri: **1995 Ovacık**

Kürdistan'daki özgürlük çığlıklarının susturulması için son direniş kale-si Dersim'e yönelen işgalcilere, ecdatlarının baş eğmeyen tavı ile karşı duran ve asılmak için idam sehpasına götürüldüğünde, Kürt insanını ölüm karşısındaki Munzur dağları kadar heybetli duruşunu idam taburesini kendisi tekmeleyerek gösteren yiğit ve kahraman, büyük Kürt önderi Seyit Rıza'nın biz evlatlarına *"Kürdistan'ın gençleri bir gün mutlaka intikamımızı alacaktır"* olan vasiyeti, bugün partimiz PKK önderliğinde adım adım yerine getirilmektedir. Dersim bugün yine ayakta ve faşist ordu, kahraman ordumuz ARGK karşısında büyük bir acizliği yaşamakta.

'38 hareketini büyük bir jenosid ve asimilasyon hareketiyle sonuca götürmeyi isterken, partimizin ortaya çıkışı, 15 Ağustos Atılımı'yla, başlatılan silahlı direniş savaşı ve bunun Dersim Eyaleti'nde kök salarak, 1990'lı yılların ortalarına geldiğimiz 1994 yılı sonlarında da yarı-kurtarılmış alan durumuna gelmesi karşısında korkuya kapılan TC ikinci '38 hareketine girişti.

Dersim ikinci kez tüm doğasıyla birlikte yakılıyordu. Kendisini köprüde durdurup *"Seyit Rıza sen misin?"* diye soran TC askerine, *"Sen hangi Rıza'yı arıyorsun, Dersim'de her taşın altında bir Rıza vardır"* diyen, Seyit Rıza'nın izinden yürüyenlerin ayak sesleri bir o kadar daha gür, daha çok yükseliyordu. Dersim, yüz binlik orduyu bütün teknik imkanlarıyla birlikte muhteşem coğrafyasıyla adeta

yutuyordu. Çaresiz, eli boş ve darbe yemiş olarak geri dönmek zorunda kalan çapulcular öfkelerini, dilsiz, elsiz ve ayaksız coğrafyamızdan alıyorlardı. Düşmandı onlar, kimliğimize, dilimize, insanımıza, düşmandı onlar ve barbardılar. Kirli tarihleri talan, yağma ve imha üzerine kurulu-ydu. Önce yağmaladılar. Ardından yaktılar, meşe ve kavak damlı köy evlerini, sonra nefes borumuz ormanları...

Öldürmeye gelmişlerdi, bulamayınca öldürecek gerilla, genç, yürümekten aciz tek suçları bu köylerde meskun olmak olan ihtiyaçları götürüp atalarına yakışır bir tarzda, önce öldürüp sonra yakarak katlettiler.

Unutmadı, tüm bunlara seyirci olan Dersim coğrafyası, gerilla unutmadı, namlular unutmadı. Intikam şiarları daha bir gür yankılanıyor bu günlerde, Dersim coğrafyasında. Şehit kanıyla beslenen toprak daha gür filiz veriyor, savaşın çocukları öfkelerini kusmak için düşmana daha çok koşuyor gerilla saflarına. Dersim kurtuluşa gebe...

Ölümde yaşamı yaratımlar çoğaldıkça, yaşam bir o kadar güzelleşiyor ülkemizde, işte kanıyla yaşamımızı güzelleştirenlerden yoldaşlarımızdan biri de Dersim serhildanı önderi Seyit Rıza'nın öz torunu olan **Rıza** hevaldir.

Dedesinin köyü olan Ağdat'ta dünyaya gelen Rıza hevalin çocukluğu Dersim isyanını en sıcak yaşayan bir aileden olması nedeniyle isyanın anlatımları arasında geçer. Yurtsever ve direnişçi kişiliği burada şekillenir. Özellikle düşmanın Kürdistan genelinde uyguladığı geçmiş direnişlerde rol oynayan önemli aileleri ve onların çocuklarını kendilerine yabancılaştırma politikasının bir payandası durumuna getirme politikalarını, daha çocukluğundan itibaren duymaya başlayan Rıza heval bu politikanın kendi üzerinde etkili olmasına izin vermez.

Yaşı ilerledikçe ve büyüdükçe isyanın yenilgi nedenlerini daha iyi görür. Bu arada Kürdistan tarihini incelemeye çalışır, Kürtlerin neden bu kadar bölünmüş olduklarını, ihanetin Kürt toplumunda neden bu kadar güçlü olduğuna cevap bulmaya çalışır. Rıza heval, ortalokuldan sonra gittiği Çanakale Öğretmen Lisesi'nden ayrılarak tekrar Dersim'e döner ve eğitimine Elazığ'da devam eder. Bu yıllar aynı zamanda mücadelemizin Elazığ ve Dersim'de yaygınlaştığı yıllardır. Rıza heval, büyük bir heyecanla partili arkadaşlarla ilişkije geçmeye çalışır. 12 Eylül süreci ile birlikte tekrar Ovacık'a geri döner. Uzun bir süre arkadaşlarla ilişkiye geçemez. Fakat alanda gerilla birimlerinin olduğunu duyduğunda hemen ilişki arayışına girer ve kısa bir sürede ilişki kurmayı

başarır. İlişki kurduğu günden, aktif olarak gerilla saflarına katıldığı süreye kadar geçen yıllar boyunca, babası A. Rıza Polat'ın, daha sonra parti saflarından kaçan bir unsurun talimatı üzerine haksız cezalandırma sonucu öldürülmesine rağmen üzerine düşen tüm görevleri yerine getirir. Olgun, mütevazi ve halkçı kişiliği ile her zaman halkın sevgisini kazanan, sade ve dürüst özellikleri ile kendisine büyük güven, saygı duyulan biri olmayı bilir.

Babası vurulduğunda bile partiye ve davaya olan inancını hiçbir zaman yitirmez. Bu süreçte kendisinin tek üzüntüsü babasının "ajan"lıkla suçlanmış olmasıdır. İlişkilerini hiçbir zaman koparmayan Rıza heval, bütün anti-propagandalara karşı mücadele eder. 1991'de babasının onuru parti tarafından iade edildiğinde partiye olan güveni ve inancı daha da pekişir. O, PKK'de Kürt ve Kürdistan'ın kurtuluşunu görmüş ve ona inanmıştır. Tek isteği PKK'nin direnişçi çizgisinde bütün Kürdistan şehitlerinin ve dedesinin izinde onurluca yürümektir. Bunun için aktif olarak 1993 yılları sonlarında gerilla saflarına katılır. Kış eğitim devresinde partiyi daha yakından tanıma olanağı bulunduğu için çok sevinçlidir. İyi niyetli ve oldukça duygusal olması en çok eleştirildiği konulardır. *"Dedem iyi niyetli ve saflığının, temiz kalpli oluşunun bedelini ağır ödedi. Bunu biliyorum, bende bu özellikler çok güçlü, fakat Önderlikten alacağım güçle bunu aşacağıma inanıyorum"* diyerek bu eksikliğini gidermeye çalışır.

1994 yılında eyalet cephe çalışmalarında yer alır, cephe çalışmalarıyla birlikte halktaki kıpırdanışı gören sömürgeci TC'nin köyleri yakması karşısında başta kendi ailesi olmak üzere bütün insanlarımızı direniş çağrısı yapar. Faaliyetlerine devam eden Rıza heval, görev için gittiği Ortinek (Yoncalı) köyünde, faşist TC ordusunun pususuna bir arkadaşıyla birlikte düşer. Çıkan çatışmada her ikisi de şehadete ulaşır.

"Yiğit Besê'lerin, Ali Şêr'lerin, Seyit Rıza'ların vasiyetlerini yerine getiren PKK'nin, ortaya çıkışına tanık olmak, hele hele içinde bir PKK neferi olarak yer almak benim için en büyük mutluluktur, şehitlerimizin intikamını almak için kanımın son damlasına kadar savaşaçağım" diyen ve yüreği bir karıncayı dahi incitmeyecek kadar büyük bir insanlık ve halk sevgisiyle dolu olan Rıza heval, Rayberê Koparların mesleğini sürdüren, kan tacirlerinin bir ihbarı sonucu şehitler kervanına katılır.

Anısı mücadelemize önderdir!

Mücadele arkadaşları

ilkelerin amansız savunucusu

Adı, soyadı: **Navdar SERHAT**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Alican köyü İğdir, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şahadet tarihi ve yeri: **20 Ağustos 1993, Aşağı Alican-İğdir**

Ferhat heval, 1971 yılında İğdir'in Alican köyünde varlıklı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. İlk öğrenimini aynı köyde bitirir. Liseye başladığı yıllarda ulusal kurtuluş mücadelemiz daha da boyutlanmakta ve sömürgecilikle he-saplaşmanın yeni bir savaşı yaşanmaktaydı. Gelişmelerden uzak durmayan Ferhat heval ele geçirdiği parti yayınlarıyla bir yanda Kürdistan gerçeğini bilimsel bir temelde öğrenmeye çalışırken, diğer yandan da devrim ve sosyalizm sorunlarını araştırmaya ve kavramaya yönelik bir pratik sergiler. Oldukça zeki ve güçlü bir kavrama yeteneğine sahip olan Ferhat heval, aynı zamanda çevresindekilerini de aydınlatarak örgütlemeye ve mücadelemize hizmet eden bir konuma getirmeye çalışır. Parti ile doğrudan bir bağlantısı olmamasına rağmen duyduğu sorumlulukla hareket ederek, ulusal kurtuluşun bir sempatzanı olarak çalışır. Çabalarıyla kendisini eğiterek yetkinleşir ve olgun bir kişiliğe kavuşur.

Ferhat heval, lise yıllarında sergilediği engin çabası ve özlü pratiğiyle çevresinde hayranlık uyandırır. Kararlığı, çalışkanlığı ve tutarlı yapısıyla arkadaşları arasında sevilen ve sayılan bir konuma sahip olur. Haksızlıklara karşı açık tavır takınır. Çok basit haksızlıklara bile tahammül göstermez ve karşı durur.

Artık özgürlük mücadelesinin bir parçası olma zamanı gelmiştir. 1991'de alanda yoğunlaşan parti faaliyetlerinin artması ile aktif olarak, milislik görevini üstlenir. Özellikle işbirlikçilere karşı sert ve kararlı tutumunu korur. Bu savaşın tarihsel anlamının bilincindedir. Bu inançla faaliyetlerini sürdüren Ferhat heval, yapılan bir ihbar sonucu yakalanır. Gördüğü işkencelere rağmen, PKK'nin direniş geleneğine bağlı kalmayı esas alarak halka ve partiye bağlılığın bir gereği olarak direnişin bir sembolü olmayı bilmiştir. Deşifre olmasına, kontragerillanın tehditlerine rağmen, görevlerini tereddütsüzce ve çekinmeden büyük bir cesaretle yerine getirir.

Düşmanın gerçek yüzünü bir kez daha gören Ferhat heval, her gün biraz daha olgunlaşır. Ve artık ülke, savaş ve özgürlük aşkı önü alınmaz bir şekilde kendisini dayatır. Milislik yaptığı süreçlerde uğramadık yer bırakmaz, katkı sunmak için çırpınır, durur. Gerillaya alanı tanıtmı, ilişki sağlama, istihbarat toplama, ihtiyaçları temin etme başlıca görevleri arasındadır. Mücadele dışında başka bir yaşama yer vermez. Bir militan gibi gece-gündüz çalışır.

Gelişen gerilla mücalesiyle birlikte bütün ülkede serhildanlar, eylemler yükselmektedir. Ferhat heval gelişen mücadele-yi İğdir'a taşıran ve bu konuda önemli bir rolü olan yoldaşlarımızdandır. Halk komiteleri oluşturma, kepenk, kontak kapatma, gibi çalışmalarını örgütlemeye büyük çaba sahibi olur.

1992 yılında gerillanın alana ulaşmasıyla yeni ilişkiler içerisinde, kolektif çalışmalara katılır.

Birçok eyleme gerilla güçleriyle birlikte katılır. Üstlenme hazırlıkları içerisinde bulunur. Özellikle 1992 yılında ARGK gerillalarının Ağrı dağındaki üslenme çalışmalarında yoğun katkısı olur.

1993'teki ateşkes döneminde Ferhat heval kırsala çekilerek askeri eğitimden geçer. Bu esnada partiye sunduğu bir raporda gerillaya katılma istemini belirtir. Ferhat hevalin alanda yaratmış olduğu olumlu etkiden dolayı bir süre daha halkın arasında kalması uygun görülür. Ateşkes sürecinin sonlarına doğru alanda yoğunlaşan düşman saldırılarına karşı, Ferhat heval düşmanın dikkatini dağıtma amaçlı eylemlerde bulunur. Son olarak çetelere karşı yapılan bir eylemde yaralanır. Yarası hafif olmasına rağmen, zamanında yapılmayan müdahale sonucu kan kaybından şehitler kervanına katılır. Ferhat hevalin cenazesi sarı, kırmızı, yeşil bayrağa sarılarak büyük bir halk kitlesi eşliğinde ihanete lanetler yağdırılarak kendi köyünde toprağa verilir.

O onurlu savaşımın onurlu bir savaşçısı oldu. Partiye, önderliğe ve şehitlere verdiği sözü ölümü yenerek tereddütsüzce yerine getirdi. Ferhat hevalin ve bütün şehitlerin yolu yolumuzdur!

Mücadele arkadaşları adına Mehmet Memiz

Adı, soyadı: **Savaş ALTUN**
 Kod adı: **Nihat Gare**
 Doğum yeri ve tarihi: **Lice, 1977**
 Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
 Şahadet tarihi ve yeri: **7 Ağustos 1996, Govendê-Zağros**

kararlılık düzeyiyle bunun gerçekleşmemesi mümkün değildi, iş artık bitmişti. Savaş düşüncede kazanılmıştı, gerisi biraz yeteneklere kalıyordu.

Nihat heval böyleli bir sabırsızlık içerisindeyken, düşman gittikçe yaklaşıyordu. Gecenin yarısına doğru alacakaranlık dağılıyordu, ay gülümseyerek ortaya çıkıyordu. Ayın gülümseyişi, Nihat hevalin gülümseyişi-

bomba pimleri gevşemeye başlarken, düşünceler, sinirler geriliyordu. Çok ince bir çizgi yaşam ile ölüm arasında yavaş yavaş dansetmeye başlıyordu. Buna eşlik edecek melodi silahlardan fıskıracaktı. Yaşam şansı bizimdi, ölüm şansı ise düşmana çıkmıştı. Bu bir kader değil, tamamen önceden düşüncede kazanılmıştı. Planlı ve hazırlıklıydı. Düşman ile arkadaşlar

zuldu. Artık konuşan, haykıran, slogan atan bombalardı. Kleşler seri yarışında aman vermiyordu. BKC'ler keklik ötüşüne taş çıkarırcasına ötüyordu, B-7'ler ışık şiddetindeki sanki yeryüzünden değil, yeraltında cehenem fışkırıyordu. Her taraf barut kokusu, her taraf alev içinde, düşmanın kalabalık sayısı başına bela olmuştu, düşen düşene, kaçan kaçanaydı.

Her eylemde olduğu gibi bu eylemde de Nihat hevalin rolü belirleyiciydi. Ve O her zamanki gibi rolünü yine oynamıştı. Hiç tereddütsüz grubuyla birlikte düşmanın üstüne saldırmıştı, bomba-

O, artık her yerde savaşıyor

Sadını kolu komutanı Nihat hevaldi. Düşman mayına basarsa eğer, saldırı devreye girecekti. O gün düşman aynı konaklama yerine gelmişti. Döşenen anti araç mayınına düşman basmıştı, o an mayının etrafında bulunan beş kişi havaya uçmuştu. Nihat heval, bu anı arkadaşlara şöyle anlatıyordu; “Düşman mayına yaklaştığında Serxwebûn heval gözlerimde canlandı ve o an alçaklar dedim; bu Bu Serxwebûn hevalin intikamıdır.” Mayın patladıktan sonra Nihat hevalin gurubu daha sonra toplanan düşmana yakın mesafeden darbeyi vurduktan sonra geri çekilme yapmışlardı. Bu hedef de Nihat hevalin pençesinden kurtulamamıştı. Tek kelimeyle taburun gözdesiydi, civa gibi yerinde duramıyordu. Muhakkak bir şeyler yapacaktı, içi içine sığıyordu. Her eylemde, her çalışmada Nihat heval en öndeydi.

Dönem ağır bir dönemdi, yoğun bir çalışmayı zorunlu kılıyordu. 15 Ağustos gittikçe yaklaşıyordu. Bu temelde çalışmaları daha da hızlandırmak gerekiyordu. Muhtemelen düşmanın bir operasyon durumu da olabiliirdi. Her zaman hazırlıklı olmak gerekiyordu. Daha önce Girana boğazının üst kesimlerindeki zozanlarda tabur bazı hazırlıklar yapmıştı. Plan gerçekleşirse döneme denk taktiksel bir hamle çıkışı olacaktı, çalışmalar hemen hemen tamamlanmıştı. Geriye kalan şey, düşmanı bu alana çekmekti. Burada kesin düşmana büyük darbe vurulacaktı. Nitekim beklenen an gelmişti. 7 Ağustos günü, düşman bu alana operasyon yapma girişiminde bulundu. Arkadaşlar düşmanı iyi takip ettikleri için, bunu zamanında farkedebilmişlerdi. Gerekli olan bütün düzenlemeler o kısa süre içerisinde tamamlandı. Düzenlemede Nihat heval yine saldırı grubunda yer aldı. Burada anılması gereken en önemli nokta; Nihat hevalin coşkusu ve kararlılık düzeyiydi. Nihat heval şunu söylüyordu; “Herkes rolünü yetkince oynayacaktır. Rolünü oynamayanı gerekirse idamla bile yargılarız” diyordu. Bunu söylerken de en ön safta kendisi yer alıyordu. Tarihi an gittikçe yaklaşıyordu. Belirlenen puslu yerlerinde gecenin alacakaranlığında arkadaşlar yerini almıştı. Düşman adım adım ilerliyordu. İlk defa bu kadar kabarık bir sayısal düşman bu alana operasyona çıkıyordu. Bir arkadaş 150 asker düşüyordu. Abartısız bu böyleydi. Nihat heval kendisini bombalarla süslemiş, gecenin karanlığına bürünmüştü “Kesin düşmanın üstünden yüzlerce silah kalkacak” diyordu. Burada kesin kafasına koymuştu, böylesi bir planlama ve

ne çarpıyordu. O kadar mükemmel bir uyum yaratıyordu ki, özlem duymamak mümkün değildi. Dümdüz saçlar, pırl pırl parlayan sevgi dolu bakışları, hele dudaklarındaki o gülümseyişi o kadar yüce bir güzellik veriyordu ki Mitos tanrılarını kıskandırıcasına kendisine biçim veriyordu. Bu güzellliği, Govendê'nin arkasından çıkan ay dahi kıskanmıştı ve Govendê Govendê olalı böyle bir sahneye daha şahit olmamıştı. Bu sahnenin tek ve yalnız şahidi, görkemli Govendê'nin ta kendisiydi. O gün zozanlarda rüzgar esmiyordu, bir gani yapırağı dahi kıpırdamıyordu yerinde. Her taraf suskun, yeraltı, yerüstü, gökyüzü, bütün gezegenler, sü-rüngenler ve bütün evren bu sessizliği izliyordu. Sanki saatler dahi tik taklarını parmak uçlarında yürüten bir hırsız gibi sessizce devam ettiriyordu. Aslında sessiz olan biçimdi. Özde, içten içe kopan fırtınaların, kasırgaların dahi engellemeyeceği bir volkan kaynıyordu. Ve volkan, sessizliği bozacak olan an olacaktı.

Artık düşman gittikçe yaklaşıyordu. Tetikler ve

arasında çok kısa bir mesafe kalmıştı, artık soluklar hissedilmeye başlanmıştı. Boğaza doğru gelindiğinde dört yüz-beş yüze yakın düşman gücü birikmişti. Gü-

Şehit Nihat heval sağda

mak yeterliydi. Düşman güçleri yeraltı mevzilerini geçmiş, arkadaşlarla iç içe geçmişti. İnisiyatif tamamen arkadaşlarındı. Artık sıra, bu anı yazacak olan tarihe gelmişti ve haykırdı tarih:

7 Ağustos 1996 Saat 01.30.

Kainattaki bütün sessizlik bu tarihi haykırışla bo-

larla-kaleşler düşmanı kalbura çevirmişlerdi. Saldırı esnasında Nihat hevalin haykırışları duyuluyordu. Bu haykırışlar düşmanı tüketmişti, saflarını tarumar etmişti, eylem büyük bir sonuç almıştı. Düşmanın sayısı çok kabarık olduğundan başka çaresi de bulunmadığından karşı saldırıya geçmişti. Arkadaşlar yavaş yavaş geri çekilmeye başlamıştı. An tarihi olduğu kadar, talihsiz bir durumu da yaşatmıştı. Bu talihsiz an, Nihat hevali bulmuştu. Geri çekilme tamamlanmıştı. Ama gücün içinde Nihat heval yoktu. Şehit düştüğü esnada grubundaki arkadaşlar cenazeyi belli bir noktaya getirip saklamışlardı. Nihat hevalin şahadet olayı, büyük bir burukluk yaratmıştı, herkes sessiz gözlerle Nihat hevalin şehadeti anlatıyordu.

Eylem, eyaletimiz açısından tarihiydi. Her tarihi anı yaratan, tarihi kahramanları vardır. O tarihi ana damgasını vuran kahraman, Nihat hevalin ta kendisiydi ve tarih her zaman anmaya devam edecektir, usanmadan, bıkmadan büyük bir şerefle.

Düşman Nihat hevalin cenazesini bulmuş ve cenazeyi cayır cayır yakmıştı. Öylesine güçsüz ve öylesine aciz ve öylesine korkaktılar ki, bir cenazenin varlığı dahi onları ürkütüyordu. Engizisyon mahkemeleri dahi düşmanın bu yaklaşımlarından daha çağdaştı. Ortaçağ dönemlerini aratmayan bu işkence türleri, bugün TC şahsında modern aletlerle uygulanmaktadır. Bu TC'nin ne kadar güçsüz ve korkak olduğunun bir kanıtıdır. Nihat hevalin cenazesi dahi, onları (binlerce kişilik bir orduyla) tir tir titretmişti. Belki Nihat hevalin cenazesi yakılmıştı, ama yakılmanın da bir onuru vardır. Bir devrimcinin şehadetinin zorluğu onun büyüklüğünün bir ifadesidir.

O gökyüzüne yükselirken tanrı katındaki yerine ulaşacaktır ve yeryüzü, Kürdistan, O'nu savaş tanrısı ilan edecektir. Nihat hevalin külleri bütün Kürdistan topraklarına serpilip kökleşerek ve nice Nihatlar yaratacaktır. O her yerde olacaktır artık. Kürdistan semalarında bir duman olurken, gökyüzünde bir tanrı, yeryüzünde binlercesi olacaktır. O'nu hiç kimse unutmayacak. Her zaman Kürdistan zozanlarında her zaman bir abide gibi yaşayacak. Govendê her zaman O'nun için nöbet tutacaktır. Kişiliği yolumuzu aydınlatan bir meşale olacaktır.

Mücadele arkadaşları

Nav û piştnav: **Mahmut İLHAN**
 Navê qod: **Sevkan**
 Cîh û dîroka hatîye dinê: **Şirnaq**
 Tevlî bûna şer: **1989**
 Dîrok û cîhê şahadetê: **Bahara 1994 ande, Çiyayê Çarçîla**

Hevalê Sevkan ji malbatek feqîr û di malê de karî şivantiyê dikir. Hetanî wêya dinyayê. Di dest .. de buye tevhe ... partîyê ji sala 1987-1989 ande buye mîlîsê patî. Piştî qerara xwe daya tevlî bûna wê ya di nava refê ARGK he de di sala 1989 ande dibe.

Lê belê dema ku ev havale banhe tevî nava refên şereşî bu titîşt li pişîya wê ne di bûn tengasê, ji ber ku di xosusê wê mehûm hebun, yek ji nefreteke wê ya kur ji dijamin hebû. Mîsal û sala 1990 ê li gundî Gelendor li er çeta “sixor ... kiriya û heya zarok û pîrekan kuştîya û di got çimko bi dijamin rena”. Û mîsala di divan “dema ku sala 1992 wan eylema Sîlopî de ku deng dayê sê rojan BBC li ser xeber dayê çimko gelek ji dijamin hatîhiye kuştin. Di wê eylemêde dea kubi paşva kişîyan şeş heval bi wera li gundi Xînes şehîd bûn”. Û xosusîya di duwem “Gelekî ku hakîmîyeta wê li ser arazî hebû û zosa nas di ker”.

Bi rastî mirov çiqasî li ser vî hevalî bêjin merî nikare heqê wê bide. Bi gotin û axaftinan ji ber ku îrêdana wê bi partî û serokatîya partîyê û şehîdan û gelê Kurdistanê ve bi xanê bo xwe dê li wê soza xwe derketîya. Demek ... ku çawa reyandiya heya nefesa xweya dawîyhe hu buya mîvanê kerwanê şehîdê bi meren şehîdî serxwebûn û azadiyê ya Kurd û Kurdistan.

Hevalê Sevkan di vî rewşa xeya di nav Artêşa Rizgarîya Gelê Kurdistanê de ARGK ê de gelek wazîfe girtibu. Ji şervaniyê heyanihi ..eweşa xweya domayekê wazîfeya qomîtanîya bulg gertîya û wazîfa wê çîqas mezin û yan ji biçhuk kane li nik wê ne xem bu û di got “Wazîfe wazîfeya partîyê ye”.

Lê belhe dema ku mirov li jîyana vî hevalî di mizine ku hevlî pire jîyan kirena bi te-vayhe ji wê hesdiken û di bijin hevalî Sevkan bi biçûkare biçuk bu. Û bi mezinare jî mezin bu. Tim di got “Em kar bikin ji buye berseva me bibe bersiva dumena li pişîya me” Bi rastî di kar û xebata xwede, di şerê xwede gelek bi cesaret bu, xurt bu.

Hevalê şehîd Sevkan li serê Çiyayê Çarçîla serê kaniya Av şîn şikayet hatîye kirin ji hila sixorî ba.. ve buya di bahara sala 1994 ande. Û sixora bagê bi askere hatine ser wan û çatişme buye. Ji sehare serê sibehê heya êvarê. Bi ocaqa helikopteran dijamin hatîye diwerde. Bi sedan esker hatîye kuştin û gelek çete jî sixor.

Di vî şerîde hevalê Sevkan birîndar dikeve. Destê wede gelek işkence û tazik lê kirine û heya gohî wê jê jêkirin û tişteket nedaye dest dijamin. ... dijamin yek mermî li xistina û şehîd buye.

Bi vî hawê buya mîvanê kerwana şehîdê serxwebûn û azadiya Kurdistanê û buye şehîdê bê mirin. Şehîdî dara jînê û azadiye. Di dawêde Serok APO wiha dibê: Yê şer dîke azad dibe, yê azad dibe bedew dibe, ye bedew tê hezkirin.

Bi Navê Hevalê Wî Yê Şer Simko Ararat

Sürgünden toprağa dönüşün militan kızı

Adı, soyadı: **Leyla AYDIN**
 Kod adı: **Piroz**
 Doğum yeri ve tarihi: **Sakarya, 1977**
 Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
 Şahadet tarihi ve yeri: **1995, Dersim**

Bizleri kendi yaşamlarını feda ederek var eden şehit yoldaşlarımızdan biri de **Piroz** hevaldır. O kendi cinsinin ve ülkesinin kurtuluşunu özgürlük mücadelesinde bulan ve bunun için her türlü zorluğu göze alarak mücadeleye katılan bir yoldaştı. Henüz yirmisine bile girmeden kendisine takılmak isteyen kölelik halkasını kabul etmeyerek yüreğinde yanan gerçek aşkı, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için gerilla saflarına katıldı.

Aslen Savur'un Memikan köyünden yoksul bir ailenin çocuğu olan Piroz heval, vatanından binlerce kilometre ötede dünyaya gelir. Ailesi sömürgeciliğin dolaylı göç ettirme politikası sonucunda hiç istemedikleri halde Türk metropollerine göç etmek zorunda kalmıştı. Aile içinde oldukça sevilen ve emekçi biri olan Piroz heval, arkadaş çevresinde de değer verilen, sözü dinlenen biriydi. Ailesinde yurtseverlik özellikler gelişkin olduğundan dolayı, kendisi de böylesi bir ortamda büyür. Annesinden ülkesini, insanlarını, coğrafyasını ve bütün güzelliklerini öğrenmeye çalışır.

Mücadelemizin serhildanlarda yeni bir boyuta ulaştığı 1990'lı yılların başı, milyonlarca Kürdistanlı insan için olduğu gibi, Piroz heval ve ailesi için de yeni bir sürecin başlangıcı olur. Özellikle sömürgeci metropollere taşan özgürlük mücadelesi buralarda yaşamak zorunda bırakılan insanlarımızı derinden sarsar. Özgürlük rüzgarı ve ateşi metropollerde her şeyi önüne katarak gelişir. Aile çevresi belli yurtsever özellikleri olan Piroz heval bu sayede partili arkadaşlarla tanışma imkanı bulur. Metropollerde yetişmiş olmasına rağmen, Kürdistan dağlarında gelişen özgürlük mücadelesi ve gerilla savaşı O'nu derinden etkiler. Ülke ve mücadele gerçekliğini daha iyi kavrayabilmek için evlerine gelen arkadaşlara bu konularda durmadan sorular sorar ve araştırmaya girerdi. Kitaplardan ve partili arkadaşlardan da öğrendiklerini bulunduğu arkadaş çevresine taşır ve özellikle kendisi gibi Kürt olup metropollere göçen insanlarımıza mücadele gerçekliğini anlatmaya çalışırdı. Ailesinin karşı çıkmasına rağmen O, yüreğinde bir kor halinde yanan vatan ve özgürlük aşkının büyüüsü ve bilinciyle gerilla saflarına 1994 baharında katılır. İlk gittiği alan Dersim Eyaleti'dir.

Piroz hevalin katıldığı dönem, aynı zamanda Başkan APO'nun büyük çabalarıyla geliştirilmek istenen kadın ordulaşmasının bütün ülkede olduğu gibi Dersim'de de hayata geçirildiği bir süreçtir. Piroz heval büyük bir coşku ve istekle kendisini yaşama katar. Yaşamın bazı fiziki zorlukları olsa da taşıdığı coşku, inanç ve moralle bu zorlukların üstesinden gelmeyi başarır. Ve bu coşkusunu billur gibi sesiyle dillendirir. Katıldığı moral etkinliklerinde sesinin güzelliği ve içten söylemesiyle en çok ananan arkadaş olur. Belli bir eğitim sürecinden sonra pratığe çıkan Piroz heval, kış sürecine değin geçen süre zarfında birçok alanda bulunur. Pratiği teoriyle bütünleştirme ve kendini yetkinleş-

tirerek kadın ordulaşmasının kurumlaştırılmasında çaba harcar. Kadının kurtuluşunun toplumsal kurtuluşla mümkün olabileceğinin bilincindedir. Kış kamp sürecinde katıldığı eğitim devresinden kendisini güçlendirerek ve mücadeleyle daha bir bütünleşmiş olarak çıkar. Kişilik yetmezliklerini aşarak partinin istediği militan kişiliğe ulaşmak için büyük bir çaba harcar. Arkadaş yapısı içerisinde sürekli moral ve coşku kaynağı olan Piroz heval emekçi yönüyle dikkati çeker.

1995 baharı aynı zamanda sömürgeci barbar TC'nin kapsamlı operasyonlarla sonuç almak istediği ve bunun içinde yüzbinleri bulan ordu gücü ve her türlü tekniği devreye sokarak, başta Güney Kürdistan olmak üzere, Kuzey'de ve Dersim'e yöneldiği bir süreçtir. Ama çok geçmeden bu operasyonlarda düşmanın hevesi kursağında bırakılır. Gerek Güney Kürdistan'da ve gerekse de Dersim'de kahraman ordumuz ARGK gerillaları, düşmana darbe üstüne darbe vurarak adım attırmazlar ve sömürgecilerin o “anlı-şanlı” ordu su geldiği gibi gersin geriye kaçmak zorunda kalır. Düşmanın binleri bulan kayıplarının verdiği bu kızgın ve fırtınalı süreçte birçok kahraman gerillamız da şehitler kervanına katılır. İşte Piroz heval de bu süreçte şehit düşen yoldaşlarımızdan biridir. Ama bir kez daha “*Kürdistan'a sefer olur, ama zafer asla*” gerçekliğini döktükleri kanlarıyla düşmana kabul ettirirler.

Evet Piroz heval, bizler ardıllarınız olarak bıraktığınız mirasın ve üzerimize düşen görevlerin neler olduğunun bilincindeyiz. Gerçek bağlılığın da ancak ve ancak siz kahraman şehitlerimizin bir an bile duraksamadan uğrunda canlarınızı verdiğiniz özgür bir vatan yaratmak olduğunun bilinciyle kanlarımızın son damlasına kadar sizlerin yolunda olduğumuzu belirtiyoruz.

Mücadele arkadaşları

Aynı gün devamlı hareket halindedeyken, yanımızda bulunması çok sakıncalı olan ajan Hüseyin de cezalandırıldı. Ve iki aydan sonra grup toplantısı yaptık. Yürüyüşü, yaşananları, birbirimizi değerlendirdik, eleştirdik ve güç verdik.

Bulunduğumuz yerde suyun bulunması, odunun olması ve depolarımıza ulaşma kolaylığı yanında, biliyorduk ki, düşmanın gözleri üzerimizdeydi. Telsizden sık sık teslim olun çağrıları yapıyor, bildiriler dağıtıyordu. Gündüz bulduğumuz yeri terkedip gece tekrar dönüyorduk. Düşman gitmek bilmiyordu, sürekli telsizlerini dinliyorduk. Komutanlarımız çekildiklerini söylüyorlardı ama artık inandırıcı gelmiyordu. Çünkü burnumuzun dibinde

kersiz çaya Suat arkadaş da ortak olmuştu. “Dilinizde şeker olduğunu farzedin” diyerek çayı tatlandırdıktan bir süre sonra şehitlerden söz etmeye başlamıştı.”

Bu ana hazırlamıştı grubu. Az öncesi ne kadar gülerek çaylarını içen grup şimdi sessizliğe gömülmüştü. Hiç çıkmasaydı o isimler, hiç dökülmeseydi isimleri oluşturan heceler. Değişir miydi? Önüne geçilmez bir hızla ilerliyordu savaş, zamanın da ötesine geçerek ve değişmezdi kulaklarını tıkasan da, duymasan da. Hızla geçti düşünceler ve tamamdı, bekliyordu, kimdi? Bu sefer kimlerdi? Artık söylsindi çünkü beklemek daha da acı vericiydi. Bir an önce: Kim? Reşo yoldaş ve Şer yoldaş şehit düştü arkadaşlar! Ses yankılandı, Reşo ve Şer, Reşo ve Şer,

Bu direnişin bir adı olmalıydı, derin bir anlamı bir de...

bir yerlerdeydiler.

Yine yorgun bir gecenin sabahında “düşman çekiliyor” rutin haberi ardından, düşmanın bizi aramaya geldiğini öğrendik. Yakın tepeler tutulmuştu. Güneşli bir Mayıs günüydü ve havanın açık olması bizim için iyi değildi. O gün Reşo arkadaş öncülüğündeki bir grubumuz, yemek üzerinde olan yirmibeş askeri vurmuştu. Telsizle bize haber verdiklerinde, sevinç çığlıkları yükseliyordu cihazdan. Heval Sabri gürültüden sakınarak, “Sakin zafer sarhoşluğuna kapılmayın, yerinizi deşifre etmeyin” diyordu.

O sırada güneş, kötü bir haber almışçasına çekilmiş ve yerini kara bulutlara bırakmıştı, gökyüzü fırtınaya hazırlanıyordu. Tendürek gerillaları Reşo’ların eylemlerini öğrendiklerinde kara bulutlara ve ağır ağır üzerlerine gelen tipiye aldırma-dan dilan tutmuşlardı.

“Tipi geliyordu ama coşkulu yüreklerimiz ve birbirine kenetlenmiş ellerimiz ayazı götürerek yerine yaz sıcaklığını getiriyordu. Gövdesindeki derisi dökülmüş, kemiği görünen ayağının ağrısına aldırmadan kayıtsızca zilgit atan Cihan yoldaş, dilanı daha da ateşlendiriyordu. Zilgit sesleri arasından yükselerek kara bulutları delip geçiyordu, meydan okurcasına doğaya...

İki gün geçmişti, Reşo arkadaşlardan haber alamıyorduk. Sorduğumuzda, tepede olduklarını söylüyorlardı. Üçüncü gün Necip arkadaş geldi. Ertesi sabah topladığımız çalışır ateşle demlediğimiz şe-

sevinç çığlıkları yankılandı, gülüşleri yankılandı, sonra iki yıldız geçti sığınağın içinden. Sonra hızla yükseldi, deldi geçti kara bulutları ve bulutlar ağılamaya başladı, kızarak, haykırarak ağıladı. O gece sabaha dek yağmur yağmıştı.

“Reşo bölük komutanımızdı, altı yıllık savaşıydı. Van’lıydı, oldukça güçlü savaşçı özellikleri vardı. 1993 yılında kaza sonucu bir arkadaş şehit etmiş ve o günden sonra ağzını bıçak açmaz olmuştu. Çok az konuşurdu. Son gülüşü ise o sevinç çığlıklarıyla anımsanacaktı artık. Şer yoldaş da Van’lıydı. İki yoldaş aynı mevzide şehit düşmüşlerdi.”

O günkü parolamız, Reşo ve Şer, yanlış kağıtlara değil yüreklere de yazılmıştı. Her parolayı soran ve söyleyen bir bakış, atmıştı gökyüzünden. Silinen iki yıldızın boş yerlerine.

O gece Doğubeyazıt tarafına gidecektik. Saat onikide yola çıkmak üzere hazır olmamız gerektiği söylendi. Kara bulutların öfkesiyle kesintisiz süren yağmurlu tipi, iliklerimize kadar ıslatmıştı bizi, üşümenin de ötesindeydik. Nemli çalı çırpılar, yırtık çoraplarımız, kara lastik ve kullanmadığımız giysilerimizle ateş yakarak biraz ısınmaya çalıştık. Üzerimizdeki ıslak battaniyelerimizle ateşin etrafında kümelendik. İki saat değil, yüz yıllık bir uyku çekmiş gibiydim. Çavuşun; ‘toplanın gidiyoruz’ sesiyle uyandırdımda. Çantalarımızı alarak içtima sahasına toplandık ve saat onikiyi vurduğunda yola koyulduk. Yak-

tığımız lastiğin ince dumanı ciğerlerimize işlemişti. Nefeslerimiz, yanık lastik kokusuydu ve başımızı bir ağrı sarmıştı. Daha yola çıkarken düşüp bayılanlar olmuştu.

Birkaç adımda bir düşmeler oluyordu. İki saatlik yol bitmek bilmiyordu. Yokuş yukarı tırmanıyorduk ve gündür yürüyüyormuşçasına yorgunduk. Beynimin hükmedemediği organlarıma yalvarıyordum; bacaklarıma, ellerime yalvarıyordum. Bütün arkadaşlar, bütün gece sürdürdük bu yalvarışları. Alişer arkadaş kolundaki iki çantaya ve silahına rağmen duraksadığını görünce yanıma gelip silahımı, çantamı istedi. Vermedim ama biraz oturup, dinlenmeyi düşünmüştüm. O sırada komutan Hamza, Filiz arkadaş kolundan tutarak sürüklüyordu. Filiz arkadaşın; “dayanamıyorum, beni bırakın” diye yalvarışlarına karşı komutan Hamza’nın “düşman arkamızda, teslim mi olalım, bu bize yakışır mı hem de bunca şehitten sonra” sözleri, o arkadaştan çok bana güç vermiş, yüreklendirmişti. Oturduğum, yerden doğruldum ve yürümeye başladım. Biraz ilerledikten sonra karın üzerinde uzanmış birini gördüm. Bu, güneşin kızı Jıyan’dı. Kalkamıyor, “gelemem, bırakın beni” diye sayıklıyordu. Yorgun gözlerini bir an önce kapatıp ölümün sonsuz uzanan beyaz güzelliğine ulaşmak istiyordu, sanki, karın güzelliğiyle aldanmıştı ölüme. Birkaç arkadaş gelip bize yetişti. Jıyan’ı uyandırmayı, kaldırmayı başarmıştık. Silahı ve çantasını başka bir arkadaş aldı, elinden tutarak yavaş yavaş çıkmaya başladık. Tekrardan ayaklara, ellere yalvarışlar başlamıştı. Böylesi anlarda iradeye hükmedebilmek çok önemliydi. Bunu yapıyordum yoksa bir adım atmak bile mümkün değildi. O gece iki saatlik yolu altı saatte geldik. Doğubeyazıt tarafı oldukça soğuktu, odun da yoktu. Yanımızda erzamız da yoktu. Sadece yanımızda olan üç ekmeği, ondan fazla parçaya bölerek hasta arkadaşlara verdik.

O gün akşama kadar bu noktada kaldık. Akşam tekrardan geldiğimiz noktaya döndük. Dönüşümüz bir buçuk saat sürdü. Noktada birkaç gün kaldık, ekmek ve mirtoğa yaptık. Yeni düzenlemeler yapıldı. İki gruba ayrıldık. Bir grubun Doğu’ya gideceği haberi yapı içinde yayılmıştı. Düşman git gide yöneliyordu Tendüreğe. Kar, fırtına demek bilmeyen düşman tüm tekniği, tüm gücünü seferber etmişti. Dört bir taraftan Serhat’ı kuşatmıştı ve karla işbirliğindeydi.

Ve Serhat’ı terkedecektik...”

Çemçe

Karadeniz’den Çemçe’ye geri dönen komutan Berxwedan’ın gücü yolda Kars’ın bir köyüne uğramıştı. Erzaksızlardı, fakat köyü tanımadıkları için evlere girmekte tereddüt ediyorlardı:

“Hangi eve girebiliriz diye dolaşırken, bir evin kapsının üzerinde PKK yazıldığını gördük. Eve girdiğimizde ailenin yurtsever olduğunu öğrendik. Bizi heyecanla karşıladılar. Yemek yedik, erzak verdiler. Bize güzergah konusunda da yardımcı oldular. Köyden çıktıktan sonra Kağızman-Digor arasında bulunan Çingil yamacına ulaştık. Burası Ermenistan’dan başlayarak Aras suyu kenarından Matara dağına kadar uzanır. Çingil’den, artık öfkesi biraz dinmiş olan Aras’a vurarak Çemçe’ye ulaştık.

Çemçe’de Berxwedan arkadaş üst üste düzenlediği toplantılarla yeni düzenlemeler yaptı. Biz yokken bölgeye yeni bir düzen oturtulmuştu. Ve bu düzen düşmanı çağırır nitelikteydi. Dahası düşmanın denetiminde bir düzendi. Sezon sonunda yeni üslenme hazırlığı için erzağın getirildiği köy ile düşman karargahının bulunduğu yer arasında yalnızca yirmi dakikalık bir mesafe vardı. Fakat buna rağmen düşman yıl boyunca bu köye hiç gelmemişti. Ki arkadaşlar her gün yirmi atla, daha akşam olmadan köye gidiyorlardı. Bu da üslenme grubunun düşmanın denetiminde olduğunu çok açık gösteriyordu. Alana geldiğimiz ilk gün Aziz, Murat ve Dijwar arkadaşlarla lojistik grubuna müdahale etmek için yola koyulduk. Zaman az kalmış-

tı, oradaki erzak yerinin değiştirilmesi gerekiyordu. Çünkü hemen hemen erzak tiren her köylü yeri biliyordu. Birkaç günlük uğraş sonucu erzak yerini değiştirmiştik. Güç düşmanın denetiminde olduğu için yer değişikliği ve yeni düzenlemelerle birlikte operasyonlar başlamıştı.

Yapının bir takımı eğitim adaylarıydı ve operasyonun olduğu gün Aşık Dede’de çatışmaya girmişlerdi. Akşama kadar süren çatışma sırasında kayıp vermemişlerdi. Fakat operasyon yoğunlaştığı için eğitim olanakları da ortadan kalkmıştı. Berxwedan arkadaş yeni bir düzenleme yaparak eğitim grubunun birini sinek alanına gönderdi. Diğer grup ise güç arasında dağıtıldı. Bu gurup siyasi ve askeri olarak gelişmişti. Alandan ayrıldığı-mız süreç içinde kadroda değişiklikler olmuştu ve yeni gücün niteliğini bilmiyorduk. Bu yüzden gizliliği esas alacak, çatışmaya girmeyecektik. Güçler düzenlendikten sonra, bir süre kalmayı düşündüğümüz Kevrê Ker noktasına gittik. Düşman aşık Dede’de karargah açmıştı. Buradan bütün alanı kontrol altında tutabiliyor, bu yüzden de hareketliliğimizi kısıtlıyordu. Amacı, erzak çıkarmamızı ve yeni üslenme hazırlıklarımızı engellemektir.

Burada birkaç gün kaldıktan sonra Çemê Çeto karakoluyla yarım saatlik mesafede olan bir alanda konumlandık.

Düşman bu alanda olduğumuzdan şüphelenmezdi. Alan uygundu ve burada bir süre kalacaktık, ta ki dingin bir gecenin sabahında Doğan ajanının kaçışına kadar. Doğan, son zamanlarda yaşamı bozan davranışlarıyla şüpheleri üzerine çektiğini anladığı gün kaçarak Çemê Çeto karakoluna gitmişti. Düşman tarafından aramıza yaşamı bozmak için gönderilmişti. Yaşam içindeki davranışlarıyla yapıyı da yozlaştırıp savaştan çekmek için görevlendirilmişti ve şimdi karakolda olduğuna göre alandan uzaklaşmaktan başka çaremiz yoktu, hem de bir an önce...

O yıl Çemçe’de tek ajan Doğan olmalıyacaktı. Kış sürecinde ondört yaşındaki “portatif Cesur”un yaşı küçük olduğu için yönetimin güvenliğine alınacağını biliyordu düşman. Bunun için seçilen Cesur yönetimin güvenliğindeyken, erzak yerlerini, sığınakları, yaralıların gizlendiği yerleri ve hatta planlamaları da öğrenecekti. Fırsat bulabilirse yönetimi vurma görevi de verilmişti Cesur’a.

Hurşit, Van bölgesinin tanınmış kont-rasıydı. Ailesi yoktu ve düşman onu sokaklarda dolaşırken bulmuş ve özel olarak eğitmişti. Zaten yaşamı boyunca yalnızlığı duyumsamıştı ve insanlardan nefret ediyordu. Bu özgün durumuyla Hurşit mükemmel bir seçimdi özel savaş için.

Çemçe’ye gelmeden önce 119 eylem yaptığı sorgusu sırasında öğrenildiğinde Hurşit gerilla kılığıyla halkı, gençleri kacırtarak, kontra merkezine götürdüğünü söyleyecekti soğukkanlılığından hiçbir şey kaybetmeden. Sözüünü ettiği kontra merkezinde kaçırılan Kürt gençleri özel eğitimden geçirilerek ajanlaştırılıyor ve gerilla içine gönderiliyorlardı. Hurşit’in Çemçe’deki rolü, kirli adamı oynamaktı. Yüzü, saçları, giysileri kirden ve bitten geçilmezdi. Sorgusu sırasında bu halini ‘bu bir görevdi, yapıyordum’ diye açıklıyacaktı. Komutanın ve yapının güvenliğini kazanmak için birkaç kez gruptan kopmuş ve birkaç gün sonra geri dönmüştü. Kopan gerillanın geri dönmesi önemlidir. Kaçmayı kesinlikle düşünmediğini de bu şekilde kanıtladığına inanıyordu Hurşit.

“Kadın ajanlar da çıktı o kış” derken dudağını ısırtıyor Sidar, halen anlam veremediği ajan Rojbin için. Rojbin yaşam içinde ‘acınacak’ görünümdeydi. Ürkek, çelimsiz, geçmişi yaşamından kalma ezikliği üzerinden atamamış bir genç kızdı. Daha doğrusu rolü buydu. Yakalandıktan sonra ise yürüyüşü bile değişti, diyecekti Sidar. Yalnız yürüyüşü değil; konuşması, duruşu, anlattıkları herkesi şaşırtmıştı. Fransa’da özel olarak eğitildikten sonra gerillaya gönderilmişti. Görevi, yaşamı bozmaktı. Gerillanın dağlarda kurduğu yeni yaşama, özgür yaşama geçmiş köhne yaşamı sızdırmaktı.

Rojbin’in çok başarılı olduğu kesindi. Ancak Çemçe’de yaşam, ilişkiler sevgi üzerine, savaş üzerine kuruluydu. Ve yaşımdaki çok küçük bir pürüz dahi dikkat çekebiliyordu. Komutan Berxwedan savaşçılarla tek tek ilgileniyor, eğitimlerini aksatmıyordu. Yaşamda morallerini yüksek tutmada ve savaş bilincini kavratmada da başarılıydı. Bu yüzden de ajanlar çok zarar vermeden ortaya çıkarılabilmişlerdi. Rojbin kaçmayı düşündüğü bir dönemde, maya-karbonat ve tuz karışımıyla hazırladığı zehiri tüm yapıya bir yemekle beraber sunduğunu, ancak beklediği etki gerçekleşmeyince, yani kimse zehirlenmeyince gurubu imha etmeyi başka bir plan buluncaya dek ertelendiğini anlatmıştı sorgusu sırasında.

Doğan’ın kaçışıyla apar topar alandan uzaklaşarak Kevrê Kerê’ye varan güç, düşmanın o sırada terkettileri bölgeye vardığını oradan da bulundukları yere doğru geldiklerini cihazdan öğrenmişti.

Kevrê Ker’den de hiç durmadan Gelyê Heci vadisine doğru ilerledik. Alan açık vadi olduğundan riskliydi ama Kevrê Sor tepesine ulaşmamız için buradan geçmek zorundaydık. Vadiye indiğimizde Berxwedan arkadaş altı güçlü ve hızlı arkadaş tepeye önceden çıkıp gücü koruması için görevlendirdi. Arkadaşlar tepeye doğru hızla koşmaya başlamışlardı ki, iki kobra helikopteri bizi keşfetmek için araziye çıktı. Kobralara görünmeden ve hızla tepeye ulaşmalıydık. Üzerimize geldiklerinde kendimizi yere atıyor, gittiklerinde de kalkıp koşuyorduk. Yalnızca bir kişinin küçük bir hareketinin kobra tarafından görülmesi imhamıza neden olacaktı. Ayrıca ağır silahlarla savunmaya giden altı arkadaş da henüz tepeye ulaşmamışlardı.

Tepede bir savunmanın bulunması şarttı. Ve Berxwedan arkadaş bütün gücümüz ile koşacağımızı söylediğinde gözlerindeki kararlılığı ve inancı beni de cesaretlendirmişti. Tamam dedim ve koşmaya başladık. Bizden birkaç saat uzaklaşmış olan arkadaşlara yetiştiğimizde bile soluk almadan koşmaya devam ettik. Ayaklarımız kendiliğinden çalışıyordu sanki, koşmuyor, uçuuyorduk sanki. Kan ter içindeydik ve tepeye ulaştığımızda, yerimizde durduğumuzda, nefesimiz kesildiğinde, soluk alamadığımız o anda yere yığılıverdik. Bizim tepeye çıkmamızla kobraların geri çekilmesi aynı anda olmuştu. Hastaların, yaralıların, yeni arkadaşların bulunduğu güç, ancak akşam üzeri tepeye ulaşabilmişti. Düşmanın operasyonu geri çekmesi bizi çok rahatlatmıştı.

Bu rahatlık yalnızca birkaç gün sürecekti. Çünkü üslenme hazırlıklarına başladıkları zamandı ve düşman beklenmedik bir zamanda ikinci operasyonla yeneden dayanacaktı Çemçe’ye. Düşman, gücün üslenme hazırlıklarını boşa çıkarmaya kesin karar vermişti.

“O akşam tepeciler indiklerinde düşmanın Gola Kazağaya’ya çıktığını söylediler. O süreçte Tuzluca grubu da alanlarından çekilmiş ve bize ulaşmışlardı. Biz üslenme grubundaydık. Lojistik grubu da alana gelince güç düzenlememizi yaptık. Araziyi geniş tutarak kapsamlı bir pusu atacaktık. Bütün gruplar gidip mevziye yerleştiler. Ben, Dijwar ve Rezan arkadaşlar Kevrê Sor tepesine çıktık. Gece boyu gözümüzü kırpmadan bekledik.”

O gecenin sabahında düşman Aşık Dede’ye çıkarken mevzideki pusu grubunun yakınına kadar gelmişti. Pusu alanına gelmeden belirsiz bir kararsızlık geçirmişlerdi. Ölümün, ölümlerinin kokusunu almış gibiydiler. Her birinin gözlerinde ölümün izlediği vardı sanki, Her biri ürpertiyle kalakaldı yerlerinde. Az sonra kiminden gideceği tartışmaları başlayacaktı. Hiçbiri buna yanaşmıyor, birbirlerini öne sürüyorlardı sürekli. Sonunda tahammülü kalmayan bir asker “oğlum siz kimden korkuyorsunuz? Ben gideceğim önden” diyerek pusu alanına girmişti. Pusu grubu bütün konuşulanları duyuyordu ve korkusunun üzerine yürüyen askerden başlayarak düşmana ateş açmıştı. Akşama kadar süren çatışma sonunda iki G-3, bir lav ve bir dürbün ile çeşitli malzemeler

şünmeye başladım. O, ne zaman ölmesi gerektiğini biliyordu.

Ne zaman ölmek gerekiyordu?..

“Düşman şimdi gelse hepimizi imha edebilir ve biz de partiye ulaşamayız. Arkadaşları bırakıp gitmeli miydi? Daha düşman gelmeden partiye ulaşabilirdi bu şekilde. Amaç da partiye ulaşmak değil miydi?

Sonra kaşları şakaklarından başlayarak çatıldı ve alında karışık duygular oluşan onlarca çizgi belirdi. Amaç, partiye ulaşmaktı... Ama nasıl, ama niçin? Yoldaşlarını bırakarak mı, neyi ulaştıracaktı partiye? Direnişlerini, o da son ana kadar savaşım, son ana kadar birliklik demekti.

“Ne olursa olsun bu arkadaşları bırakmak yoldaşığa sığmazdı. Akşam olmuştu, düşman henüz bizi görmemişti. Gerçekten tek başıma uzaklaşma düşüncesini tam olarak silememiştim. Ama bu bir karardır, ne olursa olsun ilkelerden taviz vermeyeceksin partide. Bu kadar direnen yoldaşları bırakmak ilkelerimize sığmıyordu.”

Burada; işte kaçış düşüncesi kendini hiç hissettirmeden direnişin doruğunda dahi ortaya çıkabiliyordu. Çayan, bu düşüncesinin gerçekte partiye değil, başka yere ulaştıracağını daha sonra anlatacaktı. O an, o kritik anda şahadetler, yaralılar, komutan Seyfi'nin güvenle bakan

Çobana bizi bakkala götürmesini söyledim. Bakkala girdiğimizde, dört ay sonra artık alıştığımız olağandışı görüntülerimiz onları korkuttu. PKK'li olduğumuza inanmadılar. İnanmamalarına çok içerlenmedik, çünkü buna inanmaları kendilerinden şüphelenmelerini getirecekti beraberinde. Onlara durumu anlatacak ne zamanımız ne mecalimiz vardı. Bakkaldan ihtiyaç malzemelerini alıp arkadaşların yanına geri döndük.

Bakkalda ilk istediği şey bisküvi olmuştü. Sonra paketi açıp içinden çıkardığı bisküviyi garip bir beklentiyle yemeye başladı. Beklediği komutan Seyfi'nin sözleriydi. Böylece anlamlı çınılıyordu şimdi kulaklarında. Komutan Seyfi, Çayan'a bir köye ulaştıklarında çantasını bisküviyle dolduracağını, sonra da (hayali) bir otomobille oradan ayrılarak partiye ulaşacaklarını anlatıyordu. Çayan'ı yürüten ve güç veren komutan Seyfi'nin hayaliydi hep ya da içinde yaşayan ruhu. Arkadaşların yanına ulaştığımızda bisküvileri açıp dağıttık ve diğer malzemeleri çantama bağladıktan sonra hareket ettik. Bir süre sonra karakolun olduğu köyün yoluna geldik. Buradan fazla uzaklaşamayacağımızı anlamıştım, bu yüzden hakim bir yerde konumlandık.

“Köyün üst tarafında bulunan bir tepe-

gözleri, iniltiler, şahadete gidilirken atılan sloganlar, govendler, zılgıtlar, kasırgalar, kar fırtınası, bir anda yerleşti yüreğine ve altüst oldu. Sonra bir an gözlerini araladı ve direnişte karar kıldı çarçabuk, düşün-dükçe daha da batacağını duyumsuyordu dipsiz bir sarnıca.

“Tek başına gitmek, yaşamın zorluklarından kaçmaktı. Kendimi kandırmaktan vazgeçtim ve akşam arkadaşları hazırlayarak terar yola çıktık. Bu yol hattını biliyordum ve partiye ulaşmaya az kaldığını hissediyordum. Burada tanıdığım bir köy yoluna girdik. Geçmişte iki şehit veren bu köyün yakınına ulaştığımızda, girip girmeme konusunda tartışmaya başladık. Düşman her yeri sarmıştı, arkadaşlar bu yüzden köye girme taraftarı değillerdi. Ama bu halimizle önümüzdeki korucu köyleri ve karakollarını üç gecede ancak geçebilirdik ve bunun riski de büyüktü. Arkadaşların bütün karşı çıkmalarına rağmen köyün yoluna girdik. Köyün alt yolunda mola verdiğimiz mezarlığın yanında bir ev vardı. Abdurrahman arkadaşla eve doğru gittik ve uzun süre kapıyı çalmamıza rağmen korkularından kapıyı açmadılar. Pencereden konuştuğumuzda köyde bir şey olmadığını söylediler. Köye inmek tek amacımızı ve bu cevap yeterliydi. Köye girerken bir çobana rastladık ve konuştuğundan sonra köyde düşman olmadığını emin olduk. Karanlık çökmüştü.

de, kayalıkların içine girdik. Bulunduğumuz yerden karakolu da denetliyorduk. Gündüz olmuştu. Çevreyi kontrol ettikten sonra oturup bisküvilerimizi yemeye başladık. Arkadaşlarda bir canlılık vardı; bir umudun belirtisiydi bu. Umut yüzlerinde yer etmişti. Uzun zaman sonra ilk kez bu kadar çok konuşuyorduk, gülüyorduk. Ve tek gündemimiz Seyfi arkadaştı, bundan sonra da hiç değişmeyecekti zaten. Onlara bir de sürprizim vardı.”

Bisküvilerini büyük bir iştahla yemişlerdi ki, Çayan çantasından Maltape'leri çıkardı. İşte, sigaraları da vardı artık. Her şey öylesine güzeldi ki, öylesine mutlu ve bağlıydılar ki birbirlerine. Ömürlerinin sonuna kadar hiç ayrılmayacaklarını duyumsuyorlardı. Hepsi şimdi neşeyle dumanlarını izliyordu sigaralarının. Sigaranın dumanında düşlerine dalıyordu her biri. Çayan'ın yanına ise yine komutanı gelmişti. Çayan, Sarıkamış ormanlarında depoyu açtıkları günü düşünüyordu. Bir paket Maltepe bulmuşlardı. Ve komutan Seyfi tek tek bütün sigara tanelerinin tü-tünlerini yarıya indirerek iki gün boyunca kimseyi sigarasız bırakmamıştı.

Düşüyle gülüşe duran gözleri kapandığında Çayan'ın, bir an tekrar hızla açılmıştı göz kapakları. Arkadaşlarına ikinci sürprizi de vardı. Çantadan çıkardığı ilaçla herbirinin ayaklarını ilaçladı, ikinci kez elini attığında çantaya, çıkardığı çorapları

tek tek giydirdi ve son kez de ayakkabılarını bayram sevinciyle bakan gözlerin ayaklarına yerleştirdi.

Bu, belki de çok kısa sürecek, belki de bir yanılsamadan ibaret olan şenliğe, yalnız Bedri katılmıyordu. Maltepe paketinin sonunu getirmişti. Vakitsiz sevinçlerinin alışılmadık yorgunluğuyla güneşin gülümseyen ışığı altında uyuduklarında, o hiç sönmeyen sigarasının dumanında bütün yürüyüşü belki de yüz kere yaşamıştı. Bütün şehadetleri, kaçışları, bir bir gözlerinin önüne hızla getiriyor ve en sonunda bir duvar gibi komutan Seyfi'nin suretine çarpıyordu. Ardından cihazın düşmansı sesi, “nasıl hesap vereceksin partiye?” Ses önce fısıltıyla duyuluyor kulağında, sonra bir ton daha yükselerek fısıltıyı boğuyor ve her tekrarda sürekli yükselen tonla sonunda uğultuya dönüşen ve artık anlaşılmaz ses yığını ile beyinde kilise çanları çalıyor gibiydi. Sigarasından son nefesini çektiğinde kararını verdiği gözlerindeki jilet keskinliğinden ayrımsanabilirdi.

“Arkadaşlar uyuyalı bir saat olmuştu. Birden beni çağıran sesle irkildim. Çünkü Bedri arkadaşın orada olduğunu bildiğim halde, Seyfi arkadaşın şahadetinden sonra tek kelime etmesiyle suskunluğunun bir daha hiç bozulmayacağı sanıсындаyım. Büyük bir sevinçle yanına gittiğimde “Ne olursa olsun bu arkadaşlar partiye ulaşacak” diye başlayarak bunun önemi üzerine konuşmasını sürdürdü. Ama şimdi de o, kendisini anlattıklarının dışında görüyordu, tıpkı Seyfi arkadaş gibi.

Bu bir parti terbiyesiydi. Partinin, savaşın on yıllık adamıydı. On yıllık emeği ve tecrübesi vardı. Konuşmasını bitirdikten sonra dürbününü alıp çevreyi kontrol etti. Korkunç bir askeri tecrübeydi bu, koku alır gibiydi. Anlam vermeye çalışıyordum çünkü karşı tepede düşmanı görmüştü, hemen yerine oturup onları izlediğimizde hareket etmediklerini, yalnızca gözetlediklerini anladık. Cihazı açtığımızda düşmanın çaresiz çağrılarını dinlemeye başladık. Bu aşamadan sonra kimseyi etkilemeyecek olan bu çağrılar, yalnızca güldürmeye yetiyordu. Partiye gitmememi, teslim olmamızı, nerede olduğumuzu bildiklerini, eğer gidersek yaşam şansımızın olmayacağını söylüyorlardı. Kurtlar bizim bu halimize acıyorlardı, biz de milyonların kahraman Türk ordusuna acıyorduk. Çağrı değildi yaptıkları, yalvarıyorlardı.

Çayan, Bedri, Abdurrahman, Ferman ve Pelşin'di koca, yenilmez Türk ordusunun yalvardığı, ayaklarında et kalmayan, kemiğe dönen cılız bedenleriydi çaresiz yalvarışları. Dahası bu inatçı direnişe anlam veremiyordu düşman. Yarım saat ayakta bekleyemeyen düşman bu insanların nasıl olur da aylardır ölümlle baş başa, ama büyük bir inatla direnmelerine anlam veremiyordu. Yalnızca korkuyordu. Bu cılız, ölü bedenlerin büyük ruhlarından, güçlerinden korkuyorlardı. Kimi zaman kabuslarıyla uyku tutmadığı oluyordu gözlerini. Ama kabusta bile anlam veremezlerdi gerillaya.

“Üç yaralı ve ölümlle pençelesen iki hasta ve yarım adama yalvarıyordu. Ama bizim için binlerce askerlerini feda etmişlerdi. İnsanlık onuru, parti iradesi doğadaki her şeye hakimdi. Bu zaferimizi halkımızla kutlamak için akşam Digor'a doğru hareket ettik.

Küçük cihazı tekrar çantaya yerleştirdiğimde, büyük cihazın çantanın içinde öylece durduğunu gördüm. Aylardır sırtımda taşıdığım partiye bağlantı kurmamızı sağlayacak tek araç, dahası araçtan da öte bir anlamı vardı artık bizim için.

Önümüzde yurtsever bir köy vardı. Yemek yiyip dinlendiğimiz için ve en önemlisi de kurtuluşa inancımız güçlendiği için daha iyi yürüyorduk. Yanında konumlandığımız köy, kaçan birinin köyü olduğu için düşmanın bulunma ihtimali vardı. Bu yüzden keşifsiz girmeyi uygun bulmadık. Bütün gün arazide öylece bekleyecektik. Altımızda masmavi suyuyla bir nehir uzanıyordu. Dört aydır elimiz suya değmemişti ve çeteler ordu kurmuşlardı bedenimizde. Serin suda doyasya yıkandık ve akşam üzeri köyün üst tarafında köyün çobanla-

rıyla karşılaştık. Askerlerin köyde kaldığını, ancak araziye çıkmadıklarını söylediler. Ve geceyi onların yanında geçirmeye karar verdik. Sabah olduğunda köye gönderdiğimiz çobanlar bize erzak getirdiler. Her şey iyi gidiyordu ve umut her geçen gün daha da büyütüyordu kendisini.

Akşam dinginliği çöktüğünde serin coğrafyaya, yine yollara düşüler dost çobanlar öncülüğünde. Gidecekleri köye bir gecelik mesafe kaldığında, çobanlar sürülerinin başlarına dönmek üzere ayrıldılar. Gece, bütün ıssızlığıyla hakimdi coğrafyaya ve ay, bütün parlaklığıyla hakimdi simsiyah geceye. Bütün gece durmaksızın yürümüşlerdi, bütün gece neredeyse unutacakları türkülerini hatırlayarak, ateş böceklerinin neşeli ışıkları eşliğinde fıkralarını anlatarak, kimi zaman da ayın hüzünlü suskunluğunda sevdalı çobanın sanrılı kavalına kulak kabarttılar. Sabah olduğunda, bütün gecenin bir düş olduğu duyusundaydılar. Öylesine mahmur, öylesine gizemli sabaha uyandılar, sanki her şey. Ayın yerini güneş aldığında doğmuştu; karanlık yerini aydınlığa bıraktığında, ay ışığında esrarengizleşen coğrafya, gerçek rengine ulaştığında...

“Ulaştığımız köyde milislerimiz vardı. Tanıdığım bir milisin evine girdiğimizde bizi tanımakta güçlük çekti önce. Ama sonra hüzne karşı sevinciyle karşıladı bizi. Yemek yedikten sonra akü için milisi Kars'a gönderdik. Sıcak sularla banyo yaptık, yaralarımızı ilaçladık. Ferman arkadaş, yaralarından dolayı yürümekte zorluk çektiği için onu güvendiğimiz milislerin yanına bırakarak traktörle başka bir köye gitmek üzere yola çıktık. Sabaha doğru köyün yakınındaki bir eve ulaştık ve uzun zamandır beklediğimiz o an gelmişti. Partiye bağlantıya geçecektik. Bu bir sanrı mıydı? Öyle düşünüyordum, inanmıyordum. İşte buradayız ve yaşıyoruz ve ulaşacağız diyecektik.”

Bu bir sanrıya dönüşecekti az sonra. Aylardır karda, fırtınalarda, dinmeyen yağmurlarda taşıdığı cihaz nemlenmişti. Umutlarını yitirmeden az öncesine kadar üzerlerindeki coşkuyu ertelemek zorunda kaldılar.

Güneşin yerini ayla değiştirme saati, gerillanın yollara düşme saatidir. Köye doğru yol aldıklarında ay olacıklardan habersiz, usulca doğuyordu geceye. Köyün biraz dışında bir eve girdiler ve yüzündeki bitki köklerinin yeşili, yüzyıl sonra bile geçmeyecek olan dövmeleriyle Kürt kadının sunduğu yemekleri yediler. Yeşil düşlere dağıldılar sonrasında, boylu boyunca uzanan yeşil vadileriyle Kürdistan coğrafyasına daldılar. Hepsi sağlıklıydı düşlerinde ve partiye doğru koşuyorlardı. Umutları ve düşleri birdi hepsinin. Çayan düşünür yarıda bırakarak tan ağarmadan uyanmıştı yeni güne. Cihazın başında oturmuş usanmadan uğraşıyordu. Ta ki, yeşil dövmeleriyle, çığlık çığığa içeriye dalan evin kadınına gördüğü o, hiç unutamayacağı ana kadar.

“Korku dolu yüze baktığımda bir şeyler olduğunu anlamıştım. Doğruydu, evin kadını, düşmanın evin ve köyün her yanını tuttuğunu söyledi. Pencereden dışarıyı seyrettiğimizde ilk kez bu kadar zor durumda kaldığımızın ayırına vardım. Telaşla arkadaşları uyandırıp durumu anlattım ve hemen dışarıya çıkmamız gerektiğini söyledim. Arkadaşlar yerlerinden kalkıncaya kadar cihazı ve aküyü çantaya yerleştirecektim.”

Belki de bin kez pişman olacaktı; daha sonra olayı düşündüğü zamanlar. Çünkü arkadaşları uyku mahmurluğu ve telaşla dışarı atılmışlardı kendilerini. Ve düşman bu kadar kolay beklemediği gerilla gövdelerine korkarcasına boşaltılan mermilerini -insanlar korktukları şeyin üzerine gözü kara atılırlar, bu şekilde korkularını yok ettiklerini sanırlar- oysa korktukları bedenler, ölüme değil, yaşama durmuş gibidir. Bir ömür peşlerini bırakmayacak o ölümün ötesine geçen gövdeleri hep anımsayacak, dahası korkularını gün geçtikçe daha da büyüteceklerdi. Pelşin ve Abdurrahman'ın henüz atan yüreklerini kendi elleriyle durdurduklarından onlar, lanetleneceklerdi. Tıpkı geyiklerin vurulmasıyla avcıyı sonunda çıldırt-

cak olan o lanet gibi. Hepsi tek tek çıldıracaklardı. Gözlerinin önünde Pelşin'in güneş ışığıyla kamaşan o kısıp gözlerinin arasındaki simsiyah parlıtından korkacaklardı her anımsayışlarında.

“Bedri arkadaş benden önce hızla dışarı çıkmış, bir taşın ardına gizlenmişti. Yerde yatan arkadaşlarımla durumları için çaresiz ve suçlu duyumsuyordum kendimi. Henüz nefes alan Pelşin'in ve Abdurrahman'ın sesleri, türkülerini üzerlerinde patlayan bombadan da yüksek çınılıyordu kulaklarımda. Bedri arkadaşın mevzilenildiği taşın doğru koşarken bütün yol boyunca gövdem gibi taşıdığım cihazı da düşürdüm. İki kişi kalmıştı ve düşman cesaretlenip üzerimize koşmaya başladığında yedi kişiyi öldürdüğümüzü anımsıyorum. Pelşin ve Abdurrahman arkadaşların sesleri, çığlıkları halen kulaklarımdaydı. Üzerimize gelirken onbeş kayıp veren düşman geriye kaçarken bizim yalnızca onüç mermimiz kalmıştı.”

Yalnızca onüç mermileriyle koca ordunun karşısındaydı iki can. Onüç mermi bir orduyu nasıl düşürebilirdi? Yalnız iki kişi değillerdi, bütün şehadetleri gövdelerinde, ruhlarında birleştirmişlerdi. Ve o eski güçle savaşıyorlardı. Gözükara savaşıyorlardı. Kulaklarında halen Pelşin ve Abdurrahman'ın sanrılı gecede yaptıkları türküler çınılıyordu ve gülümseyen iki suret yaraları ilaçlanırken, gülümseyen iki suret sigaralarının dumanlarındaki düşlerine dalışlarında.

“Düşmanın kaçmasını fırsat bilerek biz de kaçtık. Düz ovalık bir alandı. Cemse, panzer ve tanklarıyla peşimizdeydi şimdi. Onlar kovalıyor, biz kaçıyoruz. İki kişi kalmıştı ve yaşaması gerekenlerdik. Bir dakikalık dinlenmek ya da tereddütte düşmek, düşünmek bizi imha ederdi. Şimdi bütün savaş, bu kovalama idi ve önümüzdeki sırtı aşabilirsek kurtulma şansımız olabilirdi. Alan düzlüğünün yanısıra engelli idi ve bu nedenle mermiler bizi tutmuyordu. Ateşlerin havada mekik çizdiği ateş altında iki saatlik koşuyla sırtı aşabildik ve bir kayanın içine gizlendik.”

Kışın henüz inatla kendini yaşattığı yerd. Uçurum kayalıkları yan yana, dağ dağa uzanıyordu. Ve coğrafya, tarihine ihanet etmek istemiyordu artık.

“Düşman araçtan inmiş, araziye arayarak bize doğru geliyordu. Ama bizden uzaktaydılar bir süre sonra bizi kaybetmişlerdi artık. Akşama kadar o kayalığın içinde beklemiş ve karanlıkla birlikte harekete geçmiştik. Bu bölgeyi iyi tanıyorduk ve çobanların kaldığı yere giderek yemek yedik ve biraz erzak da yanımıza alarak tekrar yola çıktık. Çobanlardan biri bizi mağaraya götürüyordu. Bu alan partinin denetimindeydi ama biz, ölümü düşünmeye başlamıştık. Yaşamımızın en riskli anı olduğunu duyumsuyorduk. Partiye ulaşma ile düşmanın eline geçmenin arasındaydık ve bizi rahatsız eden buydu. Ölüm de düşmanın eline geçmekti zaten.”

Mağarada gizlendikleri iki gün boyunca düşman onları bulamamış ve çoktan taş tutmuş yüreklerini de alarak yanlarına, sığındıkları köyü yakıp yıkmışlardı. Bir du-man yükselmişti köyün üzerinden, sonra kara bir buluta dönüşerek kızgınca bir fırtına başlamıştı. Yağmur damlaları, ağızları analarının memelerinde kalan ve büyüyecek, yaşamayacak olan talihsiz bebeklerin ve savaş coğrafyasının ihtiyarlarının ölü gövdelerini yıkacaktı. Coğrafyaların öfkelili yağmurlarında yıkanmanın sevinci kalmıştı yalnızca cansız gövdelerinde. Coğrafyalarının güneşli günlere gebe topraklarında umutla sonsuz dalacakları uykularına. Askerler parlak potinleriyle köylerine ilk geldiklerinde, işte o gün anlamışlardı ki, bin yılın esareti, laneti sona erecekti.

“Çobanlardan iki at alarak arkadaşlarımızın bulunduğu köye doğru hareket ettik. Köye girerken ben önden mesafe açarak ilerliyordum, herhangi bir durumda önce şehit düşmeyi istiyordum. Çünkü yalnız kalsaydım ve bu psiolejiyle partinin haklı yaklaşımlarını kaldıramazdım. Tek kalsaydım başka bir yere koşacaktım. Ve o an anladım ki, o gün arkadaşları -Pel-

Devamı 23. sayfada

Önderlik birikmiş felsefedir, uygulanan felsefedir...

Baştarafı 13. sayfada

yine de gözenekler var. Oyle fazla yaşam kabiliyeti, kaynak bulma kabiliyeti yok. Şurasında, burasında gizlidir, paramparçadır. Elbette ki bu, durumu kurtarmaz. Kaldı ki, İslamiyet öyle yapmadı, farklıydı.

Gözler

büyük yalan söylüyor

Artık fazla sığınacağınız yollar kalmadı. **Önderlik aynı zamanda, köleliğin ve deliliğin sığınacağı hiçbir yer bırakmama gerçeğidir.** Kesin aklın yoluna girme ve yenilmezlik gerçeğini kişiliğinde yakalamaktır. Bu çok ciddi bir okuldur, iyi öğren-ciler olmazsanız, başınıza ne gelir? Her şey! Çünkü bu okulun düşmanı çok. En önemlisi de bu okulun gerçekleştirmek istediği yaşam mükemmele yakın bir yaşımdır. Gereklere uymadınız mı en şiddetli bir savaş içinde bulursunuz kendinizi ve yenilmeniz, ezilmeniz işten bile değildir.

Dikkat edilirse, önderlik gerçeğinde sığınılacak ne ataeril ideoloji, ne dinsel tasarımlar yoluyla sığıntı arama, ne bölüp pörçük yaklaşımlar, ne de çok köleleştirici yaklaşımlar artık kurtarıcı olamaz. Savunma dersin, yersin dayağı. Çünkü alçağın söylemi olamaz, kendini kandırmanın dili olamaz, zaafın ve zayıfın dili olamaz. Daha da önemlisi eveleyip gevelemek, savunmak hiç olmaz.

Bütün yollar kapanmıştır. PKK gerçeği, okul sistemi bunu kapatıyor. Zor diyeceksiniz. Unutmayın ki, sen beterin beteri, en köleleştirici zor altındasın. Bunu aşmak için özgürlük zor'unu müthiş benimseyeceksin. Ne de olsa hâlâ insan olma iddiasından vazgeçmemişiz. Her zaman söylediğim gibi, **büyük amaca, yaşama bağlandın mı**

Bu direnişin bir adı olmalıydı, derin bir anlamı bir de...

Baştarafı 22. sayfada

şin, Abdurrahman ve Ferhan arkadaşlar da vardı- bırakıp kaçsaydım ulaştığım yer parti olmayacaktı. Ama bu durum Bedri arkadaş için geçerli değildi.

Köyü çok iyi tanıyordum, yarıdan fazlası akrabamızdı. Daha önceden de tanıdığımız bir milisin evine girdik, fakat o bizi tanıyamadı. Konrayız diye bize erzak da vermediler. Yemeğimizi yiyip hareketlendik. Milisin davranışı bizi etkilememişti. Alandaki köylerin hepsi yurtseverdi ve arkadaşların bulunduğu bildiğimiz köye doğru yavaş yavaş ilerlemeye başladık ve ilk kez hastalanıyordum."

Ay büyümüştü, iyice köye doğru indiklerinde, Çayan'ın ateşi yükselmişti, içindeki ateş alnında kızgın bir saca dönmüştü.

Köye indiklerinde gerillanın muhtemelen bulunabileceği eve girdiler. Yemeklerini yerlerken arkadaşlarının hangi evde bulunduğunu söylediklerinde, evin sahibi Çayan'ın girdikleri evde yemek yerlerken arkadaşlarının köyde bir başka evde olduğunu, az sonra oraya gideceklerini öğrendiğinde duyduğu heyecanı daha sonraları anımsadığında hâlâ yüreğinin atışları hızlanacaktı.

"Hemen kalkıp o eve gittik. Büyük bir heyecanla içeri girdiğimizde önceden de tanıdığımız sekiz arkadaşla karşılaştık. İnanamıyordum. Bir sanrı olamazdı bu. Büyük bir coşkuyla kucaklaştığımızda bunun bir sanrı olmadığına inandım. Ağlamak üzereydim, dilim tutulmuştu, anlatılacak öyle çok şey vardı ki... Ama tek kelime de edemiyordum. Bedri arkadaş da çok coşkuluymdu. Gözlerindeki hüznün yerini bir sevinç ışıltısı almıştı. Arkadaşla birlikte köyün altındaki sığınacağımıza gittik. Onlara tüm arkadaşların şehit düştüğünü anlatamazdık, kurye olduğumuzu söyledik. Burada kaldığımız on gün içinde biz gizlese de televizyon ve radyolarda düşman açıklamıştı. Öğrenmişlerdi.

Çemçe alanında operasyonlar vardı.

çareler tükenmez. "Edemedim, yapamadım" bunların hepsi yalancının dilidir. Bunun da yolu kapanmıştır. "Ağlıyorum, sızlıyorum" demek daha da alçakçadır. Yapamazsın çünkü bu yol da kapanmıştır. PKK bu anlamda sözünün ve eyleminin sahibi olacaksa ve sizler de ben buna "varım" diyorsanız, o zaman bu kapatılan yolları bir daha açmaya çalışmayacaksınız.

Kapılar bir daha açılmamacasına kapanmıştır.

Neden deniyorsun? Açılan kapılar var. Büyük düşünce kapısı! Büyük eylem kapısı! Büyük savaş kapısı! Neden bunun için keskin adımlarla yürümüyorsun? "Şaşa kaldım, iki arada bir derede kaldım, ortayolcuyum" bunlar tehlikeli ve yalan felsefesidir. Ortayolculuğu, yalan felsefesini bırakacaksınız. Aradaki tabakanın, orta sınıfın veya iki hakim sınıfın, yani ezilenle-ezenin, sömürenle-sömürülenin veya ahlaki kavram olarak güzellik ve çirkinliğin veya iyilik ve doğruluğun, doğruluk ve yanlışın izdüşümü, ikisinin etkisi altında kalmaktır. İki izdüşümden ibaret bir yalancılıktır. Bu açıdan ortayı yol bilmeyeceksin. Orta gibi bir gerçeklik yok zaten. Orta; iki sınıfın veya iki gerçekliğin gölgesidir. Gölgeler kalktı mı kendisi de biter. Bu açıdan burjuva özellikleri bize gerçeklik diye yutturmaya kalkışmayın. Bunları ciddiye almam mümkün değildir.

Gölgeler de bir gerçekliktir.

Ama gölgeler asla bağlıdır.

Aslı giderse nasıl ki, gölgeden eser kalmazsa şimdi de asıllar hayata geçiyor.

Düşman acımasızca yöneliyor. Bir de ona karşı direnen gölgeler ortadan kalkar. Boşuna zahmet çekmeyin. Orta yolculuğu, ara yolculuğu oynama oyununu bırakın, hayır getirmez. Çünkü, gölgeler ka-

Eyaletten gelen talimata göre bizim gizli kalıp halkın içine girmemiz yönünde talimat verilmişti. Artık herkes bizi korumanın yollarını arıyordu."

Henüz Aras nehrini geçmemişlerdi ve düşman bunu biliyordu. Aras'ın üzerindeki bütün yolları, geçitleri ve köprüleri tutmuştu. Düşmanın Çayan ve Bedri'yi yakalayamaması bütün operasyonun yenilgiyle sonuçlandığı anlamına gelecekti. Çünkü bütün kara ihanetlere ve şahadetlere rağmen direniş kazanıyordu, Bedri ve Çayan'ın yaşamlarıyla birlikte.

"Operasyonun yöneleceği gece, köylüler bizi botlarla Aras'ın diğer tarafına geçirdiler. Daha önce arkadaşların kaldığı bir noktaya geçerek cihaz bağlantısı kurduk. Ertesi gün Çemçe'nin hareketli bir takımı ile buluştuk. Yalnız cihaz görüşmesiyle düşmanın bilgisine girmiştik." Aras'ın öte yakasına yığılan düşman gücü iki güne kadar bulundukları yere kaydırılmıştı. Operasyon gücünün yoğun bombardımanı altındalarken Çayan ve Bedri bütün yaşamlarını barut kokusuyla geçirmişlercesine savaşıyorlardı. Çatışmada iki şehit vermişlerdi, Çayan'ın ise kolu, helikopterden gelen ateşle yaralanmıştı.

Çayan, kaç çatışmaya girdiğini anımsamıyordu artık. Kaç şahadete tanık olduğunu, kaç kez ölümün pençesinden sıyrıldığını anımsamıyordu artık. Yalnızca gözlerinin önünden onlarca suret geçiyordu sürekli. Yola çıkışlarıyla başlayan onlarca beyaz gülüşün tek tek silinmesi, tek tek yığılması, tek tek kan revan, tek tek kan ve barut, kara çalınan şehitlerin kanı, çobanın hüznünlü kavalı, Ağrı'nın sessiz çığlığı, Aras'ın gizemli akışı ve Seyfi'nin sıcak bakışı...

"Öncülüğümüzle Çemçe'ye iki gece ulaşabildik. Kuzey Saha Komutanlığı'nda eyaletteydi ve partinin adaletiyle karşı karşıyaydık."

Bitti

lıyor, gerçekler yalınkat kıyasıya çarpıyor. O halde bütün bunlardan sonuç çıkaracaksınız, kapanan yollarla, açılar yollar çok belirgindir. Hem başka çaresi yok, hem de arzulanamaz. Bütün bunlara rağmen, "biz anlamaya gelmeyiz, yollar meselesi bizim için önemli değil veya fazla aydınlatılmamıştır" dersiniz, bu süper ahmaklığa bir methiyedir. Veya ahmaklığın yeni bir türüdür.

Deli ile akıllı arası ahmaklıktır.

Ahmaklığın savunuculuğu yapılmaz, çünkü deliden daha beterdir. Deli ile akıllı arasında oynamaya nasıl yeltenebilirsiniz? "Bu da yeni bir yoldur, ince bir yoldur. Araştırdık, buluşturduk, sonra bu ahmaklık yolunu ortaya çıkardık. Bu da yeni bir buluş" dersiniz, bu kesinlikle tercih edilecek bir yol olamaz.

Ahmaklar çok egemen, adı üstünde ahmak, çok etkisizdir. Bir deli kadar etkili değildir. Bu açıdan bu savunuyu durdurun. Diyorsunuz ya, "hep kendimizi kandırdık, kural belliydi yapamadık, amaç netti, bağlanamadık, düşman yolu gözler önündeydi, malzeme olmaktan kendimizi kurtaramadık" bunlar da düpedüz ahmaklıktır ve hangi cesaretle böyle konuşuyorsunuz? Utanıyor musunuz?

Hayretler içinde kalıyorum, belki deliliğin kısmen savunuculuğu yapılabilir, ama ahmaklığın savunuculuğunu yapmak mümkün değildir. Kendi kendini kandırmak, hem özgür ortamdayken bunu yapmak... O zaman daha da aşağılılığı aşağılığı, alçağın alçağı olarak değerlendirilmekten kendinizi kurtaramazsınız. "Ya bana böyle sert yaklaştıd" demeyin. Çünkü, tanım gereği öylesin. Neden bunu tercih ettin? Neden ahmakça olmayı duruş şekli belledin? "Biliyordum" değerlendirmesi de çok çarpıcı olacaktır. Sende hiç vicdan yok mu? Veya bir belletenin, bu kuralı bir hatırlatanı olmayacağını mı sandın? O zaman da çocukluğa öykünüyorsun. Tam kırk yaşındaki bebek. "Ben sadece ağlar, sızlarım." Bu bir savunma olabilir mi? Çoğunun durumu ahmaklık. Üzerine gidildiğinde, "ben kırk yıllık bebeğim, bol bol ağlarım" oluyor. Gözümün içine baka baka bana bu teoriyi yutturmaya çalışıyorsunuz.

Gözler büyük yalan söylüyor.

Neden gözler, diller o kadar yalana alışmış? Neden bebeklik? Başka yol yok mu? Örgüt yolu, siyasi yol, savaş yolu hepsi var ve sizlere sunulmuş. Çobanlar bile mükemmel anlayabilecek düzeydedir. Daha neyi savunabilirsiniz ki? Dikkat edilirse bizde ahmaklıktan sonra geliştirilen bebeklik teorisi. İşte, "ben düşmüşüm, ben ağlıyorum."

Politikada, askerlikte bunların yeri hiç olur mu? Şimdi feci bir şekilde ölmekte olan bir bebekliktir. Çünkü, çok kolay ölen, ancak çocuk olabilir. Yaman savaşçı kolay ölmez, susturulmaz. Kurallar onun yanında aşındırılmaz. Eğer aşındırılıyorsa ya ahmaktır, ya delidir, ya da bebedir. Bu özelliklerle hiçbir şey başarılamaz. Bu anlamda kendinizi inceltmeye kalkışırsanız, bütün bu sahte savunmaların önü alınmıştır. Kendinizi asla bize yutturamazsınız. Geriye ne kalıyor? Yaşamın yolu, savaşın yolu, saygının yolu, şerefın yolu, başarının yolu. Nasıl olur? Büyük düşünecek, doğruyu buluncaya kadar tartışacaksınız, kendinizi örgüte kavuşturacaksınız.

Nitekim örgütlenme sonuç itibarıyla bir insan ilişkisidir. **İnsan olmak örgütlenmekle başlar, ilişkiyle başlar.** "Neden zordur" diyeceksiniz. Basit bir iş ihtiyacı bile örgütlenmeyi gerektirir. Bir ağacı sökmek, bir kişinin işi olamaz, üç kişinin işi olur. Bu bir örgütlenmedir. Sen bir düşmanı yenmek istiyorsun. Bu da bir kişiyle olmaz, bir bölükle de olmaz, ancak bir orduyla olur. Demek ki, anlayacaksın, orduyu anlayacaksın. İlişkiyle olur, ilişkiyi anlayacaksın. Böyle yaparsan ses çıkar. Bu en ilkel insanın tespit ettiği bir husus. Sen hâlâ, "bireyciyim, kendimden başka hiçbir

şey tanımıyorum" diyorsun. Bu ne demektir? Bu yalanı ne zamana kadar yutturacaksınız? Ne zamana kadar kendini kandıracaksınız? Karnınızı bile doyuramazsınız. Sadece bir mirasyedi gibi, bir kedi gibi hırsızlırsınız. Bunlar kendini savunma tarzı olamaz. Bütün bunlara rağmen, yerinde bir numara yaparsanız bu cambazlık teorisi mi olur? Sanmıyorum, öyle cambazlık numaralarınız olsun.

Yollar kalmadı!

Geriye kalan yol olma yoludur. Yani küll olma yoluna girmektir. Bu parti içinde yok ol, bu savaş içinde yok ol yoludur. Nitekim, "ona da niyetimiz yok" diyorsanız o zaman büyük yola gel! Bunun yiğitliğini mi, bunun gücünü mü, bunun insanlığını mı; artık ne ad koyarsanız koyun, göstereceksiniz.

Felsefemizin yok olmak

üzere olandan, büyüklük

yaratma felsefesidir

PKK felsefesi, yaklaşımı, yaşam tarzı deyip geçmeyin. PKK'nin bugün artık bir gerçekleştirmesi vardır. **Biz bir yoluz! Ve ne savaştan, ne de amacımıza ulaştıktan bıkmış değiliz.** Kaldı ki, her gün adımlarımız daha büyük bir tempo ile hedefe doğru yol almaktadır. Siz de bu yolun içindesiniz. Şimdiye kadar yaptığınız, "söylediğim olmaz" yollarını, yol saymadı. Vazgeçmenin gereğini açıkça gösterdim. Doğru yolun da amansız gerektiğini çok açıkça gösterdik, hatta kanıtladık. Kimin haddine, başka türlü olmayan, başka türlü söylemeye veya yaşamaya? Yol bu kadar kesin ve net olurken, irade bu kadar aman tanımazken, sen kendini ne ile kandıracaksın? Hangi sahte dille gerçeklerle oynayacaksın? Önderlik gerçeğinde başka bir şey dediğinde, bu yok olma yoluna girmektir. Veya "tercihim, büyük özgürlük yoludur" dediğinde onun bütün reklerine, insanın en büyük yetenek olduğu-na emin olarak gireceksin.

Özgür insan, onurlu insan, yaşama-ya değer insan, saygıya, sevgiye insanca anlam bulabilendir. Ekmeği de bulacak, mağarayı da bulacak. İnsan böyle yola girerse, ona yaklaşımaya, onu elde etmeye, bunu gerçekleştirmeye muktedir insandır. "Hâlâ bunu kendimize yakıştırmıyoruz" dersiniz, ya seni düşman döver, ya örgüt döver. Başka sana hiçbir yol yoktur.

Biz insandan, dolayısıyla da kendimizden umut kesemeyiz. Umudu kesmek, hayvanlığa yol açmaktır. Bu çok ayıp ve esef verici bir durum. Mevcut insan toplumunda hayvanca yer edinen demeyeceğim de, yönetilen bir acayip halk ve bu lanetli olmanın en kötü biçiminin bizi bulması söz konusudur. İnsanlar alemi içinde insana benzeyen hayvanlar! Bu acı bir hükümdür ve yıkmak zorundayız bu hüküm.

Şimdi sizler, "sen neden bu kadar direndin?" diyeceksiniz. Ben çok zavalı bir çocuktum. Dayanabileceğim hiçbir şeyim yok. Ne aile, ne sınıf, ne ulus temeli diye bir şey yok. Elimden tutan da yok, talihsiz ve yoksunum. Bütün bunlara rağmen, çıkışı nasıl gerçekleştirdim? Bazı güçlere dayanarak çıkış yapmam değil, bu öfke duyulması, bu en lanetli hükmü yaşamama, bu hükmü kendim için geçerli kılmama, bu inceliği, duyarlılığı göstermek benim için çok ciddi bir çıkış vesilesidir. Ve bundan sonrası, mademki bu büyük davayı benimsedim veya insan olmayı bütün gerçek yönleri ile benimsedim. O zaman, "hanyayı, Konya'yı öğreneceksin." Ben de bu yolun gereklerini öğrendim. Bazılarınıza bakıyorum, hazır bile değerlendiremiyorsunuz. Sizlere söylüyorum; var olmayandan veya bazı matematik hesapları vardır. Türevler, küçükten büyüğe doğru çıkış yapma, bu böyle bir hesaptır. Hazır olanı görememe, hatta var olanı küçültme, bu felsefemizde yoktur.

Felsefemizin yok olmak üzere olandan, büyüklük yaratma felsefesidir.

Gerçekliğimize göre bu kaçınılmazdır. Nedir bunun dayanağı? İnsan olma iddiasından vazgeçmeme, yaşamın kabul edilebilir özelliklerinden vazgeçmeme, hatta buna rağmen en ilerisini tercih etme, bu düşürülmüş insandan en yüce bir insana çıkış yapmak gerekçe, iddia. İddian bu kadar büyük olduktan sonra geriye bir hayalci, bir kendini kandıran değilsen, o zaman işte "bu kıyamet yolunda nasıl yürümeyebilir?" dediğinde her taraf yanıyor, yakıyor, ufaklı seni yakmayacak yer buldun mu basacaksın oraya. Bu anlaşılır bir husustur. Her şeyden yoksulsun. Ufak bir olanak buldun mu, müthiş yöneleceksin. Bu da işin doğası gereğidir. Bir küçük silah, bir küçük özgür ortamdan büyük değerler deyip alacaksın. Yani bu yola girmenin doğal bir anlayışı budur. Bunu şunun için söylüyorum; hâlâ bu yolun gereklerini anlayamama nasıl amansız zorluklar, ateş var, o kadar yoksulluklar ortamında yer aldığımızı bilememe. Bunun yerine işte, "var olan olanaklara dayanarak ucuz yaşadık" tamimatına lanetli munafıklık yaşam tarzı buna denilir. Yani içindedir, ama etrafta düşman yaşamı öyle gözükür gibi kendini ortaya koyar. Ama özünde başka bir şey yaşar. Bunlar içinizde var. Elbette ki, bunları affedemeyiz. Bu yol, bu yaklaşım, yaşam sahipleri affetmiyor. Kuvveti nereden bulacaksın? Kendinde yaratacaksın. Benim için en önemli sorun; düşünce üretecek kadar mideyi çalıştırmak. Bunu sağlıyoruz. Ondan sonra ne gerekli? Somut işler, yani örgüt gerekli.

Örgüt için eğitim, örgüt için yer bunlar sorun bile değil. Havayı solar gibi kendiliğinden savaş yapacağını ve doğruyu bulacağını. Doğru savaşım tarzı benim için ekmek-su gibidir.

Ben hiçbir zaman kitaplardan da anlamadım savaş tarzımızı. Kitapları okudum, biraz kafam karıştı. Daha sonra kendi hayat okulumuzdan savaş tarzımızı öğrendim. Ve dikkat edersek, düşman şimdiye kadar bana ulaşamadı. Neden? Çünkü, hayat okulumuza göre bu işler bir çırpıda öğrenilmek zorunda. Bakarım, öğreneyim, hep hissederek, bugüne kadar gelmedik mi? Demek ki, hayat okulumuz bizi buna mecbur ediyor. Çok zordasın ve mutlaka yaşamak zorundasın. Bu seni savaşı hızla kavramaya götürür. Onun için, "savaş sorunlarında tıkanıdım" demek, kendi kendini aldatmaktır. Diğer yandan yaşamdan da haberiniz yok, bu da büyük bir sahtekarlıktır. Biz ki, hemen herkesten daha fazla yaşama muhtacı. Yaşama mutlaka saygımız olacak. Ve gerçekleştireceğiz.

Ne demek ülke içinde, yoldaşlar içinde yaşamayı bilememek? Özgür yaşam ekmek-sudan önce gerekli. Çünkü ekmek-su da özgür yaşamla bağlantılı. Bundan habersiz olmak hiç düşünülebilir mi? Adı bile söylenemez, üzerinden tartışma yapmak bile eskiden günah derlerdi. Diğer bir deyişle, felsefeyi yaklaşım ölçülerimizi, yakalamaya kendimizde egemen kılmaya özen göstermek gerekir. Özenden öteye temel yapmak gerekir. Eğer bunu sağlarsanız, politikada, askerlikte, kültürde ekonomide her şey sağlam zemine dayalı olduğu için yeşerir ve birbirini tamamlar. Bundan kaçınmak yaşamdan vazgeçmektir. Hangi yol, hangi yöntemle olursa olsun, bu daha da anlamsızlaştırmak demektir ki, bunun da sonu yoktur.

O halde partimizin ve savaşımızın temelinde egemen olan, önderliksel anlayışın, mutlaka sonuna kadar düşüncenizle, ruhunuzla ve eyleminizle mal edelim ki, büyük önderler, dolayısıyla savaşçılar çıkarmayı başaralım.

23.8.1996

Önderlik birikmiş felsefedir, uygulanan felsefedir

“Sağlam bir felsefe anlayışından yoksun olduğunuz için kazanamıyorsunuz.”

Büyük konuşmak, büyük dinleyici ve öğrenci olmaya bağlıdır. Öğrencilerin dinleme ve anlama gücü zayıf olunca bizim de konuşmamız ya fazla anlam ifade etmez ya da değerinden çok şey kaybeder.

Partinin yürüttüğü eylem büyük, fakat anlamak veya savaşmak durumunda olanlar ise küçük, adeta cücelikle ısrar ediyorlar. Elbette, sizler suçlu değilsiniz. Bu, suçluluk temelinin ulusal, toplumsal ve aile gerçekliğinde buluyor. Bu, sizleri öyle iddiasız ve anlamsız kılmış ki, bütün yüklenmelerimiz sonuç vermiyor. Sorun iyi niyetli olup olmamak değil, savaşa cesaret etmek de değil, yine her şeyi sunmak da değil. Sorun büyük yaratmak, büyük kavramak ve sürekli varolanı değil, daha fazlasını düşünmek, istemek ve gerçekleştirmektir.

Devrim böyle olursa ancak başarıya ulaşır. Yoksa varolanla yetinme anlayışı bütün içtenliğinize, fedakarlığınıza rağmen, kötü bir başarısızlıkla sonuçlanması kaçınılmazdır. Kendini yaratan, eylem militanları olamayışınız büyük talihsizliğiniz veya zavalılığınızdır. İnsan sizlere baktıkça üzülüyor. İddia zayıflığı ve çaresizlikten dolayı adeta bar bar bağıryorsunuz, “ben bu kadarım, benden fazla umutlu olmayın.” İşte, burada işin tuhaf, ya da trajik yanı çok iyi niyetli olmanızdır. Örneğin, sizler benimle biraz heyecan duyabilir, düşünce, umut ve ruhunuzda hayat bulmak gerçekleşebilir. Ama ben, **binlerce-niz karşında olduğu halde büyük heyecan duymuyorum**. Çünkü buna yol açacak iddia, hırs ve eyleminiz yok. Elbette bu da benim trajedimdir. Zorlanmam büyük. Kendi kendime yetinmek zorundayım. Kendimi çare sahibi kılmak, kendimi idare etmek zorundayım. Yalnız düşmanla değil, kendimle de savaşşı başarıyla vermek durumundayım.

Savaşı ne sanıyorsunuz!

Savaşın yanından bile geçemiyorsunuz ve bu, büyük bir üzüntü kaynağı. On yaşındaki halimle kıyaslıyorum durumlarınızı; hareketsiz, arayışsız, heyecansız, arzusuz... Eblette bunun sırrını çözmeliyiz. Bu bir kader değil. Sizleri bu hale getiren her şeyden hesap sormalıyız. **Gerçeğinize bakmaktan çok korktuğunuzu görüyorum**. O kadar içsiksiz, o kadar silik, bitik ve verimsiz bir konumdasınız ki, kendinize bakmaya güç yetiremiyorsunuz. Bunun üzeri yalanlarla örtünmüştür. Dikkat ederse-niz toplumsal felsefeniz; kendini olduğundan farklı göstermek, hatta gerçeklikle çok ters bir söylem içinde yaşamaktır. Felsefe eşittir bizde; kendini farklı göstermeyi becer! Bu çok talihsiz bir felsefedir. Aslında buna felsefesizlik de demek gerekiyor.

Buna güçlü bir yaşam yaklaşımı içinde olmak, dünyaya bakış açısından yoksun olmak da denilebilir. Sizleri etkilemek isterken, her zaman kendimi sorgularım, “bu dünyada niçin varım? Ne-ye dayanarak var olmalıyım? Varlık nedenlerim nedir? Beni varolmaya iten, kendimi kabul etmeye iten etkenler nelerdir? Ayrıca çok gereksiz kılan etkenler nedir?” Bunları düşünmeden yaşamak mümkün değildir. Ama **sizler varlık nedenlerinizin inkarı içindedir**. Sorgulamadan kaçındığınız gibi yalanla, kandırmakla, gafletle örtbas etmeyi de bir yaşam felsefesi olarak yaşamaktan korkmuyorsunuz. Öyle sanıyorum ki, **sağlam bir felsefe anlayışından yoksun olduğunuz için kaybettiniz**. Sizlere **dayatılan felsefe anlayışı fazlasıyla ataerkildir**. Nitekim biz de bu, tamamen toplumsal düşünün kaynağıdır. Yine yabancı egemenlerin her türlü köleleştirici etkisi altındaki boyun eğmece kişiliktir. Bu da silikleşmenin, yaratıcılıktan kopmanın bir anlayış temelidir. İstedığınız kadar çalışın, bir köleden daha beter olarak kalmanız kaçınılmazdır.

Sizler özgürlüğe temel bakış açınızı temelden kaybetmişsiniz. **Felsefesiz büyülmüşsünüz**. Var olan felsefe de düşman felsefesidir. Açıkça söylemeliyim ki, en büyük eylemim, daha kendimi tanırtanımız bu tehlikeli yaklaşıma karşı gösterdiğim tepkidir.

Hâlâ hatırımdadır, çocuklarla ilişkilerimde, aile ile ve giderek köy toplumuyla çelişkiyi hemen yaka-

ladım, “bunlar gibi olmamalıyım ve farkı ortaya koymalıyım” diye başladım. Herkes ailesinin, anasının, babasının yiğit evladı olmaya çalışırken, ben buna büyük tepkinin gerekli olduğuna inandım. Herkes iyi geçinmeye, ataerkil, düzenvari olmaya özenirken ben, **büyük sorgulamaya giriştim**. Biz bu temelde kendimizi var kılmaya çalışırken, sizler ise tersinden, düzen ne istiyorsa, ataerkil toplum istiyorsa kendinizi ona yatırdınız. İşte, bugün sizlerle savaştığımız kişilik; partileşmeye, ordulaşmaya, zafere, yaşama, güzelliğe gelmeyen büyük çekiş-

me, çelişki ve bunun kör düğümlenmesi...

Büyük kusurlarınız olmasaydı zaten savaş ve toplumsal gerçekliğinizde bu büyük zayıflıklar yaşanmazdı. Sağlam kişilikleriniz olsaydı acaba bu kadar acınacak bir halde kalır mıydık? Parti, mücadele işleri bu kadar hatalı olur muydu? En tuhafı da, kendinizi olduğu gibi kabul ediyorsunuz. Bütün büyük savaşıma rağmen, hâlâ kendimi beğenmediğim gibi, nasıl başarılı olacağıma ilişkin de derin bir arayış içindeyim. Ama sizler burnunuzdan kıl aldırıyorsunuz.

Ne olacak?

Bu beğeni düzeyi ile olsa olsa, büyük İslam devrimi karşısındaki puta tapıcılık gibi iyi birer küçük put tapıcılarından öteye gidemezsiniz.

Sizlere göre, savaş meydanına giriş yapmışsınız, ama bana göre daha er meydanına çıkma cesaretini bile, hatta onun inancını, onun ilk sözcüklerini bile dile getirmeyişiniz söz konusu. Düşündükçe üzülüyorum; bu insanlara nasıl yol çizme ve yürütmek gerekir diye!

Düşüncede büyük uğraşı olmayan, ruhunda büyük sıkıntıları olmayan, gözünü büyük hedeflere dikmeyen, dıştan hiçbir iteklemeyle, menfeatle gelişme yoluna koyulamaz. Unutmayın ki, sizleri her an bütün ilerleme etkenlerimizle; dıştan itmekle veya teşviklerle yürütüyoruz. Kesinlikle bu temelde klasik bir ücretliden öteye bir emekçi de olmanız, patron da olsanız kişiliğiniz bundan ötesi gelişmez.

Parti felsefemizi anlayacak gücünüz var mı?

Keşke felsefe tartışmasını bilseydiniz.

Anlayışta kendinizi zincirlemişsiniz. Bütün ömürboyu, yüzyılda sürse, iki katını ilave edelim; bu felsefe kördüğümü ile, bu yaşam anlayışınızdan fazla umutlu değilim. Sizleri ne kadar etkilemeye çalışıyorum? Sonuç, bu felsefe kördüğümü nede-niyle en değerli çalışmalar bile anlamsızlaştırılmaktan öteye gidilmiyor. Elbette bunun önemli bir özelliği de çok bencil olmanız. Bu keyfiyetçilik, bencillik, yine sevdalılık olayı altında yatan felsefe, en azı isteme, en güçsüzü isteme,

● Her gün mücadele!

Bunun dışında her şey, hiçbir şeydir. Mücadele, mücadele! Bizi zenginleştirecek, bizi kendimize getirecek başka hiçbir şey yoktur. Sadece mücadele, devrim mücadelesi! Mücadele her şeydir! Felsefe budur.”

en kuvvetten düşmüşü, sonuçta en başarısızlığı peşinen kabul lenmektir. En değmeniz bile bir parti yetkisi kaptı mı, kısa sürede düşürmekten, kendini kaybetmekten öteye gidemiyor.

PKK yetkisinde, PKK gerçeğinde aslında felsefi bir temel var. Ne kadar da inkar edilse ve gereklerine ulaşılmazsa, oldukça büyük bir çabayla egemen kılmaya çalıştığımız bir felsefik bakış açısı ve ona göre şekillendirme var. Ama onun yetkisine, onun sorumluluğuna, onun içine kendisini dahil edenler, felsefi uyumları olmadıkları için parti aşınması ortaya çıkıyor. Egemen olan bencilliktir. Bu, kapitalizmden daha etkili bir bencillik felsefesidir. İçeriği olmayan bir bencillikte kendini dayattığı için, kısa sürede öncülükte aşınmalar ortaya çıkıyor. Oysa PKK'yi PKK yapan temel bir anlayış felsefesi var. Kendini bu kadar bencil bir biçimde dayatırsan, adeta düşmanın daha tek bir ilerlemesi olmadan kaybederiz. Bu felsefeyle ancak kaleyi içten düşman adına fethetme gerçekleşebilir. Bu kişilik felsefesi ile toplumumuza egemen olan en iyisinden bir objektif ajanlık yapılabilir.

Dikkat edelim, bizim toplum, düşmanın günlük kuşatmaları altında kaybetmiyor. Toplumumuzun ruhuna, beynine düşman tarafından ekilen bu sözde yaşam anlayışı, yenilgi ve kaybetmenin en temel nedenidir. Bizim toplum sadece fethedilmiş değil, lime lime edilmiştir. Çok az dayanak noktaları, yaşam gözenekleri kalmıştır. Acaba parti felsefemizi anlayacak gücünüz var mı? Bu önemli bir sorun.

Felsefeye yaklaşım deyip geçmeyin!

İlkin savaşı burada vermeniz.

Hatırlıyorum, ciddi bir felsefe eğitimim yoktu. Bölük porçük bazı felsefi bilgilerle uğraşıyordum. Ama bazı etkilenmeleri yaşıyordum. Bir ara oldu ki, artık kendimi zor ayakta tutabildim. Büyük bir gü-

vensizlik, kuşkuculuk, öyle içimi kemirdi ki, kimse-nin beni ayakta tutacak hali yoktu. Kime güveneyim, neye dayanarak yaşayayım diye bittim, adeta gittim.

Felsefeyi arayış yıllarım son derece sancılıydı.

Hem anlama gücüm, hem de ne kadar incelemeye çalışsam da, kültür seviyem elvermiyordu. Ve o zaman sosyalizme sınırlı bir ilgi duyduğumda tabii ki, arayış yüksekti, çok anlamak istiyordum. Elbette bu da kendi başına yetmiyordu. **Felsefeyi anlamak için sadece felsefeyi okumak yetmez**. Bunun çok yönlü pratik bir yaşamla ilgisi vardır. Pratik yaşamın kendisi zaten seni felsefeye götürür. Ya olumlu, ya olumsuz, ya özgürlük, ya da kölelik felsefesine. Öyle sanıyorum ki, **bir felsefik savaşınız yok**. Daha doğrusu mevcut egemen düzenin hiç farkına varmaksızın ne verilmişse onu benimse gibi eski dönem köleliklerden daha tehlikeli bir bakış açısı altında şekillenmişsiniz. Bundan dolayı da özgürlük felsefesine ihtiyaç duymuyorsunuz.

Neden büyük düşünce tartışması yok?

Felsefik temeli olunmadığı için, temel dünyaya bakış açılarınızda sistematize olmuş, kendini tatmin eden bakış açısı oturmadığı için politikayı, askeri bilimi hiç anlayamazsınız, anlasanız da son derece kuru bilgilerden öteye gidemez.

Oysa benim mevcut askeri ve siyasi gelişmelere önderlik etmem, felsefik gerçekliğimle yakından bağlıdır. Temel felsefik anlayışım olmadan, ben bu kadar ağır askeri, siyasi sorunların çözümünü üstlenemem, bu savaşı yürütemem. Ama sizlerde ise tam tersi; düşünce, felsefe adına aşınma da demiyeyim, var olmayan bir durum söz konusu. Hatta parti birtakım düşünceleri dayatsa, ondan da kaçınmayı ve böylelikle eylem adamı olmayı; ne kadar düşünceden kopuksa, o kadar içte pratikçi olunur ve birçok tehlikeli yaklaşım içinde kendinizi kabul etmeniz söz konusudur.

Dikkat edilirse, her büyük devrimde büyük düşünce, anlayış çatışmaları olmuştur, yine din çatışmaları, mezhep çatışmaları vardır. Anlayış ve düşüncede güçlü savaşım veremeyen daha sonraki süreçlerde de güçlü ve başarılı olamazlar. Felsefe ile kesinlikle şunu kanıtlamaya çalışacağız; askeri, siyasi soruna güçlü yaklaşmayışınız, büyük tartışmayışınız, dolayısıyla toplantıları bile gerçekleştiremeyişiniz, felsefi temelden yoksunluğunuzla bağlantılıdır. Bu halinizle atacağınız her pratik adım, tıkanmaktan ve körelmekten öteye fazla bir sonuç vermez. Dolayısıyla çözüm yolu; kölelik felsefesini atmak kadar, doğru temelde dünyaya bakış açısına ulaşmaktan geçiyor. Felsefenin şu veya bu temel ilkeleri biçimde olur demiyorum. Politizer'in kitabında anlatılmıştır. Politizer'in kitabını okudum, ama bazı bilgilerdi, asıl savaşımı toplumsal yargılarla, savaşla başlattık. **Kitaplardan yararlanılmaz değil, ama esas kitap hayatın kitabıdır**.

Hayat büyük bir okuldur.

Bir felsefe okuludur.

Örnekleri açıklamaya çalışalım: Doğduğum koşulları pek bilinçli olmasam da, kitaplara dayanmasam da beğenmiyordum. Bana göre, “bu böyle olmamalı, çareler geliştirilmeli” diyordum. Sadece bir istem, ama önemli bir istem. Ailenin, köy toplumunun ve düzeninin sundukları ile yetinmedim. Bu bir felsefik yaklaşımdır. **Yetinmiyorum, istemiyorum, yeterli bulmuyorum**. Bunu gücüm ve bilgim artıkça daha fazlasını isteme! Daha fazla istemek nedir?

Bir ülke istiyorum!

Bir halk istiyorum!

Yeni bir yaşam istiyorum!

İstemler geliştikçe bunları ne ile yapacaksın sorusu kendini dayattı. Elbette ki güçle! Ama nasıl bir güçle? Güç nasıl oluşacak? Örgütle, partiyle, ilişkilerle. Bunların hepsi çok çarpıcı ve birbirleriyle oldukça bağlantılıdır. “Arzuluyum, en iyisini, en güzeli istiyorum, ama yapma gücüm yok.” Bunu söyle-

● Devamı 12. sayfada